جوان

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
شنبه ۴ مرداد ۱۴۰۴ - اول صفر ۱۴۴۷
سال بیست‌وهفتم- شماره ۷۳۶۱ - ۱۶ صفحه
قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

پیام رهبر معظم انقلاب به‌مناسبت چهلمین روز شهادت جمعی از هم‌میهنان، سرداران با کفایت نظامی و دانشمندان برجسته هسته‌ای کشور

«اتحاد در میدان» معجزه ملت ایران بود

رهبر معظم انقلاب در پیام چهلمین‌روز شهادت جمعی از فرماندهان، دانشمندان و مردمِ ایران در تجاوز رژیم صهیونی: در این حادثه نقاط درخشانی را نیز به‌روشنی می‌توان دید. اولاً تحمل و صبوری و استحکامِ روحیه بازماندگان که در نوع خود جز در تحولات جمهوری اسلامی ایران دیده نشده است. ثانیاً استقامت و ثبات دستگاه‌های زیر امر شهیدان، که نگذاشتند این ضربه سنگین، فرصت‌ها را سلب و در حرکت آنان وقفه ایجاد کند. و ثالثاً شکوهِ پایداریِ معجزه آسای ملت ایران که در اتحاد و استحکام روحی و عزم راسخ آنان بر ایستادگیِ یکپارچه در میدان به ظهور رسید. ایران اسلامی در این حادثه یک بار دیگر استواری بنیان خودَ را نشان داد. دشمنان ایران آهن سرد می‌کوبند |صفحه ۲

ایهود باراک نخست‌وزیر اسبق اسرائیل گفت «اسرائیلی که می‌شناختیم و رؤیای صهیونیسم در حال فروپاشی است» به‌نظر می‌رسد «نحیف‌شدن صهیونیسم» یک حقیقت انکارناپذیر است و انزوای روزافزون اسرائیل در جهان نمایانگر آن، و این فقط جان و بدن‌های فلسطینیان نیست که نحیف شده است، یا بی‌ارتباط با آن نیست!

وحشت اسرائیل از فروپاشی رؤیای صهیونیسم

صفحه ۱۵

جهان به‌ویژه ملت‌ها و علی‌الخصوص وجدان‌های آزاد و بیدار در مقابل گرسنگی مفرط غزه ساکت نیست، اما غزه به چیزی فراتر از فریاد نیاز دارد و چیزی فراتر از بیانیه‌ها. حتی وعده ماکرون برای به رسمیت‌شناختن کشور فلسطینی که اقدامی نمادین و در جهت تعریف منافع فرانسه مقابل امریکاست، هرچند ممکن است در جهان آثاری بر جای بگذارد اما آن رنج بی‌انتهای فلسطین را پاسخی نخواهد بود. کشورهای عربی مجرم‌ترین و بی‌غیرت‌ترین کشورها در برابر آنچه در غزه می‌گذرد هستند و تشکیلات خودگردان از آنان هم پست‌تر. از اروپا و آلمان خبیث و انگلیس فریبکار و فرانسه دو دوزه‌باز آبی برای فلسطین گرم نمی‌شود

سرمقاله

وجوه متمایز این جنگ تمدنی

محمدجواد اخوان
مدیرمسئول

در جنگ اخیر تحمیلی رژیم صهیونی، همگان دیدند که متجاوز کیست و کدام طرف مدافع است؟ به نظر می‌رسد همین نکته ریشه در تفاوت ماهوی فرهنگ راهبردی و عقبه اجتماعی جنگ و تهاجم در دو جامعه داشت. این بنیان اجتماعی نه‌تنها جهت‌گیری راهبردی کشورها، بلکه رفتار دولت‌ها در قبال منازعات را نیز رقم می‌زند. تفاوت ماهوی جامعه ایران و جامعه صهیونیستی در رویارویی با پدیده جنگ، ریشه در تاریخ، فرهنگ، جغرافیا و هویت ملی آنها دارد و نیازمند بررسی عمیق است.

ملت ایران، وارث تمدنی چند هزارساله است که ذاتاً با جنگ‌طلبی و تهاجم بیگانه است. در طول اعصار، این سرزمین بارها آماج تهاجم اقوام گوناگون قرار گرفته، اما واکنش ایرانیان همواره در چارچوب دفاع مشروع و حل‌وهضم فرهنگی و تمدنی تعریف شده است. در دوره ایران باستان همین روحیه موجب بقای تمدن ایرانی در برابر مهاجمان غربی یونانی شد. با ظهور اسلام، ایران حلقه اتصال شرق و غرب شد و با تکیه بر علم، فرهنگ و تجارت، مسیر تعامل تمدنی را پیمود و تهاجم مغولان را نیز حل و هضم کرد. تجربه جنگ تحمیلی عراق علیه ایران در دوران معاصر، بار دیگر مؤید این واقعیت بود که واکنش ایران در برابر تجاوز، دفاعی و مشروع است و با فرهنگ مقاومت و نه تهاجم، عجین شده است.

در مقابل، جامعه صهیونیستی بر پایه‌ای متزلزل و هویتی جعلی استوار شده است. مردمانی از اقصی‌نقاط جهان، بدون هیچ پیوند تاریخی با سرزمین فلسطین، به آنجا کوچانده شدند و با توسل به جنگ و اشغال، خود را بر این جغرافیا تحمیل کردند. این واقعیت تأثیری مستقیم بر دکترین امنیتی رژیم‌صهیونیستی گذاشته که از بدو تأسیس تاکنون، بر محوریت تهاجم پیش‌دستانه طراحی شده است. از جنگ شش‌روزه ۱۹۶۷ تا به امروز، صهیونیست‌ها مکرراً از استراتژی حمله نظامی به‌اصطلاح پیشگیرانه بهره برده‌اند. این رفتار ناقض صریح منشور ملل متحد و حقوق بین‌الملل است، لیکن عقبه اجتماعی جامعه اسرائیل به‌گونه‌ای شکل گرفته که چنین رویکردی را تقویت می‌کند. جغرافیای خاص سرزمین‌های اشغالی نیز در این جهت‌گیری نقشی حیاتی ایفا می‌کند؛ در برخی نقاط مانند حوالی نتانیا، عرض این سرزمین به کمتر از ۲۰ کیلومتر می‌رسد، وضعیتی که رژیم‌صهیونیستی را به سمت اتکای بر تهاجم به‌جای دفاع سرزمینی سوق می‌دهد. افزون بر این، تجربه تاریخی یهود و احساس محاصره در منطقه‌ای عربی- اسلامی، نوعی روان‌شناسی تهاجمی را در کالبد صهیونیسم نهادینه کرده است. نکته حائز اهمیت دیگر، عدم تعیین مرزهای به‌رسمیت‌شناخته‌شده برای اسرائیل بر اساس قطعنامه‌های شورای امنیت است که خود بر رفتار پیش‌دستانه آن دامن می‌زند. در این میان، دکترین بن‌گوریون با شعار محوری «دفاع از طریق حمله»، به ستون فقرات راهبرد امنیتی رژیم اشغالگر قدس تبدیل شده است.

بر این اساس، تفاوت در فرهنگ استراتژیک دو جامعه به‌وضوح آشکار می‌شود. ایران با اتکا به تمدنی دیرپا و فرهنگی اصیل، رویکردی منطقی، دفاعی و مشروع در قبال جنگ اتخاذ می‌کند. در مقابل، رژیم‌صهیونیستی با تکیه بر هویتی مصنوعی و ساختگی، نگرشی ذاتاً غیرانسانی، تهاجمی و نظامی‌محور به مقوله امنیت دارد. عمق استراتژیک در ایران، به مدد وسعت جغرافیایی و غنای منابع انسانی و طبیعی، واقعیتی انکارناپذیر است، حال آنکه برای اسرائیل، این عمق تقریباً صفر است. بنابراین، ایران بالذاته از جنگ‌افروزی گریزان است و تنها در مقام پاسخ به تجاوز از خود دفاع می‌کند، درحالی‌که در جامعه صهیونیستی، ترس و تهاجم به امری نهادینه بدل شده است. متون دینی نیز بر ویژگی‌های خاص قوم بنی‌اسرائیل تأکید دارند که در رفتار جمعی رژیم‌صهیونیستی معاصر بازتاب یافته است. سوره بقره، آیه ۷۴ به قساوت و سنگدلی بنی‌اسرائیل اشاره می‌کند: «قَسَتْ قُلُوبُهُمْ» (دل‌هایشان سخت شد)، و سوره مائده، آیه ۷۸ می‌فرماید: «لُعِنَ الَّذِینَ کَفَرُوا مِن بَنِی إِسْرَائِیلَ» (کافران از بنی‌اسرائیل لعنت شدند)، آیاتی که بر نقض عهدها و سرکشی تاریخی این قوم تأکید دارند.

نقش حمایت بی‌قیدوشرط غرب، به‌ویژه ایالات‌متحده امریکا، نیز در تثبیت و تشدید رفتار جنگ‌طلبانه رژیم‌صهیونیستی نقشی تعیین‌کننده و غیرقابل‌انکار است. از منظر نظامی، اسرائیل بزرگ‌ترین دریافت‌کننده کمک‌های نظامی امریکاست و سالانه مبلغ ۸/۳ میلیارد دلار دریافت می‌کند.

بقیه در صفحه ۲

یادداشت سیاسی

مصطفی قربانی

فائق آمدن بر تهدیدات در سایه تقویت تاب‌آوری اجتماعی

یک واقعیت غیرقابل‌انکار درباره شرایط کشور آن است که اگرچه جنگ به پایان رسیده، تهدیدهای دشمنان هنوز ادامه داشته و بنابراین، مجموعه قوا و دستگاه‌های کشور باید برای مواجهه هوشمندانه و قدرتمندانه با این شرایط خود را تقویت کنند. در رأس این قوا و دستگاه‌ها هم به‌طور طبیعی، عمده رسالت متوجه دولت و دستگاه‌های اجرایی است، زیرا ماهیت رسالت و وظایف آنها به‌گونه‌ای است که بیش از سایر دستگاه‌ها با مدیریت جامعه در ابعاد اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی سروکار دارند |صفحه ۲

یادداشت اجتماعی

مهدی مولایی

از یمامه تا غزه!

امیرالمؤمنین علیه‌السلام، حاکمی که خود نان جو می‌خورد و بر شانه یتیم دست می‌کشید، در نامه‌ای به والی بصره نوشت: «شاید در حجاز یا یمامه کسی باشد که امید یک قرص نان نداشته، یا شکم‌سیر نخوابیده باشد و من شکم‌سیر بخوابم؟! آیا به همین بسنده کنم که مرا امیرالمؤمنین خوانند و در سختی‌های مردم شریک نباشم؟!» و این هشداری برای تمام حاکمان و ملت‌های مسلمان است. امروز ۲ میلیارد مسلمان در سرتاسر جهان فقط به تماشای ویدئوها و شنیدن خبرهای قحطی و گرسنگی و کمبود مواد غذایی در غزه بسنده کرده و هیچ اقدام نجات‌بخشی انجام نمی‌دهند |صفحه ۳

یادداشت اقتصادی

وحید عظیم‌نیا | دبیر گروه اقتصادی

فصل جدید نظام مهندسی

معرفی سریع اعضای شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور از سوی وزیر راه و شهرسازی، در نگاه نخست شاید صرفاً یک تسریع اداری به حساب آید، اما در لایه‌های عمیق‌تر، می‌توان آن را نشانه‌ای روشن از اراده‌ای برای شفاف‌سازی بازگرداندن اعتماد به بدنه مهندسی کشور به فرایندهای تصمیم‌گیری دانست. تا پیش از این، روند انتخاب و معرفی اعضا همواره با تأخیرهایی چندماهه همراه بود؛ تأخیرهایی که نه‌تنها بی‌سابقه نبود، بلکه گاهی به عرف تبدیل شده بود. به‌عنوان مثال، در دوره هفتم، فاصله انتخابات تا معرفی نهایی اعضا حدود پنج ماه به طول انجامید |صفحه ۴

یادداشت حوادث

حسین فصیحی | دبیر گروه حوادث

آزمون انسجام ملی پس از جنگ تحمیلی

پس از آتش‌بسی که به التماس غرب برقرار شد، بسیاری از مسئولان و نهادها بر طبل حفظ انسجام ملی کوبیدند؛ شعاری درست که اگر بدون اقدام باشد، بی‌اثر خواهد بود. باید در نظر داشت انسجام ملی با سخنرانی و توصیه به‌دست نمی‌آید، بلکه به اقدامات عملی، صادقانه و رویکردهایی دشوار بستگی دارد، خصوصاً اینکه با فاصله گرفتن از بحران جنگ این پرسش در بدنه اجتماعی مطرح می‌شود که ساختار قانونی برای صیانت از این انسجام می‌خواهد چه کند؟ |صفحه ۱۴

یادداشت سیاسی

پدرام پاک آیین

«الف» قامت دوست

درگذشت مبارز صدیق و مجاهد خستگی ناپذیر، دکتر احمد توکلی اندوهبار است. ارتباط من با او به دوران مسئولیت در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و نامه پر مهر و پرمعنایی که از وی دریافت کردم، باز می‌گردد. نامه‌ای که بر پیشانی‌اش این آیه نقش بسته بود: «لایکلف الله نفسا الا ما آتاها» و در ادامه به مضمون حدیث «رفع» می‌رسید. رفتار احترام‌آمیز و فروتنانه مدیر مسئول «الف» با الف بچه سی و یکی دو ساله‌ای که در آغاز دهه ۹۰ مسئولیت مطبوعات داخلی را به عهده داشت، برای این روزهایم هم درس و هم مایه شرمساری است. احمد توکلی افزون بر فعالیت‌های سیاسی، در عرصه رسانه، چهره‌ای اثرگذار به شمار می‌آمد |صفحه ۲

یادداشت

فایق آمدن بر تهدیدات در سایه تقویت تاب‌آوری اجتماعی

مصطفی قربانی
کارشناس سیاسی

یک واقعیت غیرقابل‌انکار درباره مجموع شرایط کشور آن است که اگرچه جنگ به پایان رسیده است، تهدیدهای دشمنان هنوز ادامه داشته و بنابراین، مجموعه قوا و دستگاه‌های کشور باید برای مواجهه هوشمندانه و قدرتمندانه با این شرایط، بیش از پیش آمادگی‌های خود را تقویت کنند. در رأس این قوا و دستگاه‌ها هم به‌طور طبیعی، عمده رسالت متوجه دولت و دستگاه‌های اجرایی است، زیرا ماهیت رسالت و وظایف آنها به‌گونه‌ای است که بیش از سایر دستگاه‌ها با مدیریت جامعه در ابعاد اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی سروکار دارند. اهمیت این مهم نیز بدان سبب است که در شرایط تشدید تهدیدها، آنچه بیش از هر متغیر و حوزه دیگری تعیین‌کننده نتیجه است، توانایی در مدیریت شرایط اجتماعی و ارتقای ضریب تاب‌آوری اجتماعی در برابر تهدیدها می‌باشد. بر این اساس، به موازات تقویت توانایی‌های دفاعی، اطلاعاتی و امنیتی، توانایی‌ها در مدیریت شرایط اجتماعی کشور به‌منظور تقویت تاب‌آوری اجتماعی در شرایط تصاعد تهدیدها هم باید تقویت شود. برای این منظور گزاره‌ها و راه‌کارهای زیر پیشنهاد می‌شود:

۱. حفظ همبستگی و انسجام ملی: انسجام ایجاد شده در برابر دشمن و پیرامون حفظ وطن و نظام و حمایت از نیروهای مسلح باید محفوظ مانده و حتی تقویت شود. در این زمینه، از هر موضعی که سبب انشقاق در انسجام ملی می‌شود، باید به‌طور جدی پرهیز شود. یک الزام مهم در این زمینه، مراقبت جریان‌های سیاسی از عدم‌میدان‌داری طیف‌ها و نیروهای رادیکالی است که همواره با مواضع خود، بیش از وحدت و انسجام، اختلاف ایجاد کرده‌اند.

۲. حفظ آرامش و امنیت روانی جامعه: از آرامش و امنیت روانی جامعه در این روزها باید مراقبت شود. انتشار برخی اخبار یا برجسته‌سازی برخی مشکلات که ماهیت عام داشته و فرد خاصی هم در ایجاد آنها مقصر نیست مانند خشکسالی و لزوم مدیریت مصرف آب و برق، اگرچه برای آگاه‌سازی مردم از واقعیت قضایا و لزوم همراه‌سازی آنها برای مدیریت وضع موجود ضروری است، اما در این زمینه‌ها باید ظرافت‌های لازم به‌گونه‌ای رعایت شود که موجب نگرانی و ترس مردم نشود. در همین زمینه قابل ذکر است که اگرچه در جریان گذاشتن مردم در این قبیل امور ضرورت دارد، اما در کنار بیان مشکلات، دستگاه‌های مسئول باید تلاش کنند تا با رونمایی از ابتکارات و طرح‌های کارشناسی خود و همچنین، توضیح اقداماتی که تاکنون برای مدیریت تحولات مختلف به‌ویژه در بعد اقتصادی و مدیریت وضعیت انرژی در کشور انجام داده‌اند، امید و اعتماد را در فضای جامعه زنده نگه دارند و موجب شکل‌گیری احساس رهاشدگی و بی‌مدیریتی از سوی دولت نزد افکار عمومی نشوند. قابل ذکر است که نوع مدیریت دولت به‌ویژه در بعد اقتصادی به‌گونه‌ای بود که کمبودی در بازار ایجاد نشد و حال در شرایط کنونی نیز باید آن نوع مدیریت تداوم داشته باشد.

۳. اتخاذ مواضع عزتمندانه، هوشمندانه و حکیمانه در برابر دشمنان: در این زمینه، از اتخاذ مواضعی که ممکن است تصور ضعیف بودن ایران را برای دشمن ایجاد کند، باید پرهیز شود و به‌ویژه در نشست و برخاست با دشمنان به هیچ وجه نباید به عنوان طرف ضعیف ظاهر شد. دیپلمات‌ها و مقامات سیاسی باید بر مواضع و حقوق مسلم ایران تأکید داشته باشند، همانند تأکیدهایی که رئیس‌جمهور محترم و وزیر خارجه کشورمان بر عدم‌عقب‌نشینی از حق غنی‌سازی اورانیوم در ایران دارند و در عین حال، با هوشمندی و حکمت باید عملیات رسانه‌ای دشمنان و همچنین، فشارهای سیاسی آنها را خنثی کنند.

۴. تکریم نیروهای مسلح و تبیین نقش برجسته آنها: اگرچه دشمن در سالیان اخیر با جنگ شناختی در تلاش بود تا به تخریب نیروهای مسلح و توانایی‌های دفاعی آنها بپردازد، اما در جنگ اخیر اهمیت نیروهای مسلح، توانایی‌ها و فداکاری‌های آنها در دفاع و حفظ کیان کشور بیش از پیش روشن شد. اکنون باید ضمن تکریم جایگاه رفیع فرزندان ملت در نیروهای مسلح، فداکاری‌ها و جان‌فشانی‌های آنها مورد توجه قرار گیرد و به نحو شایسته‌ای از تلاش‌های آنها به صورت مداوم تقدیر شود.

در عین حال، برنامه‌ریزی به‌منظور تأمین استقلال کشور در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات، با توجه به تأثیری که ضعف‌ها در این حوزه در جنگ اخیر داشت، و همچنین تسهیل امور روزمره مردم در دستگاه دیوانی ضروری به نظر می‌رسد.

سرمقاله

وجوه متمایز این جنگ تمدنی

■ ادامه از صفحه یک

این رژیم بدون هیچ محدودیتی به فناوری‌های فوق‌پیشرفته نظامی امریکا دسترسی انحصاری دارد. به‌رغم عدم عضویت در NPT، اسرائیل تحت حمایت کامل امریکا به توسعه و حفظ زرادخانه هسته‌ای خود ادامه می‌دهد. در عرصه سیاسی، امریکا با وتوی ۴۶ قطعنامه شورای امنیت که محکوم‌کننده جنایات رژیم‌صهیونیستی بوده‌اند، هرگونه امکان بازخواست حقوقی بین‌المللی این رژیم را مسدود ساخته است. حتی دیوان کیفری بین‌المللی نیز تحت‌فشار دیپلماتیک سنگین امریکا و متحدان غربی‌اش، تاکنون نتوانسته رهبران صهیونیست را به خاطر جنایت علیه بشریت در سرزمین‌های فلسطینی محاکمه کند. حال ممکن است برخی بپرسند ما که می‌دانستیم صهیونیست‌ها چنین رفتاری معمولاً در پیش می‌گیرند، چرا پیشدستانه به آنها حمله نکردیم تا با روش خودشان، مانع از جنگ‌طلبی‌شان شویم. باید تأکید کرد که این دیدگاه، تفاوت بنیادین در ماهیت تمدنی دو طرف را نادیده می‌گیرد. البته می‌دانیم که با توجه به ماهیت اشغالگر رژیم صهیونی، هرگونه اقدام در برابر این رژیم از نوع دفاعی تلقی می‌شود، اما رویارویی ما با این رژیم، صرفاً یک نبرد سیاسی یا امنیتی نیست؛ این یک نبرد تمدنی تمام‌عیار است؛ نبردی میان تمدن اسلامی- ایرانی، با هویتی انسانی و وحیانی، و تمدن جعلی غرب‌زده‌ای که از اصول اخلاقی و انسانی تهی شده است. جمهوری اسلامی ایران با تمام توان از سرزمین و منافع ملی و اسلامی خود دفاع کرد، اما هرگز از روش‌های غیرانسانی دشمن پیروی ننمود. پیروزی نهایی ایران در این نبرد سرنوشت‌ساز، دوگانه و تاریخی بود: نخست، پیروزی نظامی و راهبردی؛ و دوم، پیروزی اخلاقی و تمدنی. رفتار جنگ‌طلبانه و اشغالگرانه رژیم‌صهیونیستی، ریشه در بحران هویت، ضعف جغرافیایی و ترس وجودی دارد. در نقطه مقابل، ایران با تکیه بر تمدنی ژرف، فرهنگ پرشکوه مقاومت و منطق نورانی قرآنی، در مواجهه با تهدیدات، رویکردی کاملاً دفاعی، حکیمانه و مبتنی بر کرامت انسانی را پیش گرفت. جمهوری اسلامی ایران نه‌تنها از کیان و تمامیت ارضی خود به شکلی قهرمانانه دفاع نمود، بلکه به جهانیان اثبات کرد که می‌توان حتی در سخت‌ترین شرایط نبرد، انسانی، اخلاق‌محور و مطابق با تعالیم انبیای الهی رفتار کرد. جهان شاهد بود که تمدن اصیل اسلامی- ایرانی چگونه می‌تواند از دل آتش و خون جنگ، صدای عدالت، حکمت و انسانیت را به گوش بشریت برساند و پرچم عزت و شرافت را برافرازد.

خبریک

پیام رهبر معظم انقلاب به‌مناسبت چهلمین روز شهادت جمعی از هم‌میهنان سرداران با کفایت نظامی و دانشمندان برجسته هسته‌ای کشور

«اتحاد در میدان» معجزه ملت ایران بود

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای به مناسبت چهلمین روز شهادت جمعی از هم‌میهنان، سرداران با کفایت نظامی و دانشمندان برجسته هسته‌ای کشور توسط رژیم خبیث و جنایتکار صهیونی، پیامی صادر کردند.

متن پیام رهبر انقلاب اسلامی به این شرح است:

بسم‌الله الرحمن الرحیم

ملت سرافراز ایران!

چهلمین روز شهادت جمعی از هم‌میهنان عزیزمان، که در میان آنان سرداران با کفایت نظامی و دانشمندان برجسته هسته‌ای بودند، فرا رسید. این ضربه را گروه حاکم خبیث و جنایتکار صهیونی که دشمن رذل و عنود ملت ایران است وارد آورد. بی‌شک فقدان فرماندهانی چون شهیدان باقری و سلامی و رشید و حاجی‌زاده و شادمانی و دیگر نظامیان، و دانشمندانی چون شهیدان طهرانچی و عباسی و دیگر دانشمندان، برای هر ملتی سنگین است. اما دشمن ابله و کوته‌بین به هدف خود نرسید. آینده نشان خواهد داد که هر دو حرکت نظامی و علمی شتابنده‌تر از گذشته به سمت افق‌های بلند پیش خواهد رفت ان‌شاءالله.

شهیدان ما خود راهی را برگزیده بودند که گمان دستیابی به مرتبه والای شهادت در آن کم نبود و سرانجام به آنچه آرزوی همه فداکاران است رسیدند؛ بر آنان گوارا باد؛ اما ناگواری آن برای ملت ایران به‌ویژه خانواده‌های شهیدان و به ویژه کسانی که آنان را از نزدیک می‌شناختند سخت و تلخ و سنگین است. در این حادثه نقاط درخشانی را نیز به‌روشنی می‌توان دید. اولاً تحمل و صبوری و استحکام روحیه بازماندگان که در نوع خود جز در تحولات جمهوری اسلامی ایران دیده نشده است. ثانیاً استقامت و ثبات دستگاه‌های زیر امر شهیدان، که نگذاشتند این ضربه سنگین، فرصت‌ها را سلب و در حرکت آنان وقفه ایجاد کند. و ثالثاً شکوهِ پایداری معجزه‌آسای ملت ایران که در اتحاد و استحکام روحی و عزم راسخ آنان بر ایستادگی یکپارچه در میدان به ظهور رسید. ایران اسلامی در این حادثه یک بار دیگر استواری بنیان خود را نشان داد. دشمنان ایران آهن سرد می‌کوبند. ایران اسلامی به توفیق الهی روز به روز قوی‌تر خواهد شد باذن‌الله.

مهم آن است که ما از این حقیقت و از تکلیفی که از سوی آن بر دوش ماست غفلت نکنیم. حفظ اتحاد ملی وظیفه یکایک ما است. شتاب لازم در پیشرفت دانش و فناوری در همه بخش‌ها وظیفه نخبگان علمی است. حفظ عزت و آبروی کشور و ملت، تکلیف بی‌اغماض گویندگان و قلم‌زنان است. مجهز کردن روزافزون کشور با ابزارهای حراست از امنیت و استقلال ملی، وظیفه فرماندهان نظامی است. جدیت و پیگیری و به نتیجه رساندن کارهای کشور وظیفه همه دستگاه‌های مسئول اجرایی است. هدایت معنوی و نورانی کردن دل‌ها و توصیه به صبر و سکینه و ثبات مردمی وظیفه حضرات روحانی است. و حفظ شور و شوق و شعور انقلابی وظیفه یکایک ما و به ویژه جوانان است. خدای عزیز رحیم همگان را موفق بدارد. درود بر ملت ایران و سلام بر جوانان شهید، بر بانوان و کودکان شهید، و بر همه شهیدان و داغداران آنان.

والسلام علیکم و رحمه‌الله

سیدعلی خامنه‌ای ۳/مرداد/۱۴۰۴

خبر

جمعه‌های خشم این هفته سراسر کشور، فریاد مرگ بر اسرائیل بود

نقشه راه ایران برای نجات غزه از خیابان تا دیپلماسی

علی حامد حقدوست | ایرنا

در شرایطی که مردم مظلوم و بی‌پناه غزه با محاصره‌ای بی‌رحمانه، کمبود شدید دارو و غذا و حملات پی‌درپی رژیم صهیونیستی دست و پنجه نرم می‌کنند، ملت مسلمان ایران با حضور گسترده و پرشور در راهپیمایی سراسری «جمعه‌های خشم و نصر» یک‌بار دیگر صدای مظلومیت را در جهان طنین‌انداز کردند و نشان دادند که در برابر این جنایات خاموش نخواهند نشست.

این راهپیمایی سراسری که در سراسر کشور و بلافاصله پس از اقامه نماز جمعه برگزار شد، با حضور پررنگ اقشار مختلف مردم از زن و مرد، پیر و جوان، دانش‌آموز و دانشجو، کارگر و کارمند، روحانیون، بسیجیان، فعالان اجتماعی و فرهنگی همراه بود. مردم با در دست داشتن پرچم فلسطین، پلاکاردهای حمایت از مقاومت، و شعارهایی همچون «مرگ بر اسرائیل»، «مرگ بر امریکا»، «غزه تنها نیست» و «ما اهل کوفه نیستیم علی تنها بماند»، نفرت عمیق خود را از جنایات رژیم اشغالگر قدس ابراز داشتند. راهپیمایی روز جمعه تنها نمایش همبستگی نبود، بلکه بازتاب یک نگاه راهبردی، انسانی و مسئولانه از سوی ملتی بود که مسئله فلسطین را نه‌تنها مسئله‌ای اسلامی بلکه یک مطالبه جهانی برای عدالت می‌داند.

■ پاسخی به جنایتی بی‌صدا

در روزگاری که تصاویر پیکرهای بی‌جان کودکان، نوزادان سوخته در آتش بمب، و مادرانی که عزیزان‌شان را در آغوش گرفته و وداع می‌کنند، از غزه مخابره می‌شود، بسیاری از دولت‌ها و نهادهای جهانی یا در سکوت کامل فرو رفته‌اند یا با استانداردهای دوگانه، جنایت را توجیه می‌کنند. در چنین شرایطی، جمهوری اسلامی ایران بار دیگر با زبان مردمش، با فریادهای خشم‌آلود ملت، و با تصویب قطعنامه‌ای هدفمند، راه‌حل‌هایی واقعی برای شکستن این سکوت مرگبار ارائه داد. در پایان راهپیمایی، قطعنامه‌ای راهبردی و عملیاتی صادر شد که صرفاً بیان احساسات نبود، بلکه دربردارنده پیشنهادهای جدی و ملموس برای حمایت از مردم مظلوم فلسطین، به‌ویژه در نوار غزه، و فشار به رژیم صهیونیستی و حامیان آن بود.

■ قطعنامه‌ای برای اقدام، فراتر از شعار

در بند نخست این قطعنامه، خواستار شکل‌گیری یک جبهه رسانه‌ای بین‌المللی برای شکستن محاصره خبری و ارائه روایت‌های حقیقی از آنچه در غزه می‌گذرد، شده است. این مطالبه به‌ویژه در شرایطی مطرح می‌شود که سانسور شدید رسانه‌ای، بستن صفحات فعالان حامی فلسطین در شبکه‌های اجتماعی و جهت‌دهی رسانه‌های غربی به نفع رژیم اشغالگر، روایت غالب را تحریف کرده است. در این بخش، سازمان‌ها و نهادهایی مانند صداوسیما، وزارت ارشاد، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، و رسانه‌های برون‌مرزی مأمور به اقدام شده‌اند.

در بند دوم، خواسته شده که کارگروهی جهانی با محوریت نهادهای بشردوستانه جهت تأمین فوری غذا و دارو برای مردم غزه تشکیل شود. این کارگروه نه‌تنها باید کمک‌رسانی را سازماندهی کند بلکه با فشار دیپلماتیک از مصر واردن بخواهد تا گذرگاه‌های مرزی را به روی کمک‌های انسانی باز کنند. همچنین نقش مهمی برای نهادهایی چون هلال احمر، کمیته امداد، و سازمان‌های مردم‌نهاد داخلی و بین‌المللی تعریف شده است. در بندهای دیگر، به موضوعاتی چون اعمال فشار دیپلماتیک بر نهادهای بین‌المللی، مستندسازی حقوقی جنایات رژیم صهیونیستی، بهره‌گیری از ظرفیت چهره‌های نمادین جامعه (مانند هنرمندان، ورزشکاران و علما) برای انتقال پیام مقاومت، و فعال‌سازی بسترهای قانونی برای مشارکت مردم و دانشجویان در فعالیت‌های میدانی و مجازی اشاره شده است. یکی از مهم‌ترین بخش‌های قطعنامه، دعوت به تحریم گسترده شرکت‌های همکار با رژیم صهیونیستی است. در این بند، وزارت صنعت، اتاق بازرگانی و رسانه‌ها مأموریت یافته‌اند که با شفاف‌سازی، اطلاع‌رسانی و آگاه‌سازی مردم، یک نهضت عمومی تحریم را شکل دهند.

■ مردم، پیش‌قراولان حمایت انسانی

در میان شعارها، دست‌نوشته‌ها و سخنان مردمی، یک پیام مشترک وجود داشت: «ما سکوت نخواهیم کرد». برای بسیاری از شرکت‌کنندگان در راهپیمایی، حضور در خیابان فقط ادای وظیفه‌ای سیاسی نبود، بلکه نوعی فریضه انسانی بود. صدها نفر از داوطلبان مردمی، گروه‌های دانشجویی، هیئت‌های مذهبی، روحانیون محلی و حتی هنرمندان محلی، در قالب گروه‌های اطلاع‌رسانی، پخش بروشور، و اجرای برنامه‌های فرهنگی تلاش کردند تا پیام غزه را به گوش همگان برسانند. در شهرهای مختلف کشور از تهران تا تبریز، از اهواز تا مشهد، از بندرعباس تا سنندج، مردم با فرهنگ‌های گوناگون، اما با دل‌هایی واحد، زیر پرچم حمایت از مقاومت گرد آمدند.

■ ابعاد فراملی راهپیمایی، صدای غزه در جهان

راهپیمایی «جمعه‌های خشم و نصر» تنها یک حرکت ملی نبود. با پوشش رسانه‌ای مناسب، بازتاب وسیع آن در رسانه‌های بین‌المللی و فضای مجازی، این حرکت در ردیف بزرگ‌ترین واکنش‌های مردمی جهان نسبت به جنایات جاری در غزه قرار گرفت. بسیاری از فعالان بین‌المللی در پیام‌های خود از مردم ایران بابت «عدم بی‌تفاوتی» و «پیشگامی در دفاع از مظلوم» تشکر کردند. از سوی دیگر، این راهپیمایی می‌تواند به الگوی عملی برای ملت‌های دیگر تبدیل شود، الگویی که نشان می‌دهد چگونه می‌توان از ظرفیت مردمی، فرهنگی، دیپلماسی و رسانه‌ای برای مقابله با یک جنایت خاموش بهره برد.

■ غزه تنها نیست، فقط یک شعار نیست

آنچه بر تارک راهپیمایی روز جمعه می‌درخشید، نه فقط حضور میلیونی مردم، که صداقت در همدلی و اراده در حمایت از مظلومان بود. ملت ایران، در سایه آرمان‌های انقلاب اسلامی و با الهام از آموزه‌های دینی، بار دیگر اثبات کردند که وجدان جهانی اگر خاموش شده باشد، وجدان مردم ایران همچنان زنده است.

قطعنامه راهبردی، به عنوان نقشه‌راهی عملیاتی برای حمایت از غزه و مقابله با اشغالگری، نوید آن را می‌دهد که این حرکت صرفاً احساسی و مقطعی نخواهد بود، بلکه ادامه‌دار، راهبردی و فراگیر خواهد شد. «غزه تنها نیست» فقط یک شعار نبود، بلکه عهدی بود که ملت ایران در خیابان‌های کشور بستند، عهدی برای بیداری، برای مقاومت، و برای انسانیت.

خبر ۲

رئیس مجلس در مراسم اربعین شهدای هوافضای سپاه:

هوافضای سپاه هر کجای رژیم اشغالگر را که اراده کرد، زد

شما در هوافضای سپاه هر کجا را اراده کردید، زدید و زمین و هوای سرزمین اشغالی را برای‌شان ناامن کردید. کودکان غزه از خرابه‌ها آتش موشک‌های ما را می‌دیدند و لب به خشنودی می‌گشودند و شما این‌گونه از مظلومان دفاع کردید.

به گزارش تسنیم، محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی در آیین بزرگداشت اربعین شهدای هوافضای سپاه، بیان کرد: به تعبیر رهبر معظم انقلاب، وطن و اسلام دو روی یک سکه هستند و فرقی بین آن نیست؛ برای حفظ ایران عزیز باید تمام توان خود را به کار ببندیم. ملت شجاع ایران در مقابل دشمنی و چپاولگری و آنان که برای تجزیه ایران قیام کرده‌اند ایستاد و دشمنان می‌خواهند جمهوری اسلامی نباشد تا ایران را تجزیه کنند.

وی افزود: مردم ما با وجود این توطئه‌ها، قوی‌تر و متحدتر شده‌اند و ما ارواح شهدا و امام درود می‌فرستیم. امریکا، انگلیس و اسرائیل از ایران قوی ناراحتند و از ملت ایران عصبانی شده‌اند؛ دشمنان از جمهوری اسلامی که برخاسته از بطن و متن مردم است، ناراحتند.

قالیباف با بیان اینکه رمز ماندگاری و اقتدار جمهوری اسلامی، حضور مردم در صحنه است، خاطرنشان کرد: اساس قدرت ما قلب تک‌تک مردم ماست و در جنگ اخیر هم دیدیم که خداوند این قلوب را متحول کرد و صحنه را چگونه رقم زد. در عین حالی که بزرگان و فرماندهان‌مان را از دست دادیم ولی این ملت افتخارآفرینی کرد. رئیس مجلس عنوان کرد: آرش کمانگیر اسطوره ملت ما بوده که حافظ کیان ایران بود و امروز هم در این مقطع از تاریخ، دیدیم که آرش‌های کمانگیر ما در نیروی هوافضا توانستند با همه وجود، تیرهای دورپرتاب‌شان را بر کمان ایمان و جان بگذارند و به سوی آسمان و دشمن پرتاب کنند و از کشورها عبور کند و مایه افتخار امت اسلامی شده و بر سرزمین اشغالی فرود بیاید و خواب را از چشمان آنان بگیرد. قالیباف اظهار داشت: شما هر کجا را اراده کردید، زدید و زمین و هوای سرزمین اشغالی را برای‌شان ناامن کردید. کودکان غزه از خرابه‌ها آتش موشک‌های ما را می‌دیدند و لب به خشنودی می‌گشودند و شما این گونه از مظلومین دفاع کردید.

رئیس مجلس اظهار داشت: در دوران جنگ تحمیلی ۸ ساله، آتش مؤثر ما بیش از ۱۵ کیلومتر نبود اما تدابیر فرمانده معظم کل قوا، جهاد و ایمان رزمندگان ما را به‌جایی رسانده که در تحریم چند دهه‌ای هستیم اما با تلاش نیروهای جوان و خلاق ما، به این حد از پیشرفت رسیده‌ایم. قالیباف تصریح کرد: اگر با یکدیگر متحد بوده و وحدت‌مان را عمق ببخشیم، پیروزی همیشه با ما خواهد بود. سازمان هوافضا را به‌عنوان سازمانی می‌بینیم که الگوی «ما می‌توانیم» در جمهوری اسلامی ایران است. ما در جمع پنج قدرت بزرگ دنیا هستیم و فرصت‌های بزرگی پیش روی ماست. شهید حاجی‌زاده بعد از وعده صادق ۲ به من فرمود از خدا بخواه چند ماه دیگر به من فرصت بدهد که کار ما به اندازه چند دهه رشد خواهد کرد. امروز نیز می‌گوییم که این مسیر باید با قدرت ادامه یابد.

رئیس مجلس عنوان کرد: رهبر انقلاب درباره قضایای جنگ اخیر فرمودند نه زیر بار جنگ تحمیلی می‌رویم و نه زیر بار صلح تحمیلی. ما مرد میدان عمل و گفت‌وگو هستیم و با قدرت این مسیر را پیش خواهیم برد. این راه باید برای اقتصاد، فرهنگ، سیاست، فراوری و علم ما هم باشد؛ این مهم به تمام معنا خود را در هوافضا نشان داده است. اگر مشکلی در کشور داریم به این علت بوده که با این باورها ایستادگی نکرده‌ایم. قالیباف یادآور شد: وحدت ملی یک امانت الهی است و باید محافظت شود و باید از این فرصت‌ها استفاده کرد تا ضعف‌های اقتصادی، فرهنگی و سایر سطوح را برطرف کرده و به رشد تبدیل کنیم.

■ شهید باقری عمر خود را صرف بنای مستحکم نیروهای مسلح کرد

عصر پنج‌شنبه همچنین مراسم چهلمین روز شهادت سپهبد محمد باقری و همسر و دختر ایشان با حضور رؤسای مجلس و ستاد کل نیروهای مسلح برگزار شد. در این مراسم محمدباقر قالیباف رئیس مجلس شورای اسلامی، امیر سرلشکر سیدعبدالرحیم موسوی رئیس ستاد کل نیروهای مسلح، امیر سرلشکر امیر حاتمی فرمانده کل ارتش، سردار اسماعیل قاآنی فرمانده نیروی قدس سپاه، حسین سیمایی صراف وزیر علوم، سرلشکر محمد پاکپور فرمانده کل سپاه و نماینده ولی فقیه در سپاه حضور داشتند. فرمانده کل ارتش، در حاشیه این مراسم گفت: شهادت سپهبد باقری پیامی برای مردم دنیا و حتی ایران و دشمنان ما دارد، امروز در مراسم سردار عزیزی شرکت کردیم که شخصیتی بی‌بدیل بود و کارهای بسیار بزرگی را در نیروهای مسلح انجام داد. این انسان متفکر، عالم، اندیشمند و مدیر و مدبر، آثار ماندگاری از خود به جا گذاشته است، کارهایی که او برای تقویت نیروهای مسلح اعم از سپاه و ارتش انجام داد، همواره در یادها خواهد ماند. امیر حاتمی گفت: ما قدردان زحمات شهدای عزیزمان هستیم و این مراسم نشان‌دهنده این است که شهدا زنده‌اند و ما ادامه‌دهنده راهشان خواهیم بود.

سردار احمد وحیدی مشاور فرمانده کل سپاه پاسداران در حاشیه این مراسم گفت: سپهبد باقری عمرش در راه دفاع از کشور و بنای یک بنای مستحکمی در نیروهای مسلح صرف کرد، او در دفاع مقدس و بعد از آن نقش بسیار برجسته‌ای داشت و توانست یک یاد جاودانگی از خودش برای ملت ما به جا بگذارد. وی افزود: امروز ما به یاد این شهید بزرگوار پیمان ببندیم که راهشان را ادامه دهیم.

حجت‌الاسلام خسروپناه دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی هم در حاشیه این مراسم در جمع خبرنگاران گفت: همه شهدای جنگ تحمیلی ۱۲ روزه درس زیست مقاومت را به ما یاد دادند، مردم عزیزمان با همین درس مقاومت از رهبری در مقابل استکبار جهانی و رژیم صهیونیستی حمایت کردند و محکم، همدل، متحد و منسجم ایستادند و توانستند این پیروزی را به ارمغان بیاورند. وی افزود: انسجام ملی که مردم عزیزمان داشتند بسیار درس‌آموز بود و تلاش کنیم بماند و استمرار پیدا کند.

یادداشت

امیررضا غلامی

آخرین میوه تلخ

تاریخ دیپلماسی بین‌الملل صحنه‌های نمایش تراژدی کم ندارد؛ نمایشی که بازیگران آن گاه با نقاب دوستی، خنجر خیانت را پنهان می‌کنند. برجام نیز یکی از همین صحنه‌های عبرت‌آموز بود؛ توافقی که از ابتدا نه بر اساس محاسباتی پایدار، که بر پایه اعتمادی کاذب شکل گرفت. امروز، با تهدید غرب به فعال‌سازی «مکانیسم ماشه»، آخرین پرده این نمایش به صحنه می‌آید. اما این پایان ماجرا نیست، بلکه آغاز فصل جدیدی از بیداری است. برجام، همچون نهالی نوپا در خاک سیاست ایران کاشته شد، با این وعده که شاخه‌هایش سایه صلح و میوه‌هایش طعم رفاه را به ارمغان آورد. اما در گذر زمان، این نهال که با امیدهای بلند آبیاری شده بود، به درختی بدل شد که ریشه‌هایش در سراب اعتماد به غرب فرو رفت و میوه‌هایش، نه شیرین، بلکه تلخ و مسموم از کار درآمدند. در تابستان امسال، ملت ایران به نظاره این باغ نشسته‌اند که جز خار و خس، تجاوز و افزایش تعدی ثمری برایشان به بار نیاورده است؛ باغی که محصولش بمب‌های سنگرشکن و ترورهای بی‌رحمانه بود. تلخی این میوه را کودکان، همسران و بهترین مردان این سرزمین به جان خریدند. مدعیان برجام با شعار «بگذارید این درخت میوه بدهد»، فضایی از امیدواری کاذب را ایجاد کردند، اما واقعیت خیلی زود خود را نشان داد. اولین میوه این توافق، خروج یکجانبه امریکا بود که ثابت کرد واشینگتن نه به تعهدات بین‌المللی پایبند است و نه به حقوق ایران احترام می‌گذارد. پس از آن، ناکارآمدی مکانیسم اینستکس برای دور زدن تحریم‌ها، عقب‌افتادگی برنامه هسته‌ای ایران، تشدید تحریم‌ها و حملات نظامی امریکا و رژیم صهیونیستی به تأسیسات هسته‌ای کشور نشان داد که غرب نه تنها متعهد نبود، بلکه از هر فرصتی برای افزایش فشار استفاده کرد.

اکنون، اروپا چونان حاکمی که شمشیر را بالای سر محکوم آویخته، با تهدید به فعال‌سازی «مکانیزم ماشه»، سایه شوم تحریم‌های سازمان ملل را دوباره بر ایران افکنده است. این تهدید، در حالی است که ایران، در میدان دیپلماسی به تعهداتش پایبند بود، اما غرب همانند بازرگانی که جنس بنجل می‌فروشد، از پیمان‌شکنی ابایی ندارد. مکانیزم ماشه، آخرین میوه تلخ این درخت، نشان می‌دهد که برجام به جای سپر خود به چماقی در دست دشمن بدل شده است.

حالا در آستانه پایان عمر برجام، غرب با تهدید به فعال‌سازی «مکانیسم ماشه» می‌خواهد آخرین ضربه را وارد کند. این مکانیسم در واقع ابزاری است که از ابتدا در دل برجام کار گذاشته شد تا در صورت نیاز، تمام تحریم‌های شورای امنیت یک‌جا بازگردد. این یعنی نه تنها غربی‌ها به تعهدات خود عمل نکردند، بلکه قصد دارند با یک تصمیم یکجانبه، ایران را تحت شدیدترین فشارها قرار دهند.

برجام به ما آموخت که اعتماد به غرب، خطایی راهبردی است. تاریخ نشان داده که غرب فقط به منافع خود می‌اندیشد و هر توافقی را در لحظه مناسب زیر پا خواهد گذاشت. درس بعدی این است که قدرت چانه‌زنی، در گرو اقتدار داخلی است. آنجا که اقتصاد مقاومتی و پیشرفت علمی وجود داشته باشد، دشمن جرئت تحریم و تهدید را نخواهد داشت. پند دیگر این است که دیپلماسی بدون پشتوانه مقاومت، محکوم به شکست است. برجام زمانی می‌توانست موفق باشد که ایران از موضع قدرت وارد مذاکره می‌شد که بحمدالله راهبرد امروز نظام، ورود با دست پر در میدان دیپلماسی و میدان نظامی است. امروز، ایران باید با تکیه بر چند اصل، مسیر جدیدی را در پیش بگیرد. اصل تقویت اقتصاد درون‌زا، به معنای کاهش وابستگی به نفت و توسعه صنایع دانش‌بنیان، اهرم فشار دشمن را بی‌اثر می‌کند. اصل بعدی افزایش قدرت بازدارندگی است. هرچه توان دفاعی و هسته‌ای ایران بیشتر باشد، دشمنان کمتر جرئت تهدید خواهند داشت. اصل دیگر دیپلماسی هوشمند است؛ مذاکره نه از موضع ضعف، که از موضع قدرت و با تعیین خطوط قرمز روشن می‌تواند اهداف راهبردی کشور را محقق سازد.

برجام به یکی از بزرگ‌ترین ناکامی‌های سیاست خارجی ایران تبدیل شده، اما این پایان ماجرا نیست. آنچه باقی می‌ماند، تجربه‌ای گرانبها است که ثابت می‌کند راه سعادت ملت ایران، نه در اتکا به دشمنان، که در اعتماد به توان داخلی و مقاومت است. آخرین میوه برجام، شاید تلخ باشد، اما بذرهای امیدی که امروز در خاک این سرزمین کاشته می‌شود، فردایی روشن را نوید می‌دهد.

یادداشت

پدرام پاک آیین

«الف» قامت دوست

درگذشت مبارز صدیق و مجاهد خستگی‌ناپذیر، دکتر احمد توکلی اندوهبار است. ارتباط من با او به دوران مسئولیت در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و نامه پرمهر و پرمعنایی که از وی دریافت کردم، باز می‌گردد. نامه‌ای که بر پیشانی‌اش این آیه نقش بسته بود: «لایکلف الله نفسا الا ما اتاها» و در ادامه به مضمون حدیث «رفع» می‌رسید.

رفتار احترام‌آمیز و فروتنانه مدیر مسئول «الف» با الف بچه سی و یکی دو ساله‌ای که در آغاز دهه ۹۰ مسئولیت مطبوعات داخلی را به عهده داشت، برای این روزهایم هم درس و هم مایه شرمساری است. احمد توکلی افزون بر فعالیت‌های سیاسی، در عرصه رسانه، چهره‌ای اثرگذار به شمار می‌آمد. او بنیانگذار روزنامه «رسالت» در دهه ۶۰ و مؤسس روزنامه «فردا» در اواسط دهه ۷۰ بود که با وجود دوره کوتاه انتشار، سبکی نو در روزنامه‌نگاری تحلیلی پدید آورد؛ شعار تبلیغاتی روزنامه پیش از انتشار این بود: «فردا روز دیگری است». فردا روزنامه‌ای برای نخبگان بود، بدون آگهی، بدون صفحه ورزشی و حوادث، تماماً سیاه و سفید که به جای عکس، از کاریکاتورها و تصاویر گرافیکی استفاده می‌کرد. به جای نقل خبر از خبرگزاری‌ها تقریباً همه اخبارش اختصاصی بودند. از کاربرد القابی چون دکتر و مهندس برای مسئولان احتراز می‌جست. اولین رسانه ایرانی بعد از انقلاب بود که با سخنگوی کاخ سفید و وزرای خارجه چند کشور مصاحبه اختصاصی کرد. صفحه‌ای شامل گزیده محتوای مطبوعات داشت که گزینشی سنجیده از مواضع «اصولی» جراید کشور، از سلام و عصر ما تا کیهان و اطلاعات و رسالت را در بر می‌گرفت. سردبیری روزنامه را علیرضا شمیرانی و دبیری گروه سیاسی آن را مهدی فضائلی به عهده داشت. اقدام ارزشمند مؤسسان «فردا» کادرسازی پیش از تأسیس این روزنامه بود. در دانشگاه‌های تهران از دانشجویانی که مایل به همکاری بودند، دعوتی عام و فراگیر صورت گرفت. سپس، کلاس‌های فشرده اصول روزنامه‌نگاری، نگارش و ویرایش و تاریخ معاصر با حضور استادانی چون حسین قندی، هادی خانیکی و یونس شکرخواه که بعضاً با احمد توکلی، همفکری سیاسی نیز نداشتند، برگزار شد. این دانشجویان پیکره نیروی انسانی روزنامه را تشکیل دادند.

پایگاه خبری «الف»، دیگر میراث معنوی احمد توکلی است که رسانه‌ای نکته‌پرداز برای نخبگان سیاسی به شمار می‌آید. «الف» از نخستین پایگاه‌های خبری ایرانی بود که مسیر تعامل برخط با مخاطبان را برگزید و اجازه داد تا مخاطبان ذیل هر مطلب اظهار نظر کنند. احمد توکلی در سال‌های پایانی عمر خود رکورددار بیشترین نامه سرگشاده به مقامات با مضامین انتقادی به ویژه مبارزه با فساد بود و اکنون که از میان ما رفته، می‌توان مجموعه‌ای از این نامه‌ها را در کتابی با عنوان «سرگشاده» به طبع رساند. جایگاه او در نظام جمهوری اسلامی و مسئولیت‌هایی که نشان از حرمت و مکانت در چشم نخبگان و مردم داشت، هرگز نتوانست در تواضع یا زیست ساده و زاهدانه او کمترین خدشه‌ای وارد آورد. نوع مبارزه احمد توکلی با فساد که به تأسیس سازمان مردم نهاد «دیده‌بان شفافیت» انجامید، «عدالت‌اندیش» بود، نه «رقابت‌اندیش»، چراکه فسادستیزی را سیاسی نمی‌کرد و از آن ابزاری برای حذف رقبا نمی‌ساخت. احمد آقا گرچه در اواخر عمر به دلیل کسالتی که بر او عارض شده بود، بسیاری از دوستان و دوستداران خود را به فراموشی سپرد، اما تاریخ انقلاب و جامعه رسانه‌ای همواره خاطره پاک او و دیگر همرزمانش را زنده نگاه خواهد داشت.

یادداشت

امنیت داده با امنیت ملی گره خورده است

محمدرضا طورانی
کارشناس رسانه

در سال‌های اخیر، دیجیتالی‌سازی گسترده اطلاعات هویتی، مالی و ارتباطی شهروندان ایرانی در سامانه‌هایی چون «دولت من»، رجیستری گوشی‌ها، سامانه‌های بانکی، اپراتورها بدون زیرساخت‌های امنیتی مناسب انجام گرفت که درنتیجه آن، مورد هک شدن بانک سپه رخ داد.

این امر، در کنار رهاسازی فضای مجازی، سبب ایجاد بسترهای نفوذ و سوءاستفاده اطلاعاتی ازسوی دشمنان منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای شد و موارد زیر را در اختیار آنها قرار داد:

۱) اطلاعات حساب بانکی و گردش مالی
۲) آدرس دقیق محل سکونت
۳) شماره سریال و مکان گوشی‌ها و سیم‌کارت‌ها
۴) رصد مکانی افراد از طریق دکل‌های مخابراتی
۵) داده‌های اعضای خانواده و تعاملات آنها در شبکه‌های اجتماعی

تمام این اطلاعات، با بهره‌گیری از الگوریتم‌های تحلیل کلان‌داده (Big Data) و هوش مصنوعی (AI)، به دشمن امکان پایش هوشمند رفتار، تحرکات و الگوهای ارتباطی فرماندهان نظامی و امنیتی ایران را داده‌است. ترورهای هدفمند اخیر، نتیجه مستقیم همین فرآیند تجمیع و تحلیل داده‌هاست.

از سوی دیگر، پذیرش سازوکارهای بین‌المللی چون FATF، پالرمو و CFT تحت عنوان «شفاف‌سازی مالی»، به معنی گشودن دروازه‌های اطلاعاتی کشور به روی نهادهای وابسته به بلوک غرب بوده است؛ نهادهایی که در پوشش «سازمان‌های بین‌المللی» مانند آژانس، یونسکو و برنامه‌های توسعه‌ای ۲۰۳۰ و ۲۰۴۰، اقدام به جمع‌آوری اطلاعات حساس از درون کشور کرده‌اند.

نتیجه نهایی این پدیده منجر به تجمیع، پایش و تحلیل هوشمند داده‌های ملی بدون حاکمیت سایبری مستقل می‌شود که باعث نفوذ عمیق در ساختار حاکمیتی می‌شود.

راه‌حل علمی و منطقی این چالش، ایجاد حاکمیت ملی سایبری، قطع دسترسی بیگانگان به زیرساخت‌های داده‌ای، پاک‌سازی شبکه‌های نفوذ و بازنگری جدی در همکاری‌های اطلاعاتی و فناورانه با نهادهای بین‌المللی مشکوک است. امنیت ملی، امروز بیش از همیشه به «امنیت داده» گره خورده‌است.

محیط‌زیست

۱۰۰ اصله درخت چنار جایگزین درختان خشک ولیعصر شد

مدیر کل محیط‌زیست و توسعه پایدار شهرداری تهران گفت: ۱۰۰ اصله درخت چنار با سن بالای ۵۰ سال به جای درختان خشک شده خیابان ولیعصر کاشته شد.

کمی بیشتر از یک سال قبل، درختان چنار خیابان ولیعصر که تراکمشان در محدوده پارک وی تا میدان تجریش قرار دارد، پایش و اسکن شده بود. احسان صفایی - معاون خدمات شهری و محیط زیست منطقه یک شهرداری تهران - گفته بود که به‌صورت کامل توپوگرافی هزار اصله درخت انجام‌شده و بر اساس نتایج پایش، عمده درختان خیابان ولیعصر حدفاصل پارک وی تا میدان تجریش سالم هستند و مشکل خاصی ندارند و عمده مشکل آنها ضعف در ریشه درختان است، چراکه به دلیل قرارگیری در نهر و دسترسی همیشگی به آب، ریشه‌ها دونده و در حال حرکت نبودند، همچنین این درختان به دلیل تراکم در این محدوده، رو به سمت آفتاب داشتند که به همین علت به صورت منحنی هستند. بر همین اساس در همین رابطه گفته شده‌بود که لازم است طی یک سال آینده حدود ۲۰۰ درخت چنار با بن بالا کاشته شود که جانمایی آنها نیز انجام شده بود.

حالا محمدصابر باغخانی پور، مدیر کل محیط‌زیست و توسعه پایدار شهردار تهران اظهار کرد: آسیب وارده بر درختان در حال حاضر، نتیجه کم توجهی به این موضوع در بازه زمانی طولانی در دوره‌های قبل است.

وی در ادامه گفت: ۸۰ اصله درخت خیابان ولیعصر به دلایل متعددی خشک شدند که این تعداد نشانه‌گذاری شدند. این درختان پس از ثبت در سامانه نهال، قطع و جایگزین شدند.

باغخانی پور با بیان اینکه برخی صنوف فاضلاب را به صورت غیر مجاز در نهرهای ولیعصر رهاسازی کردند، مواردی دیگر مانند افزایش جمعیت و کلنی موش‌ها و عدم بهسازی انهار و آبیاری کافی را از دلایل خشکی درختان خیابان ولیعصر عنوان کرد.

مدیر کل محیط زیست شهرداری تهران در خصوص قطع درختان خیابان ولیعصر به خبرگزاری ایسنا گفت: ۲هزار و ۴۰۰ اصله درخت در خیابان ولیعصر در محدوده منطقه یک قرار دارند که به جای ۸۰ درخت چنار خشک شده در این محدوده ۱۰۰ درخت چنار با بن بالای ۵۰ سال کاشته شد. این بهترین راه حل در شرایط فعلی بود.

وی افزود: برای حفاظت از درختان و محیط زیست این منطقه، علاوه بر کاشت درختان بن بالا، همزمان بهسازی انهار، استانداردسازی تشتک‌های اطراف درختان، بندکشی کف انهار با مواد نفوذپذیر نسبت به آب، انسداد کلنی موش‌ها و ساماندهی فاضلاب غیرمجاز اصناف نیز با همیاری شهرداری منطقه یک انجام شد. این اقدامات برای ساماندهی شرایط کمک‌کننده، مؤثر و موفق بود.

باغخانی پور در پایان گفت: شهرداری یک واحد صنفی متخلف که به صورت عمد ۱۳ درخت را خشکانده‌بود، با طرح موضوع در کمیسیون ماده ۷، مبلغ ۱۷۰ میلیارد تومان جریمه کرده‌است. همچنین سازمان بوستان‌ها و فضای سبز نیز کمیته صیانت از درختان ولیعصر را تشکیل داده‌است و به‌صورت منظم درباره درختان ولیعصر تشکیل جلسه می‌شود.

خبر کوتاه

■ مدیر کل انجمن اولیا و مربیان وزارت آموزش و پرورش با بیان اینکه به مدارس تأکید شده‌است حتی‌المقدور طرح و رنگ لباس فرم مدرسه را تا چند سال تغییر ندهند تا دانش‌آموزان بتوانند از لباس سال قبل خود استفاده کنند، گفت: هزینه لباس فرم دانش‌آموزی پس از طی مراحل قانونی و تصویب توسط مراجع قانونی به آموزش و پرورش اعلام و ازسوی آموزش و پرورش به مدارس و خانواده‌ها ابلاغ می‌شود.

■ دفتر بهبود تغذیه جامعه وزارت بهداشت اعلام کرد که برخلاف باور رایج، مصرف کیک، بیسکویت و آبمیوه در وعده صبحانه کودکان توصیه نمی‌شود، چراکه این خوراکی‌ها نه‌تنها ارزش غذایی کمی دارند، بلکه می‌توانند باعث چاقی، پوسیدگی دندان و کاهش تمرکز شوند.

■ نایب رئیس شورای اسلامی شهر تهران گفت: شهرداری چاه‌های خود را برای تأمین آب شرب در اختیار وزارت نیرو قرار داده‌است.

■ استاندار تهران با تأکید بر ضرورت اقدام فوری و فرهنگ‌سازی در مصرف بهینه آب، بر لزوم صرفه‌جویی ۲۰ درصدی شهروندان تأکید کرد و گفت: با توجه به تعدیل فشار آب ضروری است که مشترکان از مخزن ذخیره و پمپ استفاده کنند.

گزارش «جوان» از هشدار مسئولان درباره حفر چاه‌های جدید در پایتخت

تهران زیر بار تشنگی و چاه‌های بی‌پایان!

گزارش
مهسا گربندی

رضا دهشیری | جوان

چاه‌هایی که قرار بود مرهمی باشند، حالا خود به زخم‌هایی عمیق در بستر خشکیده تهران تبدیل شدند. حفر بی‌رویه چاه در پایتخت، شبیه به خارش پوستی ترک‌خورده، ادامه دارد؛ بی‌وقفه، دردناک و بی‌توجه به هشدارهایی که داده می‌شود. به تازگی، دو مقام مسئول از مدیریت شهری و فرمانداری، با لحنی جدی نسبت به تبعات این روند هشدار دادند؛ یکی به تهدیدهای زیست‌محیطی اشاره کرد و خواستار توقف فوری حفر شد، دیگری وعده داد با چاه‌های غیرمجاز، برخورد خواهد کرد.

■■■

تهران، همان شهری که روزگاری با قنات‌هایش زندگی می‌کرد و با رودهایش نفس می‌کشید، حالا زیر بار تشنگی فرو می‌ریزد. زمین زیر پای این شهر ۸ میلیونی، نه‌تنها با افت آب‌های زیرزمینی، بلکه با فرونشستی تدریجی و نگران‌کننده در حال پاسخ دادن به سال‌ها بی‌توجهی است؛ بحرانی که امروز پایتخت را در خود گرفته، حاصل انباشت تصمیم‌های کوتاه‌مدت، نگاه‌های بخشی و غفلت از منابعی است که قرار بود پایدار بمانند.

اکنون تهران دیگر از کم‌آبی عبور کرده است. این شهر حالا در آستانه‌بی‌آبی مزمن ایستاده، جایی که هر چاه تازه نه‌تنها آبی از دل زمین نمی‌کشد، که جان زمین را هم به تحلیل می‌برد، اما چه شد که تهران از همزیستی با آب، به نبردی بی‌پایان با تشنگی رسید؟!

■ تهران در عطش

بررسی وضعیت منابع آبی استان تهران نشان می‌دهد که پایتخت با یکی از شدیدترین بحران‌های آبی چند دهه اخیر مواجه شده‌است. داده‌های رسمی حاکی از آن است که حجم آب ذخیره‌شده در سدهای تهران تنها به ۱۴ درصد ظرفیت مخازن رسیده‌است؛ رقمی که در مقایسه با سال گذشته و میانگین بلندمدت، کاهش بی‌سابقه‌ای را نشان می‌دهد.

این افت شدید، نتیجه ترکیبی از خشکسالی ممتد، کاهش بارندگی‌های فصلی و برداشت بی‌رویه از منابع زیرزمینی است. تهران اکنون برای پنجمین سال متوالی با شرایط کم‌بارش مواجه است؛ به‌طوری که میزان بارندگی ثبت‌شده از ابتدای سال آبی جاری تنها ۱۵۳ میلی‌متر بوده که نسبت به میانگین بلندمدت، بیش از ۴۰ درصد کاهش داشته‌است. اردیبهشت‌ماه نیز با ۹۰ درصد کاهش بارش نسبت به متوسط درازمدت، یکی از خشک‌ترین ماه‌های ثبت‌شده در تاریخ اقلیمی استان بوده‌است.

در همین حال، افت سطح آب‌های سطحی و زیرزمینی به‌عنوان نشانه‌ای از تداوم خشکسالی‌های سال‌های اخیر، تهران را در زمره استان‌هایی با کمترین ورودی آب به مخازن سدها قرار داده‌است. مسئولان هشدار می‌دهند که در صورت ادامه روند فعلی، سد مامله ظرف یک ماه آینده از مدار خارج خواهد شد و به‌دنبال آن، سدهای لتیان، لار و کرج نیز در معرض خروج قرار دارند.

در همین حال، شورای شهر تهران، نسبت به نبود اراده سیاسی برای اجرای سیاست‌های اصلاحی اشاره می‌کنند و خواستار اقدام فوری برای نجات منابع آبی و فضای سبز شهری هستند.

■ هشدار تخریب زیست‌محیط

در امتداد بحران کم‌آبی و کاهش شدید ذخایر سدهای تهران، نگاه‌ها به سمت مدیریت مصرف و جلوگیری از برداشت بی‌رویه از منابع زیرزمینی معطوف شده‌است. هفته گذشته محمدصابر باغخانی‌پور، مدیر کل محیط زیست شهرداری تهران، در جریان بازدید از منطقه ۱۰، با لحنی هشدارآمیز خواستار توقف کامل حفر چاه‌های جدید در سطح شهر شد.

او با اشاره به پیامدهای زیست‌محیطی این اقدام گفت: «ایجاد چاه جدید در سطح شهر تهران باعث ایجاد مشکلات زیست‌محیطی، فرونشست زمین و معضلات دیگر می‌شود.»

این مقام مسئول در ادامه با اشاره به سیاست‌های مدیریت شهری سال ۱۴۰۴، بر استفاده از منابع سطحی به‌جای برداشت از سفره‌های زیرزمینی تأکید کرد: «باید برای تأمین آب به فکر برداشت از منابع سطحی باشیم که این موضوع قطعاً میسر خواهد بود.»

او با لحنی جدی خطاب به مدیران مناطق شهرداری افزود: «مسئولان اجازه ندهند چاه جدیدی در مناطق تهران حفر و اضافه شود.»

در کنار این هشدارها، برنامه‌هایی برای کاهش وابستگی به منابع زیرزمینی از طریق توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر نیز در دستور کار قرار گرفته‌است. باغخانی‌پور به برنامه‌های شهرداری برای توسعه انرژی‌های پاک اشاره می‌کند؛ از جمله راه‌اندازی نیروگاه‌های خورشیدی با ظرفیت ۲۰۰ کیلووات، که در بلندمدت می‌تواند بخشی از نیازهای شهر را به شیوه‌ای پایدار تأمین کند.

البته این اقدامات اگرچه ضروری و سودمند هستند، اما به‌تنهایی کافی نیستند، چراکه عبور از بحران فعلی آب و جلوگیری از آسیب‌های فوری، نیازمند راهکارهای مکمل و اضطراری نیز هست که باید به آنها توجه شود.

■ از کنترل قانونی تا فرهنگ‌سازی

در ادامه هشدارهای زیست‌محیطی و ممنوعیت حفر چاه‌های جدید، فرمانداری تهران نیز با جدیت وارد میدان شده تا با چاه‌های غیرمجاز و برداشت‌های بی‌رویه مقابله کند. حسین خوش‌اقبال، فرماندار تهران، در نشست شورای حفاظت از منابع آب، با اشاره به افت شدید سطح آب‌های زیرزمینی، اعلام کرد که یکی از رویکردهای اصلی فرمانداری، جلوگیری از حفر چاه‌های غیرمجاز و کنترل دقیق چاه‌های مجاز است.

او تأکید کرد که این اقدامات در چارچوب سیاست‌های ملی و استانی، با همکاری وزارت نیرو، شرکت آب منطقه‌ای، نیروی انتظامی و دستگاه قضایی انجام می‌شود: «فرمانداری تهران با نصب سامانه‌های پایش هوشمند، بازدیدهای میدانی و پیگیری قضایی، به‌طور مستمر با متخلفان برخورد می‌کند.»

این برخوردها شامل جریمه‌های سنگین و در موارد خاص، پیگرد قضایی است؛ اقدامی که به گفته خوش‌اقبال، باعث کاهش چشمگیر فعالیت‌های غیرمجاز در سطح شهر شده‌است.

■ لزوم مشارکت مردمی

در کنار اقدامات قانونی و نظارتی، مسئولان بر این نکته تأکید دارند که هیچ برنامه‌ای بدون همراهی مردم موفق نخواهد بود. فرماندار تهران با اشاره به نقش شهروندان در مدیریت مصرف گفت: «اگر هر خانوار تهرانی روزانه فقط یک لیتر در مصرف آب صرفه‌جویی کند، می‌توان در طول یک ماه، میلیاردها لیتر آب را ذخیره کرد.»

این مشارکت، نه‌تنها در کاهش مصرف، بلکه در گزارش تخلفات، رعایت الگوی مصرف و حمایت از طرح‌های شهری اهمیت دارد. رسانه‌ها، نهادهای آموزشی و سازمان‌های مردم‌نهاد نیز در این مسیر نقش کلیدی دارند؛ چراکه فرهنگ‌سازی عمومی می‌تواند رفتارهای مصرفی را تغییر دهد و شهر را برای عبور از بحران آماده کند.

■ عبور از بحران با اراده همگانی و سیاست‌های پایدار

دیگر بحران آب در پایتخت، تنها یک چالش طبیعی نیست، بلکه به تهدیدی جدی برای زیرساخت‌های شهری، امنیت بناها و سلامت شهروندان تبدیل شده‌است. فرونشست زمین، کاهش منابع زیرزمینی و ناتوانی سدها در تأمین آب شرب، نشانه‌هایی آشکار از بحرانی هستند که سال‌به‌سال پیچیده‌تر می‌شود.

کارشناسان حوزه آب و محیط‌زیست بر این باورند که عبور از این وضعیت، نیازمند مجموعه‌ای از راهکارهای همزمان و مکمل است؛ اول، تدوین قانون جامع برای حفاظت از سفره‌های زیرزمینی با شرایط جدید اقلیمی و جمعیتی تهران. دوم، تقویت نظارت و استفاده از سامانه‌های هوشمند در پایش چاه‌ها و مدیریت مصرف در بخش‌های پرمصرف شهری و سوم مشارکت شهروندان و تغییر رفتار مصرفی، چراکه هیچ سیاستی بدون همراهی عمومی به نتیجه نمی‌رسد.

حال اگر این سه‌محور در کنار هم و به شکلی منسجم دنبال شوند، می‌توان امیدوار بود که نه‌تنها تهران از بحران فعلی عبور کند، بلکه می‌تواند به الگویی پیشرو در مدیریت منابع آب شهری برای سایر نقاط کشور نیز تبدیل شود.

سلامت

درمان مؤثر و رایگان هپاتیت C در دسترس است

رئیس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، در آستانه اجرای پویش «پیش به سوی حذف هپاتیت» با اشاره به اهمیت این موضوع گفت: هپاتیت‌های ویروسی B و C از مهم‌ترین چالش‌های نظام سلامت محسوب می‌شوند و حذف آنها تا سال ۲۰۳۰ از اهداف راهبردی کشور است.

قباد مرادی، رئیس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با تأکید بر شعار جهانی امسال «Lets Break it Down» اظهار داشت: هدف این شعار، شکستن موانع اجتماعی، اقتصادی و ساختاری برای دسترسی آسان‌تر و مؤثرتر به خدمات پیشگیری، تشخیص و درمان هپاتیت است.

مرادی با اشاره به نقش مهم نظام شبکه بهداشتی کشور در شناسایی و مراقبت از بیماران افزود: امروزه بیش از ۳ میلیون نفر در سراسر جهان با عفونت مزمن هپاتیت B و C زندگی می‌کنند، اما تنها ۴۵ درصد نوزادان در ۲۴ ساعت اول تولد واکسن هپاتیت B را دریافت می‌کنند. این آمارها لزوم برنامه‌ریزی جدی‌تر برای پوشش بالاتر واکسیناسیون و بیماریابی فعال را نشان می‌دهد.

رئیس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر همچنین به برگزاری هفته اطلاع‌رسانی هپاتیت از ۴ تا ۱۱ مرداد اشاره کرد و گفت: در این هفته، تمرکز بر آموزش عمومی، بیماریابی در گروه‌های پرخطر، جلب مشارکت نهادهای غیردولتی و حمایت سیاست‌گذاران خواهد بود. همچنین از رسانه‌ها، دانشگاه‌ها و سازمان‌های مختلف برای اجرای هماهنگ این پویش دعوت شده‌است.

به گزارش وبدا، وی در پایان ضمن دعوت از مردم برای مراجعه به مراکز مشاوره بیماری‌های رفتاری جهت انجام مشاوره و تست خاطر نشان کرد: درمان مؤثر و رایگان هپاتیت C در دسترس است و شناسایی به موقع مبتلایان، می‌تواند از بروز عوارضی چون سیروز و سرطان کبد جلوگیری کند.

تحلیل

مشکلات ناشی از مالیات مهریه بیش از ۱۴ سکه

دکتر امیر شمس
وکیل دادگستری

موضوع مالیات بر مهریه مسئله نوینی است که در بحث حقوق خانواده، اقتصاد و جامعه‌شناسی قرار می‌گیرد. با توجه به اهمیت این موضوع، پیش از تصویب هرگونه قانونی در این زمینه، ضروری است که موضوع از جنبه‌های قانونی، شرعی و اجتماعی توسط افراد متخصص و کارشناسان خبره به‌طور جامع بررسی شود.

از نظر حقوقی، مهریه حقی قانونی است که برای حفظ حقوق مالی زن در زندگی مشترک تعیین شده‌است. با بررسی دقیق می‌توان دریافت که نهادهایی مشابه مهریه در سایر جوامع و کشورها نیز وجود دارد؛ برای مثال در ایالات متحده، تقسیم اموال بین زوجین پس از جدایی، نمونه‌ای از این حمایت‌ها محسوب می‌شود. همچنین در ادیان و مذاهب مختلف نیز این موضوع مورد توجه قرار گرفته‌است.

اکنون این موضوع را از منظر موافقان و مخالفان بررسی می‌کنیم. در سال‌های اخیر شاهد تعیین مهریه‌های سنگین و غیرمنطقی بوده‌ایم که به جای تضمین امنیت مالی زن و حفظ بنیان خانواده، تبدیل به عامل فشار اقتصادی و افزایش اختلافات شده‌است. این امر به تضعیف بنیان خانواده و افزایش پرونده‌های قضایی مرتبط با مهریه منجر شده‌است. روند رو به رشد مراجعات به دستگاه قضایی و وکلا بیانگر این واقعیت است که این مسئله علاوه بر چالش‌های فعلی، می‌تواند منجر به کاهش آمار ازدواج و در نتیجه افزایش فساد و جرائم مرتبط نیز شود.

با توجه به این موضوع، لازم است در این راستا اندیشه و برنامه‌ریزی صورت گیرد. از منظر حقوقی نکات زیر درخور توجه است:

در سال‌های اخیر، طرحی با عنوان «تعیین مالیات بر مهریه» در مجلس شورای اسلامی در دست بررسی است که می‌تواند دارای نکات مثبت و منفی متعددی باشد.

در جامعه امروزی ما، با پیشرفت تکنولوژی و عصر ارتباطات، تفکرات جوانان نیز تحت تأثیر قرار گرفته‌است. تحمیل هزینه‌های بسیار سنگین به جوانان، به‌تنهایی می‌تواند مانع پذیرش مسئولیت زندگی مشترک شود، چه برسد به تعیین مهریه‌های نامعقول و سنگین که موجب افزایش ترس و نگرانی آنان می‌گردد.

اکنون باید پرسید آیا تدوین و تصویب چنین طرح‌ها و قوانینی می‌تواند همه این مسائل را حل کند و از تبعات زیان‌بار آن جلوگیری نماید؟ قطعاً پاسخ منفی است.

اگر موضوع را به صورت مقطعی بررسی کنیم، ممکن است تعیین مالیات و فشار ناشی از آن، باعث کاهش میزان مهریه‌های غیرمنطقی شود، اما در این زمینه چند فرضیه مهم مطرح است:

۱ـ امنیت مالی زوجه پس از سال‌ها زندگی مشترک چگونه تأمین خواهد شد؟

۲ـ پرداخت مالیات چه به عهده زوج باشد یا هر مشکل دیگر، خود می‌تواند مانعی برای شروع زندگی مشترک باشد.

۳ـ تعیین مهریه‌های کم یا زیاد ممکن است موجب اختلاف و تفرقه میان خانواده‌های برخوردار و کم‌برخوردار در جامعه شود و مشکلات اجتماعی دیگری را به همراه داشته‌باشد.

بنابراین به جای وضع قوانین سختگیرانه و ایجاد مشکلات بیشتر، لازم است بسترهای لازم برای آموزش و فرهنگ‌سازی در خانواده، مدارس، دانشگاه‌ها و اجتماع فراهم شود که این قوی‌ترین راهکار برای حفظ و تقویت بنیان خانواده است.

از سوی دیگر، راهکاری ساده و مؤثر برای تعیین و تصویب قوانین مکمل، می‌تواند تعیین مبلغ ناچیزی برای حفظ مشروعیت قانون مهریه و به‌عنوان مثال، استفاده از سازوکاری مانند «تنصیف دارایی» باشد؛ یعنی دارایی‌هایی که زن و مرد در زندگی مشترک با همکاری یکدیگر به دست آورده‌اند، در صورت جدایی به طور عادلانه تقسیم شود که این بهترین و کارآمدترین راهکار است.

طریق علی (ع)

مهدی مولایی

از یمامه تا غزه!

گرسنگی در غزه؛ این کلیدواژه‌ای است که این روزها بیشتر از هر خبر دیگری شنیده می‌شود و کمتر از هر خبر دیگری به آن اهمیت داده می‌شود. غزه امروز تنها بمباران نمی‌شود، بلکه در آستانه یک قحطی بزرگ قرار دارد که با دقتی شیطانی طراحی و در حال اجراست. کودکان، زنان، سالخوردگان و زخمیان، قربانیان نقشه‌ای‌اند که نه‌فقط برای غصب سرزمین فلسطین که برای شکستن اراده یک ملت با گرسنگی نوشته شده‌است. اسرائیل نه‌تنها در حال ریختن بمب‌های چند تنی، بلکه در حال بستن راه نان بر مردم غزه است؛ نانی که به صراحت از آن به عنوان «سلاح جنگی» علیه مردمی بی‌دفاع استفاده می‌شود. حالا این، نه جنگی میان حماس و ارتش صهیونیسم، بلکه نسل‌کشی مردم یک سرزمین به شیوه‌ای مدرن و دددمنشانه است؛ محاصره غذایی و دارویی، با آمارهایی که تکان‌دهنده است و سکوتی تکان‌دهنده‌تر.

در دل این سکوت، آنچه وجدان جهان اسلام را می‌آزارد، نه فقط خشم دشمن، که خواب برادران است. چگونه است که ما مسلمانان، با آیاتی در گوش و کلماتی در سینه، بر سفره‌های رنگین می‌نشینیم و در همان لحظه کودکی در غزه، با استخوان‌هایی برآمده نان خشک مادرش را می‌مکد تا شاید زنده بماند؟ چگونه است که یک خرما در میان خانواده‌ای در غزه ایثارگرانه از دستی به دستی دیگر می‌رود و هرکس آن را به عضوی دیگر از خانواده می‌بخشد تا او را زنده نگه دارد؟ آیا این همان امتی نیست که پیامبرش فرمود: «مَثَلُ المؤمنینَ فی تَوادِّهِم... کالجَسَدِ الوَاحِد»؟ آیا در بدن یک امت، اگر شکم غزه گرسنه است، قلب تهران و ریاض و قاهره نباید فشرده شود؟ امیرالمؤمنین علیه‌السلام، حاکمی که خود نان جو می‌خورد و بر شانه یتیم دست می‌کشید، در نامه‌ای به والی بصره نوشت:

«شاید در حجاز یا یمامه کسی باشد که امید یک قرص نان نداشته، یا شکم‌سیر نخوابیده باشد و من شکم‌سیر بخوابم؟! آیا به همین بسنده کنم که مرا امیرالمؤمنین خوانند و در سختی‌های مردم شریک نباشم؟!»

و این هشداری برای تمام حاکمان و ملت‌های مسلمان است. امروز ۲میلیارد مسلمان در سرتاسر جهان فقط به تماشای ویدئوها و شنیدن خبرهای قحطی و گرسنگی و کمبود مواد غذایی در غزه بسنده کرده و هیچ اقدام نجات‌بخشی انجام نمی‌دهند.

در غزه، نان از جان گران‌تر شده و انسان از خاک ارزان‌تر. این تراژدی، امروز تنها با توپ و تانک‌های اسرائیلی رقم نمی‌خورد؛ با سکوت ملت‌های مسلمان نیز رقم می‌خورد. با عادی‌سازی رنج، با بی‌تفاوتی حاکمان شکم‌باره و بی‌غیرت عرب، با حسابگری ملت‌های مسلمان، با خستگی نهادهای کمک‌رسان، با رسانه‌هایی که دیگر این تصاویر را تکراری می‌بینند و ارزش خبری و رسانه‌ای چندانی برای آن قائل نیستند. از همه غم‌انگیزتر، آن است که جهان اسلام در قرن بیست‌ویکم، با آن همه قدرت مالی و رسانه‌ای، بشکه‌های نفت، شریان‌های حساس دریایی و زمینی و جمعیت چند میلیاردی نتواند کودکی را در همسایگی‌اش از گرسنگی نجات دهد. یا شاید که نخواهد!

امام علی علیه‌السلام در نهج‌البلاغه، خطاب به مردم بی‌غیرت کوفه که نظاره‌گر تجاوز به زنان بی‌پناه بودند، فریاد زد:

«اگر مسلمانی از شدت اندوه بمیرد که دشمن بر زن مسلمان یا زن غیرمسلمان که در پناه اسلام است، چیره شده و زیورهایش را به غارت برده، سزاوار است!» این از مسلمات احکام و تعالیم اسلام است که هر که فریاد یاری‌خواهی جماعتی از مسلمین را بشنود، اما به کمک او برنخیزد در قیامت، مسلمان محشور نمی‌شود. مایه ننگ حکام و نهادها و چهره‌ها و کنفرانس‌های اسلامی است که فریاد وصیت امیرالمؤمنین در آخرین ساعات عمر را که گوش تاریخ را پر کرده، نشنیده بگیرند که فرمود: «خدا را خدا را در حق یتیمان! که گاه سیر شوند و گاه گرسنه و مبادا که در نزد شما ضایع شوند!»

گزیده

تیم ملی ایران موفق به کسب ۵ مدال نقره در المپیاد جهانی فیزیک ۲۰۲۵ شد

تیم ملی المپیاد فیزیک جمهوری اسلامی ایران در پنجاه‌وپنجمین دوره‌ی المپیاد جهانی فیزیک (IPhO 2025) که در پاریس برگزار شد، موفق به کسب پنج مدال نقره شد.

این موفقیت، حاصل تلاش و دانش ارزشمند دانش‌پژوهانی است که نماینده کشور در رقابتی علمی و جهانی بودند. اعضای تیم شامل محمدحسن صادقی‌نژاد، آریا ضرابی، ایلیا قشائی، محمدحسن گلاب‌دار و میلاد محمدی بودند. سرپرستی تیم را دکتر احمد شیرزاد به‌عنوان سرپرست اول و علیرضا نوروزشاد به‌عنوان سرپرست دوم بر عهده داشتند. این گروه با حضور در میان نمایندگانی از بیش از ۹۰ کشور، در یکی از معتبرترین رقابت‌های علمی دانش‌آموزی جهان، عملکردی شایسته از خود نشان دادند.

از شهر

تاکسی برخط شهرداری تهران رونمایی شد

سامانه «تاکسی برخط» شهرداری تهران با تاکسی‌های زرد با مشارکت شهرزاد و سازمان تاکسیرانی رونمایی شد.

سوپر اپلیکیشن شهرزاد در همکاری راهبردی با سازمان مدیریت و نظارت بر تاکسیرانی شهر تهران، از سامانه نوین «تاکسی برخط شهرزاد» رونمایی کرد؛ سرویسی مبتنی بر فناوری که قرار است با استفاده از تاکسی‌های شاسی‌بلند تمام برقی چهره‌ای تازه به حمل‌ونقل درون‌شهری پایتخت ببخشد.

«تاکسی برخط شهرزاد» به سفارش سازمان مدیریت و نظارت بر تاکسیرانی شهر تهران با هدف ارتقای کیفیت سفرهای درون‌شهری، کاهش آلودگی هوا و به‌کارگیری فناوری‌های نوین در سیستم حمل‌ونقل عمومی طراحی شده‌است.

«تاکسی برخط شهرزاد» تنها یک سرویس تازه در حوزه حمل‌ونقل نیست، بلکه گامی جدی برای هوشمندسازی سفرهای شهری است. این سامانه با تمرکز بر امنیت، کیفیت خدمات و انطباق کامل با ضوابط مدیریت شهری طراحی شده و از چندین جنبه، تجربه‌ای متمایز را برای شهروندان تهرانی رقم خواهد زد.

یکی از مهم‌ترین مزیت‌های «تاکسی برخط شهرزاد» اعتمادپذیری آن برای شهروندان است. تمام رانندگان این سامانه، پس از گذر از مراحل تأیید و احراز صلاحیت توسط شهرداری تهران، اجازه فعالیت دارند. همین موضوع، امنیت و اطمینان خاطر را برای مسافران به همراه می‌آورد.

یادداشت

فصل جدید نظام مهندسی

وحید عظیم‌نیا
دبیر گروه اقتصادی

معرفی سریع اعضای شـورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور از سوی وزیر راه و شهرسـازی، در نگاه نخست شاید صرفاً یک تسـریع اداری به حساب آید، اما در لایه‌های عمیق‌تر، می‌توان آن را نشانه‌ای روشن از اراده‌ای برای شفاف‌سازی، مقابله با لابی‌گری و بازگرداندن اعتماد بدنه مهندسی کشور بـه فرایندهای تصمیم‌گیری دانسـت. تا پیش از این، روند انتخـاب و معرفی اعضای اصلی شورای مرکزی نظام مهندسـی، همواره با تأخیرهایی چندماهه همراه بوده؛ تأخیرهایی که نه‌تنها بی‌سابقه نبود، بلکه گاهی به عرف تبدیل شده بود. به‌عنوان مثال، در دوره هفتم، فاصله انتخابات تا معرفی نهایی اعضا حدود پنج ماه به طول انجامید. در دوره هشتم، این فاصله چهار ماه بود و در دوره نهم نیز با وجود بهبود نسـبی، همچنان سـه ماه معطلی را شـاهد بودیم. در این فواصل زمانـی، اتفاقاتی رخ می‌داد که برای هیچ‌کس پوشیده نبود: لابی‌گری، فشارهای بیرونی، جابه‌جایی‌های بدون توجیه کارشناسی و بعضاً کنار گذاشتن چهره‌هایی که اتفاقاً از بدنه مهندسی رأی بالایی کسب کرده بودند. این فضا، عملاً باعث می‌شد اعتماد مهندسان کشور به فرایند انتخابات کمرنگ شود و تصمیم‌گیری‌های نهایی، شائبه‌برانگیز جلوه کند.

در دهمیـن دوره، پس از پایـان انتخابات، وزارت راه و شهرسـازی با سرعت اقدام به معرفی اعضای اصلی شورای مرکزی کرد، اما چرا این سرعت مهم است؟ نخست اینکه به رأی اعضای هیئت عمومی سازمان نظام مهندسی احترام گذاشته شده است. دوم آنکه اجازه شکل‌گیری لابی‌ها و فشارهای پنهانی محدود شده اسـت و سوم، این اقدام نشان می‌دهد می‌توان به مسئولیت‌پذیری در برابر مطالبات بدنه فنی کشور، امیدوارشد.

یکی از مهم‌ترین وجوه تمایز ترکیب شورای مرکزی در این دوره، حضور نفرات اول تمام هفت رشته تخصصی مهندسی در جمع اعضای اصلی بود؛ موضوعی که در سه دوره گذشته سابقه نداشت. در گذشته، گاهی افراد با رأی اول در رشته خود، کنار گذاشته و افرادی با رتبه‌های پایین‌تر جایگزین آنان می‌شدند. همین اتفاق در دوره‌های هفتم، هشتم و نهم رخ داد و همواره محل اعتراض جامعه مهندسی کشور بود، اما اکنون، حضور کامل رأی‌اولی‌ها در ترکیب نهایی، معنای روشـنی دارد: رأی اعضای مهندسی، بی‌اثر نمانده است. این حرکت، می‌تواند گام مهمی در راستای بازسازی اعتماد از دست‌رفته میان بدنه مهندسی و ساختار تصمیم‌گیری سازمان نظام مهندسی به شمار رود.

توزیع ناعادلانه نمایندگان اسـتان‌ها در ادوار گذشته، همواره چالشی جدی بوده اسـت. برخی اسـتان‌ها با وجود جمعیت بـالا یا فعالیت مهندسی گسترده، حتی یک نماینده هم در شورای مرکزی نداشتند، در حالی که بعضی استان‌ها تا چهار نماینده داشتند. این نابرابری، نه‌تنها ناقض عدالت بود، بلکه موجب بروز شـکاف‌هایی میان بدنه مهندسی کشور در اسـتان‌های مختلف می‌شد، اما ترکیب شـورای مرکزی در دوره دهم، گامـی بزرگ در جهت رفـع این نقیصه برداشـت. تقریباً تمام اسـتان‌ها اکنون نماینده دارند؛ اتفاقی که به معنای تلاش برای توزیع متوازن قدرت، شنیده شـدن صدای همه مناطق کشور و توجه به ظرفیت‌های منطقه‌ای اسـت. این تغییر، از آن جهت حائز اهمیت است که نظام مهندسی ساختمان باید پاسـخگوی نیازهای اقلیمی، زیست‌محیطی و تخصصی هر منطقه از کشـور باشد. اگر نمایندگان صرفاً از چند استان خاص باشند، این کارکرد ملی و منطقه‌ای مخدوش می‌شود.

گرچه برخی منتقدان معتقدند تفکیک اعضای اصلی از علی‌البدل باید مستقیماً از سوی هیئت عمومی صورت گیرد، اما بنا به قانون موجود، این اختیار همچنان در دسـت وزیر راه و شهرسـازی اسـت. بررسی دوره‌های گذشـته هم نشـان می‌دهد همواره این اختیار اعمال و در بسیاری از موارد نیز باعث بروز اعتراضاتی شده است. نکته این است که در دوره دهم، این اختیار نه‌تنها با شفافیت بیشتری اعمال شد، بلکه به رأی، تخصص و توزیع استانی نیز توجه ویژه‌ای شد؛ ترکیبی از عوامل که حکایت از رویکردی منصفانه‌تر و حرفه‌ای‌تر دارد. شاید تصور شود اعضای علی‌البدل، چون فاقد حق رأی هستند، تأثیرگذار نیستند، اما واقعیت این است که حضور آنان در جلسات و مشارکت در فرایندهای تصمیم‌سـازی، نقشـی مهم و حتی تعیین‌کننده دارد. بسـیاری از تصمیمات بزرگ، در سایه همین مشورت‌ها و حضورهای فعال اتخاذ می‌شود، پس نباید نقش این گروه را دست‌کم گرفت.

برگزاری انتخابات دهمین دوره شـورای مرکزی بـه صورت مجازی، همراه با مشـارکت ۹۸/۵درصدی اعضای هیئت عمومی نشـان داد جامعه مهندسی کشور، همچنان نسبت به نهاد خود تعهد و امید دارد. این مشارکت بالا، نشانه‌ای از بلوغ در بین متخصصان و همچنین اعتماد اولیه به فضای جدید تصمیم‌گیری است.

از سوی دیگر، انتخاب چهره‌هایی خارج از ائتلاف‌های مرسوم و سنتی، این پیام را به ساختار نظام مهندسی داد که مهندسان، دیگر صرفاً به تابلوی ائتلاف‌ها رأی نمی‌دهند، بلکه به شایسـتگی، برنامه و کارنامه افراد توجه دارند. این پیام، برای همه آنهایـی که در پی اداره این نهاد ملی هستند، باید روشن و قاطع باشد. آنچه در انتخابات و معرفی سریع شـورای مرکزی دوره دهـم رخ داد، می‌تواند نقطه عطفی در مسـیر اصلاح نظام مهندسی کشور تلقی شـود؛ تجربه‌ای که نشان داد، اگر اراده باشد، می‌توان ساختارها را شـفاف‌تر کرد، رأی بدنه کارشناسی را محترم شمرد، از حواشی لابی‌گری فاصله گرفت و تصمیم‌هایی در شأن نام مهندسی کشور گرفت، البته نباید از یاد برد که این تنها یک گام ابتدایی است. بازنگری در سـاختارهای حقوقی، تمرکززدایی در تصمیم‌گیری، بازتعریف مأموریت‌ها و تقویت ارتباط میان شورا و بدنه مهندسی، از جمله اقداماتی است که باید در ادامه این مسیر اصلاحی مورد توجه قرار گیرد.

سازمان نظام مهندسی سـاختمان، نهادی صرفاً صنفی نیست، این سازمان، حلقه‌ای کلیدی میان سیاستگذاری ملی و اجرای پروژه‌های عمرانی در سراسـر کشـور اسـت. اگر تصمیم‌گیری در ایـن نهاد از جنس شفافیت، عدالت و تخصص باشـد، می‌توان به تحول در نظام ساخت‌وساز کشور امید داشت. امروز، بارقه‌هایی از این تحول نمایان شده است. تصمیم وزیر راه و شهرسازی برای معرفی سریع و بر اساس رأی و تخصص، اگر تداوم یابد و به الگویی پایدار تبدیل شود، می‌تواند مسـیر اعتمادسـازی را تقویت کند و نقش نظام مهندسی را از یک نهاد صرفاً اجرایی، به یک نهاد تخصصی تأثیرگذار ارتقا دهد. اعتماد عمومی، سرمایه‌ای است که در طول سال‌ها ممکن است فرسوده شود، اما با یک تصمیم درست و یک انتخاب شفاف می‌توان آن را بازسازی کرد. با این حال، شـفافیت تنها یک بخش از ماجراست. نکته مهم‌تر، تداوم این مسیر و نهادینه‌سازی چنین رویکردی در ساختار اجرایی سازمان نظام مهندسی اسـت. اگر این انتخاب درست به‌صورت یک روال دائمی تبدیل شود، نه تنها لابی‌گری به حاشیه رانده خواهد شد، بلکه فضای سـالم رقابت، انگیزه حضور چهره‌های شایسته و جوان را نیز تقویت خواهد کرد، همچنین باید از ایـن تجربه بهره گرفت و آن را به سایر فرایندهای تصمیم‌گیری در سازمان تعمیم داد، از انتخاب مدیران استانی گرفته تا کمیسیون‌های تخصصی. این نهاد، نیازمند پوست‌اندازی عمیق است و راه آن، از شفافیت، عدالت و مردمی‌سازی می‌گذرد. ساختن آینده کشور بدون مشارکت واقعی جامعه متخصص، ممکن نیست. پس نهادهای تصمیم‌گیرنده باید هرچه بیشتر به بدنه مهندسـی تکیه کنند و با فاصله گرفتن از تصمیمات پشت پرده، به اعتمادسازی واقعی بیندیشند.

گزارش یک

تأخیر در پرداخت مطالبات، گندم را خوراک دام کرد

مدیرعامل بنیاد ملی گندمکاران: در حال حاضر افزایش نرخ جو در بازار به هر کیلوگرم ۲۵هزار تومان سبب شده است گندم با قیمت ۱۷ تا ۱۸هزار تومان در بازار به شکل نقدی به فروش برسد و گندمکاران برای جذب نقدینگی گندم‌شان را در اختیار دامداری‌ها قرار دهند

علی ابک | ایرنا

در شرایطی که خشکسـالی سال زراعی گذشته بـه تولیـد گنـدم کشـور آسـیب وارد کـرده و با گذشـت پنج مـاه از آغاز فصل برداشـت فقط ۶میلیون و ۲۰۰هزار تـن گندم بـه دولت تحویل داده شده است، از بازار خبر می‌رسد تعلل دولت در پرداخـت مطالبات گندمکاران موجب شـده اسـت گندم خوراک دام‌ها در دامداری‌ها شـود. در این خصوص مدیرعامل بنیاد ملی گندمکاران می‌گوید: در حال حاضر افزایش نرخ جو در بازار به هر کیلوگرم ۲۵هزار تومان، سبب شده است گندم با قیمت ۱۷ تا ۱۸هزار تومان در بازار به شکل نقدی به فروش برسد و گندمکاران برای جذب نقدینگی گندم‌شـان را در اختیار دامداری‌هـا قرار دهند.

خودکفایـی در محصـول اسـتراتژیک گندم بیش از گذشـته اهمیـت دارد. طبیعی اسـت در چنین شرایطی هر کشـوری که امکان کشت گندم را دارد از تمام ظرفیت‌هایش بهره گیرد تا بی‌نیاز از واردات بتواند قـوت غالب مـردم کشـورش را تأمین کند، حال در چنین شـرایطی برخی تصمیمـات خام و غیرمنطقی می‌تواند به تولید این محصول مهم ضربه بزند و مخاطراتی را به‌وجود بیاورد. سال‌هاست پول گندمکاران با تأخیر چندماهه پرداخت می‌شـود و همین امر آنها را با مشکلات نقدینگی مواجه می‌کند. گندمکاران ظاهراً بی‌خطرتریـن طبقه برای دولت محسوب می‌شوند که دولت‌ها همواره مطالبات آنها را همراه با آزار و اذیت پرداخت می‌کنند.

تقریباً هیچ سالی نبوده است که مطالبات گندمکاران به اندازه و بموقع پرداخت شود. این رویه در دولت فعلی نیز استمرار داشت، به طوری که سال گذشته پرداخت مطالبات تا اوایل آبان ماه طول کشید. امسال نیز مانند سال‌های گذشـته این تجربه تکرار شـده و با گذشت چهار ماه دولـت هنوز پول گندمکاران جنوب کشـور را پرداخت نکرده اسـت. علی‌قلـی ایمانی، مدیرعامل بنیاد ملی گندمکاران در گفت‌وگویی میزان پرداخت مطالبات را علنی کرد. در این خصوص وی با رد ادعای مقام عالی وزارت جهاد کشـاورزی گفت: چهار ماه از نخستین محموله گندم که تحویل دولت شد، می‌گذرد اما مطالبـات آنها هنوز کامل پرداخت نشـده اسـت. مطالبات گندمکاران مناطق گرمسیر که اولین برداشت بود تا ۷۵درصد پرداخت شده و هنوز ۲۵درصد مطالبات گندمکاران این مناطق باقی مانده است.

مدیرعامـل بنیاد ملـی گندمـکاران گلایـه کرد: وزیر جهاد کشـاورزی در تلویزیـون اعلام می‌کند ۱۰۰درصد مطالبات گندمـکاران جنوب پرداخت شده است. مطالبات گندمکاران مناطق معتدل نیز تا ۵۰درصد پرداخت و مناطق سردسیر هنوز ریالی پرداخت نشده است.

■ فقط ۳۳درصد مطالبات گندم پرداخت شده است

این مسـئول صنفی درباره میزان پرداخت مطالبات گفت: تاکنـون ۴۵هزار و ۳۰۰میلیـارد تومان پول گندم‌های تحویلی پرداخت شده که معادل ۳۳درصد اسـت و همچنان ۶۷درصد مطالبـات گندمکاران کشور از سـوی دولت پرداخت نشـده است، ضمن اینکه چشـم‌انداز روشـنی برای پرداخت هم وجود ندارد، این در حالی است که در بودجه ۱۴۰۴ مبلغ ۲۴۰هزارمیلیـارد تومان (همت) پـول برای خرید تضمینی گندم مصوب شده است.

وی ادامه داد: سازمان برنامه و بودجه به دستور رئیس دولت چهاردهم باید ۱۲۰همت برای بهای گندم‌های تحویلی می‌پرداخت که جز ۴۵همت پرداختی، باقی هنوز واریز نشـده اسـت. بر اسـاس مصوبه مجلس شورای اسـلامی دولت اجازه داشـت ۹۰هزار اوراق بهادار به فروش برساند که بانک کشاورزی ۳۰همت خریداری و پرداخت کرد. باقی ۴۵همت پرداختی را هم دولت به حساب گندمکاران واریز کرده است.

مدیرعامل بنیاد ملی گندمکاران اعلام کرد: امسـال به کشاورزان وعده داده شده بود ۴۸ساعته یا نهایتاً ۷۲سـاعته مطالبات گندم‌های تحویلـی پرداخت می‌شود که محقق نشـد و باعث شـده است امروز کشاورزان با اقشار مختلف جامعه از تأمین‌کنندگان کود و سـم تا بانک‌ها برای پرداخت مطالبات‌شـان درگیر باشـند، در حالی که پول کشـاورز در دست دولت است.

به گفته ایمانـی این وضعیت برای برخی اسـتان‌ها که کشت دوم دارند، شـرایط سخت‌تری را به وجود آورده است.

این مسئول صنفی با اشـاره به کاهش ۳۰درصدی عملکرد به دلیل خشکسـالی گفت: این امر در کنار عدم‌پرداخت مطالبات و افزایـش قیمت جو در بازار موجب شده است بخشـی از گندم برای خوراک دام و بخشی نیز از سوی سـوداگران احتکار یا تبدیل به آرد و در بازار آزاد عرضه شود. وی در گفت‌وگو با مهر درباره آمار گندم تحویلی به دولت اظهار کرد: تا کنون حدود ۶میلیون و ۲۰۰هزار تـن گندم تحویل دولت شده است، البته بخشـی از محصولات به دلیل نیاز به نقدینگی کشاورزان و عدم‌پرداخت مطالبات، وارد چرخه خوراک دام می‌شود.

وی درباره چرایی این موضـوع گفت: در حال حاضر افزایش نرخ جو در بازار به هر کیلوگرم ۲۵هزار تومان، سبب شده است گندم با قیمت ۱۷ تا ۱۸هزار تومان در بازار به شکل نقدی به فروش برسد.

گزارش ۲

بهناز قاسمی

معضل آب راهی جز صرفه‌جویی ندارد

سخنگوی صنعت آب در گفت‌وگو با «جوان»: در حال حاضر سدهای تهران تنها ۲۱درصد پرشدگی دارد و نیمی از حجم ذخیره‌شده نیز به دلیل رسوب غیرقابل استفاده است

در شرایطی که شرکت آبفا و متخصصان صنعت آب کشـور در هفته‌های اخیر تلاش می‌کنند افکار عمومی را در خصوص کمبود آب سدهای اطراف پایتخت اقناع کنند و مردم به مدیریت در مصرف تشـویق شـوند، برخـی در فضای مجازی با انتشـار ویدئوهایی مبنی بر پر بودن سـطح آب سدهای کرج و لتیان مدعی هستند سـدهای تأمین‌کننده آب تهران و کرج مملو از آب هسـتند و دولت بیهوده به مردم استرس می‌دهد. در ایـن خصوص سـخنگوی صنعت آب با تکذیـب این ادعاها می‌گویـد: داده‌ها و آمار ارائه‌شده از سـوی وزارت نیرو تخصصی و علمی است. نیمی از حجم ذخیره‌شده سدها به دلیل رسـوب غیرقابل استفاده است. مردم فریـب ویدئوهای فضـای مجـازی را نخورند. چند سالی است با ورود اینترنت به گوشی‌های تلفن همراه و فعال شدن تمام اقشار جامعه در این حوزه، برخی افراد در فضای مجازی در خصوص موضوعات غیرتخصص‌شـان اظهار نظر می‌کننـد و گاهی با تولید محتواهای غلط باعث انحراف ذهن مخاطبان می‌شـوند. این افراد بـه ظاهر صاحبنظـر، چون صفحه‌ای در اینستاگرام یا سایر شبکه‌های اجتماعی دارند، تصورشان این است که مرتبط با موضوعات روز جامعه باید تولید محتوا یا اظهارنظر کنند. این رویه در جنگ تحمیلی اخیر، در چالش‌های برق و گاز وجود داشت، اخیراً نیز برای دور کردن استرس از مردم در حوزه آب فعال شده‌اند.

در شرایطی که شرکت آبفا و متخصصان صنعت آب کشور در هفته‌های اخیر تلاش می‌کنند افکار عمومی را در خصوص کمبود آب سدهای اطراف پایتخت اقناع کنند و مردم به مدیریت در مصرف تشویق شـوند، برخی در فضای مجازی با انتشار ویدئوهایی مبنی بر پر بودن سـطح آب سدهای کرج و لتیان مدعی هستند سدهای تأمین‌کننده آب تهران و کرج مملو از آب هسـتند و دولت بیهوده به مردم استرس می‌دهد.

در روزهـای گذشـته برخی از فعـالان مجازی و بلاگرهـای اینسـتاگرامی با انتشـار عکس‌هایی از صف خرید پمـپ و گالن‌هـای نگهدارنده آب از سـوی مردم در خیابان مولوی تهران و سـایر شهرها به بی‌اعتمادی مردم در سطح جامعه دامن می‌زنند و می‌گویند که دولت برای پر کردن جیب واردکننـدگان موتور بـرق و پمـپ آب به دروغ، مشکلات خشکسالی و کمبود آب و برق در کشور و پایتخت را بزرگنمایی کرده است! آنها با انتشار ویدئوهایی از سـدهای کرج و لتیان و نشان دادن دیواره‌های سد تلاش می‌کنند به مخاطبان‌شان القا کنند که این سدها سال‌هاست سطح آب‌شان در همین سطح بوده و امسال نیز تفاوتی با سال‌های گذشـته ندارد، بنابراین مردم نگـران کمبود آب نباشند، زیرا سدها مملو از آب است.

این ویدئوها و تصاویر در حالی در روزهای گذشته در فضای مجازی دست به دست می‌شود که زنگ خطر کمبود آب سدها و ذخایر زیرزمینی در تهران و سراسر کشـور به صدا درآمده و مردم با اطلاع از واقعیت‌های موجود کشـور باید مصرف‌شـان را مدیریـت کنند، حتـی اگر فقـط ۸درصد آب کشور در بخش خانگی و ۸۰ یا ۹۰درصد در حوزه کشاورزی مصرف شود، با این حال تک‌تک افراد جامعه اعم از صنایع، کشـاورزی و بخش خانگی موظف به صرفه‌جویی در مصرف هسـتند. مردم فراموش نکرده‌اند ایامی را که رئیس جمهور وقت در دهه ۸۰ صـدور مجوز حفر چاه را در سراسـر کشـور آزاد کرد و به این ترتیـب فاتحه آب‌های زیرزمینی ایران را خواند.

کارشناسان صنعت آب معتقدند تکرار خشکسالی در سال‌های پیاپی به شکل‌گیری پدیده‌ای موسوم به «خشکسـالی القایی» منجر شده که اثرات آن انباشـته و مدیریت آن پیچیده‌تر شـده است، از این رو در شـرایط فعلی، ضـرورت اصلاح الگوی مصرف، توسعه زیرسـاخت‌های ذخیره‌سازی و ارتقای آگاهی عمومی بیـش از هر زمان دیگری احساس می‌شود.

■ سخنگوی صنعت آب: کمبود منابع آبی سطحی جدی است، راهی جز صرفه‌جویی نداریم

سـخنگوی صنعت آب در گفت‌وگو بـا «جوان» در واکنش بـه تصاویـر منتشرشـده در فضای مجازی مبنی بر پر بودن سـدهای لتیان و کرج می‌گوید: آمارهـای وزارت نیرو دقیق و درسـت است. در حال حاضر، سدهای تهران تنها ۲۱درصد پرشـدگی دارد و نیمی از حجم ذخیره‌شـده نیز به دلیل رسوب غیرقابل اسـتفاده است، بنابراین کمبود منابع آبی سطحی جدی است، راهی جز صرفه‌جویی نداریم.

عیسی بزرگ‌زاده با تکذیب این ادعاها و رد پر بودن این سدها افزود: منتشرکنندگان این تصاویر با هر انگیزه‌ای، نگاه‌های تخصصی را به مسـائل دیگر پیوند نزنند، به ویژه آنکه این تصاویر در میان افکار عمومی در خصوص آب موجود در سدها و مخازن آب پایتخـت، موجـب سوءبرداشـت در جامعه می‌شود و ممکن اسـت به بدمصرفی دامن بزند و قطعاً آثار سوء آن متوجه مردم می‌شود.

وی با تشریح شـکل ظاهری مخازن سدها اظهار می‌دارد: مخازن سـدها به شـکل هرم معکوس هسـتند. منحنی‌های تیپ حجم-ارتفاع مخازن سـدها به گونه‌ای اسـت که معمولاً در ارتفاعات بالاتر سـدها حجم اصلـی آب ذخیره می‌شـود و ارتفاعات پایین‌تـر حجم کمتـری را در جای خود جـای می‌دهند که البته ایـن موضوع برای متخصصان این حوزه اثبات شده است.

امور مشترکین و توزیع روزنامه جوان
۸۸۴۹۸۴۷۵

سازمان آگهی‌های روزنامه جوان
۸۸۵۴۵۴۸۸

آگهی تجدید فراخوان پیمانکاران

شرکت فرودگاههای کشور
اداره کل فرودرگاه‌های استان خراسان رضوی

اداره کل فرودگاه های اسـتان خراسان رضوی در نظر دارد، بر اساس قانون برگزاری مناقصات، تجدید مناقصه عمومی یـک مرحله اپراتوری، راهبری، سـرویس ، تعمیر و نگهـداری پلهای تلسکوپی و تجهیزات مرتبط به شماره نیاز ستاد ۲۰۰۴۰۰۱۵۷۸۰۰۰۰۰۳ را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید.

کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شـد و لازم اسـت مناقصه گـران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سـایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. شرکتها می بایست دارای توانمندی و سوابق کاری اجرا شده مشابه در خصوص موضوع مناقصه باشند.

۱. تاریخ انتشار مناقصه درسامانه ۱۴۰۴/۰۵/۰۲ می‌باشد.
۲. مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت تا ساعت ۱۹:۰۰ مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۰۷
۳. مهلت زمانی ارسال پیشنهادات تا ساعت ۱۲:۰۰ مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۲۵
۴. زمان بازگشایی پاکتها ساعت ۱۳:۰۰ مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۲۵

جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت "الف" با شماره و آدرس ذیل تماس حاصل گردد. شایان ذکر اسـت جهت بازدید دربازه ۱۴۰۴/۰۵/۰۷ تا مهلت ارائه پیشنهادات و با هماهنگی قبلی با شماره ۳۳۱۰۸۸۳۰ الزامی می باشد.

■ آدرس محل تحویل پاکات الف : فرودگاه بین المللی شـهید هاشـمی نژاد مشـهد ساختمان اداری (معاونت توسعه و منابع مالی) واقع در روبروی ترمینال ۲ ساختمان - اداره امور عمومی و رفاهی -دبیر خانه اداره کل.

■ شماره تماس: ۷-۳۳۴۰۰۰۰۱-۰۵۱

■ اطلاعـات تمـاس سـامانه سـتاد جهـت انجـام مراحـل عضویـت در سـامانه: مرکز سامانه۲۷۳۱۳۱۳۱

■ دفتر ثبت نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷-۸۵۱۹۳۷۶۸.

شناسه آگهی: ۱۹۶۹۶۳۴

فراخوان مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی یک مرحله ای / مرتبط با توزیع مرسولات پستی به صورت دانه شمار در سطح شهر شیراز و شهر صدرا

شرکت ملی پست

اداره کل پست استان فارس

اداره کل پست استان فارس در نظر دارد مناقصه عمومی به شماره ۰۱-۰۴/ف را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگـزار نمایـد. کلیه مراحـل برگـزاری مناقصه از دریافت اسناد تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سـتاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم اسـت مناقصه گران در صورت عـدم عضویت قبلی مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار مناقصه در سامانه روز چهارشنبه ۱۴۰۴/۰۵/۰۱ می باشد.

جهت اطلاع از مهلت های زمانی دریافت اسـناد، بارگزاری اسـناد و زمان بازگشایی پیشنهادات به سامانه تدارکات الکترونیک دولت به آدرس فوق الذکر مراجعه فرمائید.

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکتهـای الف : آدرس: بولوار مدرس -اداره کل پسـت اسـتان فارس حراست و تلفن ۰۷۱۳۷۳۵۲۵۵۷

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه
مرکز تماس: ۱۴۵۶
دفتر ثبت نام: ۸۵۱۹۳۷۶۸ و ۸۸۹۶۹۷۳۷

اطلاعات تماس دفاتر ثبت نام سایر استانها در سایت سـامانه www.setadiran.ir بخش ثبت نام / پروفایل تأمین کننده / مناقصه گر موجود است.

روابط عمومی اداره کل پست استان فارس

شناسه آگهی: ۱۹۶۹۵۱۱

نوبت دوم

این صفحه پیام‌ها، متن‌ها، عکس‌نوشت‌ها و خبرهای کوتاه منتشر شده در فضای مجازی را بازنشر می‌دهد. تلاش بر این است که دیدگاه‌ها و نظرات کاربران اندیشمند شبکه‌های اجتماعی در عرصه مکتوب هم دیده شود.

آیینه نفس

زینب در معرکه

رهبر معظم انقلاب: در کوفه وقتی که ابن‌زیاد زبان شماتت را باز می‌کند که مثلاً «هان! دیدید چه شد، دیدید شکست خوردید.» در جوابش می‌گوید «مَارَأَیتُ اِلّا جَمیلا» هر چه دیدم زیبایی بود؛ زد تو دهن آن مرد متکبر خبیثِ مغرور؛ این در مقابل ابن‌زیاد.
در مقابل یزید وقتی که آن حرف‌های مهمل و چرند را بر زبان آورد و یزید آن کارها را کرد، حضرت بیاناتی را بیان کردند و این جمله را که واقعاً تاریخی است، فرمودند: «کد کیدَک وَاسعَ سَعیک... فَوَاللهِ لا تَمحو ذِکرَنا»؛ به زبان امروز ما اینجوری می‌شود که هر غلطی می‌توانی بکن. هر کاری می‌توانی انجام بده، والله نخواهی توانست یاد ما را از آفاق ذهن مردم دور کنی، این را به چه کسی می‌گوید؟ به یزید متکبر مغرور مستبد خونخوار؛ این قدرت روحی یک زن را نشان می‌دهد. این چه قدرتی است؟ این چه عظمتی است؟ اینها نشان‌دهنده تدبیر و خردمندی است، این حرف‌ها با محاسبه بیان شده، اما در مقابل مردم وقتی قرار می‌گیرد، آنجا جای اظهار اقتدار نیست، جای تنبیه است، جای تبیین است، جای سرزنش مردمی است که نمی‌دانند چه کار کرده‌اند و چه کار باید می‌کردند.

آرمیتا رضایی‌نژاد: این جنگ ۱۲ روزه نبود

یاس در فضای مجازی نوشت: آرمیتا رضایی‌نژاد «به اشتباه این جنگ رو جنگ ۱۲ روزه صدا می‌زنن، در حالی که من پدرم رو ۵ هزار و ۷۰۴ روز قبلش از دست دادم.»

آیا از بستن کامل باب‌المندب حمایت می‌کنید؟

صفحه یمن به فارسی در فضای مجازی با درج تصویر فوق نوشت: آیا شما از بستن کامل تنگه باب‌المندب تا زمان توقف تجاوز به غزه حمایت می‌کنید؟

لحظه‌های آخر سراغ سلامتی آقا را می‌گرفت

آسد مهدی توئیت کرد: سردار گودرزی معاون سردار حاجی‌زاده بود. برادرش میگه وقتی در بیمارستان بود و لحظات آخرش بود دیدم با صدایی ضعیف حرف می‌زنه کاغذ و قلم آوردم، ولی متأسفانه بر اثر شدت جراحات توان نداشت قلم رو محکم فشار بده. مقداری خط کشید، ولی متوجه نشدم چی نوشت وقتی تمام توانش را گذاشت نوشت، آقا سالمه؟

کوکوریا مدافع چلسی: ترامپ جشن ما را خراب کرد

کانال فروزش در ایتا نوشت: چلسی هفته پیش در فینال جام باشگاه‌های جهان مقابل پاریس به پیروزی رسید و قهرمان این رقابت‌ها شد، اما ترامپ در این جشن با خودشیرینی و رفتار بچگانه بعد از اهدای جام روی سکو ماند تا سوژه نقد جهان قرار بگیرد. «کوکوریا» بازیکن چلسی در مصاحبه با رومرو، خبرنگار اسپانیایی گفت: به ما گفته شد که طبق قوانین، دونالد ترامپ می‌آید و جام را به ما اهدا می‌کند و تا زمانی که او نرود، نباید جام را بالا ببریم. همه ما آنجا منتظر رفتن او بودیم، اما آن مرد با رفتاری خجالت‌آور نمی‌خواست برود و جشن قهرمانی را خراب کرد.

حتی دیلی اکسپرس هم بیدار شد

علی علیزاده با درج عکس فوق نوشت: دیلی‌اکسپرس روزنامه نیست. tabloid یا زردنامه است. نیمی از صفحاتش آکنده از نژادپرستی، مهاجرستیزی، اسلام‌هراسی و دفاع از سیاست‌های جنگ طلبانه ناتوست و نیم دیگر مزین به اخبار تخت خواب و بدمستی این و آن سلبریتی، اما صفحه اول همین زردنامه از اغلب صفحات مجازی روشنفکران ایرانی و روزنامه‌های اصلاح‌طلب شرافت بیشتری دارد. واقعاً چرا حتی بمباران شهرهای ایران از سوی اسرائیل باعث نشد وجدان نخبگان جامعه ایران نسبت به نسل کشی غزه بیدار شود؟

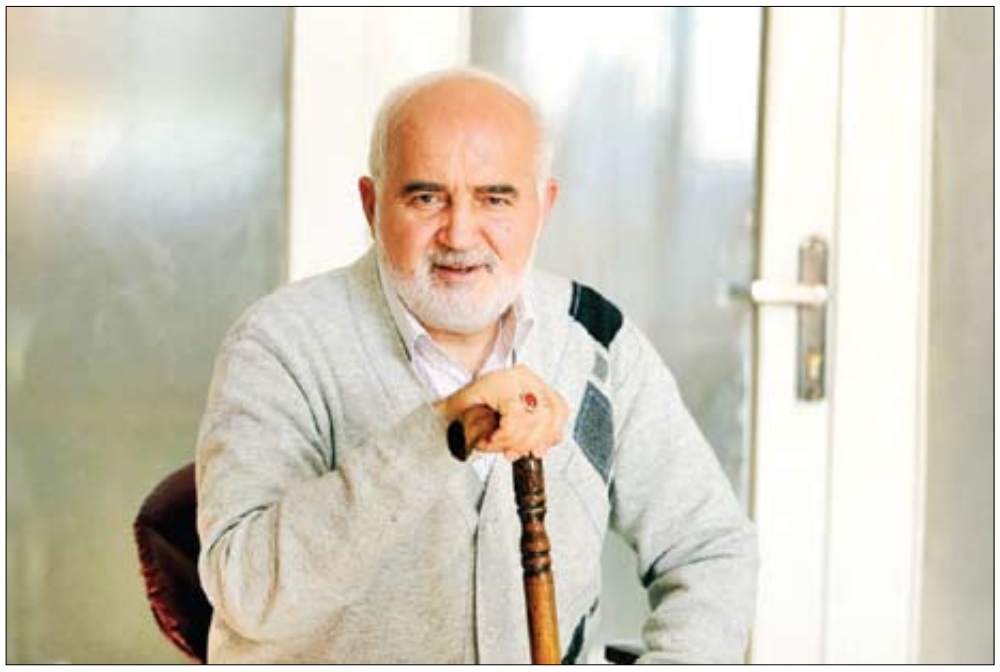

واکنش کاربران فضای مجازی به وفات احمد توکلی

شریف بود و پای کار عدالت

وفات مرحوم احمد توکلی از سوی کاربران در فضای مجازی با واکنش‌های مختلفی توأم با ابراز حسرت از فقدان یک سیاستمدار عدالت طلب و شجاع روبه‌رو بود. نظرات کاربران را به این واقعه می‌خوانید.

■ **شهاب اسفندیاری**
در اوج قدرت دولت اصلاحات که انقلابیون شرمگین و افراطیون تازه دموکرات در آرزوی فتح سنگر به سنگر قدرت مملکت را به آشوب کشیده و توپخانه‌های اصلاحات مخالفان خود را با ادبیات شبه فاشیستی ترور می‌کردند، او صدای اعتراض فقرا و مستضعفین فراموش شده در هیاهوی توسعه سیاسی بود.
در تاریخ مطبوعات ایران راه‌اندازی روزنامه «رسالت» در دهه ۱۳۶۰ و روزنامه «فردا» در دهه ۱۳۷۰ دو رخداد مهم است که دکتر توکلی در هر دو نقش کلیدی و محوری داشت. یک عمر متمرکز بر هدفی مقدس، یعنی اقامه حق و عدل مبارزه کرد و در این مسیر عمیقاً با ایمان و پایبند به دین بود.
من در حلقه یاران نزدیک او نبودم، اما در انتخابات سال ۸۰ یک ستاد دانشجویی در حمایت از او راه‌انداختیم که در سراسر کشور فعال بود. مدتی هم دورادور برای سایت الف مطلب می‌نوشتم. دیگر ویژگی کمیاب او اینکه برای انسان‌ها اصالتاً ارزش قائل بود و نگاه ابزاری به آنها نداشت.
یقیناً مانند هر کسی که قدم در وادی سیاست می‌گذارد، در کارنامه ایشان نیز مواردی قابل نقد باشد، اما وفاداری به آرمان‌ها جدیت و انضباط در پیگیری اهداف و برنامه‌ها، صداقت در قول و عمل و پاک‌دستی و سلامت در زندگی شخصی از او نام نیکی به جا خواهد گذاشت.
رحمت و رضوان الهی بر او.

■ **آفتابگردان**
شریف زندگی کردن، تاوان دارد، دشمنی دارد. روحش شاد. بیزارم از چپ راست، اما این مرد شریف بود.

■ **هادی شریفی**
به اقتضای کار رسانه با سیاسیون زیادی معاشرت داشتم، ولی تنها اهل سیاستی که از او درخواست کردم تا عکسی در کنارش داشته باشم مرحوم دکتر احمد توکلی بود. ساده، صمیمی، صریح، صادق، منصف، مجرب، پاکدست، عمیق، متفکر، معتمد، مؤمن، متقی، شجاع، جوانمرد، پایمرد، بزرگوار، اهل خیر.

■ **زاکر**
من که مرحوم احمد توکلی را به مبارزه و مقابله با فساد می‌شناسم؛ روحش شاد!

■ **میلاد گودرزی**
کمتر کسی از مسئولان دهه‌های گذشته رو سراغ دارم که فهم به روز و واقع‌بینانه‌ای از فساد و سازوکارهای فسادزا داشته باشند. از همین معدود افراد هم کمتر کسی پیدا میشه که این فهمش رو در عرضه عمومی با مردم در میون بذاره. احمد توکلی از این استثناها بود! می‌گفت چون امر به معروف و نهی از منکر نکردیم، اشرار خلق بر ما حاکم شده‌اند؛ در مسئولان آدم شرور زیاد هست...

■ **علیرضا سمیعی**
احمد توکلی سیاستمداری بود سلیم‌النفس، اهل علم و ساده‌زیست. فرزندانش هم راه او را رفتند. به بستگانش خاصه زهیر توکلی تسلیت می‌گویم.

■ **اسلامی صدر**
به جرأت می‌گویم هیچ مسئولی را ندیدم که به اندازه مرحوم احمد توکلی دغدغه عدالتخواهی و مبارزه با فساد داشته باشد. پس از زندان و در روز عید مبعث خدمت‌شان رسیدم، بعد از کلی دلجویی و تفقد پدرانه چقدر پیگیر پرونده‌های هفت سنگان و نیاوران بودن؛ خدایش رحمت کند.

■ **سیدصادق کاشانی**
مرحوم توکلی در ماجرای محکومیت آقای اسلامی صدر، فرماندار سابق قزوین خیلی ناراحت بود. یک بار احکام دادگاه‌ها را به من دادند تا بررسی کنم. همین مبدأ آشنایی من با آقای اسلامی صدر و ماجرای عجیب پرونده هفت سنگان شد. خیلی به مردمی کردن مبارزه با فساد اعتقاد داشت و برای آن تلاش می‌کرد.

■ **مالک شریعتی**
دکتر احمد توکلی انسانی متدین، باتقوا و صبور و سیاستمداری انقلابی، عدالتخواه و شجاع بود که از گفتن حق ولو به ضرر خود باکی نداشت. تحریف ماجرای تثبیت قیمت‌ها ظلم به اوست، چراکه واکنشی لازم به «شوک درمانی» غلط برنامه چهارم بود که بعدها با قانون درست هدفمندسازی یارانه‌ها تکمیل شد.

تئاتر اقلیمی: گرما، تعطیلی‌ها و اهداف پشت پرده

کانال آنتی ۲۰۳۰ در ایتا نوشت: سپتامبر ۲۰۲۳ و همزمان با نشست مجمع عمومی ملل متحد در نیویورک، بنیاد راکفلر اعلام کرد که برای پیشبرد اهداف اقلیمی در طول پنج سال آینده، بیش از یک میلیارد دلار سرمایه‌گذاری خواهد کرد. رئیس هیئت امنای بنیاد یهودی راکفلر گفت: «بحران آب و هوا بزرگ‌ترین تهدید بشریت است - و برای بنیادی که مختص رفاه بشری است - اتخاذ این استراتژی (یک میلیارد دلار خرج کردن) هم منطقی و هم ضروری است.»
سؤال: در پس این هزینه‌کرد هنگفت، چه سودی برای این قبیل بنیادها نهفته است؟ هدف از خرج این ارقام هنگفت از سوی آل‌یهود چیست؟
سال ۲۰۱۰، بنیاد راکفلر و شبکه جهانی کسب و کار در گزارش مشترک خود با عنوان «سناریوهایی برای آینده تکنولوژی و توسعه بین‌الملل» به مبحث قرنطینه اشاره داشت که نمونه‌اش در زمان کرونا رخ داد. یکی از ابزارهای کنترلی تغییرات اقلیمی، همین قرنطینه‌کردن مجدد مردم است که ذیل تعطیلات آب و هوایی است. در متن گزارش فوق، ذیل عنوان مرحله قرنطینه نوشته شده است: «دنیایی با کنترل شدیدتر دولتی از بالا به پایین و راهبری مستبدانه‌تر با نوآوری محدود و جلوگیری از رشد شهروندان.»
سه سال پیش، نشریه تلگراف انگلستان، با اشاره به نتایج یک پژوهش مرتبط با کرونا نوشت که برای دستیابی به اهداف اقلیمی باید هر دو سال یکبار، قرنطینه و لاکدان داشته باشیم تا انتشار گازهای گلخانه‌ای کاهش یابد.
دقت کنید، نتیجه تعطیلات و لاکدان، کاهش گازهای گلخانه ایست!
اولین نمونه از این تعطیلات اقلیمی را سال پیش در کشورمان شاهد بودیم. مع‌الأسف این روند مضر، غلط و دیکته شده از سوی مجامع بین‌المللی، نه تنها در ایران متوقف نشد، بلکه امسال با آب و تاب بیشتر ادامه یافت، طوری که اکنون هم شاهد تعطیلات اقلیمی هستیم.
در ایام کرونا عنوان شد که ضرر هر روز تعطیلی برای کشور ۲ هزار و ۴۵۸ میلیارد تومان است؛ قطعاً این رقم اکنون بیشتر شده. آن زمان به دلیل تعطیلی‌های بی‌فایده و مکرر بسیاری از مردم توان کسب درآمد را از دست دادند و به فقر افتادند تا جایی که برای سیر کردن خود دچار مشکل شدند و برای نجات ایشان انواع فرآیندها جمع‌آوری کمک مردمی (مثل رزمایش کمک مؤمنانه) برگزار شد. حالا هم همان قصه مجدداً در حال تکرار است: مردم را از چیزی می‌ترسانند که برای خودشان قابل اندازه‌گیری نیست، درست مثل ویروسی که در هوا بود و نمی‌دیدندش! الان هم به ما می‌گویند شاخص UV فلان قدر بالا رفت، شاخصی که برای من نوعی قابل سنجش نیست! یا می‌گویند: رکورد گرم‌ترین روز زمین شکست و باز برای من نوعی، روشی برای صحت‌سنجی این موضوع نیست و باید باور کنم که حتماً همین است، چون تابستان است و هوا بس ناجوانمردانه گرم است!
گفته شده که اول مرداد امسال، رکورد گرم‌ترین روز کره زمین را شکست (سال پیش هم گفتند گرم‌ترین تابستان تاریخ را شاهد بودیم و گویا قرار است هر سال مدام همین‌ها را تکرار کنند و هِی رکورد بشکانند!)

تغییرات اقلیمی، بر پایه مواردی استوارند که نادیدنی‌اند و برای افراد قابل سنجش نیستند (شبیه کرونا)؛ اساس تغییرات آب و هوایی بر مبنای چیزی است که قابل اندازه‌گیری عمومی نیست: گازهای گلخانه‌ای (GHGs) و بالاخص CO_2؛ بنابراین فریب‌دادن مردم، با آنچه که برای خودشان ملموس نیست - و تنها از طریق رسانه‌ها باید به ایشان القا شود- کار چندان سختی نیست.
به نظر می‌رسد که اعمال محدودیت‌ها و تعطیلی‌ها که امروز با عنوان دلسوزی برای مردم و ذیل عنوان فریبنده گرمای بی‌سابقه بیان می‌شود (آیا واقعاً گرما بی‌سابقه است؟) نه تنها از سر دلسوزی برای مردم نیست، بلکه برای اجرایی شدن اهداف سند ۲۰۳۰ و عهدنامه اقلیمی پاریس است.
در پژوهشی در رابطه با «اهداف توسعه پایدار ۲۰۳۰ و کرونا» که در سال ۲۰۲۲ در نشریه شهرها و جامعه پایدار چاپ شد، آمده است: «قرنطینه‌ها و محدودیت‌های ناشی از کرونا، منجر به کاهش کوتاه‌مدت آلودگی محیطی و انتشار گازهای گلخانه‌ای (GHG) شد که داده‌های ارزشمندی را برای حامیان و محققان اقلیمی فراهم کرد.»
همچنین در این مقاله آمده است: «در ارتباط با هدف ۱۳ سند ۲۰۳۰ (مقابله با تغییرات اقلیم) لاکدان‌ها و محدودیت‌ها منجر به کاهش آلودگی (از جمله انتشار GHGها) می‌شود که تأثیر مثبتی بر تغییرات آب و هوا دارد. بی‌شک ما در حال حاضر در شرایط اضطرار آب و هوایی و در تلاش برای کاهش انتشار GHGهای جهانی با پایبندی به SDGs و عهدنامه پاریس هستیم.» مشابه این دست پژوهش‌ها کم نیستند (همچنان که در بخش اول، اشارهای داشتم.)
اینکه عده‌ای امروز همنوا با بوقچی‌های رسانه‌ای از افزایش بی‌سابقه گرما و UV می‌گویند (افزایشی که به نظر صرفاً روی خط خبرگزاری‌هاست، نه در واقعیت) و خواستار تعطیلی کل مملکت - به‌رغم مضرات فراوان اقتصادی است - (احمقانه آن است که همه کشور را تعطیل می‌کنند، حتی نواحی خنک و سردسیر!) بیشتر به آن شبیه است که به دنبال اجرای هرچه بیشتر اوامر ۲۰۳۰ و عهدنامه پاریسند. (تعطیلات اجباری: ابزاری برای کاهش GHGها!)
از آنجا که برای تمامی این سندها و عهدنامه‌های امضا شده، باید گزارش کار دوره‌ای به مجامع بین‌المللی داد و اینکه مثلاً چه کارهایی برای رسیدن به اهداف کاهش گازهای گلخانه‌ای (GHGs) انجام شده، به نظر می‌آید که گویا اعمال تعطیلات به دلیل گرما، بیشتر برای پر بودن دست‌شان در زمان گزارش‌دهی است. شاید همین تعطیلات را به عنوان اقدامات خود برای کاهش گازهای گلخانه‌ای مطرح می‌کنند. حالا این وسط، اقتصاد کشور دچار خسران شود، کوچک‌ترین اهمیتی ندارد، مهم رضایت اربابان بین‌المللی است!
پ.ن: تعطیل کردن‌ها، فقط برای دستیابی به اهداف اقلیمی نیست. امام خامنه‌ای (۱۴۰۱/۰۲/۰۶):
«سند ۲۰۳۰ امریکایی‌ها، مظهر سلطه نواستعماری غربی در زمان ماست.»

آزمون زیرمداری ماهواره بر قاصد چه پیامی دارد

حسن صادقی نژاد در ایتا نوشت: روز گذشته اتفاق مهمی در صنایع هوافضای ایران رخ داد: «ایران موفق به تست زیرمداری با ماهواره بر قاصد شد» حالا چرا این خبر مهم است؟ اساساً آزمون زیرمداری برای ارزیابی فناوری‌های جدید استفاده می‌شود. ماهواره بر قاصد سه مرحله‌ای است؛ در مرحله نخست سوخت مایع و مراحل بعدی سوخت جامد. پیش از این نیز مأموریت‌های فضایی را با موفقیت انجام داده با این تفاوت که پرتاب دیروز مستقلاً از سوی هوافضای سپاه انجام شد. این ماهواره بر همان طور می‌تواند ماهواره‌های جدید نظامی و علمی در جو بارگذاری کند، توان حمل کلاهک‌های هسته را با برد قاره پیما را دارد. توانی که پیش از این نیز باعث شد اروپا با استفاده از قطعنامه ۲۲۳۱ نسبت به آن اعتراض کند. البته در دولت روحانی اروپا به کل اجازه فعالیت فضایی به ایران نمی‌داد، ولی توان فضایی کشور در دوره رئیسی بازیابی شد اینکه امروز هوافضای سپاه مستقلاً چنین ماهواره بری (موشک قاره‌پیما) آزمایش می‌کند برای اهلش معنای واضحی دارد.

از ایران تا غزه تکرار یک جنایت!

علیرضا گرایی در فضای مجازی نوشت: وقتی مردم غزه، در محاصره کامل غذا و دارو با چشمان باز در انتظار مرگ می‌مانند، یادمان می‌افتد که تاریخ چقدر بی‌رحمانه تکرار می‌شود. در سال‌های ۱۲۹۶ تا ۱۲۹۸ شمسی، بیش از ۹ میلیون ایرانی در قحطی ساختگی جان دادند؛ قحطی‌ای که نه از خشکسالی که از سیاست استعماری انگلیس نشأت می‌گرفت. غلات را مصادره کردند، مسیرهای توزیع را بستند و مردم ایران را در گرسنگی مطلق رها کردند. امروز همان سناریو، این بار در غزه تکرار می‌شود؛ نان نیست. دارو نیست. آب نیست و آسمانی که پر از پرتابه‌های مرگ است. آن روزها دنیا در سکوت کامل بود. امروز هم صدای فریاد کودکان غزه در هیاهوی سیاست گم شده است. حتی ابزار جنایتکاران هم عوض نمی‌شود، درد، همان درد است و جنایت همان جنایت و حکام عرب فراموش نکنند، اگر جلوی این ظلم نایستند، دفعه بعد نوبت خود آنهاست.

به بیت‌المقدس نهادند روی

حسین قطیب توئیت کرد: در شاهنامه، ضحاک ماردوش در بیت‌المقدس پادشاهی می‌کند و فریدون از ایران زمین از مسیر عراق و عبور از دجله به بیت‌المقدس می‌رسد. کاخ بزرگ ضحاک بزرگ‌ترین ساختمان اورشلیم بوده. فریدون پس از ورود، تخت ضحاک اورشلیم را می‌بیند که بر بالایش طلسمی است. آن را فرو آورده و جادو ضحاک را باطل و دختران جمشید را آزاد می‌کند.

به خشکی رسیدند سر کینه جوی / به بیت‌المقدس نهادند روی
که بر پهلوانی زبان راندند/ همی کنگ دژهودجش خواندند
به تازی کنون خانه پاک دان/ برآورده ایوان ضحاک دان
چو از دشت نزدیک شهر آمدند/ کزان شهر جوینده بهر آمدند
ز یک میل کرد آفریدون نگاه/ یکی کاخ دید اندر آن شهر شاه
فروزنده چون مشتری بر سپهر/ همه جای شادی و آرام و مهر
که ایوانش برتر ز کیوان نمود/ که گفتی ستاره بخواهد بسود
بدانست کان خانه اژدهاست/ که جای بزرگی و جای بهاست
طلسمی که ضحاک سازیده بود/ سرش به آسمان بر فرازیده بود
فریدون ز بالا فرود آورید/ که آن جز به نام جهاندار دید
و زآن جادوان کاندر ایوان بدند/ همه نامور نره دیوان بدند
سران‌شان به گرز گران کرد پست/ نشست از بر گاه جادو پرست
نهاد از بر تخت ضحاک پای/ کلاه کئی جست و بگرفت جای

شانتاژ جنسی موساد، تهدید استراتژیک علیه ترامپ؟

کانال محرمانه در ایتا نوشت: افشاگری‌های اخیر درباره جفری اپستین و ارتباط احتمالی او با موساد، شائبه‌هایی جدی درباره احتمال باج‌گیری از ترامپ را مطرح کرده‌اند. سکوت ترامپ، لیست میهمانان جزیره پدوفیلیا و سابقه موساد در شانتاژ جنسی به یک معادله خطرناک منتهی شده‌اند که می‌تواند آینده سیاسی ترامپ را به چالش بکشد. در صورت اثبات این ادعاها، باج‌گیری جنسی نه تنها یک رسوایی اخلاقی خواهد بود، بلکه به یک تهدید اطلاعاتی - راهبردی علیه امنیت ملی امریکا تبدیل می‌شود.

تصویر منتخب

سرای مشیر - سرای مشیر که به سرای گلشن نیز معروف است، یکی از بازارهای تاریخی و زیبای شیراز است که در دوران قاجار و به دستور میرزا ابوالحسن خان مشیرالملک ساخته شد. این سرا در کنار بازار وکیل، یکی از مراکز مهم خرید صنایع دستی و سوغات شیراز محسوب می‌شود.

برتر روزنامه‌ها

غزه بی‌پناه را دریابیم

روزنامه کیهان در شماره پنج‌شنبه خود نوشت: این روزها، روح شیطان در کالبد پلید نتانیاهو و مقامات رژیم‌صهیونیستی حلول کرده است تا آنجا که در سوریه به‌دنبال توسعه و نفوذ در عمق خاک این کشور و در غزه به‌دنبال محاصره مرگبار کودکان مظلومی است که تشنه و گرسنه با مرگ دست‌وپنجه نرم می‌کنند.

سؤال اینجاست که آیا با وجود بیش از ۴۰۰میلیون مسلمان در منطقه غرب آسیا و حدود ۲میلیارد مسلمان در جهان، می‌توان پذیرفت که یک‌میلیون و ۳۰۰هزار فلسطینی در محاصره گرگ‌های نجس صهیونیستی در غزه، حتی یک وعده غذای روزانه و یک بطری آب نداشته باشند؟ اگر همین امروز تک‌تک این کشورهای منطقه یک کشتی حامل غذا، آب و دارو تهیه و به سمت سرزمین‌های اشغالی حرکت کنند، کجا رژیم‌صهیونیستی را یارای مقابله با آن خواهد بود؟ آیا در گوشه‌ای از این جهان پرهیاهو، جایی هست که کودکی میان ویرانه‌ها، با دستان کوچک و چشمانی پر اشک، به دنبال جرعه‌ای آب و لقمه‌ای نان باشد؟ این وضعیت فقط‌وفقط در غزه در حال وقوع است، زخمی‌ترین قطعه از پیکره امت اسلامی، منطقه‌ای که در محاصره کامل، زیر بار بمباران‌های بی‌امان صهیونیست‌ها و بی‌تفاوتی جهانی، همچنان زنده است، اما هر روز بیشتر از دیروز رنج می‌کشد.

غزه تنها یک جغرافیای باریک ۳۶۰کیلومترمربعی نیست، بلکه میدان آزمون و عیارسنجی انسانیت است. غزه، آیینه‌ای است که چهره بشر خفته را نشان می‌دهد و هر کس در برابر آن بی‌تفاوت باشد، این تصویر شرم‌آور، تا زمان مرگ، او را رها نخواهد کرد. نویسنده اضافه کرده است: کشورهای جهان و به ویژه کشورهای مسلمان، اگر امروز این پروژه کثیف صهیونیست‌ها را متوقف نکنند، فردا با فاجعه‌ای روبه‌رو خواهند شد که نه‌تنها انسانیت، بلکه ثبات خاورمیانه را باید فراموش کنند.

فرسایش حقوق بشر

روزنامه ایران در یادداشتی به بهانه استعفای اعضای کمیسیون تحقیق سازمان ملل پس از تحریم امریکا علیه فرانچسکا آلبانیز، گزارشگر ویژه سازمان ملل در امور سرزمین‌های اشغالی فلسطین نوشت: روند تحولات نگرانی‌های جدی در مورد سیاسی شدن سازوکارهای حقوق بشر و تضعیف پاسخگویی بین‌المللی در ارتباط با جنایات رژیم‌صهیونیستی در اراضی اشغالی فلسطین، ایجاد کرده است. اقدام امریکا به طور گسترده توسط سازمان‌های حقوق بشری به عنوان تلاشی برای ساکت کردن انتقاد از سیاست‌های اسرائیل، محکوم شد. در حالی که اعضای کمیسیون صراحتاً تحریم‌ها را به عنوان دلیل استعفای خود ذکر نکرده‌اند، اما زمانبندی استعفا نشان‌دهنده الگوی گسترده‌تری از ارعاب علیه مقامات سازمان ملل متحد است که در حال بررسی جنایات اسرائیل در سرزمین‌های اشغالی فلسطین هستند. این تحول در حالی رخ داده که جنایات اسرائیل در غزه شتاب بیشتری گرفته است، به گونه‌ای که خانم ریم السالم، گزارشگر ویژه سازمان ملل در امور خشونت علیه زنان و دختران، روز گذشته با انتشار بیانیه‌ای خواستار اقدام فوری جهانی برای توقف آنچه که او «نسل‌کشی زنان» در غزه توصیف کرد، شد و گفت مقیاس و ماهیت جنایاتی که نیروهای اسرائیلی علیه زنان و دختران فلسطینی مرتکب شده‌اند، چنان شدید است که مفاهیم موجود در چارچوب‌های حقوقی و کیفری دیگر نمی‌توانند به طور کامل آنها را توصیف یا به تصویر بکشند.

قرار اجتماعی و سیاسی

روزنامه صبح‌نو در یادداشتی اتحاد ملی ایران مقابل رژیم صهیونی را مورد توجه قرار داد و نوشت: در ابتدای آغاز حملات، دشمن به دنبال القای این دروغ بود که این یک رویارویی با حاکمیت است و نه جنگ با مردم، اما با تشدید حملات، هدف قرار دادن زیرساخت‌ها، شهادت شهروندان عادی و دستور تخلیه تهران، مردم دریافتند که این حملات، جنگی علیه ملت و ایران است، بنابراین این جنگ برخلاف توطئه دشمن، نه‌تنها موجب آشوب در کشور نشد، بلکه شکاف دولت و ملت را کم کرد که این مهم، یکی از بزرگ‌ترین دستاوردهای این جنگ تحمیلی است و باید از این دستاورد حفاظت کرد و نباید اجازه داد دوباره این فاصله ایجاد شود.

همچنان که خبرهایی مبنی بر تحولات و تغییرات اجتماعی در کشور شنیده می‌شود. در این میان علی‌اکبر ولایتی، مشاور رهبرمعظم انقلاب نیز در توئیتی با تأکید بر اینکه «مردم خود را اثبات کردند و اکنون نوبت مسئولان است»، نوشت: «شیوه‌های منقضی شده دیگر پاسخگوی جامعه پس از جنگ نخواهد بود.» همین توئیت، گمانه‌زنی‌هایی را پیرامون تغییرات در محافل سیاسی و رسانه‌ای ایجاد کرد. برخی تغییرات در صداوسیما و عده‌ای نیز رفع فیلترینگ یا عفو عمومی و تسهیل ورود ایرانیان و تدبیر برای مشکلات اقتصادی را از این تغییرات اجتماعی تفسیر کرده‌اند. این تغییرات هرچه باشد در جواب میهن‌دوستی مردم و حفظ این ثبات داخلی که دشمن در کمین بر هم زدن آن نشسته است، باید زودتر جمع‌بندی شود. همچنان که رئیس‌جمهور نیز تأکید کرده است دولت حتی از مذاکره و گفت‌وگو با اپوزیسیون ابایی ندارد؛ موضوعی که دلالت بر توییت یکی از کاربران فضای مجازی داشت. این کاربر در توییتی مدعی شده است: «یک سالی است گفت‌وگوی رئیس‌جمهور با برخی اعضای باسابقه اپوزیسیون خارج از کشور آغاز شده و ادامه دارد. آنها مجموعه اطلاعات از اقدامات ضدملی را در این جلسات افشا کردند تا مانع آن شوند.» شاید بتوان نام این تحولات داخلی را یک توافق و قرار اجتماعی و سیاسی میان دولت و ملت نامید که ضمن تغییر در برخی رویکردهای اجتماعی و تأمین رضایت مردم، تأمین امنیت کشور نیز اولویت اصلی آن است.

جهان اسلام به ایران چشم دارد

روزنامه جام‌جم در یادداشتی نوشت: دو عهدنامه تحمیلی گلستان و ترکمنچای که غربی‌های نامرد به ما تحمیل کردند، به این خاطر بود که بزرگی و عظمت ایران آنها را ناراحت می‌کرد، مخصوصاً وقتی یک ایدئولوژی و فکر جدید، یک ایران جدید متولد می‌کند که این کار را جمهوری اسلامی انجام داد.

به‌نظر می‌رسد نه‌تنها تمام دارایی‌های گذشته ما وجود دارد بلکه حالا چیز جدیدتری آمده که کل امت اسلامی را در بر گرفته است. آن زمان خلافت عثمانی بر سر کار بوده و حکومت شیعی را مزاحم خودش می‌دانسته است. امروز آن اختلاف وجود ندارد. الان جهان اسلام بی‌پناه است و هیچ خلافتی در کار نیست. امروز جهان اسلام به ایرانی که متولد شده و پیشگام مبارزه با استعمار و اسرائیل است نگاه می‌کند. امروز می‌توانیم درحالی که از ایران صحبت می‌کنیم، بدون اینکه بخواهیم مسائل تفرقه‌انگیز مذهبی را مطرح کنیم، از امت اسلام هم صحبت کنیم. ایران عظمت خودش را دارد ولی اگر بخواهیم به‌عنوان یک واحد ملی فقط درباره ایران صحبت کنیم، این حرف دیگری است. با انقلاب اسلامی، ما مانند انقلاب فرانسه یک قدرت جهانی پیدا می‌کنیم. تولد انقلاب در ایران است ولی ایرانی نیست، جهانی است اما می‌تواند نام ایران را جهانی کند. انقلاب اسلامی این نیست که بگوییم ما فقط ایرانی هستیم و آن را نمی‌خواهیم. درست است که ما ایرانی هستیم اما این ایران، با این انقلاب شناخته می‌شود و جهانی شده. اینها اتفاقاً برای این سراغ ایران آمدند که آنها را ساکت و آن شعار را خاموش کنند، بنابراین دفاع از ایران هم جنبه ملی دارد و هم منطقه‌ای و جهانی. ایران امروز پیشرفته‌ترین کشور اسلامی است. هم استقلال خود را حفظ کرده، هم شعار خود را جهانی کرده و هم آن استعمارزدایی ذهنی «ما می‌توانیم» را انجام داده است.

گزارش

فاطمه بصیری

«ناهید۲» محاسبات غلط دشمن را رصد می‌کند!

پرتاب ماهواره مخابراتی ایرانی «ناهید۲» با موشک سایوز روسیه، در بحبوحه تنش‌افزوری‌ها و ماجراجویی‌های امریکا، پیامی روشن از اقتدار جمهوری اسلامی ایران و ناتوانی دشمن در مهار پیشرفت ایران به جهان مخابره کرده است و دستاوردی مهم برای فناوری فضایی ایران محسوب می‌شود.

یکی از دلایل حملات امریکا به مراکز هسته‌ای، نگرانی از افزایش قدرت ایران در بومی‌سازی دانش و فناوری استراتژیک هسته‌ای بود. جنجال آفرینی‌ها و هجمه‌سازی غرب به رهبری امریکا و رژیم‌صهیونیستی و با مشارکت آشکار آژانس بین‌المللی اتمی پیرامون فناوری هسته‌ای، تلاشی بود که نه تنها دانش بومی‌شده هسته‌ای که «تفکر» هوشمندانه بومی‌سازی و استقلال‌یابی این دانش حیاتی و مهم جهانی را هدف قرار داده بود.

در واقع می‌توان گفت حملات مستقیم امریکا در بطن خود تهدیدی غیرمستقیم به دیگر مراکزی که در تعیین قدرت ایران دخالت دارند، بود، به معنایی تلاش داشت ایران را در قبال پیشرفت و توسعه فناوری‌های مهم تهدید کند و نامحسوس به ظهور دوباره آنها اخطار دهد، اما به طور معکوسی، توان موشکی ایران نشان داد جمهوری اسلامی نه‌تنها در مسیر پیشرفت علمی و فنی متوقف نشده، بلکه با اتکا بر ظرفیت‌های بومی و همکاری با دیگر کشورها، توانسته نماد روشنی از اقتدار ملی و شکست‌ناپذیری خود را به نمایش بگذارد.

پرتاب ماهواره ناهید۲ نشان داد مسیر توسعه ایران از بازی‌های تحمیلی قدرت‌های غربی تأثیر نمی‌پذیرد، بنابراین نمی‌توان بر اراده آنها تأثیر گذاشت یا حتی آن را مهار کرد.

از طرفی، پرتاب سریالی ماهواره‌های پیشرفته و به‌روز بیانگر مهارت و توانمندی ایران در توسعه دانش فضایی است. این ماهواره ساخت داخل با موفقیت از یک پایگاه فضایی در روسیه پرتاب شد و پیشرفت‌های ایران در فناوری فضایی را برجسته کرد. علاوه بر آن، همکاری بین‌المللی مداوم با روسیه در زمینه فناوری فضایی را نیز نشان داده است. گفتنی است ایران یکی از ۱۰کشور برتر در زمینه قرار دادن ماهواره در مدار زمین است و وضوح عکس‌های گرفته شده از طریق ماهواره‌های ایرانی اکنون به زیر چهار متر رسیده است. ماهواره‌ها کاربردهای متنوعی دارند و ماهواره ناهید۲ می‌تواند در حوزه‌های ارتباطات، اینترنت اشیا و پایش داده‌ها نقش مهمی ایفا کند. این ماهواره به عنوان بخشی از منظومه‌های مخابراتی، قابلیت پشتیبانی از کاربردهای تجاری و تحقیقاتی را دارد.

■ خصوصیات ماهواره ناهید۲

ماهواره ناهید۲ جهشی قابل توجه در مهندسی سیستم‌های مخابراتی و فضایی کشور محسوب می‌شود. این ماهواره که به عنوان یک میکروماهواره چندمنظوره در مدار پایین زمین طراحی شده است، قابلیت‌های پیشرفته‌ای دارد.

ناهید۲ یک ماهواره تحقیقاتی و مخابراتی است که در مدار پایین زمین (مدار لئو) قرار گرفت. هدف از پرتاب این ماهواره، تست و ارزیابی فناوری‌های بومی و پیشرفته فضایی ایران اعلام شده است. با موفقیت قرارگیری ماهواره ناهید۲ در مدار، ایران یک گام مهم به سمت تثبیت ماهواره‌های مخابراتی خود در مدارهای بالاتر زمین برداشت. این ماهواره قرار است مدت دو تا پنج سال در مدار باقی بماند و به‌منظور حفظ ارتفاع و موقعیت مداری، به سیستم پیش‌رانشی مجهز شده که قادر به اصلاح ارتفاع مداری تا ۵۰ کیلومتر است.

از جمله دستاوردهای ماهواره ناهید۲ می‌توان به تجمیع و ساخت مدل پروازی این ماهواره، ساخت شبیه‌ساز کانال مخابراتی برای گیرنده ods، تعریف ۱۰ پروژه دانشگاهی و راه‌اندازی آزمایشگاه‌های شبیه ساز پنل خورشیدی و اتاق تمیز و تعریف ۱۵۰ سند علمی اشاره کرد.

ارتباط مخابراتی ذخیره و ارسال با قابلیت ارتباط بین ۲۵۴ کاربر زمینی در بستر ماهواره، اندازه‌گیری تشعشعات کمربند ون آلن و برقراری ارتباط مخابراتی و تست زیر سیستم‌ها در باند S، از مأموریت‌های ماهواره ناهید۲ است. این ماهواره دارای وزن ۱۲۰ کیلوگرم است که در مدار ۵۰۰کیلوگرمی تزریق خواهد شد.

این پیشرفت‌ها البته تداوم خواهد داشت. پیش‌تر رئیس پژوهشگاه فضایی ایران اعلام کرده بود ایران در حال حاضر ساخت سری ماهواره‌های «پژوهش» را آغاز کرده است.

وی اظهار داشت که ماهواره‌های پژوهش ۱ تا ۴ در حال حاضر با مشارکت فعال بخش خصوصی و مؤسسات دانشگاهی در حال ساخت هستند. علاوه بر این، مرحله طراحی پژوهش ۵ در حال انجام است و ان‌شاءالله ساخت آن در آینده نزدیک آغاز خواهد شد.

طبق این اظهارات، ایران تمرکز خود را بر کلاس‌های ماهواره‌ای سنگین‌تر افزایش می‌دهد. چنانچه پیشرفت پایداری در کلاس ۳۰۰کیلوگرمی حاصل شده و کلاس ۵۰۰کیلوگرمی اکنون به طور کامل به عنوان ردیف اصلی ماهواره‌های سنگین کشور تثبیت شده است. لازم به ذکر است پرتاب ماهواره ناهید۲ پس از بارها تأخیر انجام شد. از سال ۱۴۰۱ مسئولان سازمان فضایی اعلام کرده بودند این ماهواره در آستانه پرتاب قرار دارد، اما سرانجام روز جمعه این پرتاب به نتیجه رسید.

■ بازدارندگی چندوجهی

استقرار ماهواره ناهید۲ در تکمیل پروژه پرتاب ماهواره‌های پیشرفته و نوظهور، بر تلاش استراتژیک ایران برای گسترش قابلیت‌های داخلی در فضا در شرایط تحریم تأکید می‌کند، این موضوع همچنین نشان می‌دهد ایران یک بازیگر خودکفا در زیرساخت‌های فضایی دومنظوره است.

تحریم‌ها از یکسو و تجربه بدعهدی و بی‌اعتمادی به غرب اثبات کرد که تنها مسیر پیشرفت و عبور از چالش‌های پیش رو، استقلال علمی، تکنولوژیک، نگاه به درون، اقتصاد مقاومتی و توسعه توانمندی دفاعی است. بدون تردید، پرتاب ماهواره‌های پیشرفته علاوه بر دستاوردهای علمی و صنعتی برای متخصصان ایرانی برای قدرت و پرستیژ بین‌المللی ما و همچنین بازدارندگی ملی کاربرد خواهد داشت، زیرا جمهوری اسلامی ایران امروز به قدرت برجسته در علوم فضایی تبدیل شده است. از طرفی، ایران و روسیه در حال تعمیق همکاری‌های استراتژیک فضایی هستند و هر دو در مورد تولید مشترک ماهواره، توسعه زیرساخت‌ها و انتقال فناوری بحث و گفت‌وگویی داشته‌اند. این همکاری رو به رشد که با پرتاب ماهواره‌های ایرانی مانند کوثر و هدهد از سوی روسیه برجسته شد، نشان‌دهنده قصد هر دو کشور برای مقاومت در برابر تحریم‌های غرب و انزوای ژئوپلیتیکی است. تهران و مسکو با پیشبرد ابتکارات مشترک در تولید ماهواره، آموزش و قابلیت‌های سنجش از دور، از برنامه‌های فضایی خود برای تقویت روابط دوجانبه و ایجاد تاب‌آوری در مواجهه با فشارهای فزاینده غرب استفاده می‌کنند.

خبر

امام جمعه موقت تهران:

ملت ایران باشکوه‌ترین وحدت ملی را خلق کرد

امام جمعه موقت تهران با تأکید بر اینکه «ملت ایران باشکوه‌ترین وحدت ملی و انسجام اجتماعی را خلق کرد»، گفت: صداقت، سلامت و درایت رئیس‌جمهور و رؤسای قوا موجب شد امروز شاهد یکی از عالی‌ترین سطوح همبستگی و انسجام در ارکان حاکمیت باشیم.

به گزارش ایسنا، حجت‌الاسلام محمدحسن ابوترابی‌فرد در خطبه دوم نماز جمعه دیروز تهران با اشاره به تجاوز رژیم صهیونیستی به کشورمان در خرداد ماه اظهار کرد: از ساعات نخست تهاجم دشمن، عالی‌ترین سطح از وحدت ملی، پیوند مستحکم ملت و حاکمیت و سرزمین شکل گرفت.

وی با تأکید بر اینکه «ملت ایران باشکوه‌ترین وحدت ملی و انسجام اجتماعی را خلق کرد»، گفت: همه آمدند، پشت به پشت یکدیگر در کنار «مام وطن»، رویاروی همه قدرت‌های سلطه‌گر ایستادند و نشان دادند فرزندان میهن نماد رحمت، عطوفت، محبت و گذشت نسبت به یکدیگر و نماد شدت، صلابت و مقاومت در برابر دشمن هستند. ابوترابی‌فرد اضافه کرد: همه آمدند، همه اقشار و طیف‌های سیاسی، حتی بسیاری از منتقدان خارج از کشور آمدند و ساخت ذهنی، آرامش روانی، شجاعت و اراده ملت بزرگ ایران را به نمایش گذاشتند.

خطیب نماز جمعه تهران بیان کرد: صداقت، سلامت و درایت رئیس‌جمهور و رؤسای قوا موجب شد امروز شاهد یکی از عالی‌ترین سطوح همبستگی و انسجام در ارکان حاکمیت باشیم. وی با تأکید بر اینکه «وحدت و انسجام مرز نمی‌شناسد»، گفت: باید این سرمایه گرانبها را ارج نهاد و در پاسداری از آن با عقلانیت، علم، دانش، معرفت و ایمان و آراستگی به فضایل اخلاقی گام برداشت. ابوترابی‌فرد تأکید کرد: باید مراقب بود بعضی از تحلیل‌ها و واژه‌هایی که در فضای رسانه‌ای به کار گرفته می‌شود، به این انسجام آسیب نزنند.

ابوترابی‌فرد همچنین گفت: براساس اطلاعات گردآوری شده، از بیش از ۲۰منبع رسمی عبری، عربی و غربی جنگ ۱۲روزه یکی از پیچیده‌ترین چالش‌های راهبردی تل‌آویو را رقم زده است اما با وجود سانسور بی‌سابقه رسانه‌های رژیم‌صهیونیستی که با نظارت و مدیریت نهادهای امنیتی اعمال شده، خسارت تحمیل شده به رژیم بین ۳۰ تا ۳۵میلیارد دلار معادل ۸درصد تولید ناخالص داخلی سالانه این رژیم برآورد شده است.

وی تأکید کرد: هر چند نهادهای نظامی و امنیتی کشور در آمادگی کامل برای پاسخ کوبنده به تجاوز احتمالی دشمن هستند اما به نظر می‌رسد رژیمی که در برابر قدرت تهاجمی ایران شکست سخت را تجربه کرده و هزینه‌های سنگینی متحمل شده، به خوبی به این حقیقت رسیده است که اگر گرفتار خطای محاسباتی دیگری شود، ستون فقرات نظامی و اقتصادی او خرد خواهد شد.

خبر

آیت‌الله آملی لاریجانی:

فعال کردن مکانیسم ماشه و جاهت حقوقی ندارد

رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام با بیان اینکه مکانیسم ماشه(اسنپ بک) یک زورگویی جدید است و جمهوری اسلامی با این زورگویی مقابله می‌کند، گفت: مکانیسم ماشه در وضعیت فعلی برجام، هیچ سند حقوقی و وجاهتی ندارد چراکه امریکا از برجام خارج و اروپایی‌ها هم به تعهدات خود عمل نکردند، بنابراین تعهدات ایران در برجام نیز قابل اخذ نیست.

آیت‌الله صادق آملی لاریجانی در جلسه مجمع تشخیص مصلحت نظام افزود: مکانیسم ماشه یک زورگویی جدید است و نظام جمهوری اسلامی باید با این زورگویی مقابله کند، امیدواریم اروپایی‌ها سر عقل بیایند و تجربه‌ای که امریکا و صهیونیست‌ها در غرب آسیا داشتند را مدنظر قرار دهند و بدانند که جمهوری اسلامی پای استقلال خود ایستاده و تن به این زورگویی‌ها نخواهد داد.

وی در ادامه گفت: در جنگ ۱۲روزه مردم به خوبی درک کردند که نیروهای مسلح با تمام وجود برای حفظ امنیت و منافع ملت ایران در صحنه هستند و در این راه از تقدیم جان دریغ نمی‌کنند. این موضوع پشتیبانی مردم از نیروهای مسلح را دو چندان کرد.

رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام با بیان اینکه ملت ایران از رهبریت نظام در جنگ ۱۲روزه پشتیبانی کرد، گفت: ملت ایران در جنگ ۱۲روزه دیدند که رهبر معظم انقلاب با تمام وجود به صحنه آمدند و با اطمینانی که ناشی از نور ایمان بود، به ملت آرامش بخشیدند.

آیت‌الله آملی لاریجانی با تأکید بر اینکه این اجتماع روحانی و معنوی و گره خوردن قلوب به یکدیگر یک امر معمولی نبود، اظهار کرد: خداوند ورق را برگرداند، آنچه رژیم‌صهیونیستی و امریکا می‌خواستند این بود که مردم به خیابان‌ها بریزند و علیه نظام اقدام کنند که دقیقاً شرایط برعکس شد و این عنایت الهی نعمت بزرگی است. باید قدردان این مردم باشیم که در هر حال به صحنه آمدند و به دشمن نشان دادند پای ارزش‌های انقلاب ایستاده‌اند و از کشورشان دفاع می‌کنند.

رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام تصریح کرد: باید قدردان نیروهای مسلح باشیم که با تمام وجود و جانانه از امنیت کشور دفاع کردند و چنان دشمن را در هم کوبیدند که بعید است، سال‌ها بتواند این ضربه سخت را فراموش کند، به تعبیر مقام معظم رهبری صهیونیست‌ها له شدند.

وی با بیان اینکه در جنگ تحمیلی ۱۲روزه کشورهای غربی پشتیبان صهیونیست‌ها بودند، اظهار کرد: با شکست مفتضحانه صهیونیست‌ها، امریکا آشکارا وارد صحنه شد و اروپایی‌ها هم از اسرائیل حمایت کردند تا جایی که صدر اعظم آلمان از حمله صهیونیست‌ها به عنوان حمله پیش‌دستانه دفاع کرد.

رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام با بیان اینکه واقعاً غرب در جریان جنگ تحمیلی ۱۲روزه امتحان بسیار بدی داد، گفت: مدرنیته ادعا می‌کرد به همراه خود حقوق بشر و دموکراسی آورده و برای انسان استقلال قائل شده، اما امروز آنچه در غرب متبلور است، قانون جنگل است، یعنی هر کس قدرت دارد، می‌تواند ملت‌ها را با عبور از همه خطوط قرمز اخلاقی، وجدانی، دینی به خاک و خون بکشد، مانند آنچه در غزه رخ می‌دهد و آنچه در ایران در جنگ ۱۲روزه رخ داد.

یادداشت

اربعینِ مردان خدا

۴۰روز از تجاوز رژیم‌صهیونیستی به ایران می‌گذرد و در اربعین شهادت مردانی هستیم که عمر خود را در راه دفاع از ایران اسلامی صرف کردند؛ فرماندهانی که اغلب آنان از اوایل جوانی وارد صحنه نبرد شدند و در جنگ تحمیلی هشت‌ساله هر کدام در سمتی و جبهه‌ای جنگیدند و آبدیده شدند و نگذاشتند دشمن بعثی به اهداف شوم خود برسد. «صدای ایران» روزنامه اینترنتی رسانه KHAMENEI.IR، در سرمقاله شماره ۳۳ خود نوشت: در دوره پس از جنگ هشت‌ساله نیز با درک این مفهوم عمیق و اساسی که در دنیای فعلی نداشتن قدرت به معنای طعمه شدن است، کوشیدند با زحماتی طاقت‌فرسا روزبه‌روز بر قدرت دفاعی و اقتدار بیفزایند. این تلاش‌ها در حالی انجام شد که کشور از نظر تسلیحاتی در تحریم رسمی و غیررسمی قرار داشت و متولیان مسائل نظامی و دفاعی به درستی فهمیده بودند که در این موضوع مهم و بنیادین، به هیچ کشور و ائتلافی نمی‌توان و نباید وابسته بود. یکی از میادینی که نتیجه آن زحمات شبانه‌روزی در آن خود را نشان داد، جنگ ۱۲روزه اخیر بود. وضعیت امروز غزه به روشنی گویای آن است که کشور با چه دشمنانی روبه‌رو است. رژیم‌صهیونیستی طی حدود دو سال اخیر قریب به ۶۰هزار نفر از اهالی غزه را قتل عام کرده است. وضعیت امروز گرسنگی دادن عمدی به مردم غزه که فقط در چند روز اخیر باعث قتل بیش از ۱۰۰ نفر شده است، جلوه دیگری از درنده‌خویی این ماشین کشتار است. و این در حالی است که دولت‌های غربی نیز تنها صرفاً تماشاچی این وضعیت هستند و اگرچه گاهی در حرف، به جنایات اسرائیل اعتراض می‌کنند اما در عمل، همچنان به ارسال سلاح و همکاری در عرصه‌های مختلف با تل‌آویو ادامه می‌دهند و اقدامی واقعی و اثرگذار برای پایان دادن به این نسل‌کشی و جنایات بی‌بدیل تاریخی انجام نمی‌دهند. این کشورها در ماجرای تجاوز رژیم اسرائیل به ایران نیز اغلب حتی به شکل علنی از این تجاوز حمایت کردند و در کنار رژیم متجاوز و جانی ایستادند. جنجال سه کشور اروپایی و تهدیدهای آنها برای فعال‌سازی مکانیسم ماشه در برجام، نمونه دیگری از این همراهی با تل‌آویو و خصومت عمیق با تهران است. اگر آن تلاش‌ها و زحمات نبود، اگر رشادت‌ها و ازجان‌گذشتگی‌ها نبود، چنین دشمنان خبیثی چه ابایی داشتند از اینکه همان جنایت‌هایی که امروز در غزه مرتکب می‌شوند را در ایران نیز تکرار کرده و رقم بزنند. این اربعین مردانی است که عمری مجاهدت کردند تا این کشور و ملت در برابر چنین دشمنان خبیث و جنایتکاری، سربلند باشند، حتی اگر این سربلندی به قیمت خون آن مردان باشد که شهادت آرزوی دیرینه آنان بود. و منهم من قضی نحبه و منهم من ینتظر...

دفاعیه

سخنگوی ارشد نیروهای مسلح عنوان کرد

«وحدت ملی» رمز پیروزی در جنگ ۱۲ روزه

دوقطبی‌سازی خطرناک‌تر از حمله نظامی است

سخنگوی ارشد نیروهای مسلح با بیان اینکه ایجاد تفرقه و دوقطبی در جامعه بزرگ‌ترین توطئه دشمنان علیه ملت ایران است، گفت: وحدت، تدبیر رهبری و ایستادگی ملت سه عامل اصلی پیروزی جمهوری اسلامی در جنگ ۱۲روزه بود؛ جنگی که با هدف براندازی نظام اسلامی آغاز شد اما با شکست تحقیرآمیز صهیونیست‌ها و حامیان جهانی‌شان پایان یافت.

به گزارش ایرنا، سردار سرتیپ پاسدار ابوالفضل شکارچی پنج‌شنبه شب در آیین چهلم شهدای اقتدار در مجتمع امام(ره) گلزار شهدای علی‌بن جعفر(ع) قم، با اشاره به ابعاد پیچیده و گسترده این نبرد، اظهار کرد: جنگ ۱۲روزه تهاجم تمام‌عیار بین‌المللی به رهبری امریکا و اسرائیل علیه جمهوری اسلامی ایران بود، اما ایران اسلامی با رهبری شجاعانه رهبر معظم انقلاب و وحدت بی‌نظیر ملت، دشمنان خود را به زانو درآورد. وی در ادامه افزود: امریکای جنایتکار و رژیم کودک‌کش اسرائیل با ۲۰ سال برنامه‌ریزی، جنگی را از ۲۳ خرداد آغاز کردند که هدف آن براندازی نظام اسلامی طی یک هفته بود، آنها در نیمه‌شب نخست با ترور فرماندهان ارشد نیروهای مسلح، حمله را آغاز کردند و تصور داشتند طی هفت روز کشور را تجزیه خواهند کرد، اما این خیال خام با پاسخ قاطع و فوری جمهوری اسلامی نقش بر آب شد. سخنگوی ارشد نیروهای مسلح یادآور شد: در شب نخست جنگ، بخش مهمی از فرماندهی نیروهای هوافضای سپاه به شهادت رسید، اما تنها طی ۱۰ ساعت، این فرماندهی با تدبیر رهبر معظم انقلاب بازسازی و بلافاصله وارد میدان نبرد شد، صدها موشک از شمال تا جنوب سرزمین‌های اشغالی فرود آمد و تمام لایه‌های پدافندی دشمن با پیشرفته‌ترین تجهیزات غربی شکسته شد. وی تصریح کرد: از روز نهم جنگ، رژیم‌صهیونیستی با فشار بر امریکا درخواست ورود مستقیم به جنگ را مطرح کرد، اما قدرت موشکی و پهپادی ایران چنان بود که حتی یک موشک از سوی دشمن رهگیری نشد، همان‌گونه که رهبر معظم انقلاب فرموده بودند، جمهوری اسلامی هیچ جنگی را آغاز نمی‌کند، اما پایان آن را خود تعیین خواهد کرد و این جنگ را نیز ما با تحمیل عقب‌نشینی به امریکا و اسرائیل به پایان رساندیم.

■ تلفات سنگین به رژیم صهیونی در جنگ ۱۲روزه

سردار شکارچی با اشاره به حمله موشکی ایران به پایگاه مهم امریکایی العدید در قطر افزود: پس از تجاوز مستقیم امریکا به تأسیسات هسته‌ای ایران، این پایگاه هدف موشک‌های سنگین قرار گرفت و خسارت‌های سنگینی به زیرساخت‌های آن وارد شد. وی با یادآوری خسارت‌های سنگین وارده به اقتصاد و زیرساخت‌های اسرائیل گفت: در این جنگ، بیش از ۸۰هزار شرکت تولیدی و تجاری در سرزمین‌های اشغالی ورشکست و بیش از ۴۸هزار نفر نیز دچار خسارت شدند و ادعای جبران کردند، بئرالسبع به ویرانه تبدیل شد و مراکز نظامی، امنیتی و پدافندی دشمن به کلی نابود شدند. شکارچی ادامه داد: ارتش رژیم‌صهیونیستی که در طول ۷۰ سال گذشته هرگز به پناهگاه نرفته بود، این بار مردم را از پناهگاه‌ها بیرون کرد و خود در آنها پنهان شد؛ پناهگاه‌هایی که حتی برای ساکنان یهودی هم بیشتر از ۱۰ تا ۱۲ساعت طراحی نشده‌اند و به مسلمانان و عرب‌ها اجازه ورود نمی‌دهند. وی با ذکر عوامل پیروزی جمهوری اسلامی در این نبرد تأکید کرد: نخستین عامل، تدبیر و هدایت لحظه‌به‌لحظه رهبر معظم انقلاب اسلامی بود؛ رهبری که ملت، دولت، مجلس، قوه قضائیه و نیروهای مسلح را در این آزمون بزرگ، راهبری کردند. وی اضافه کرد: دومین عامل وحدت بی‌نظیر ملت ایران بود که پس از آغاز تجاوز دشمن، انسجام‌شان قوی‌تر شد و این حضور میدانی مردم، پشتیبان اصلی نیروهای مسلح شد، همچنین سومین عامل نیز یکپارچگی و همکاری کامل میان نیروهای سپاه، ارتش، وزارت دفاع، فراجا و بسیج بود که در صفی واحد مقابل دشمن ایستادند و او را ناامید کردند.

■ دشمن دنبال دوقطبی‌سازی است

سخنگوی ارشد نیروهای مسلح هشدار داد: امروز خطر بزرگ، شکاف در صفوف مردم است، دشمن به دنبال دوقطبی‌سازی است؛ راهبردی که از حمله نظامی خطرناک‌تر است، برخی عناصر وابسته به احزاب و گروه‌ها باید بدانند که سخن گفتن و اقدام کردن برخلاف وحدت ملی، خواسته دشمن است و باید از آن پرهیز شود. شکارچی همچنین آمادگی نیروهای مسلح برای شهادت را مورد اشاره قرار داد و بیان کرد: رزمندگان اسلام از مرگ نمی‌هراسند، بلکه مشتاق شهادتند، اگر دشمن فشار بیاورد، شجاعت و مقاومت رزمندگان بیشتر می‌شود. این مقام ارشد نظامی کشور در پایان گفت: ملت ایران اگر دست در دست هم بگذارد و در مسیر وحدت گام بردارد، از این پیچ تاریخی نیز با موفقیت عبور خواهد کرد، همان‌گونه که در جنگ ۱۲روزه، با دفاعی جانانه، پیروزی بزرگی را به دست آورد، این پیروزی نشان داد جمهوری اسلامی ایران یک کشور مقتدر، مستقل و الهی است و دشمنان باید بدانند که این ملت، هرگز تسلیم نخواهد شد و این امریکا و اسرائیل هستند که مسیر سقوط را طی می‌کنند و ملت ایران هرگز در برابر تجاوزکاران عقب‌نشینی نخواهد کرد.

از راست شهید نعمتی، سردار اشتری، حجت‌الاسلام میرهاشم و یکی از برادرزاده‌های شهید

گفت‌وگوی «جوان» با برادر شهیدمهدی نعمتی از شهدای جنگ ۱۲روزه با رژیم صهیونیستی و امریکا

در دفاع از حرم جانباز و در دفاع از حریم شهید شد

■ علیرضا محمدی

شهید مهدی نعمتی، متولد انقلاب بود. چهاردهم بهمن ماه ۱۳۵۷ که در یکی از محلات جنوب شرق تهران به دنیا آمد، تنها دو روز از بازگشت حضرت امام(ره) به ایران می‌گذشت. «متولد انقلاب» در سال هایی رشد کرد که جنگ تحمیلی هشت‌ساله به کشورمان تحمیل شده بود و ایران دستخوش تجاوز عراق بعثی قرار گرفته بود. مهدی بعدها به جمع سبزپوشان سپاه درآمد و در زمانی که تروریست‌های تکفیری در سوریه و عراق به حریم اهل‌بیت تعدی می‌کردند، داوطلبانه به سوریه اعزام شد و نامش را به عنوان یک رزمنده و جانباز مدافع حرم ثبت کرد. شهید نعمتی در مقاطعی از خدمتش به فراجا مأمور شد و نهایتاً روز دوم تیرماه در حمله هوایی رژیم صهیونیستی به ستاد فرماندهی فراجا و پشت میز کارش به شهادت رسید. او در آن روز به آرزویی دست یافت که بارها در سوریه به دنبالش گشته و عاقبت در تهران نصیبش شده بود. گفت‌وگوی ما با مجید نعمتی، برادر شهید را پیش‌رو دارید.

داستان زندگی برادرتان را از کجا آغاز می‌کنید؟

آقا مهدی متولد ۱۴ بهمن سال ۵۷ و در بحبوحه انقلاب بود. آن زمان در خیابان‌ها تظاهرات و راهپیمایی برپا بود و وضعیت متشنج تهران باعث شده بود مادرمان مهدی را در خانه به دنیا بیاورد. تولد در این زمان که تنها دو روز از ورود حضرت امام می‌گذشت، شاید یک اتفاق تلقی شود، ولی زندگی برادرم به انقلاب گره خورد و او بعدها یکی از پاسداران انقلاب اسلامی شد. مقاطعی هم به سوریه اعزام شد و در جبهه دفاع از حرم به مقام جانبازی نائل آمد.

نحوه اعزام آقامهدی برای دفاع از حرم چطور بود؟

برادرم چند بار به سوریه اعزام شده بود. اما تعداد دقیق حضورش یادم نیست. در ابتدای حضورش، مسئولان شهید اجازه رفتن نمی‌دادند و با اصرار توانسته بود اعزام بگیرد. آنقدر به این حضور ادامه داد که نهایتاً جانباز شد. خود شهید در مورد نحوه مجروحیتش می‌گفت: در منطقه عملیاتی اگر با سرعت کمتر از ۲۰۰کیلومتر می‌رفتیم، تک تیراندازهای تکفیری ما را می‌زدند. شب بود و من هم با تویوتا با سرعت زیادی می‌رفتم. به خاطر اینکه شناسایی نشوم مجبور شدم چراغ‌های خودرو را خاموش کنم. همینطور که می‌رفتم به داخل دره‌ای سقوط کردم... براثر این حادثه برادرم از ناحیه گردن و دست و چند نقطه دیگر مجروح شده بود.

قاعدتاً باید یک روندی طی شود که شخصی تصمیم بگیرد داوطلبانه مدافع حرم شود و بعد شوقِ شهادت را آنقدر در دل داشته باشد که نهایتاً از سوی شقی‌ترین دشمنان اسلام به شهادت برسد؟

ما در نزدیکی خانه پدری‌مان یک مسجد داریم که از کودکی و نوجوانی به آنجا می‌رفتیم. مسجد امام زمان(عج) در خیابان خاوران حدود پنج‌دقیقه با خانه ما فاصله دارد. من دوم راهنمایی بودم که در کلاس‌های قرآن مرحوم علی دریاری، در این مسجد شرکت می‌کردم. آن زمان برادرم کلاس پنجم ابتدایی بود. یعنی حدود ۱۱سال داشت. آقای دریاری بعدها در دوران کرونا فوت کردند. حضور در کلاس‌های قرآن علاوه بر اینکه پایه‌های تربیت مذهبی ما را تقویت کرد، زمینه حضورمان در بسیج را هم فراهم کرد. برادرم در همین مسجد وارد بسیج شد و استمرار حضورش در این نهاد انقلابی منجر به عضویتش در سپاه شد. یک مقطعی هم آقا مهدی در دبیرستان شهید جبلی که در محله مسعودیه تهران قرار دارد، فرمانده پایگاه بسیج دانش‌آموزی شده بود. حضور فعال در بسیج پایه بسیاری از فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی شهید را رقم زد.

ارتباطی هم با شهدا یا جانبازان دفاع مقدس داشت؟

نام حاج حمیدرضا بنیاد از جانبازان ۷۰درصد دفاع مقدس بود. ایشان ترکشی در نخاعش داشت که بعدها جابه‌جا شدن این ترکش منجر به شهادتش شد. آشنایی با شهید بنیاد تأثیر زیادی‌روی روحیه برادرم داشت. حاج آقا بنیاد مسئول گروه سرود نماز جمعه بود و ارگ می‌زد. ایشان در شهرک شاهد چند نفر از فرزندان شهدا را دور خودش جمع کرده بود و یک جمع خوبی تشکیل داده بودند. برادرم هم از طریق شهید بنیاد با این بچه‌ها آشنا شده بود. بعد از شهادت حاج حمیدرضا بنیاد، یادم است یک روز صبح که برای نماز بیدار شده بودم، دیدم آقا مهدی دارد گریه می‌کند. علتش را که پرسیدم گفت جانباز بنیاد به شهادت رسیده است.

در خانواده‌تان هم سابقه رزمندگی یا ایثارگری وجود داشت؟

ما کلاً یک خانواده مذهبی داریم. پدرمان در ایران‌خودرو در بخش تعمیرات و ریخته‌گری کار می‌کرد و بسیار زحمتکش بود. به قول معروف رزق حلالی که ایشان سرسفره می‌آورد، باعث پرورش شهیدی مثل آقا مهدی شد. پدرم اواخر جنگ به مناطق عملیاتی رفته بود. غیر از ایشان، حاج ذبیح‌الله بخشی، معروف به «حاج بخشی» شوهر عمه مادرمان است. در کودکی که همراه مادرمان به خانه عمه (همسر حاج بخشی) می‌رفتیم، با ایشان و روحیات خاصی که داشت آشنا شدیم. حاج بخشی دو فرزندش در جبهه‌ها شهید شدند و یک دامادش هم جلوی چشم خودش داخل اتومبیلی که در سه راه شهادت شلمچه منهدم شده بود، سوخت و به شهادت رسید. تصاویر شهادت داماد حاج بخشی که شهید حاج نادر نادری نام دارد، اکنون موجود است. مسعود ده‌نمکی هم در یکی از فیلم‌هایش نحوه شهادت حاج نادری و حضور حاج بخشی در این صحنه را بازسازی کرده است. یادم است یک روز که من کودکی حدوداً هشت، ۹ ساله بودم و مهدی هم حدوداً شش یا هفته ساله، همراه شهید نادری به نماز جمعه رفتیم. ایشان یکی از پاهایش در جبهه‌ها قطع شده بود. وقتی ما را با اتومبیلش به نماز جمعه برد و در یک پمپ‌بنزین توقف کرد، یادم است که لی لی کنان رفت و بنزین زد. آن روز حاج نادر کف دست ما شماره منزلش را نوشت که اگر احیاناً گم شدیم، از طریق این شماره تلفن پیدا شویم. رفتیم نماز جمعه و یک روز خیلی خاص و خاطره‌انگیزی برای ما بود. کمی بعد حاج نادری مقابل چشم حاج‌بخشی در سه‌راهی شهادت شلمچه شهید شد. اینها روی روحیات ما که آن زمان بچه بودیم، خیلی تأثیرگذار بود.

اشاره کردید خانواده‌ای مذهبی دارید، چند خواهر و برادر هستید و نوع تربیت خانوادگی‌تان چطور بود؟

با آقا مهدی پنج برادر و یک خواهر هستیم. خواهرمان اولین فرزند و بعد من و سپس مهدی و دیگر برادرانم هستند. من دو سال از شهید بزرگ‌ترم. فاصله سنی کمی که داشتیم باعث می‌شد خیلی جاها باهم باشیم. از کودکی یادم است مادرم ما را به امامزاده سیدملک خاتون در خیابان خاوران می‌برد. یا هر وقت به روضه‌های خانگی می‌رفت، ما را که آنموقع سن کمی داشتیم، با خودش همراه می‌کرد. بزرگ‌تر که شدیم همراه پدرمان به مراسم مذهبی می‌رفتیم. پدرم ایام محرم در آبدارخانه مسجد قمربنی هاشم(ع) فعالیت می‌کرد و من و آقای مهدی کمکش می‌کردیم. اتفاقاً یک روز که برادرم همراه پدرم رفته بود، آب جوش روی سینه‌اش می‌ریزد و تا چند سال اثر این سوختگی مانده بود. مهدی هم مثل خیلی از شهدا پرورش‌یافته مکتب اهل‌بیت و بزرگ شده فضای هیئات مذهبی بود.

در کل روحیات و اخلاق شهید چطور بود؟

بسیار خوش‌برخورد بود و اهل مزاح و شوخی. حتی اگر عصبانی هم می‌شد، به شوخی حرفش را می‌زد. این اخلاقش باعث شده بود هر وقت که محل کارش را تغییر می‌داد، طوری برخورد می‌کرد که همه او را دوست داشتند و از رفتنش ناراحت می‌شدند. چه در داخل خانه و چه محیط کار و جاهای دیگر، این اخلاق حسنه و خوش برخوردی‌اش باعث شده بود محبوب باشد. اهل صله‌رحم هم بود. بعد از شهادتش بعضی از فامیل که ارتباط آنها با ما کمتر بود، می‌گفتند مهدی به ما سر می‌زد و مشکلات‌مان را حل می‌کرد. یکی از خصوصیات اخلاقی شهید این بود که کار مردم را راه می‌انداخت. وقتی که به فراجا مأمور شد، در بحث گذرنامه اربعین چون خودش هم عاشق و شیفته امام‌حسین(ع) و سفر معنوی اربعین بود، کار مردم را راه می‌انداخت. در صدور گذرنامه اربعین توجه خاصی داشت. اگر کسی کارش گیر می‌کرد و نمی‌توانست گذرنامه اربعین بگیرد، کافی بود با آقا مهدی تماس بگیرد و ایشان سریع کارش را راه می‌انداخت. چند روز قبل از شهادت برادرم، من و یکی دیگر از برادرهایم همزمان عمل جراحی داشتیم که شهید کارهای ما را انجام داد. وقتی من عمل کردم، ۴۸ساعت تمام در بیمارستان پیش من ماند. اتفاقا چهارروز قبل از شهادتش بود. این آخرین باری بود که کمک آقا مهدی را در زندگی‌مان احساس می‌کردیم.

آخرین دیدارتان در همان بیمارستان بود؟

نه، چون ایشان روز ۲۳خرداد و شروع جنگ تحمیلی ۱۲روزه پشت منزل‌شان بمباران شده بود، همسرش و تنها دخترش که ۱۸سال دارد، به شهرستان رفته بودند و برادرم به منزل پدری آمده بود. من در همان ساختمان منزل پدری زندگی می‌کنم. بعد از مرخصی از بیمارستان، در خانه ایشان را می‌دیدم. اما دو روز مانده به شهادتش چون میهمان زیاد به منزل‌مان می‌آمد، نتوانستم او را خوب ببینم. شهید در اوج بمباران‌ها کارش را رها نمی‌کرد. زمانی که بین برخی کارمندهای سازمان‌های دیگر سر دورکاری در شرایط جنگی دعوا بود، او در هر فرصتی به محل کارش می‌رفت. حتی وقتی من را به اتاق عمل می‌بردند، چون عملم یک ساعت‌ونیم طول کشید، ایشان گفت تا عمل شما شروع و تمام شود، یکسری به اداره می‌زنم و برمی‌گردم. روز شهادتش هم رفته بود تا اضافه‌کاری نیروهایش را در سیستم وارد کند که همان‌موقع موشک صهیونیست‌ها به ساختمان ستاد فرماندهی فراجا اصابت می‌کند و آقا مهدی پشت میزکارش به شهادت می‌رسد. ایشان زمان شهادت معاون اجتماعی سازمان اطلاعات فراجا بود.

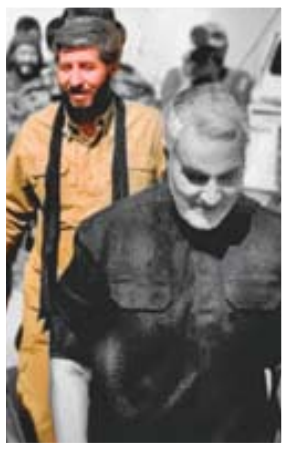

شهید مهدی نعمتی همراه حاج‌قاسم در مقطع حضور در جبهه دفاع از حرم

مهدی یک دوست جانبازی داشت به نام حاج‌بنیاد که مسئول گروه سرود نماز جمعه بود. حاج‌بنیاد یک ترکش در نخاعش داشت که بعدها همان ترکش منجر به شهادتش شد. دوستی با این جانباز جنگ تحمیلی تأثیر زیادی در روحیه برادرم گذاشته بود. بعد از شهادت حاج بنیادی یک روز صبح بود که دیدم مهدی دارد گریه می‌کند. علتش را که پرسیدم گفت جانباز بنیادی شهید شد

مجید نعمتی برادر شهید

برادرم چند بار به سوریه اعزام شده بود. برای او حضور در جبهه دفاع از حرم مقدمه مقابله با رژیم صهیونیستی بود. آنقدر به سوریه رفت تا عاقبت جانباز شد. خودش می‌گفت یک شب به خاطر اینکه تک تیراندازها خودروام را مورد هدف قرار ندهند با سرعت بالای ۲۰۰کیلومتر می‌راندم. چراغ‌ها را هم خاموش کرده بودم که ناگهان به یک دره سقوط کردم

از شهید همین یک دختر به یادگار مانده است؟

بله، برادرم تنها یک دختر دارد که الان ۱۸ سال‌شان است. خانمش هم خواهر شهید است. عقد برادرم و همسرش را حضرت‌آقا با مهریه ۱۴سکه خوانده بودند.

خود شهید از احتمال شهادتش حرفی زده بود؟

اتفاقاً کمی قبل از شهادتش به پسر من، حسین، گفته بود روز اول جنگ پشت خانه ما را زدند و من شهید نشدم. یک ذره هم از بمباران نترسیدم. چند روز پیش هم ساختمان پشتی محل کارم را زدند و من طوریم نشد. حتی در اتاقم از موج انفجار جابه‌جا شد ولی اصلاً نترسیدم. چون خسته بودم رفتم و گوشه‌ای دراز کشیدم و کمی استراحت کردم. به خواهرزاده‌مان هم گفته بود در سوریه که بودم از مرگ نمی‌ترسیدم. فقط نمی‌خواستم از سوی تکفیری‌ها اسیر شوم... آقا مهدی همیشه به دنبال شهادت بود. یک جمله‌ای می‌گفت به این مضمون که «نگرانی برای شهادت نیست. عمر ما مقدارش مشخص است. هر موقع به پایان برسد، کسی که شهید است انتخاب می‌کند، با شهادت برود یا به مرگ طبیعی.» آقا مهدی به این حرف اعتقاد داشت و از شهادت و مرگ هیچ هراسی نداشت. بلکه به دنبال شهادت بود و عاقبت انتخاب کرد با شهادت از این دنیا برود.

پیکر شهید چه زمانی تشییع شد؟

ایشان دوم‌تیر به شهادت رسید و چهارم‌تیر پیکرش پیدا شد. شنبه هفتم تیر هم همراه با پیکر شهدای اقتدار، ایشان هم تشییع شد. روز بعد پیکر شهید را به مسجد امام زمان(عج) در خیابان خاوران آوردند. همان مسجدی که آنجا رشد معنوی یافته بود. سپس پیکرش در حرم شاه‌عبدالعظیم کنار شهید طهرانچی، شهید شانه‌ای و شهید سیدمهدی موسوی که محافظ شهید رئیسی بودند، به خاک سپرده شد. روزی که پیکر برادرم را به معراج بردند و برای وداع رفتیم، حاج آقا میرهاشم حسینی به من گفت: مهدی روز قبل از شهادتش زنگ زد و گفت که دیروز دوستم شهید شد و فردا نوبت من است... ما هر وقت پیش حاج آقا میرهاشم می‌رفتیم، ایشان یک سلام و علیکی با من یا برادرانم می‌کرد. ولی هر وقت آقا مهدی پیش ایشان می‌رفت، حاج آقا او را در آغوش می‌گرفت. وقتی یکی از برادرانم علت این رفتار را از حاج آقا میرهاشم پرسیده بود، ایشان گفته بود من لطافت و معنویت سردار قاآنی و سردار حاجی‌زاده را در وجود مهدی می‌بینم. بعد از شهادت برادرم هم حاج آقا به من گفت: آقا مهدی حس شهدا را داشت.

چه خاطره‌ای از شهید برای‌تان ماندگار شده است؟

برادرم زمانی که تازه وارد سپاه شده بود و حدوداً ۲۰سال داشت، یک نیمه شعبان نذری شیرینی مادرم را برمی‌دارد تا با موتور برای دوستانش ببرد. شب بود و بین راه روی یک دست‌اندازی به زمین می‌افتد و سرش آسیب جدی می‌بیند. او را به بیمارستان بعثت می‌رسانند. آن شب وقتی من او را در بیمارستان دیدم، از گوش‌هایش خون می‌آمد و علائم خونریزی مغزی داشت. وخامت حالش باعث شد، او را به بیمارستان بقیه‌الله اعزام کنند. برادرم از این حادثه به شکل معجزه‌آسایی نجات پیدا کرد. بعدها او دیگر سوار موتور نمی‌شد. با ماشین به محل کارش می‌رفت و چون در محل کارش پادگان‌های زیادی بودند، در راه سربازها را سوار می‌کرد و به پادگان‌های‌شان می‌رساند. یکبار که سربازی را سوار کرده بود، ایشان می‌گوید من سید هستم و تعریف می‌کند: چند سال پیش شب نیمه شعبان در یک مسیری به موتور سواری برخوردم که روی زمین افتاده و بیهوش شده بود. گفتم من مسئولیت این بنده خدا را برعهده می‌گیرم. او را به بیمارستان بعثت رساندم. برادرم به طور اتفاقی کسی را سوار ماشینش کرده بود که چند سال قبل او را از مرگ نجات داده بود. وقتی که آقامهدی در ایام بین عید غدیر و ماه محرم شهید شد، من یاد ماجرای شهید صدرزاده افتادم که در کودکی روز تاسوعا با دعای مادرش از مرگ حتمی نجات پیدا می‌کند و سال‌ها بعد درست در روز عاشورا در سوریه به شهادت می‌رسد. انگار خدا چند سال عمر و فرصت به این شهید و همچنین برادرم داده بود.

جدول

طراح: علیرضا سجادی فر ■ شماره ۷۳۶۱

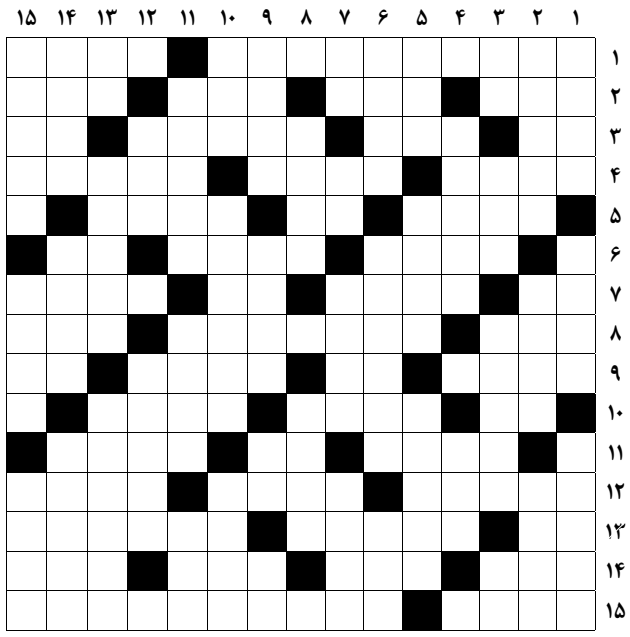

از راست به چپ

■ ۱-فنی در کشتی-خاج، چلیپا ■ ۲-خیلی کم-چشم‌انداز-جیوه-میوه نارس ■ ۳-خرس آسمانی-بخشش-رأی و نظری که جنبه مثبت یا منفی ندارد-دوستی ■ ۴-حاشیه سفید کتاب-زوزه سگ-بی اساس و سطحی ■ ۵-از روی عمد کاری انجام دادن-نیمه تاریک زمین-رشوه دادن ■ ۶-برای اینکه-کارت فراخوان-برکت برنج ■ ۷-بهتر از بدتر-روال-همراه آشغال-ستاره ■ ۸-گریختن-آخرین شاه قاجار-سوا ■ ۹-مکان و آشیان-نت میانی-دل آزردگی-ناپایدار ■ ۱۰-کلاه‌الف-خبرگزاری سوریه-بدل از وضو ■ ۱۱-کتاب تربیتی روسو-رگ خواب-مهار وارونه ■ ۱۲-بایکوت-التماس-اثر پذیرفتن ■ ۱۳-صدمتر مربع-ریختن پول به حساب-حاصل کار و تلاش ■ ۱۴-بازیکن هم تیمی-تاتنور داغ است باید چسباند-متضاد کیفی-پرچم ■ ۱۵-آدینه-شاعر و نویسنده امریکایی خالق نهنگ سفید

از بالا به پایین

■ ۱-عضو مشترک انسان و حیوان-نامشخص-پیامدها ■ ۲-حیوان نقب‌زن-نمایش غم‌انگیز-غیر مجاز شرعی ■ ۳-عدد آبادی-عزت‌دهنده-سخنی که در آن کنایه و منظوری غیر از ظاهر سخن نهفته باشد-خدای خورشید مصریان ■ ۴-ایالتی در هند و پاکستان-صدای گربه ■ ۵-وسیله صید ماهی-سرگشته-از مصالح ساختمانی ■ ۶-پسر خورشید در اوستا-برچیدن-مسیر ■ ۷-تکرارش آوای فاخته است-باران اندک-خشمگین-حلال رنگ ■ ۸-شهری در استان یزد-کنایه از گیرافتادن ■ ۹-افسانه‌گو-دهم-ضمیر شیطانی-ویتامین انعقاد خون ■ ۱۰-بام دنیا-سومین دبیر کل سازمان ملل-چرم خالص ■ ۱۱-برنامه موسیقی که با رکستر در حضور جمع نواخته می‌شود-گرمای سخت-نقره ■ ۱۲-بلندای آسمان-سرزنش ■ ۱۳-گاهی دل هم می‌زند-خمیری از آهک و خاکستر که در قدیم به کار می‌رفت-دریاچه‌ای در استان فارس ■ ۱۴-سرگرد قدیمی-متحدالقول-از انواع شعر ■ ۱۵-شهرداری قدیم-شکافنده-از علوم حوزوی

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری قرار دهید که در هر ردیف، ستون و مربع‌های کوچک سه در سه فقط یک بار به کار روند.

۷	۲		۱					
				۴			۸	
				۸		۷		۹
۱	۸					۲		۵
					۵		۷	
۵		۶	۲					
					۱	۶		۷
۸		۹						
۲			۵		۷		۳	

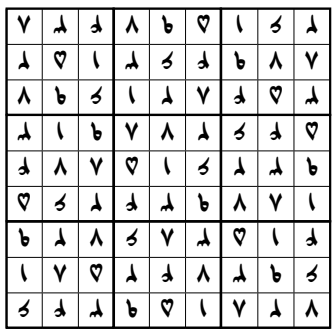

جدول کلمات متقاطع

پاسخ جدول شماره ۷۳۶۰

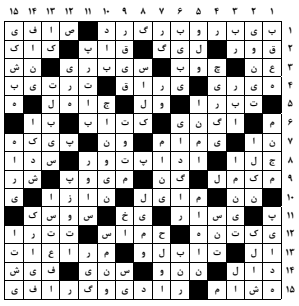

رویکرد

ترامپ نظم جهانی را تکه‌تکه کرد

مالکوم ترنبول*
ترجمه: زهراسادات آفرینی

از زمانی که دونالد ترامپ رئیس‌جمهور ایالات متحده بار دیگر قدرت را در دست گرفت، به نظم جهانی که امریکا پس از جنگ جهانی دوم ایجاد کرده بود، حمله کرد. او حاکمیت متحدان و شرکا را با تهدید به تصاحب گرینلند، الحاق کانادا و تسلط بر کانال پاناما به چالش کشید. از طرفی، جنگ تجاری جهانی ترامپ به گونه‌ای طراحی شده که به نفع امریکا و به ضرر همه شرکای تجاری‌اش باشد. او از توافق اقلیمی پاریس و سازمان جهانی بهداشت خارج شده و با تضعیف آژانس توسعه بین‌المللی امریکا، تعهدات دیرینه دوحزبی به توسعه بین‌المللی را کنار گذاشته است. برخورد او با اوکراین، موجب تحقیر طرف ضعیف‌تر و آسیب‌دیده و امتیاز دادن به متجاوز شده است. ترامپ به اصل «زور، قانون می‌آورد» باور دارد. خودش در آوریل در Truth Social نوشت: «قانون طلایی مذاکره و موفقیت: کسی که طلا دارد، قانون می‌گذارد.»

ترامپ، نقض ادعای امریکا را ثابت کرد

نظمی که امریکا پس از جنگ جهانی دوم بنا کرد، برای مقاومت در برابر همین منطق طراحی شده بود تا از گذر آن قدرتمندان نتوانند هر کاری دل‌شان می‌خواهند انجام دهند و ضعیفان مجبور به تحمل باشند، اما ترامپ برای چنین آرمان‌گرایی فرصت ندارد و در واقع دیدگاه بدبینانه‌ای را تأیید می‌کند که امریکا هرگز آن قدرت نوع‌دوست و آرمان‌گرایی که ادعا می‌کرد، نبوده است. برای کسانی که هنوز به امریکا به‌عنوان کشوری اصولگرا و سخاوتمند باور دارند، دوران ترامپ لحظه‌ای تلخ از تناقض ذهنی است. واقعیت دولت ترامپ، بی‌احترامی به قانون در داخل و خارج، زورگویی، لغو توافق‌ها و معاهدات، تهدید متحدان و نزدیکی به دیکتاتورها کاملاً مشهود است، ولی همه اینها همچنان باورکردنی نیستند. برخی خوش‌بینانه توجیه می‌کنند و می‌گویند: «شاید ترامپ در حال بازی شطرنج و اقداماتش بخشی از نقشه‌ای هوشمندانه است.» دیگران امیدوارند تا او به

صورت متفاوتی مسیر وقایع را تغییر دهد و این مستلزم یک چرخش است، البته پیش از آنکه نمایش از کنترل خارج شود، اما در چنین زمانه‌ای، امید می‌تواند آرام‌بخش خطرناکی محسوب شود. ترامپ اکنون تبدیل به روالی جدید در واشنگتن شده است و دست‌کم تا انتخابات ریاست‌جمهوری بعدی، نشانه‌ای از بازگشت به حالت قبل دیده نمی‌شود.

حفظ زرادخانه‌های فرانسه

در دوران «اول امریکا»، ایالات متحده دیگر شریک امنیتی قابل اتکایی نیست. متحدان به این نتیجه رسیدند که باید بیشتر برای دفاع از خود تلاش کنند و این یعنی خرید تسلیحات پیشرفته‌تر، ذخایر بیشتر مهمات، جذب نیروی انسانی و افزایش توانایی عمل مستقل، بدون نیاز به هماهنگی با امریکا. آنها باید اتحادهایی با کشورهای همفکر دیگر غیر از امریکا بسازند و تقویت کنند. این اقدامات به معنای طرد امریکا نیست، بلکه دقیقاً همان چیزی است که دولت ترامپ از متحدان به دنبال آن است. جی دوی ونس معاون رئیس‌جمهور در آوریل، ژنرال دوگل فرانسوی که با وجود مخالفت واشینگتن، حاکمیت کامل نظامی فرانسه را حفظ کرد، ستود. دوگل همان کسی بود که زرادخانه هسته‌ای‌اش را حفظ کرد. ترامپ در ماه‌های آغازین دور دوم خود، عملاً در جنگ اوکراین جانب روسیه را گرفت و اوکراین را تحت فشار گذاشت تا شرایط مورد نظر پوتین را بپذیرد. این سیاست نه‌تنها به پایان جنگ کمک نکرد، بلکه نشان‌دهنده بی‌ثباتی اعتماد به امریکا بود. اروپا اکنون می‌داند که دیگر نمی‌تواند صرفاً به واشینگتن تکیه کند. رهبران اروپایی مانند دونالد توسک نخست‌وزیر لهستان، به‌درستی پرسیده‌اند: «چرا ۵۰۰میلیون اروپایی باید برای دفاع در برابر ۱۴۰میلیون روس به ۳۳۰ میلیون امریکایی نیاز داشته باشند؟»

شک به چتر امنیتی امریکا

در آسیا شرایط پیچیده‌تر است. چین در مقایسه با همسایگانش از قدرت بیشتری برخوردار است، اگرچه ترامپ هنوز در زمینه رهاکردن متحدان آسیایی تردید دارد، اما اظهارات ضدونقیض درباره تایوان و تحقیر صنعت آن، نشانه‌هایی نگران‌کننده است. از طرفی، چین تمرینات نظامی‌اش را شدت داده و گزینه حمله نظامی جدی‌تر از همیشه است. در این حین، سیاست داخلی تایوان شکننده است و تلاش برای افزایش بودجه دفاعی با چالش مواجه است. اگر امریکا تمایلی به درگیری نداشته باشد، ممکن است چین بدون حتی شلیک یک گلوله، تایوان را به تسخیر خود درآورد. کشورهایی مثل ژاپن و کره‌جنوبی اگر اعتمادشان به امریکا از بین برود، ممکن است به سوی استقلال هسته‌ای حرکت کنند و احتمالاً پایگاه‌های امریکایی در این کشورها به جای عامل بازدارنده، به نقطه ضعف تبدیل می‌شوند.

چین، برنده سیاست‌های امریکا

در جنوب شرق آسیا، کشورهایی مثل فیلیپین نیز با تهدید فزاینده چین مواجه‌اند، ولی در عین حال از حمایت قوی امریکا بی‌بهره مانده‌اند. استرالیا، همزمان که به امریکا نزدیک‌تر شده، شاهد کاهش اطمینان‌پذیری واشینگتن نیز بوده است؛ نمونه‌اش توافق زیردریایی‌های آکوس (AUKUS) است که احتمالاً هرگز به طور کامل عملی نخواهد شد، اما در حوزه تجارت، ترامپ با اعمال تعرفه‌های سنگین تلاش دارد شرکت‌ها را وادار به انتقال تولید به خاک امریکا کند. این سیاستی است که اصول اقتصادی را نادیده می‌گیرد. این کار، برخلاف منطق مزیت نسبی است. فقط تولیدکنندگان امریکایی را خوشحال می‌کند و به مصرف‌کنندگان ضربه می‌زند. ترامپ باور ندارد که تجارت باید دوسر برد باشد. اگر کشوری کسری تجاری داشته باشد، از نظر او بازنده است. چنین رویکردی ممکن است اقتصاد جهانی را وارد رکود کند - همانطور که یکی از نخست‌وزیران پیشین استرالیا در دیداری با ترامپ هشدار داد.

اعضای باقیمانده توافق تجاری اقیانوس آرام (که ترامپ از آن خارج شد) توانستند بدون امریکا آن را با نام جدید CPTPP احیا کنند. این توافق در حوزه‌هایی مثل تجارت دیجیتال، حقوق کار و برابری جنسیتی نیز قواعد الزام‌آور دارد و نمونه‌ای از توانایی کشورها برای ساخت نظم جهانی بدون حضور امریکاست. اروپا نیز به دنبال گسترش توافقات تجاری با آسیای جنوب‌شرقی و حتی پیوستن به CPTPP است. ژاپن و کره جنوبی نیز به چین نزدیک‌تر شده‌اند تا از شوک‌های واشینگتن مصون بمانند. همه اینها نتایج عجیب، اما واقعی سیاست‌های ترامپ است. چین بیش از هر کشور دیگری از سیاست‌های ترامپ سود می‌برد. سلطه دلار و قدرت مالی امریکا در حال تضعیف است، نه به خاطر عملکرد چین، بلکه به دلیل اقدامات امریکا. رفتار ترامپ با کشورهایی مثل استرالیا که متحدانی با کسری تجاری به نفع امریکا محسوب می‌شوند، نشان‌دهنده رویکردی صرفاً قدرت‌محور است. اگر «نور روی تپه» فقط برای امریکاست، ترامپ جهانی تاریک‌تر برای همه دیگر کشورها رقم زده است.

نخست‌وزیر استرالیا در فاصله سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۸- فارن افرز

> در دوران «اول امریکا»، ایالات متحده دیگر شریک امنیتی قابل اتکایی نیست و متحدان به این نتیجه رسیدند که باید بیشتر برای دفاع از خود تلاش کنند و این یعنی خرید تسلیحات پیشرفته‌تر، ذخایر بیشتر مهمات، جذب نیروی انسانی و افزایش توانایی عمل مستقل، بدون نیاز به هماهنگی با امریکا

دورنما

«رژیم منع اشاعه» از حمله به ایران فرو می‌پاشد

سنا احمد | ۲۱ ژوئیه ۲۰۲۵

حملات نظامی به ایران باعث آسیب به تأسیسات هسته‌ای شده، اما ممکن است عزم ایران برای دستیابی به سلاح هسته‌ای را قوی‌تر کند. در پی این حملات به زیرساخت‌های هسته‌ای ایران، سؤالات مهمی درباره اعتبار نهادهای بین‌المللی و آینده اشاعه هسته‌ای در جهان مطرح شده است. در حالی که اسرائیل ادعا می‌کند برنامه هسته‌ای ایران تهدیدی فوری برای امنیت منطقه‌ای است، پرسش کلیدی این است: آیا حمله به ایران، تضمین می‌کند که این کشور در آینده از توسعه توانایی‌های هسته‌ای دست می‌کشد؟

اسرائیل تحت عنوان «حمله پیشگیرانه» به تأسیسات هسته‌ای ایران حمله کرد؛ مفهومی که در حقوق بین‌الملل به‌شدت محل بحث است. اسرائیل مدعی است که توانایی‌های هسته‌ای و موشکی ایران، تهدیدی قریب‌الوقوع هستند، اما پیش از این حمله، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (IAEA) اعلام کرد که هیچ مدرکی از وجود برنامه تسلیحات هسته‌ای اعلام‌نشده در ایران وجود ندارد و تأیید کرد که ایران در حال حاضر سلاح هسته‌ای ندارد. با این حال، پس از خروج امریکا از توافق هسته‌ای (برجام)، ایران مفاد مربوط به غنی‌سازی را نقض کرد و سطح غنی‌سازی خود را تا ۶۰درصد افزایش داد، اما اورانیوم غنی‌شده تا این سطح، هنوز به درجه تسلیحاتی نرسیده و تهدیدی فوری محسوب نمی‌شود. حتی اگر ایران یک یا دو سال تا ساخت سلاح هسته‌ای فاصله داشته باشد، این موضوع هنوز دلیلی برای حمله نظامی نیست. اگر هدف واقعاً جلوگیری از ساخت سلاح هسته‌ای باشد، راه‌حل بازگرداندن ایران به برجام است نه اقدام نظامی یک‌جانبه. این حملات فقط به‌طور موقت برنامه هسته‌ای ایران را متوقف کرده‌اند و آن را از بین نبرده‌اند. کارشناسان معتقدند این حملات تنها پیشرفت ایران را یک تا دو سال به تعویق انداخته‌اند. در مقابل، برجام توانست غنی‌سازی اورانیوم را متوقف کرده و قابلیت‌های ایران برای ساخت بمب را به‌مدت ۱۰ تا ۱۵ سال به‌شدت محدود کند. امروزه ایران حدود ۴۰۰ کیلوگرم اورانیوم غنی‌شده ۶۰ درصد دارد. اگر دولت ترامپ از برجام خارج نمی‌شد، احتمالاً ایران هیچ‌گاه این میزان غنی‌سازی را انجام نمی‌داد. اکنون ایران، به‌مراتب بیشتر از سال ۲۰۱۸ به ساخت سلاح هسته‌ای نزدیک شده است. این مسئله نشان می‌دهد که دیپلماسی، نه اقدام نظامی، راه‌حل مؤثر و پایدار برای مهار هسته‌ای است.

تنها راه عملی و پایدار برای جلوگیری از اشاعه، بازگرداندن ایران به توافقی تازه است. راه‌حل، انجام حملات بیشتر که ایران را تشویق به دستیابی سریع‌تر به بمب می‌کند نیست، بلکه باید به میز مذاکره بازگشت. اگر جهان واقعاً می‌خواهد از هسته‌ای شدن ایران جلوگیری کند، باید به یاد داشته باشد که این‌بار «قلم از شمشیر قوی‌تر است.»

> پیام پنهانی رویکرد حمله به تأسیسات هسته‌ای این است: «با بمب بساز یا بمباران می‌شوی» و این رویکرد تلاش‌های جهانی برای جلوگیری از اشاعه را تضعیف کرده و پیامدهای فاجعه‌بار بلندمدتی دارد

چرا حمله به ایران، مانع برنامه هسته‌ای آن نمی‌شود؟

در بحبوحه مذاکرات هسته‌ای میان امریکا و ایران، اسرائیل به سه سایت هسته‌ای نطنز، فردو و اصفهان حمله کرد. کارشناسان معتقدند که این حملات خسارات قابل‌توجهی به تأسیسات وارد کرده‌اند، اما ارزیابی دقیق خسارات همچنان نامشخص است. امریکا از ۱۴ بمب سنگرشکن برای هدف‌گیری دقیق استفاده کرده است. پس از این حملات، مجلس ایران همکاری با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را به حالت تعلیق درآورد. گمانه‌زنی‌هایی وجود دارد که مجلس در حال تدوین طرحی برای خروج از پیمان NPT (پیمان عدم اشاعه سلاح‌های هسته‌ای) است. اگر ایران از این معاهده خارج شود، پایه‌های رژیم جهانی عدم اشاعه دچار لرزش خواهد شد. برای بیش از دو دهه، NPT توانسته تولید بیشتر سلاح‌های هسته‌ای را محدود کند. خروج ایران، مهم‌ترین تخطی از این پیمان پس از خروج کره‌شمالی در سال ۲۰۰۳ و آزمایش بمب در ۲۰۰۶ خواهد بود.

این نشان می‌دهد که تحمیل و اجبار، فقط موضع ایران را سرسخت‌تر می‌کند و این کشور به این نتیجه می‌رسد که تنها با داشتن سلاح هسته‌ای می‌تواند از خود دفاع کند. همانگونه که بازدارندگی هسته‌ای کره‌شمالی باعث شد هیچ کشوری جرأت حمله به آن را نداشته باشد. اگر ایران سلاح هسته‌ای تولید کند، ممکن است کشورهای دیگری مانند عربستان نیز به دنبال بمب بروند و این مسئله باعث آغاز یک چرخه اشاعه هسته‌ای در منطقه شود.

برای توقف برنامه هسته‌ای ایران، برخی مقامات نظامی امریکا بر این باورند که باید به ایران حمله کرده، آن را اشغال و همه تأسیسات را نابود کرد - که این راهکار بسیار بعید و غیرممکن است. راهکار واقع‌بینانه، توافقی است که در آن ایران متعهد شود غنی‌سازی را از ۶۰ یا ۹۰ درصد فراتر نبرد. در پی حملات اخیر، مدیرکل آژانس اعلام کرد، ایران می‌تواند برنامه خود را بازسازی کند، دانشمندان کشته شده را جایگزین کرده و تخصص فنی را بازیابد. افزون بر این، اگر ایران پیش از حمله موفق به ذخیره مقدار زیادی اورانیوم غنی شده (مثلاً ۴۰۰ کیلوگرم) شده باشد، زمان لازم برای ساخت بمب کاهش خواهد یافت. نابودسازی برنامه هسته‌ای ایران با بمباران ممکن نیست. بلکه راهکارهای دیپلماتیک مانند ایجاد «منطقه عاری از سلاح هسته‌ای در خاورمیانه» یا توافقاتی مانند برجام اثربخش‌تر بوده‌اند.

چرا حمله ایده بدی است؟

چنین حملاتی جلوی ایران را از دستیابی به سلاح هسته‌ای نمی‌گیرد، بلکه تمایل ایران به ساخت بمب را بیشتر کرده است، زیرا ایران به این نتیجه رسیده که تنها سلاح هسته‌ای می‌تواند از آن در برابر حملات مشابه محافظت کند. اقدامات نظامی تنها حس ناامنی ایران را تشدید کرده و آن را به داشتن سلاح هسته‌ای برای مقابله با انحصار هسته‌ای اسرائیل در منطقه سوق داده است. حتی تزاچی هنگبی مشاور امنیت ملی اسرائیل نیز گفته است: «هیچ راهکار نظامی مؤثری وجود ندارد، زیرا حملات هوایی به‌تنهایی کافی نیستند و برخی از تأسیسات ایران در عمق زمین هستند. فقط مجموعه‌ای از حملات سنگین می‌تواند آنها را نابود کند.»

در گذشته، اسرائیل رویکرد مشابهی را با حمله به راکتور اوسیراک عراق و راکتور سوریه پیش گرفت و همیشه این موارد را نمونه‌های موفق معرفی می‌کند، اما در واقعیت سیاست بین‌الملل، توانایی اهمیت دارد نه نیت. در زمان حمله به اوسیراک، عراق توانایی تولید بمب نداشت و راکتور، پژوهشی و تحت نظارت آژانس بود. عراق از سال ۱۹۷۲ عضو NPT بود، پس احتمال ساخت بمب صفر بود.

جالب اینکه حمله اسرائیل به اوسیراک باعث شد صدام علاقه بیشتری به ساخت بمب پیدا کند و برنامه مخفی هسته‌ای خود را آغاز کند. پیام پنهانی این رویکرد چنین است: «یا بمب بساز یا بمباران می‌شوی.» این رویکرد تلاش‌های جهانی برای جلوگیری از اشاعه را تضعیف کرده و پیامدهای فاجعه‌بار بلندمدتی دارد. حمله به تأسیسات صلح‌آمیز هسته‌ای، اعتبار آژانس، سازمان ملل و کل رژیم NPT را تضعیف می‌کند و اعتماد دولت‌ها به نهادهای بین‌المللی را از بین می‌برد. وقتی کشوری غیرعضو به کشوری عضو حمله می‌کند، واقعیتی تلخ را آشکار می‌کند: عضویت در NPT تضمینی برای حفاظت در برابر حملات نیست. چنین حملاتی الگوی خطرناکی ایجاد می‌کند و ممکن است کشورهای دیگر مانند کره‌شمالی هم به بهانه «تهدید فوری» اقدام مشابهی علیه کره‌جنوبی یا ژاپن انجام دهند. اگر چنین حملاتی ادامه پیدا کنند، تمایل کشورها برای داشتن سلاح هسته‌ای بیشتر می‌شود. از همین رو، کشورهایی که فاقد سلاح هسته‌ای هستند باید تحت حمایت «تضمین‌های امنیتی منفی» (NSA) قرار گیرند.

اگر کشورها مکانیسم‌های دیپلماتیک را کنار گذاشته و به اقدامات نظامی یک‌جانبه متوسل شوند، کل رژیم جهانی عدم اشاعه فرو خواهد پاشید و کشورها برای حفظ امنیت خود، به دنبال بازدارندگی هسته‌ای خواهند رفت. این امر زمینه‌ساز موج جدیدی از اشاعه هسته‌ای خواهد بود.

در نتیجه، اگر دولت‌های هسته‌ای به رفتارهای بی‌پروا ادامه دهند، کشورهای فاقد سلاح نیز به این نتیجه خواهند رسید که تنها سلاح هسته‌ای می‌تواند منافع ملی و حاکمیت‌شان را حفظ کند. بنابراین حمله به تأسیسات هسته‌ای نباید به «رویه‌ای عادی» تبدیل شود.

منبع: Conversation
ترجمه: دستیار chatgpt-AI

چالش

اسرائیل سوریه را تقسیم شده می‌خواهد

علی معموری

درگیری‌ها در سوریه شدت گرفته و اسرائیل حملات هوایی خود را علیه همسایه شمالی‌اش آغاز کرده است. این حملات در پی ماه‌ها تنش در جنوب سوریه میان اقلیت دروزی و نیروهای وابسته به دولت جدید دمشق رخ داده است. اخیراً درگیری‌هایی شکل گرفته که باعث شده اسرائیل برای دفاع از دروزی‌ها، با هدف قراردادن پایگاه‌های دولتی، تانک‌ها و تسلیحات سنگین، حملات هوایی انجام دهد.

آمیشای چیکلی وزیر اسرائیلی، احمد الشرع رئیس‌جمهور سوریه را «تروریست، قاتل وحشی و کسی که باید فوراً از بین برود» خوانده است. با وجود این اظهارات تحریک‌آمیز، آتش‌بس برقرار شده و فعلاً درگیری‌ها متوقف شده‌اند. نیروهای سوری شروع به عقب‌نشینی تسلیحات سنگین از منطقه و نیروهای دروزی نیز با تعلیق مقاومت مسلحانه موافقت کرده‌اند تا ارتش بتواند کنترل شهر اصلی دروزی‌ها، یعنی السویداء را مجدداً به دست گیرد.

دروزی‌ها چه می‌خواهند؟

دروزی‌ها اقلیت مذهبی کوچکی هستند که جمعیت آنها بیش از یک میلیون نفر تخمین زده می‌شود و عمدتاً در مناطق کوهستانی لبنان، سوریه، اسرائیل و اردن ساکن هستند. در سوریه، جمعیت آنها حدود ۷۰۰ هزار نفر (از جمعیت حدود ۲۳ میلیونی کشور) تخمین زده می‌شود که عمدتاً در استان جنوبی السویداء زندگی می‌کنند که پایگاه سنتی آنهاست.

از زمان آغاز طغیان علیه رژیم اسد در سال ۲۰۱۱، دروزی‌ها توانسته‌اند تا حدودی خودمختاری داشته باشند و منطقه خود را از تهدیدات گوناگون، از جمله داعش و دیگر گروه‌های جهادی دفاع کنند. پس از سقوط بشار اسد در اواخر سال گذشته، دروزی‌ها - همراه با دیگر اقلیت‌ها مانند کردها در شرق و علوی‌ها در غرب - خواستار فدرالی شدن کشور شده‌اند. آنها از مدلی غیرمتمرکز حمایت می‌کنند که به جوامع منطقه‌ای خودمختاری بیشتری بدهد، اما دولت انتقالی دمشق در پی برپایی یک دولت متمرکز است و می‌کوشد کنترل کامل سراسر سوریه را دوباره در دست گیرد. این اختلاف بنیادین موجب درگیری‌های دوره‌ای میان نیروهای دروزی و نیروهای وابسته به دولت شده است. با وجود آتش‌بس موقت، تنش‌ها همچنان بالاست و از آنجا که ریشه‌های اختلاف حل نشده باقی مانده‌اند، بسیاری انتظار دارند درگیری‌ها به‌زودی از سر گرفته شود.

چرا اسرائیل دخالت می‌کند؟

سقوط اسد فرصتی راهبردی برای اسرائیل ایجاد کرده تا نفوذ خود را در جنوب سوریه گسترش دهد. دخالت اسرائیل دو دلیل اصلی دارد؛

۱- تأمین امنیت مرز شمالی

اسرائیل خلأ قدرت در جنوب سوریه را تهدیدی بالقوه می‌داند، به‌ویژه احتمال شکل‌گیری گروه‌های ضداسرائیلی در نزدیکی مرز شمالی‌اش. در جریان درگیری‌های اخیر، ارتش اسرائیل اعلام کرده که اسرائیل اجازه نخواهند داد تهدیدی نظامی در جنوب سوریه شکل بگیرد و علیه آن اقدام خواهد کرد. همچنین بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر گفته که اجازه نخواهد داد نیروهای سوری به جنوب دمشق وارد شوند: «ما در حال اقدام برای جلوگیری از آسیب به دروزی‌ها و تضمین غیرنظامی شدن مناطق مرزی با سوریه هستیم.» در همین راستا، نیروی هوایی اسرائیل حملاتی گسترده به زیرساخت‌های نظامی سوریه انجام داده و پایگاه‌ها، هواپیماها، تانک‌ها و تسلیحات سنگین را هدف قرار داده است. این عملیات‌ها با هدف جلوگیری از تقویت ظرفیت نظامی‌ای انجام می‌شود که ممکن است در آینده از خاک سوریه علیه اسرائیل استفاده شود.

۲- حمایت از سوریه‌ای فدرال

اسرائیل از دو اقلیت متحد خود در سوریه - کردها در شمال‌شرق و دروزی‌ها در جنوب - در تلاش برای ساختار فدرالی حمایت می‌کند. سوریه‌ای تقسیم‌شده براساس خطوط قومی و مذهبی از نظر برخی سیاست‌گذاران اسرائیلی راهی برای حفظ سلطه اسرائیل در منطقه محسوب می‌شود. این چشم‌انداز بخشی از آن چیزی است که برخی مقام‌های اسرائیلی از آن با عنوان «خاورمیانه جدید» یاد می‌کنند - جایی که ثبات منطقه‌ای و عادی‌سازی روابط از طریق تغییر مرزها و اتحادهای جدید شکل می‌گیرد. گیدئون ساعر، وزیر خارجه اسرائیل، اخیراً این راهبرد را تکرار کرده و گفته است: «یک دولت سوری واحد با کنترل و حاکمیت مؤثر بر تمام خاکش غیرواقع‌گرایانه است. برای اسرائیل، مسیر منطقی پیش‌رو، اعطای خودمختاری به اقلیت‌های مختلف سوریه در چارچوب یک ساختار فدرالی است.»

نقش ایالات متحده چیست؟

طبق گزارش‌های تأیید نشده، واشینگتن به‌صورت غیررسمی از اسرائیل خواسته حملات نظامی به سوریه را کاهش دهد تا از تشدید درگیری‌ها و بی‌ثباتی منطقه‌ای جلوگیری شود. امریکا در حال افزایش حمایت از رژیم جدید سوریه است تا به بازپس‌گیری کنترل کشور و ایجاد ثبات کمک کند.

همچنین نشانه‌هایی وجود دارد مبنی بر اینکه امریکا و متحدانش، دولت سوریه را به عادی‌سازی روابط با اسرائیل تشویق می‌کنند. گزارش‌ها حاکی از آن است که تل‌آویو مذاکراتی با رژیم جدید به رهبری الشرع انجام داده درباره امکان پیوستن سوریه به توافقات ابراهیم (توافق‌های دیپلماتیک میان اسرائیل و چند کشور عربی) که رژیم دمشق نیز نسبت به آن گشایش نشان داده است.

تام باراک، فرستاده ویژه امریکا، در مورد درگیری‌های اخیر اظهار نگرانی کرده و خواستار کاهش تنش شده و بر ضرورت رسیدن به «نتیجه‌ای صلح‌آمیز و فراگیر برای همه طرف‌ها - از جمله دروزی‌ها، قبایل بدوی، دولت سوریه و نیروهای اسرائیلی» تأکید کرده است. با توجه به شکاف‌های عمیق سیاسی، اهداف متضاد منطقه‌ای و خواسته‌های تحقق‌نیافته اقلیت‌ها، بعید است ناآرامی‌های جنوب سوریه به این زودی پایان یابد. با وجود آتش‌بس موقت دیگر، تنش‌ها پابرجاست و احتمال درگیری‌های تازه همچنان بالاست.

ترجمه: دستیار chatgpt-AI
منبع: Conversation
۱۵ ژوئیه ۲۰۲۵
پژوهشگر مطالعات خاورمیانه، دانشگاه دیکین

گزارش
نرگس گودرزی

سهم بخش دفاعی از کل بودجه فقط ۵ درصد است!

مجلس و دولت در تقویت بودجه دفاعی تردید و درنگ نکنند

محمد خوش‌چهره، اقتصاددان: بودجه نظامی کشورمان در مقایسه با کشورهای دیگر جزء پایین‌ترین بودجه‌هاست

آلبرت بغزیان، اقتصاددان: بودجه نظامی ایران نسبت به بسیاری از کشورها پایین است و با توجه به تهدیدات افزایش بودجه نظامی یک ضرورت است

صاحب‌نظران بر این عقیده‌اند که بین توسعه و امنیت، ارتباط تنگاتنگی وجود دارد. در عین حال که توسعه‌یافتگی کشور را امن‌تر می‌کند و در سایه امنیت است که آرامش و ثبات به‌وجود می‌آید. یکی از مقولات ضروری برای تحقق این مهم، اختصاص سهم معقول برای بخش نظامی در بودجه است که در حال حاضر این سهم هم نسبت به تولید ناخالص داخلی و هم نسبت به جمعیت کشور بسیار پایین و سهم نیروهای مسلح از بودجه امسال حدود ۵درصد بوده است. به رغم سیاست‌های خصمانه امریکا و اسرائیل و توطئه‌های دیرینه علیه کشورمان سهم بودجه نظامی ایران در رده ۲۵قرار دارد.

افزایش بودجه نظامی کشور در سال جاری در دستور کار قرار گرفت. با توجه به اینکه مسئله اصلاح بودجه در میان است دولت باید این اصلاحیه را در قالب متمم از مجلس تقاضا کند و مجلس آن را به تصویب برساند. نمایندگان مجلس هم اکنون پیگیر این اصلاحیه هستند. محسن زنگنه، عضو کمیسیون برنامه‌وبودجه مجلس با اعلام حمایت این کمیسیون از تقویت بنیه دفاعی کشور گفت: بحث امنیت بحث مهمی است؛ با توجه به آسیب‌های ناشی از جنگ در حوزه دفاعی و همچنین در راستای تقویت برخی حوزه‌ها مخصوصاً حوزه پدافندی، در مجلس به دنبال آن هستیم تا در سال جاری در حوزه تأمین منابع اعتبارات تغییراتی صورت گیرد و جلسات با سازمان برنامه و بودجه در حال انجام است.

عبدالکریم هاشمی، یکی دیگر از اعضای کمیسیون برنامه و بودجه مجلس نیز از جلسه با وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور خبر داد و گفت: یکی از موضوعات مورد پیگیری در این جلسه، تأمین مالی جهت تقویت بنیه دفاعی بوده است.

عباس پاپی‌زاده، عضو هیئت رئیسه مجلس شورای اسلامی نیز با اشاره به اهمیت افزایش قدرت نظامی کشور و تلاش دشمن برای کاهش توان نظامی ایران گفت: پس از این اتفاقات، در مجلس شورای اسلامی بنا داریم که در بودجه دفاعی بازنگری کنیم و آن را افزایش دهیم تا سپر مستحکم‌تری برای ملت ایران ایجاد کنیم. عضو هیئت رئیسه مجلس شورای اسلامی افزود: دشمن تلاش می‌کند تا با پروپاگاندای رسانه‌ای، ایران را از افزایش بودجه نظامی منصرف کند، آن هم در حالی که بودجه نظامی ایالات متحده بیش از یک تریلیون دلار است.

رشد و ثبات کشور در گرو امنیت است

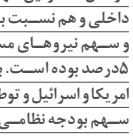

محمد خوش‌چهره، اقتصاددان و نماینده پیشین مجلس شورای اسلامی درباره افزایش بودجه نظامی به «جوان» گفت: بودجه نظامی در کشور در مقایسه با کشورهای دیگر جزو پایین‌ترین بودجه‌ها بوده است. وی با اشاره به هدفگذاری‌های در نظر گرفته شده در اسناد بالادستی برای بهبود وضعیت سهم بخش نظامی در بودجه افزود: امنیت مقوله مهمی در کشور است، اما منابع بودجه نظامی در کشورمان تاکنون محدود بوده و سنخیتی با تولید ناخالص داخلی ندارد.

این کارشناس اقتصادی درباره تصمیم مجلس درخصوص اصلاح رقم بودجه نظامی در سند دخل و خرج ۱۴۰۴ دولت گفت: موافقت دولت با افزایش بودجه نظامی نادر بوده، اما اگر دولت به این نتیجه برسد که امنیت مقوله مهمی است و به تبع امنیت است که رشد و ثبات در کشور ایجاد می‌شود، نشانه عقلانیت است و مردم باید در این زمینه تمکین کنند.

وی درباره همراهی مجلس با دولت در زمینه افزایش سهم بودجه نظامی نیز تصریح کرد: همراهی ارکان حکومت از جمله مجلس با دولت در این زمینه عقلانیت مضاعف است.

خوش‌چهره درخصوص تأثیرات اقتصادی افزایش سهم بودجه نظامی نیز گفت: انتقاداتی که از این رویکرد از زبان مردم بیان می‌شود پروپاگاندای رسانه‌ای از سوی غارتگران صادرات، واردات و افراد سودجوست که به دنبال منافع خود هستند و قصد نگران کردن مردم را دارند.

مقایسه بودجه نظامی ایران با سایر کشورها

آمار بودجه نظامی به عنوان یکی از شاخص‌های مهم قدرت و نفوذ کشورها همواره در کانون توجه بوده است. در منطقه خاورمیانه که تنش‌ها و رقابت‌های ژئوپلتیکی شدیدی بر آن حاکم است، بررسی بودجه نظامی کشورها و مقایسه آن با یکدیگر از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. مقایسه بودجه نظامی ایران با بسیاری از کشورها نشان می‌دهد که این منابع، سنخیتی با جغرافیا و جمعیت ایران ندارد و نه تنها در میان کشورهای جهان، بلکه نسبت به کشورهای منطقه نیز بودجه نظامی بسیار اندک است. در منطقه غرب آسیا بودجه نظامی ایران نسبت به جمعیت یکی از پایین‌ترین ارقام را دارد. در منطقه خلیج‌فارس، این عدد بدون تردید کمترین میزان است. در سال ۲۰۲۵ عربستان بودجه ۷۸میلیارد دلاری به بخش صنایع نظامی این کشور اختصاص داده و سهم بودجه نظامی ترکیه نیز ۴۷میلیارد دلار است. براساس لایحه‌ای که کمیسیون مالی کنست تصویب کرد، بودجه نظامی اسرائیل در سال ۲۰۲۵ معادل ۳۰میلیارد دلار (سه برابر ایران) است. اخیراً و پس از جنگ اسرائیل با ایران نیز بودجه نظامی اسرائیل افزایش معنادار یافته است. طبق بیانیه مشترک وزارتخانه‌های دارایی و جنگ اسرائیل، رژیم صهیونیستی بودجه دفاعی خود را در سال جاری و ۲۰۲۶ به میزان ۴۲میلیارد شکل (۵/۱۲ میلیارد دلار) افزایش خواهد داد. بودجه دفاعی امریکا در سال ۲۰۲۵ نیز ۸۵۱میلیارد دلار اعلام شده است. این رقم امریکا را در صدر فهرست کشورهایی با بالاترین هزینه‌های نظامی قرار می‌دهد. طبق گزارش‌ها بودجه نظامی چین نیز بین ۳۳۰ تا ۴۵۰میلیارد دلار است. همچنین بودجه سال‌های ۲۰۲۵ تا ۲۰۲۷ روسیه هم حدود ۵/۱۳ تریلیون روبل (۵/۱۴۵ میلیارد دلار) تعیین شد.

امانوئل ماکرون، رئیس‌جمهور فرانسه نیز به تازگی اعلام کرده که این کشور به دلیل تهدیدهای بی‌سابقه و تازه طی دو سال آینده ۵/۶ میلیارد یورو بودجه نظامی اضافه اختصاص خواهد داد. وی گفت: فرانسه قصد دارد تا سال ۲۰۲۷، یعنی آخرین سال از دومین دوره ریاست‌جمهوری‌اش، بودجه دفاعی سالانه خود را به ۶۴میلیارد یورو برساند؛ رقمی که دو برابر بودجه ۳۲میلیارد یورویی در سال ۲۰۱۷، هنگام آغاز ریاست‌جمهوری اوست.

کمیسیون اتحادیه اروپا هم پیش‌نویس بودجه‌ای ۲ تریلیون یورویی و بسیار بیشتر از قبل را به منظور سرمایه‌گذاری‌های بیشتر در حوزه امنیت و دفاع برای سال‌های ۲۰۲۸ تا ۲۰۳۴ ارائه کرده است.

در مجموع بعد از امریکا، چین، روسیه، هند و عربستان سعودی که در رده اول بیشترین بودجه نظامی هستند، انگلیس با ۷۴میلیارد دلار، ژاپن با ۵۷میلیارد دلار، استرالیا با ۵۵میلیارد دلار، فرانسه با ۵۵میلیارد دلار، اوکراین ۵۳میلیارد دلار، آلمان ۵۰میلیارد دلار، لهستان ۴۸میلیارد دلار، ترکیه ۴۷میلیارد دلار، کره‌جنوبی ۴۶میلیارد دلار، کانادا ۴۱میلیارد دلار، ایتالیا ۳۰میلیارد دلار، اسرائیل ۳۰میلیارد دلار، هلند ۲۷میلیارد دلار، برزیل ۲۶میلیارد دلار، سوئیس ۲۵میلیارد دلار، الجزایر ۲۵میلیارد دلار، اسپانیا ۲۳میلیارد دلار، تایوان ۱۹میلیارد دلار، پاراگوئه ۱۷میلیارد دلار، ایران ۱۵میلیارد دلار، سنگاپور ۱۵میلیارد دلار، مراکش ۱۳میلیارد دلار، سوئد ۱۳ دلار، اندونزی ۱۰میلیارد دلار، کلمبیا ۱۰میلیارد دلار، بلژیک ۱۰میلیارد دلار، نروژ ۹ دلار، رومانی ۹میلیارد دلار، قطر ۹میلیارد دلار، ویتنام ۵/۸میلیارد دلار، عمان ۲/۸میلیارد دلار، عراق ۹/۷میلیارد دلار، پاکستان ۶/۷میلیارد دلار، مکزیک ۶/۷میلیارد دلار، دانمارک ۲/۷ دلار، کویت ۹/۶میلیارد دلار، فنلاند ۷/۶ دلار، چک ۷/۶میلیارد دلار، یونان ۵/۶میلیارد دلار، تایلند ۸/۵میلیارد دلار، مصر ۸/۵میلیارد دلار، اتریش ۴/۵میلیارد دلار، شیلی ۳/۵ دلار، جمهوری آذربایجان ۵میلیارد دلار و مالزی ۸/۴میلیارد دلار در رده‌های شش تا ۵۰ قرار گرفته‌اند که ایران در این جدول جایگاه بیست و پنجم را دارد.

با توجه به نقش ایران به عنوان یکی از بازیگران اصلی منطقه و موقعیت جغرافیایی حساس و تحریم‌های بین‌المللی و به صورت کلی با توجه به تهدیدات گسترده و متنوعی که کشورمان روبه‌روست، چنین شرایطی اقتضا می‌کند که بودجه دفاعی به طور جدی بازنگری و اصلاح شود. موقعیت استراتژیک ایران و تشدید سیاست‌های خصمانه دشمن، افزایش بودجه نظامی را ضروری کرده است.

دیوار کوتاه بودجه نظامی در تنظیم بودجه

دیوار بودجه نظامی در تنظیم بودجه همواره کوتاه بوده است. در سال ۱۴۰۴ اگرچه دولت تلاش کرد تا سهم بودجه نظامی را از کیک بودجه افزایش دهد، اما ناهمخوانی منابع این بخش با تولیدناخالص داخلی و میزان جمعیت کشور شدیدتر از آن است که این شکاف را پر کند. افزایش بودجه نظامی اغلب با پروپاگاندا همراه بوده است. مخالفان همواره افزایش بودجه نظامی را ضدتوسعه و مانعی برای بهبود وضعیت اقتصاد و اشتغال عنوان می‌کنند، اما اقتصاددان‌ها معتقدند که راه ثبات کشور از مسیر امنیت می‌گذرد و بدون امنیت نمی‌توان چشم‌انداز مشخصی از ثبات و توسعه ورشد در کشور را داشت، کما اینکه جنگ ۱۲ روزه اسرائیل علیه ایران نیز مؤید همین مسئله بود. تا پیش از تجاوز اسرائیل به ایران، اگرچه اقتصاد کشور شرایط مطلوبی را تجربه نمی‌کرد، اما با این جنگ چشم‌انداز شرایط اقتصادی بیش از پیش مبهم شد. از این رو از نگاه کارشناسان اصل اول برای بهبود وضعیت اقتصادی کشور، وجود امنیت پایدار در کشور است که این مسئله در گرو تقویت توان دفاعی کشور و در منطقه است. نادیده گرفتن و هرگونه کم‌توجهی و کوتاهی نسبت به توان نظامی و دفاعی کشور ما را دچار مشکلات و هزینه‌های بیشتری خواهد کرد.

> ایران در جنگ اخیر با کلیت غرب (امریکا و ناتو) طرف است که بودجه نظامی جمیع آنها بیش از دهها برابر بودجه ایران است. کارشناسان با ضرورت افزایش سهم بودجه نظامی، تأکید دارند که بودجه دفاعی کشور مانعی برای ایجاد اشتغال و وضعیت اقتصادی نبوده و امکانات و منابع به میزانی است که در صورت برنامه‌ریزی و مدیریت صحیح و استفاده از سرمایه‌های داخلی و جذب سرمایه‌های خارجی می‌توان وضعیت اقتصادی کشور را بهبود بخشید و اشتغال ایجاد کرد

چشم طمع به موقعیت ایران

واقعیت آن است که حضور ایران در غرب آسیا همیشه از نظر اقتصادی پراهمیت بوده است و این مسئله باعث شده ایران همیشه مهم باشد و بسیاری از کشورها نمی‌توانستند اهمیت آن را نادیده بگیرند. با این حال بودجه نظامی کشور با وجود قرار داشتن در منطقه بسیار استراتژیک و دشمنی نظام سلطه از آغاز پیروزی انقلاب اسلامی و تهدیدات فراوان، نسبت به برخی از کشورهای منطقه کمتر است.

پر واضح است که جهان امروز، جهانی پر از تولیدات پیشرفته در حوزه نظامی است و بسیاری از کشورها، بیشتر توان مالی خود را معطوف به این عرصه کرده‌اند، علت هم در این است که اگر کشوری قدرت و توان نظامی نداشته باشد، یک شبه نه تنها چپاول خواهد شد، بلکه بلعیده می‌شود. از این رو در اختیار داشتن یک نیروی نظامی قدرتمند در هر کشوری امری لازم و ضروری است.

حال سؤال این است، آیا ایران اسلامی با این موقعیت ژئوپلتیک و با این میزان از ذخایر طبیعی اعم از نفت، گاز، معادن و... نیاز به توان نظامی قدرتمندی ندارد؟ پرواضح است که داشتن نیروی نظامی گسترده و با تجهیزات نظامی به‌روز، نه تنها برای چنین کشوری واجب است، بلکه از نظر بسیاری از کارشناسان، داشتن توان نظامی بالا برای ایران از همه چیز واجب‌تر و لازم‌تر بوده و اولویت اول کشور باید باشد، چراکه در صورت هرگونه تهاجم نظامی از سوی کشوری به ایران، این توان نظامی و نیروی نظامی مجهز است که می‌تواند کشور را از هر آسیبی مصون بدارد.

چانه‌زنی برای تأمین منابع ترمیم بودجه نظامی

مجلس پیگیر موضوع افزایش بودجه نظامی است و جلساتی پیرامون این موضوع با سازمان برنامه و بودجه برگزار شده است. اینکه این افزایش از چه طریقی جبران شود، موضوعی است که مورد بحث قرار گرفته است. جعفر قادری، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس در این خصوص گفت: مباحثی در مجلس در ارتباط با تسریع اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ برای کم‌کردن بار مالی از دوش دولت مطرح شد تا این امکان را فراهم کنیم که دولت بتواند توان دفاعی و نظامی کشور را ترمیم و تقویت کرده و تاب‌آوری کشور را ارتقا دهد.

افزایش بودجه نظامی یک ضرورت است

آلبرت بغزیان، اقتصاددان درباره افزایش بودجه نظامی به «جوان» گفت: مباحث امنیتی موضوعی جداگانه از مبحث اقتصاد است، اما به لحاظ اقتصادی باید گفت که بودجه نظامی ایران نسبت به بسیاری از کشورها چه در منطقه و چه خارج از منطقه پایین است و با توجه به جنگ اخیر در ایران و تهدیدات فعلی، افزایش بودجه نظامی یک ضرورت است و باید بودجه بالاتر از قبل باشد، چراکه هر چه قوی‌تر باشیم تهدیدات کمتر می‌شود. وی افزود: در اختصاص بودجه، دولت و مجلس اولویت‌هایی را مدنظر دارد که در حال حاضر یکی از این بخش‌ها زیرساخت‌ها از جمله در حوزه انرژی و برق و انرژی‌های تجدیدپذیر است. این اقتصاددان با بیان اینکه در حال حاضر در کشور با محدودیت منابع بودجه روبه‌رو هستیم، افزود: بنابراین دولت در افزایش بودجه و با توجه به محدودیت‌های بین‌المللی، ملاحظاتی دارد که این محدودیت‌ها تعیین‌کننده اولویت‌بندی برای بودجه است. بغزیان با اشاره به سهم بالای بودجه نظامی در بسیاری از کشورهای جهان گفت: به عنوان مثال در امریکا بخشی از تأمین بودجه نظامی از طریق تولید و فروش اسلحه است. این اقتصاددان ادامه داد: برای تأمین بودجه نظامی و برای افزایش این منابع، باید مسیرهایی را دنبال کرد که تورم‌زا نباشد و فشار مضاعفی به مردم و تولیدکننده از طریق افزایش مالیات یا استقراض از بانک مرکزی تحمیل نشود. بغزیان درخصوص برخی اظهارنظرها در مجلس و تأکید بر خصوصی‌سازی و کم‌کردن بار مالی از دوش دولت به جهت تأمین ترمیم و تقویت توان دفاعی و نظامی کشور گفت: روش‌های متعددی وجود دارد، اما به نظر می‌رسد یکی از منابع مهم برای تأمین بودجه، تمرکز به رمزارزهاست؛ روشی که امریکا نیز در دستور کار قرار داده و به جز دلار بر بیت‌کوین و رمزارز نیز متمرکز شده است.

افزایش بودجه دفاعی و نظامی ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است

نماینده مردم کاشان، آران و بیدگل در مجلس شورای اسلامی با اشاره به شرایط جنگی کشور در روزهای اخیر، خواستار افزایش فوری و هدفمند بودجه حوزه دفاعی و نظامی جمهوری اسلامی ایران شد. مصطفی معینی آرانی، بر لزوم تقویت بنیه دفاعی کشور و تأمین نیازهای نیروهای مسلح تأکید کرد و گفت: در چنین شرایط حساسی بدون توجه به قدرت بازدارندگی، تأمین امنیت کشور ممکن نخواهد بود.

معینی آرانی، با بیان اینکه تأمین امنیت کشور بدون بازدارندگی مؤثر ممکن نیست، افزود: امروز ملت ایران به قدرت دفاعی خود افتخار می‌کند و مجلس نیز وظیفه دارد با اختصاص منابع لازم، پشتیبان دلاور مردان عرصه میدان باشد. اگر در این مسیر کوتاهی شود، هزینه‌های آینده بسیار سنگین‌تر خواهد بود. عضو کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها در مجلس تأکید کرد: همانطور که در جنگ اقتصادی تسهیلات حمایتی برای جبران فشارها تخصیص یافت، در این دفاع مقدس نیز باید اعتبارات مورد نیاز برای تجهیز، آموزش و ارتقای فناوری‌های دفاعی پیش‌بینی شود.

ابراهیم رضایی، سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس نیز با تأکید بر اهمیت افزایش منابع بودجه بخش دفاعی و تأثیر آن بر ثبات کشور گفت: کلیات طرح تقویت بنیه نیروهای مسلح در مقابله همه‌جانبه با جنایات و تجاوزات رژیم صهیونیستی با یک ماده واحده و سه بند به تصویب رسیده و احتمال اعمال تغییراتی در آن وجود دارد. در این طرح سازمان برنامه بودجه و وزارت نفت مکلف می‌شوند که صددرصد بودجه دفاعی سال ۱۴۰۴ مربوط به تقویت بنیه دفاعی نیروهای مسلح و همینطور باقیمانده بودجه تأمین نشده سال ۱۴۰۳ مربوط به طرح‌های ویژه دفاعی را پرداخت کنند. رضایی خاطرنشان کرد: همچنین سازمان برنامه و بودجه مکلف به پرداخت صددرصد سهم سالانه مصوبات شورای عالی امنیت ملی مربوط به تقویت بنیه دفاعی می‌شود. در این میان بانک مرکزی نیز مکلف می‌شود از محل آزادسازی منابع مسدود شده و سایر منابع، تسهیلاتی را جهت اجرای طرح‌های اضطراری دفاعی در اختیار ستاد کل نیروهای مسلح قرار دهد.

یک عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس نیز در این‌باره گفت: با توجه به شرایط جنگ و تحمیل هزینه‌های ناخواسته به کشور، اصلاح بودجه سال جاری ضروری است که مجلس در این مسیر به دولت کمک خواهد کرد. هادی قوامی با تأکید بر لزوم تقویت بودجه دفاعی و نظامی کشور در سال جاری گفت: هنوز دولت به صورت رسمی درخواستی برای اصلاح بودجه سال جاری به مجلس ارائه نکرده، اما با توجه به شرایط فعلی اصلاحات در بودجه ضروری است. وی افزود: این اصلاحات می‌تواند در قالب اصلاحیه بودجه یا متمم بودجه ارائه شود که اصلاحیه معلول شرایط ویژه مثل جنگ است که ناخواسته هزینه‌هایی به کشور تحمیل می‌کند. این عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس گفت: در صورتی که دولت به این جمع‌بندی برسد که احتیاج به اصلاح بودجه کشور است، قطعا مجلس همراهی خواهد کرد.

تصمیم ناتو برای افزایش ۱۵۰ درصدی هزینه‌های نظامی

پیگیری برای افزایش بودجه نظامی کشور در شرایطی است که ناتو در تازه‌ترین نشست خود، تصمیماتی جدی برای افزایش بودجه نظامی اعضا تا ۵ درصد تولید ناخالص داخلی اتخاذ کرده که به معنی افزایش بیش از دو برابری است. این تصمیمات، بازتابی از تغییر نظم جهانی و گذار به دوره چندقطبی شدن جهان است. در چنین شرایطی، ایران باید با نگاهی بلندمدت و فعال، به‌سوی ارتقای توان فناورانه دفاعی، توسعه ائتلاف‌های منطقه‌ای و مشارکت در معماری امنیتی جدید حرکت کند. تصمیم ناتو برای افزایش ۱۵۰ درصدی هزینه‌های نظامی تنها یک واکنش نظامی نیست، بلکه بخشی از یک استراتژی جامع غرب برای حفظ برتری در نظمی در حال گذار است. در چنین شرایطی، کشورهایی می‌توانند جایگاه مؤثری در آینده جهان داشته باشند که به‌جای انفعال، با نگاه بلندمدت و آینده‌نگر برای بازتعریف موقعیت خود تلاش کنند. ایران در جنگ اخیر با کلیت غرب (امریکا و ناتو) طرف است که بودجه نظامی جمیع آنها بیش از دهها برابر بودجه ایران است. کارشناسان با ضرورت افزایش سهم بودجه نظامی تأکید دارند که بودجه دفاعی کشور مانعی برای ایجاد اشتغال و وضعیت اقتصادی نبوده و امکانات و منابع به میزانی است که در صورت برنامه‌ریزی و مدیریت صحیح و استفاده از سرمایه‌های داخلی و جذب سرمایه‌های خارجی می‌توان وضعیت اقتصادی کشور را بهبود بخشید و اشتغال ایجاد کرد.

چراغ سبز دولت به افزایش بودجه نظامی

سخنگوی دولت ۳۱تیر در نشست خبری، درخصوص سؤالی مبنی بر تقویت بودجه نظامی و زیرساخت‌های اقتصادی در شرایط کسری بودجه گفت: بودجه نظامی هر چقدر که نیاز باشد، تقویت می‌شود. فاطمه مهاجرانی تأکید کرد که کارگروهی متشکل از سران قوا برای تأمین کسری بودجه بازسازی‌ها شکل گرفته و برنامه‌ای در حال تهیه است. او تأکید کرد: برای بخش نظامی هم هر جا نیاز باشد، اقدامات دنبال خواهد شد.

رئیس سازمان برنامه و بودجه نیز در این باره گفت: تقویت بنیه دفاعی و ترمیم برخی آسیب‌های ایجاد شده از اولویت‌های دولت است و جلسات مربوطه برگزار می‌شود تا زودتر حاصل شود. حمید پورمحمدی در پاسخ به سؤالی درباره برنامه دولت درخصوص تقویت بنیه دفاعی کشورمان با توجه به «دفاع مقدس ۱۲روزه» بیان کرد: در این شرایط تقویت بنیه دفاعی، اولویت اول کل نظام است و دولت، مجلس و قوه‌قضائیه همین موضوع را دنبال می‌کنند. وی افزود: تقویت بنیه دفاعی و ترمیم برخی آسیب‌های ایجاد شده از اولویت‌های دولت است و جلسات مربوطه برگزار می‌شود تا زودتر حاصل شود و عزیزان نیروهای مسلح به‌راحتی کار خود را انجام دهند. رئیس سازمان برنامه و بودجه به اقدامات دولت برای پشتیبانی از نیروهای مسلح و امدادرسان در جنگ اخیر نیز اشاره و عنوان کرد: وظیفه ما این بود تمامی کسانی که در میدان قرار دارند را مورد حمایت و پشتیبانی قرار دهیم. وی گفت: همچنین باید نیروهای مسلح مورد پشتیبانی نیز قرار می‌گرفتند و سازمان برنامه و بودجه با هماهنگی ستاد کل نیروهای مسلح کار پشتیبانی را با سرعت و دقت انجام داد.

نقل قول

کانت می‌خوانم اما کانتی نیستم

ایبنا: غلامعلی حدادعادل در گفت‌وگویی درباره علاقه‌اش به متون فلسفی و خوانش کتاب‌های کانت می‌گوید: من بعد از چند سال که از تدریس کانت مفارقت داشتم، در نیم سال اول و دوم سال ۱۴۰۳-۱۴۰۴ دو نوبت در دوره دکترا در دانشگاه تهران دوباره کانت تدریس کردم. این بار از دانشجویان خودم خیلی راضی‌تر از ۱۰سال و ۲۰سال پیش بودم. در کلاس ما بیش از یک نفر بود که علاوه بر تسلط بر انگلیسی، آلمانی هم می‌دانست. من دانشجویی داشتم که در کلاس ما هم به آلمانی و هم به‌انگلیسی و هم به عربی مسلط و دانشجوی کانت بود. بعضی وقت‌ها ما بر سر یک اصطلاحی در فارسی بحث می‌کردیم، چند دانشجو که آلمانی می‌دانستند، وارد بحث می‌شدند و اصل اصطلاح آلمانی را برای ما توضیح می‌دادند که کانت این طور می‌گوید. خیلی راحت متن را به جای انگلیسی، از آلمانی می‌خواندند. من این را مقایسه می‌کنم با ۵۰ سال پیش یا پیش‌تر. من سال ۱۳۴۸ وارد دانشکده ادبیات و سال ۱۳۴۹ وارد رشته فلسفه شدم. وقتی با آن موقع مقایسه می‌کنم، می‌بینم سطح درک و دانش دانشجویان خیلی ارتقا پیدا کرده است. من کانت می‌خوانم و فلسفه او را درس می‌دهم اما کانتی نیستم. من منتقد کانت هستم و الان بیش از ۵۰ سال است که به کانت اشتغال دارم، اما خودم کانتی نیستم. من بیشتر به فلسفه اسلامی علاقه دارم و در فلسفه اسلامی به ملاصدرا علاقه‌مند هستم، منتها فکر می‌کنم تأمل در فلسفه فیلسوفی مثل کانت به ما کمک می‌کند تا سؤال‌هایی را که کانت را وادار به طرح جدید کرد، به فلسفه اسلامی عرضه کنیم و ببینیم فلسفه اسلامی چه پاسخی ارائه می‌دهد.

دوره چشم‌آبی‌ها و عمل‌کرده‌ها در سینما تمام شده است

مهر: علیرضا علیا، بازیگر و مدرس بازیگری با انتقاد از وضعیت این روزهای سینمای ایران بیان می‌کند: متأسفانه سینمای ایران کاملاً پولی شده است و بسیاری از نقش‌ها فروخته می‌شود. این مسئله سبب می‌شود سینما و تلویزیون شاهد حضور بازیگرانی باشند که شاید یک یا چندبار فرصت حضور جلوی دوربین را پیدا کنند و بعد از مدتی از گردونه سینما حذف می‌شوند که این خود می‌تواند به نوعی برای سینمای حرفه‌ای هزینه‌بر باشد، البته در این میان بازیگرانی مانند هوتن شکیبا، نوید محمدزاده یا بهرام افشاری هستند که با زحمت خود وارد سینما شده‌اند؛ بازیگرانی که همگی بازیگران تئاتر بودند، البته این را هم باید بگویم که خوشبختانه مردم ما به یک شعور هنری رسیده‌اند و دیگر دوره چشم‌آبی‌ها و عمل‌کرده‌ها نیست و امروز تنها بازیگرانی در سینما باقی می‌مانند که واقعاً استعداد بازیگری داشته باشند، هرچند نباید فراموش کرد که نبود بازیگر حرفه‌ای سبب شده است سینما و تلویزیون ما تنها محدود به چند بازیگر شوند، به گونه‌ای که مثلاً در سینما یک بازیگر در لحظه چند فیلم را روی پرده دارد یا در تلویزیون هر کانالی که می‌زنید تنها شاهد حضور یک یا دو بازیگر هستید. این روزها وقتی پشت صحنه پروژه‌های مختلف می‌روید، می‌بینید که سینما پرشده از بازیگران دهه ۸۰ که هیچ چیز از سینما نمی‌دانند، به همین دلیل باید بگویم سینما مهد کودک نیست و باید از بازیگرانی استفاده کنیم که علم سینما را بدانند. درواقع تمام این مسائل دست به دست هم داده‌اند تا سینمای امروز ما سینمای درست، حرفه‌ای و مردانه دهه ۷۰ نباشد.

تولید فیلم دینی به حمایت ساختاری نیاز دارد

سینما پرس: حبیب‌الله بهمنی، کارگردان فیلم‌های سینمایی «شب کایت‌ها» و «سیب و سلما» به بررسی تولید فیلم‌های فاخر دینی می‌پردازد و می‌گوید: به نظر می‌رسد سینماگرانی که به ارزش‌ها و علایق انقلابی و مذهبی پایبند هستند، قطعاً تمایل دارند در این حوزه فعالیت کنند و انگیزه بالایی نیز برای این کار دارند، با این حال سینما یک صنعت است؛ صنعتی که نیازمند مدیریت، حمایت و زیرساخت‌های اقتصادی است. صرف علاقه یک هنرمند یا سینماگر به انجام یک پروژه، شرط لازم محسوب می‌شود اما شرط کافی نیست. برای تحقق یک اثر سینمایی، مجموعه‌ای از عوامل باید در کنار یکدیگر قرار بگیرند؛ از مدیریت فرهنگی گرفته تا تأمین منابع مالی و حمایت‌های تبلیغاتی و رسانه‌ای. هنرمند می‌تواند دغدغه‌مند باشد، تلاش کند و علاقه‌مندانه پیگیر تولید یک اثر باشد، اما بدون این حمایت‌های ساختاری، نمی‌توان انتظار داشت اتفاق قابل توجهی رخ دهد. این کم‌کاری، نتیجه ناهماهنگی و عدم‌هم‌افزایی میان عناصر مختلف در نظام فرهنگی است. به نظر می‌رسد مجموعه‌عوامل فرهنگی به دلایل مختلف در کنار یکدیگر قرار نمی‌گیرند تا یک جریان مؤثر شکل گیرد.

گفت‌وگو با ناصر فیض، شاعر و طنزپرداز

اقتباس از کتاب برای ساختن فیلم همیشه موفق نیست

معصومه طاهری

ناصر فیض، شاعر، مترجم، نویسنده و طنزپرداز از یک خانواده روحانی در شهر قم است. وی که دارای نشان درجه یک هنری است در دومین دوره جشنواره بین‌المللی شعر فجر در بخش اجتماعی برگزیده شده است. اثر او با عنوان «فیض‌بوک» در بخش شعر توانست جایزه کتاب فصل را کسب کند. تاکنون از وی آثاری مانند «گزیده ادبیات معاصر ایران»، «دست‌هایم را برای تو می‌آورم»، «گزیده شعر معاصر ایران»، «گناه اول» و مجموعه‌های شعر طنز «املت دسته‌دار» و «نزدیک ته خیار» منتشر شده است. گفت‌وگوی ما را با ایشان می‌خوانید.

به عنوان یک نویسنده و شاعر بفرمایید اقتباس از رمان برای ساخت فیلم همان جذابیت و کشش داستان را دارد؟

بگذارید خاطره‌ای بگویم، بچه بودم کتاب «پاپیون» نوشته هانری شاریر را که ترجمه خوبی هم داشت از کتابخانه کودک تهیه کردم و خواندم، تجربه جالبی بود، خیلی از موضوع و روند داستانش که کشش زیادی داشت لذت بردم و آن را دوست داشتم. روزی کاملاً تصادفی وقتی یکی از روزنامه‌ها را مرور می‌کردم، تبلیغ فیلم «پاپیون» را دیدم که در سینماهای سراسر کشور اکران می‌شد. در سن ۱۵سالگی برای آنکه حتی از محله خودمان بخواهیم دور بشویم، باید از پدر و مادرمان اجازه می‌گرفتیم. هنوز یادم نرفته با مشکلات فراوان با خانه دایی‌ام هماهنگ کردم که اگر دنبال من گشتند، آنها هرطور که می‌دانند سروته قضیه را هم بیاورند و توانستم صبح زود بدون اینکه پدرم خبردار شود، راهی تهران بشوم. تعدادی از سینماها به شکل زنجیره‌ای همزمان یک فیلم را نشان می‌دادند. در محله امیریه نزدیک جوادیه سینمایی بود به اسم سینما فلور که یکی از همان سینماهای زنجیره‌ای بود «پاپیون» را اکران کرده بود. رفتم بلیت خریدم و فیلم را در سینما فلور با چه شرایط خاصی دیدم (هم دلهره اینکه نکند پدرم متوجه کار من بشود، هم حس و حال روبه‌رو شدن با فضای متفاوت شهر تهران و حال و هوای داخل سینما)، وقتی فیلم تمام شد، حس کردم لذتی که از خواندن داستان برده بودم در فیلم نبود با اینکه از فیلم خوشم آمده بود، فیلم خوش‌ساخت و خوبی بود اما در مقایسه کتاب، فیلم آن فاصله زیادی داشت. من برای همه شخصیت‌ها، مکان‌ها و زندان تصور دیگری در ذهنم داشتم که در اثر سینمایی نه تنها با تصورات من شباهت نداشت، بلکه چیز دیگری می‌دیدم. اقتباس از رمان می‌تواند تکمیل‌کننده باشند ولی به نظرم داستان جذاب‌تر است، چون در مواردی فیلم می‌تواند به داستان لطمه بزند.

به نظرتان کدام فیلم‌های اقتباسی شبیه کتاب‌های خودشان بوده‌اند؟

هیچ کتابی اگر فیلمی از آن ساخته شود و در دسترس باشد، به آن معنا باهم شباهت ندارند، چون دنیای فیلم با کتاب فرق دارد. مثلاً وقتی فیلم «بینوایان» ساخته شد و بعدها تئاتر آن هم به نمایش درآمد، به نظر من داستانش در قالب فیلم متناسب‌تر از نمایش بود و بدون تردید به یکی از این دو قالب بیشتر می‌خورد. مثلاً، لطیفه‌ای که به نثر گفته می‌شود و بارها آن را شنیده‌ایم لزومی ندارد من شاعر طنزپرداز آن را موزون کنم، چون شعر وقتی سروده می‌شود، ویژگی‌ها و عناصر خاص خود را دارد و هیچ ارتباطی با ساختار نثر در لطیفه ندارد، به همین دلیل تقریباً ضعیف‌ترین شعرهای طنز شعرهایی هستند که قبلاً لطیفه‌اش را شنیده‌ایم، حالا فقط به صورت موزون و منظوم درآمده و اتفاق خاصی هم برای آن نیفتاده است. هرچیزی ساختار متناسب با خودش را دارد. توصیفی که به قلم می‌شود نوشت با توصیف تصویر، زمین تا آسمان فرق دارد، در فیلم با یک برش و تدوین خاص می‌شود زمان را به اندازه یک قرن جلو برد یا به گذشته برگشت اما در کتاب نویسنده باید با کلمات زمان را نشان بدهد و حس آن را به مخاطب القا کند، بنابراین اقتباس از کتاب برای ساختن فیلم لزوماً و قاطعانه موفق نخواهد بود. اتفاقات در کتاب با کلمات منتقل می‌شوند و کلاً ماجرا چیز دیگری است هر کدام زیبایی‌های خودش را دارد برای همین ممکن است فیلم یک جاها نوشته را تکمیل کند و جای دیگر به آن لطمه بزند.

برخی مواقع دیده می‌شود که کتاب‌های سنگین تاریخ ادبیات را برای مخاطبان حال حاضر ساده و روان کرده‌اند، نظرتان چیست؟

کار بسیار اشتباهی است؛ هم باعث تنزل جایگاه ادبیات می‌شود، هم به کتاب به عنوان یک اثر ادبی لطمه می‌خورد. از طرفی هم، فردی که آن اثر را دنبال می‌کند با اصل اثر به شکل ناقص آشنا می‌شود. تاریخ بیهقی را باید با همان ساختار اصلی بخوانیم تا از نثرش لذت ببریم و ساختار خاص نثر و معنایش را درک کنیم و بفهمیم، با هیچ بهانه و انگیزه‌ای نمی‌توان در اصل یک اثر دست برد و آن را از شکل و شمایل هنرمندانه‌اش انداخت. ساده و روان کردن اثر ممکن است در فهم عمومی واجمالی آن کمکی بکند اما با این کار ساختار واقعی و هنری اثر معرفی نشده است. در بازار نشر، کتاب حافظ با معنی وجود دارد، این هم درست نیست. ارزش سعدی و حافظ به همان شعر و ساختار و مهندسی خاص در کلمات و تعابیر خودشان است و دست بردن در آنها کمک خاصی به شعر نمی‌کند. این بزرگان اگر بنا بود فقط با معنای شعرشان با مخاطبان‌شان ارتباط برقرار کنند، نیازی به سرودن شعر نبود و چون شاعران اغلب نویسندگان توانایی هم بودند، می‌توانستند متنی زیبا به نثر بنویسند. آنان شعر گفته‌اند که ما هم خود شعر بخوانیم و از شکل کلی آن لذت ببریم و هنرنمایی شاعر را در رفتار با کلمات تماشا کنیم.

درباره ترجمه آثار هم همین گونه است؟

بله، بدون تردید. مترجم‌های فراوانی داریم، لازم است سراغ آثاری برویم که مترجم اهل فن و توانا آن را ترجمه کرده است، مثلاً تا زمانی که محمد قاضی کتابی را ترجمه کرده است، نباید سراغ اثر مترجمی ناشناس برویم و مرتب آزمون و خطا داشته باشیم. محمد قاضی کتاب‌ها را به زیباترین شکل ترجمه کرده است، آثار این مترجم یکی از شیواترین نثرهای ترجمه شده معاصر است. کتاب «شازده کوچولو» نیز از کارهای او است. خواندن ترجمه‌های بد و پراکنده کم‌کم خواننده را از کتاب زده می‌کند و هرگز او را به عنوان خواننده جدی آثار درخشان و قابل قبول نخواهند شناخت. خواننده کتاب لازم است با نویسنده‌ها و مترجم‌های خوب آشنا باشد تا کم‌کم خودش اهل فن و تشخیص شود و هر کتابی را نخواند.

Close ups
نمای نزدیک

در فیلم با یک برش و تدوین خاص می‌شود زمان را به اندازه یک قرن جلو برد یا به گذشته برگشت اما در کتاب نویسنده باید با کلمات زمان را نشان بدهد و حس آن را به مخاطب القا کند، بنابراین اقتباس از کتاب برای ساختن فیلم لزوماً و قاطعانه موفق نخواهد بود. اتفاقات در کتاب با کلمات منتقل می‌شوند و کلاً ماجرا چیز دیگری است هر کدام زیبایی‌های خودش را دارد

نقدفیلم

نگاهی به فیلم «وقتی نور می‌شکند» نماینده سینمای ایسلند در جشنواره کن ۲۰۲۴

روایتی شاعرانه از فقدان و سوگواری

در دورانی که سینمای جهان سرشار از درام‌های پرهیاهو و جلوه‌های اغراق‌آمیز است، «وقتی نور می‌شکند» با زبانی آرام، روایتی لطیف و درونی از فقدان، سوگواری و رازهای ناگفته ارائه می‌دهد؛ فیلمی ایسلندی به کارگردانی رونار رونارسون که در جشنواره کن ۲۰۲۴ با تحسین منتقدان روبه‌رو شد و حالا در چرخه اکران جهانی قرار گرفته است.

رونارسون، فیلمساز شناخته‌شده ایسلندی زمان فیلم را به یک شبانه‌روز (از غروب تا غروب) محدود می‌کند. این انتخاب ساختاری، نه تنها نوعی تمرکز بر تجربه حسی شخصیت اصلی ایجاد می‌کند، بلکه یادآور لحظه‌ای گذرا از زندگی است که در عین کوتاهی، تأثیر ابدی دارد.

فیلم با مرگ ناگهانی «دیدی»، معشوق «اونا» آغاز می‌شود، اما روایت به‌جای تمرکز بر حادثه، بر سکوتِ پس از آن استوار است... اونا که دانشجوی هنرهای تجسمی است، رابطه‌اش با دیدی را مخفی نگه داشته بود و اکنون در وضعیتی غریب گرفتار شده است؛ سوگوار معشوقی است که نمی‌تواند در سوگش آشکارا عزاداری کند.

این فیلم دو نوع سوگواری را در مقابل یکدیگر قرار می‌دهد: سوگ عمومی خانواده و دوستان و سوگ پنهان و شخصی اونا. این تقابل، موتور اصلی کشمکش درونی فیلم است. اونا باید هم اندوه فقدان را تاب بیاورد و هم بارِ سنگین رازی را که نمی‌تواند در خانواده یا جمع ابراز کند.

منتقد روزنامه گاردین درباره این فیلم نوشته است: «فیلم شکستِ خاموش انسان‌ها در مواجهه با غم را به تصویر می‌کشد. فیلم درباره این است که چطور داغ‌دیدگی مخفی، عمیق‌تر از اندوه آشکار می‌شود.»

بازیگر اصلی فیلم، الین هال در نخستین حضور سینمایی‌اش تأثیری ماندگار برجای می‌گذارد. او با چهره‌ای آرام و بازی مینیمال، تمام طیف احساساتی چون غم، اضطراب، انزوا و پریشانی را به مخاطب منتقل می‌کند، بی‌آنکه نیازی به دیالوگ‌های سنگین باشد.

منتقد Irish Times درباره بازی او نوشته است: او با حداقل ابزار، حداکثر حس را منتقل می‌کند. گویی غم در بافت چهره‌اش حک شده.

فیلم از نور طبیعی، معماری سرد ایسلند و موسیقی‌های کلاسیک برای خلق حس بی‌زمانی بهره می‌برد. بسیاری از نماها طولانی و ثابت هستند و در هماهنگی کامل با احساسات محبوس شخصیت اصلی پیش می‌روند.

گرچه فیلم تحسین‌های زیادی برانگیخته، اما برخی مخاطبان از ریتم کند و ساختار کم‌حادثه آن انتقاد کرده‌اند. روایت به‌شدت مینیمال و گاهی ایستا می‌شود. این همان جاست که تماشاگران عام‌تر ممکن است ارتباط خود را با اثر از دست بدهند. منتقد سایت ICS Film در رابطه با فیلم نوشته است: «فیلمی برای همه نیست، اما برای آنان که طمأنینه و درنگ را درک می‌کنند، یک تجربه احساسی خالص خواهد بود.»

«وقتی نور می‌شکند» روایتی شاعرانه و درونی از فقدان است؛ نمایشی از اندوهی که فریاد نمی‌زند، بلکه آه می‌کشد. در دنیایی پر از تصویرهای پرصدا و عواطف تحمیلی، این فیلم با سکوت‌هایش سخن می‌گوید.

سینما

گفتنی‌های بهروز غریب‌پور
از اجرای جدید اپرای عروسکی عاشورا در تالار فردوسی

وقتی اپرای عاشورا در اروپا اشک تماشاگران را درآورد

اپرای عروسکی به عنوان یکی از گونه‌های هنر نمایشی در ایران و سایر کشورها و فرهنگ‌ها با سبک‌ها و تکنیک‌های خاص خود، قالبی است که به روایت داستان‌ها و مفاهیم فرهنگی، دینی و اجتماعی می‌پردازد. بهروز غریب‌پور از پیشگامان و نوآوران هنر اپرای عروسکی در ایران، این هنر را با بهره‌گیری از اشعار کلاسیک ایرانی و تکنیک‌های نوآورانه اجرا می‌کند و توانسته است جلوه‌ای جدید به این هنر ببخشد. غریب‌پور به مناسبت اجرای جدید این اپرا در تالار فردوسی، گفت‌وگویی با ایبنا داشته است که در ادامه بخش‌هایی از آن را می‌خوانید.

اجرای چنین اپرایی با ویژگی‌های دینی و حماسی به دلیل برخی حساسیت‌ها نیازمند دقت و وسواس خاصی است. اپرای عروسکی عاشورا چه تفاوتی با سایر اپراهای شما دارد؟

اپرای عروسکی عاشورا از هر لحاظ یک نقطه عطف در سرنوشت اپرای ایران است که ادامه تعزیه و پرداختن به مضامین مذهبی است و قطعاً تأثیرات و تبعاتی برای اپرای ملی ایران دارد. اپرای عاشورا مبتنی بر یکسری مشترکات با اپرای غربی است که اگر این اثر در هر نمایشی رعایت شود، آن متن قطعاً اپراست. در درجه اول، متن باید منظوم باشد، به ویژه زمانی که محتوای شما یک واقعه بسیار بااهمیت در طول تاریخ است که در آن واقعه شخصیت‌ها دارای ارزش‌های فوق‌العاده باشند، این حساسیت را بسیار بالا می‌برد. در اوج ترقی و رشد تعزیه در دوره قاجاریه، تعزیه هم از نظر متن، محتوا و شکل، رشد شگفت‌انگیزی پیدا کرد، به‌طوری که نوعی تعزیه به‌وجود آمد به نام «تعزیه کمیک» که تلفیقی از گروه تعزیه‌خوانان و بازیگران تخت‌حوضی بود، این نمایش بسیار جالب بود. از نظر تقویمی تعزیه باید به تدریج از ابتدای محرم شروع شود و به اوجش در تاسوعا و عاشورا برسد و بعد روند نزولی پیدا می‌کند. شما نمی‌توانید تمام مردم یک شهر را شبانه‌روز درگیر مراسم کنید. از نظر تغییرات دیگر، یکی از مستشرقین می‌گوید: «وقتی در دوره قاجاریه به تهران رفتم، صبح، رنگ پوست مردم پریده و زرد بود، چون بی‌خوابی می‌کشیدند.» بانیان تعزیه آن زمان بسیار هوشیار بودند و می‌گفتند باید پس از محرم و صفر نشاط را به جامعه و زندگی روزمره مردم برگردانیم، تعزیه کمیک تعزیه‌ای مبتنی بر انتقام‌گیری از نیروهای جباری است که خانواده سیدالشهدا(ع) را به شهادت رساندند. در این تعزیه کمیک مردمی که تا یک ماه پیش عزاداری می‌کردند، صدای خنده‌شان در تکیه دولت بلند می‌شد. این نشان‌دهنده این است که یک دستگاه زاینده و بارور وجود دارد که در این رابطه می‌توان برایش جریان‌ها و مسیرهای جدیدی تعریف کرد، البته این نوع نمایش به دلیل برخی اعتراض‌ها متوقف شد و کاش متوقف نمی‌شد. این متن منظوم توأم با موسیقی و اجرای خواننده بازیگران و آواگران باعث می‌شود این نمایش با اپرای غربی و هم اپرای شرقی هم‌خانواده شود.

اپرای عروسکی در موضوعات مذهبی یک نوآوری در شکل اجراست. برخورد مسئولان چگونه بود؟

زمانی که اولین بار پیشنهاد اپرای عاشورا را دادم، مسئولان واقعاً دغدغه داشتند که چگونه می‌شود به وسیله چند عروسک یک سوژه تراژیک اجرا کنیم؟ عروسک که بیشتر میان مردم حتی تحصیلکردگان با عنوان پدیده‌ای مختص کودکان و گاهی خنداندن و شادمانی به کار می‌رود. بعد از ساخت موسیقی، عروسک و آمادگی برای اجرا به ما گفته شد که حتماً یک کارشناس مذهبی باید این اثر را ببیند و مهر تأیید روی آن بگذارد، وگرنه امکان اجرا وجود ندارد. برای همین از شیخ‌حسین انصاریان دعوت شد، ایشان تمرین ما را دید و تأیید کرد، پس از آن ما اجازه اجرا پیدا کردیم. به هر حال حساسیت موضوعی فوق‌العاده بود، حتی بعد از این همه سال اجرا، باز هم می‌شنوم که برخی می‌گویند چطور ممکن است کسی اپرای عروسکی ببیند و آنقدر تأثیر بگیرد که با آن گریه کند.

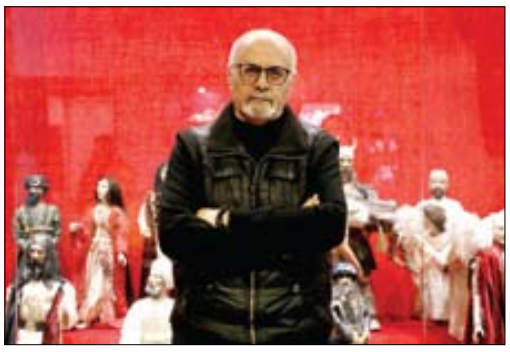

بازخوردها در اجراهای خارج از کشور چطور بوده است و تاکنون این اپرا را در کدام کشورها اجرا کرده‌اید؟

اپرای عاشورا در سه کشور لهستان، فرانسه و ایتالیا اجرا شد. تماشاگران فرانسوی با اپرا آشنا هستند و گویا زیره به کرمان می‌بردیم! زمانی که در آنجا اپرای عاشورا را اجرا کردیم، بعد از اپرا تماشاگران بسیار متأثر بودند، از سالن که بیرون می‌آمدند از آنها پرسیدیم چرا گریه می‌کنید؟ و آنها می‌گفتند حسین کیست؟ یعنی اصلاً با تاریخ اسلام آشنا نبودند. برای آنها توضیح دادم و بعد گفتند که این نمایش ضدجنگ است، وقتی چنین قتل فجیعی در این نمایش صورت می‌گیرد، به ما هشدار می‌دهد که جنگ پدیده‌ای هولناک و ضدبشر است، بنابراین اپرایی که در غرب معمولاً برای شادمانی و دورهمی است و به ندرت تأثیر تراژیک می‌گذارد، تبدیل به اثری شده بود که می‌توانست اجرای متفاوت با تأثیر متفاوت داشته باشد. همین تأثیرگذاری روی مخاطب را در مورد بقیه اجراهای اپرای عروسکی نیز دیدم؛ اثری که مخاطب زبانش را نمی‌دانست ولی سکوتی که بر سالن حاکم بود و برخی از تماشاگران که اشک می‌ریختند، نشان از تأثیرگذاری این اثر بود. همچنین اپرای مولوی را نیز در مسکو اجرا کردم و باز همین تأثیر را در مخاطب دیدم، البته آنجا متن ترجمه شده بود و سکوت و توجه مخاطب را در طول دو ساعت اجرای این اپرا دیدم.

چقدر درباره تأثیرگذاری این کار روی مخاطب فکر کرده بودید؟

قطعاً اگر همان تأثیر مدنظرم بر تماشاگر را دریافت نکرده بودم، این کار را باید شکست‌خورده محسوب می‌کردیم. اثر آیینی تأثیرگذار روی صحنه بردم و توقعم جز اینکه روی مخاطب اثر بگذارم، نبود. اینکه می‌گویم این کار عملی خطیر بود، به این دلیل است که بارها در تلویزیون تکرار تعزیه‌های قدیمی را می‌بینیم که دیگر از حوصله مخاطب خارج است، اما تماشاگر این اپرا تا پایان آن، پلک نمی‌زند و این هیجان و ریتم، ما را به این سمت می‌برد که به تماشای یک اثر متفاوت نشسته‌ایم. نکته دیگری که از نظر لیبرتو یا متن اپرا مهم است، این است که محور را مرثیه ۱۲بندی محتشم کاشانی در نظر گرفتم. محتشم کاشانی به عنوان سراینده، به سال ۶۱ هجری قمری سفر می‌کند، در این اپرا طوری می‌شود که خودش جزو مدافعان و سپاه امام حسین(ع) قرار می‌گیرد، جلوی شمر سینه سپر می‌کند که به امام تعدی نکند. در این کار من هم در چارچوب سنت حرکت کردم و هم یک حرکت مدرن انجام دادم. خوشبختانه این اجرا موفق بود و در خارج از کشور نیز بسیار مورد توجه قرار گرفت.

چرا این مدل روایت را انتخاب کردید که داستان از دید محتشم کاشانی باشد؟

این مرثیه را در جاهای مختلف زیاد دیده‌اید و نوحه‌خوانان بسیار استفاده کرده‌اند، اما یک چیز فراموش شده و آن عجین شدن یک شاعر با مضمون و محتوایی است که انتخاب کرده است. زمانی که شعر فردوسی را می‌خوانید، می‌بینید خودش بازیگری و نقالی می‌کند و به جای نقش‌ها و آدم‌های مختلف قرار می‌گیرد. اشعار حافظ سراپا عشق است، اشعار خیام سراپا مشحون از فلسفه و دیدگاه خیام است. مرثیه محتشم کاشانی نیز چنین فضیلتی دارد. طبیعی است که بسیاری از اشعار خوانده و فراموش شوند، چون ارزش درماتیک نداشته‌اند، ولی شعر محتشم کاشانی یک اثر ماندگار تاریخی است. می‌بینید در شروع کار هیجان‌زده است و شور و هیجانی که او را در برگرفته، او را به دل تاریخ می‌برد. وقتی این اتفاق برای یک شاعر، نقاش یا هنرمند اتفاق می‌افتد، نشان‌دهنده یکی شدن آن هنرمند با محتوای اثر است. من تمام تلاشم این بود این اتفاق بیفتد.

گزارش

سجاد مرسلی

مرز خسروی در امنیت کامل برای پذیرایی از زائران

هر روز که به اربعین نزدیک‌تر می‌شویم نگاه‌ها به سمت مرزهای ایران بیشتر و نیازها به امکانات و امنیت افزایش می‌یابد. قرار است میلیون‌ها عاشق حسینی مسیر کربلا را در پیش گیرند و به همین دلیل مرزهای شش‌گانه ایران تمام عزم خود را جزم کرده‌اند تا بهترین خدمات را ارائه کنند. مرز خسروی از جمله پایانه‌ها برای تردد است که امسال در وضعیت بسیار خوبی به سر می‌برد.

■■■

امسال شش مرز زمینی برای تردد زائران ایرانی و زائرانی که از ایران وارد عراق می‌شوند، در نظر گرفته شده که هر یک از متقاضیان سفر اربعین حسینی می‌توانند بر اساس محل سکونت خود و فاصله‌ای که با هر یک از مرزهای خروجی کشور به سمت عراق دارند، مرز خروجی مد نظر خود را انتخاب کنند که البته آشنایی با این مرزها می‌تواند در انتخاب بهتر مرز خروجی برای زائران مفید باشد.

مدت‌هاست کرمانشاهی‌ها در تلاش هستند مرز خسروی را به عنوان یکی از مطمئن‌ترین پایانه‌ها جهت تردد زائران اربعین آماده و معرفی کنند. بر همین اساس هر سال امکانات زیادی در این نقطه مرزی مستقر و خدمات خوبی به عاشقان اباعبدالله‌الحسین(ع) ارائه می‌شود.

با تلاش‌های صورت گرفته امسال هم خسروی فعالیت ۲۴ ساعته خواهد داشت و با توجه به اینکه این مرز با ترافیک ترددی کمی مواجه است می‌تواند انتخاب مناسبی برای خروج از مرز بدون شلوغی و ازدحام جمعیت باشد. یکی از نکات حائز اهمیت همراهی و همکاری نیروهای مرزی ایران و عراق برای تأمین امنیت و آسایش زائران است. هر سال عراق بر عزم جدی مرزبانی این کشور برای استقبال از میلیون‌ها زائر تأکید دارد و اعلام می‌کند همه تلاش خود را می‌کنیم تا با بهترین شرایط امنیتی و خدماتی، زمینه‌ای مناسب برای حرکت عاشقان اهل بیت (ع) فراهم و مراسم اربعین با شکوه‌تر از گذشته برگزار شود.

بر همین اساس روز گذشته و در جریان بازدید مشترک فرمانده مرزبانی استان کرمانشاه و فرمانده مرزبانی منطقه سوم جمهوری عراق از پایانه مرزی خسروی، سرلشکر عبدالساده نیروز یاسین، فرمانده مرزبانی منطقه سوم عراق، از آمادگی همه‌جانبه نیروهای مرزبانی این کشور برای استقبال از زائران اربعین حسینی خبر داد.

وی گفت: «نیروهای مرزبانی جمهوری عراق در حال حاضر در آمادگی صد درصدی قرار دارند و تمهیدات لازم برای تأمین امنیت پیاده‌روی اربعین در سراسر نوار مرزی خصوصاً در گذرگاه‌های رسمی و پایانه‌های مرزی از جمله خسروی اندیشیده شده است.»

سرلشکر نیروز یاسین افزود: «به‌دستور مستقیم وزیر کشور عراق، نیروهای ما موظف شده‌اند با تمام توان برای تأمین امنیت در مرزها اقدام و به شکل جدی‌تری عمل کنند. این آمادگی شامل امنیت مرزی، خدمات‌رسانی و تمامی ابعاد لازم برای تسهیل در تردد زائران حضرت اباعبدالله‌الحسین (ع) است.

فرمانده مرزبانی منطقه سوم عراق با اشاره به هماهنگی نزدیک با طرف ایرانی گفت: «همکاری ما با مرزبانی جمهوری اسلامی ایران در سطح بسیار خوبی قرار دارد و در ایام اربعین نیز این هماهنگی‌ها با قدرت بیشتری ادامه خواهد یافت. ما تأکید داریم که امنیت مرز باید در بهترین وضعیت ممکن قرار گیرد و در همین راستا تمامی مناطق تحت پوشش کامل قرار گرفته‌اند.»

وی خاطرنشان کرد: «تجربه سال‌های گذشته و اراده مشترک نیروهای مرزبانی دو کشور باعث شده تا امروز شاهد امنیتی پایدار در مرزها باشیم. ما به زائران اطمینان می‌دهیم با تلاش‌های شبانه‌روزی نیروهای امنیتی، عبور از مرز در کمال امنیت و نظم انجام خواهد شد.»

■ **۲۷۰ هکتار برای توقف خودروهای زائران**

فرماندار قصرشیرین نیز از آمادگی گسترده این شهرستان برای استقبال از خیل زائران حضرت اباعبدالله الحسین (ع) خبر داد. محمد شفیعی با ارائه گزارشی از وضعیت پارکینگ‌ها در محدوده قصرشیرین گفت: «۲۰ پارکینگ در سطح شهرستان با مساحت تقریبی ۲۷۰ هکتار برای توقف خودروهای زائران آماده شده که ظرفیت پذیرش بیش از ۲۰۰ هزار دستگاه خودرو را داراست. این اقدام نقش مهمی در کاهش ازدحام، مدیریت بهتر ترافیک و افزایش ایمنی خواهد داشت.»

وی با اشاره به بکارگیری فناوری‌های نوین در خدمت‌رسانی به زائران افزود: «برای نخستین بار، بارکدهای اختصاصی بر سردر هر پارکینگ نصب شده تا زائران بتوانند با اسکن آن توسط تلفن همراه، مسیر دقیق پارکینگ و موقعیت مکانی خود را شناسایی کنند. این نوآوری در ساماندهی پارکینگ‌ها باعث نظم‌بخشی بهتر، کاهش سردرگمی و تسهیل بازگشت زائران به خودروهایشان خواهد شد.»

فرماندار قصرشیرین با تأکید بر لزوم مدیریت اصولی و منسجم پارکینگ‌ها تصریح کرد: «تمامی مدیران پارکینگ‌ها باید به‌صورت رسمی معرفی شوند و پس از طی آموزش‌های لازم در حوزه‌های حفاظتی و انتظامی، کارت شناسایی دریافت کنند. بر این اساس، هیچ پارکینگی بدون تابلو، سردر مشخص و مدیر آموزش‌دیده مجاز به فعالیت نخواهد بود.»

وی همچنین از استقرار نیروهای خدماتی و نگهبانی با لباس فرم مخصوص در محل پارکینگ‌ها خبر داد و گفت: «این افراد با حضور دائم خود، مسئول راهنمایی و پاسخگویی به زائران خواهند بود تا روند خدمات‌رسانی با نظم و آرامش کامل انجام شود.»

■ **خدمات شبانه‌روزی نیروی انتظامی**

فرمانده انتظامی قصرشیرین نیز از تدوین و اجرای طرح ویژه نظارت انتظامی بر روند فعالیت پارکینگ‌های اربعین در شهرستان قصرشیرین خبر داد و گفت: «مجموعه انتظامی استان کرمانشاه به‌صورت مستقیم و شبانه‌روزی بر عملکرد پارکینگ‌ها نظارت دارد.»

سرهنگ ایمان مرادی با بیان اینکه هماهنگی دقیق میان پلیس، فرمانداری و وزارت کشور برای مدیریت این بخش برقرار شده است، تأکید کرد: «در سال جاری، برای ارتقای سطح نظم و هماهنگی، آمار خودروهای ورودی هر پارکینگ به‌صورت ۲۴ ساعته به یگان انتظامی اعلام می‌شود تا از طریق تعامل لحظه‌ای، از بروز هرگونه اختلال جلوگیری شود.»

وی به نحوه چیدمان و استقرار پارکینگ‌ها اشاره کرد و افزود: «طراحی و جانمایی پارکینگ‌ها به گونه‌ای انجام شده که پر شدن ظرفیت‌ها از انتهای مسیر به سمت داخل شهر انجام گیرد. این رویکرد هوشمندانه مانع از بروز ازدحام و ترافیک سنگین در مبادی ورودی شهر خواهد شد و به سهولت رفت‌وآمد زائران کمک می‌کند.»

فرمانده انتظامی قصرشیرین از استقرار نیروهای موتورسوار نظارتی در هر پارکینگ خبر داد و خاطرنشان کرد: «به‌منظور کنترل دقیق ورود و خروج خودروها و حفظ نظم محیطی، برای هر پارکینگ یک موتورسوار نظارتی ویژه در نظر گرفته شده که به‌صورت میدانی بر روند خدمات و حرکت خودروها نظارت دارد.»

اجرای شبکه‌های آبیاری و زهکشی غرب و شمال‌غرب کشور در آذربایجان غربی

آذربایجان غربی

به‌منظور افزایش راندمان آبیاری و ارتقای تولیدات کشاورزی، اجرای شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی غرب و شمال‌غرب کشور در آذربایجان غربی با پیشرفت ۸۰ درصدی در حال انجام است.

مدیرکل دفتر شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی وزارت جهاد کشاورزی در جلسه هماهنگی پیشبرد پروژه‌های شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی غرب و شمال غرب کشور در این استان گفت: طرح شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی غرب و شمال‌غرب کشور با هدف بهره‌برداری از حداکثر ظرفیت رودخانه‌های مرزی و به‌منظور افزایش راندمان آبیاری، ارتقای تولیدات کشاورزی و اشتغالزایی در محدوده غرب و شمال غرب استان آذربایجان غربی در حوضه آبریز سدهای سیلوه و مخزن مخازن شهید کاظمی، شهید قنبری، آغ چای جایگزین طرح ساماندهی رودخانه زاب، با ۸۰ درصد پیشرفت فیزیکی به صورت شبانه روزی در حال اجراست و تا پایان سال جاری به بهره‌برداری می‌رسد. جلال ابوالحسنی با بیان اینکه از سال ۱۳۹۳ عملیات اجرایی طرح در بخش تأمین و توزیع از سوی شرکت آب منطقه‌ای و سازمان جهاد کشاورزی استان آغاز شد، گفت: در حال حاضر در شش شهرستان شمالی استان ازجمله خوی، شوط، پلدشت، چالدران، ماکو و قره ضیاءالدین و ۱۹۰ روستای زراعی آن با هدف بهره‌برداری در سطح ۴۸ هزار و ۶۲۰ هکتار تا پایان شهریور ماه سال جاری در دستور کار جدی وزارت متبوع قرار گرفته است. رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان‌غربی نیز در این نشست از اجرای طرح‌های شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی در سطحی بالغ بر ۶۱ هزار و ۵۷۰ هکتار در سطح استان خبر داد. محمدرضا اصغری افزود: تا پایان تیرماه، از مجموع ۶۱ هزار و ۵۷۰ هکتار اراضی مشمول طرح، ۳۲ هزار و ۹۷۶ هکتار در حال اجرا، ۱۳ هزار و ۴۱۴ هکتار آماده بهره‌برداری و ۱۷ هزار و ۵۹۴ هکتار در حال بهره‌برداری هستند. وی با بیان اینکه ۱۵ هزار و ۷۰ هکتار تاکنون به بهره‌برداری رسمی رسیده است، تصریح کرد: سطح تأمین آب‌شده به بیش از ۲۶ هزار هکتار رسیده که سهم بسزایی در افزایش بهره‌وری مصرف آب و تولید محصولات کشاورزی دارد. این مسئول تأکید کرد: اجرای سامانه‌های نوین آبیاری و اجرای شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی نقش مؤثری در مدیریت منابع آبی، افزایش بهره‌وری و پایداری تولید در بخش کشاورزی استان دارد.

نجات جان ۲۴۰ نفر از غرق شدگی با اجرای طرح دریایی هلال احمر

گیلان

به گفته مدیرعامل هلال احمر گیلان با اجرای طرح سالم‌سازی سواحل این استان از غرق شدن ۲۴۰ نفر جلوگیری شد.

مدیرعامل جمعیت هلال احمر گیلان با بیان اینکه مسئولیت پیشگیری از غرق‌شدگی طی سومین سال متوالی به هلال احمر واگذار شده است، گفت: با اقدامات پیشدستانه در سنوات گذشته در ۱۱ شهرستان استان بیش از ۷۵ درصد آمار مغروقین کاهش یافته است. هادی سلیمی با اشاره به اینکه اجرای طرح سالم‌سازی دریا و ارائه خدمات امداد و نجات از ۷ خرداد در ۳۱۳ کیلومتر از سواحل استان آغاز شده است، افزود: طرح کنونی با عنوان طرح زیرو، ذیل ستاد ساماندهی سواحل استانداری و سازمان امور اجتماعی کشور با هدف به صفر رساندن آمار غرق‌شدگی و با مشارکت همگانی در حال اجراست. وی به تعدد ناجیان غریق در سواحل اشاره و اعلام کرد: در حال حاضر ۶۵۰ ناجی غریق و ۲۵۰ عضو هلال احمر از جمله امدادگران جوان در سواحل حضور فعال دارند و همچنین ۱۹ کمیته برای ساماندهی سواحل فعالیت می‌کنند که یکی از ارکان اصلی هلال احمر در حوزه امداد و نجات محسوب می‌شود. این مسئول افزود: از زمان آغاز طرح تاکنون، در ساعات اجرای طرح هیچ مورد غرق‌شدگی گزارش نشده است و تنها یک مورد غرق‌شدگی خارج از ساعات اجرای طرح رخ داده که نشان‌دهنده حضور مؤثر ناجیان غریق است. سلیمی تصریح کرد: در این مدت ۲۴۰ نفر به دست هلال احمر نجات یافته‌اند و به ۳ هزار و ۲۰۰ نفر خدمت سرپایی ارائه شده است و دو نفر از این افراد نیز به مراکز درمانی منتقل شده‌اند. وی به تشریح فعالیت‌های فرهنگی و آموزشی در حوزه کودکان پرداخت و گفت: ایجاد فضای دوستدار کودک، تعبیه پارک بازی سیار، ایستگاه نقاشی و ساخت تاب و سرسره سریع الاحداث از جمله اقدامات انجام شده است که تاکنون ۶ هزار و ۵۸۰ نفر از این امکانات استفاده کرده‌اند. مدیرعامل جمعیت هلال احمر استان گیلان افزود: در حوزه سالمندان، آموزش کمک‌های اولیه و احیای قلبی و ریوی از سوی پایگاه‌های آموزش سیار در سواحل ارائه می‌شود تا در صورت عدم حضور امدادگران، افراد بتوانند عملیات احیا را انجام دهند و تاکنون ۱۰ هزار و ۲۹۰ نفر از این آموزش‌ها بهره‌مند شده و ۹ هزار و ۱۵۹ نفر از خدمات آگاهی‌بخشی استفاده کرده‌اند.

۲ هزار واحد بافت فرسوده در کردستان نوسازی شد

کردستان

با هدف جلوگیری از مهاجرت مردم کردستان ۲ هزار واحد موجود در بافت فرسوده در این استان نوسازی شد.

مدیرکل راه و شهرسازی کردستان در دومین جلسه ستاد بازآفرینی شهری استان گفت: سال گذشته سهمیه استان نوسازی ۲ هزار واحد بافت فرسوده بود که محقق شد. جهانگیر الیاسی تصریح کرد: سال گذشته پرداخت تسهیلات نوسازی به ۳۲۸ واحد مسکونی ابلاغ شد که ۲۸۵ واحد آن در استان انجام شد. وی از اعطا و توزیع ۶ هزار و ۵۰۰ تن قیر رایگان در استان خبرداد و افزود: ۵۷ پروژه نوسازی در کردستان تعریف شده است. در سفر رئیس‌جمهور شهید به استان ۲۰۰ میلیارد تومان مصوب شده که به رغم پیگیری‌های متعدد، هنوز جذب نشده است. وی ادامه داد: مدارس تیزهوشان در مریوان و یکی از بلوارهای اصلی نایسر و پیاده‌راه فردوسی سنندج توسط یا با مشارکت شرکت بازآفرینی به بهره‌برداری رسیده است. این مسئول با اشاره به اینکه نایسر کلکسیونی از تمام ناکارآمدی‌های شهری است، خاطرنشان کرد: ۵۷ درصد جمعیت شهر سنندج در ۳۷ درصد مساحت این شهر سکونت دارند که این وضعیت ناشی از محرومیت و وضعیت نامناسب اقتصادی خانواده‌هاست.

توزیع پنل‌های خورشیدی بین عشایر کهگیلویه و بویراحمد

کهگیلویه و بویراحمد

۴۰۰ دستگاه پنل خورشیدی با اعتبار ۱۲۰ میلیارد ریال بین خانوارهای عشایری استان کهگیلویه و بویراحمد توزیع شد.

استاندار کهگیلویه و بویراحمد با اشاره به توزیع ۴۰۰ پنل خورشیدی با اعتبار ۱۲۰ میلیارد ریال در منطقه عشایری کاکان شهرستان بویراحمد گفت: این پروژه در راستای سیاست‌های دولت برای توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر و بهبود خدمات به جوامع عشایری اجرا شده است. یدالله رحمانی با اشاره به وجود ۱۳ هزار خانوار جمعیت عشایری در این استان افزود: در حال حاضر ۲ هزار و ۴۰۰ خانوار از پنل‌های خورشیدی بهره‌مند شدند که ۹۰ درصد کمک‌ها به صورت بلاعوض است که تلاش داریم مابقی جمعیت عشایری در کمترین زمان ممکن از پنل‌های خورشیدی بهره‌مند شوند. به گفته وی، از سال ۱۳۹۹ تاکنون ۲ هزار و ۱۱۲ دستگاه پنل خورشیدی بین عشایر استان توزیع شده است. وزن کم، قابل حمل بودن و نصب آسان از مهم‌ترین مزایای این پنل‌هاست و این مزیت به مصرف کننده کمک می‌کند تا بدون نیاز به متخصص به راحتی خود بتواند این سیستم خورشیدی را نصب و از آن استفاده کند.

آذربایجان شرقی

بهره‌برداری از پروژه تولید پروفیل آلومینیومی در هشترود

فاز نخست تولید پروفیل‌های آلومینیومی در شهرستان هشترود استان آذربایجان شرقی مهرماه به بهره‌برداری می‌رسد.

مدیرکل صمت استان آذربایجان شرقی با حضور در شهرستان هشترود، ضمن دیدار با جمعی از صاحبان صنایع در شهرک صنعتی پروفسور هشترودی، از پروژه بزرگ سرمایه‌گذاری خارجی در زمینه تولید پروفیل و مقاطع آلومینیومی بازدید کرد. صابر پرنیان در حاشیه این بازدید گفت: پروژه تولید پروفیل و مقاطع آلومینیومی با سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی از کشور چین به ارزش ۷۵ میلیون دلار در شهرک صنعتی پروفسور هشترودی در حال اجراست. وی افزود: فاز نخست این طرح شامل تولید بیلت آلومینیومی و بخش ریخته‌گری است که طبق برنامه‌ریزی انجام شده در مهرماه امسال به بهره‌برداری خواهد رسید. وی ادامه داد: فاز دوم این پروژه نیز ظرف یک سال آینده به اتمام می‌رسد و با بهره‌برداری کامل، پیش‌بینی می‌شود برای ۵۵۰ تا ۶۰۰ نفر به صورت مستقیم فرصت شغلی ایجاد شود.

گیلان

موکب شهدای آستارا در نجف مستقر می‌شود

به گفته رئیس ستاد هماهنگی زائران اربعین آستارا موکب اختصاصی به نام شهدای این شهرستان در نجف اشرف در ایام اربعین حسینی مستقر می‌شود.

رئیس ستاد هماهنگی زائران اربعین آستارا با بیان اینکه تفاوت ویژه مراسم امسال اربعین حسینی برای آستارا استقرار موکب اختصاصی به نام شهدای آستارا در نجف اشرف است، گفت: برای خدمات رسانی هرچه بهتر به زائران، نیاز به اتخاذ تهمیدات و تدابیر و هماهنگی ویژه دستگاه‌های مختلف هستیم، چراکه تفاوت برنامه امسال نسبت به سنوات قبل، استقرار موکب شهدای شهرستان آستارا در نجف اشرف است. علی درمانی با اشاره به ضرورت تعامل و هماهنگی دوسویه خادمان مستقر در کشور عراق و عوامل شهرستان برای تأمین امکانات و تجهیزات مورد نیاز موکب شهدای شهرستان آستارا افزود: باید از همه ظرفیت‌های دستگاه‌های اجرایی، بخش خصوصی، اصناف و خیران استفاده و اطلاع‌رسانی لازم برای جلب کمک‌ها و مشارکت‌ها انجام شود.

سیستان و بلوچستان

انصراف ۴۱ مادر ایرانشهری از سقط جنین

با اجرای طرح نفس ۴۱ مادر ایرانشهری از سقط جنین خود انصراف دادند.

مسئول مرکز «نفس» دانشگاه علوم پزشکی ایرانشهر در جنوب سیستان و بلوچستان گفت: ۴۱ مادر باردار ایرانشهری با اجرای طرح «نفس» (نجات فرزندان سقط) از سقط جنین خود منصرف شدند. سمیه سرحدی افزود: مرکز نفس در ایرانشهر از دی ماه سال ۱۴۰۲ با هدف کاهش سقط جنین از طریق ارائه خدمات مشاوره‌ای، حمایتی و مالی شروع به فعالیت کرد. وی افزود: کارشناسان مرکز نفس ایرانشهر از این تاریخ تا سه ماه اول سال جاری با شناسایی و ارائه مشاوره به ۴۹ متقاضی سقط جنین، موفق به انصراف ۴۱ مادر باردار از انجام این اقدام شدند. این مسئول با بیان اینکه تاکنون ۲۰ نفر از این مادران به سلامت فرزندان خود را به‌دنیا آورده‌اند، ادامه داد: سایر مادران همچنان تحت حمایت و مراقبت این مرکز هستند و در ماه‌های آینده زایمان خواهند کرد.

راه‌اندازی ۶۵۳ پایگاه اوقات فراغت دانش‌آموزی در خراسان جنوبی

خراسان جنوبی

در راستای غنی‌سازی اوقات فراغت دانش‌آموزان خراسان جنوبی ۶۵۳ پایگاه اوقات فراغت در این استان راه‌اندازی شد.

مدیرکل آموزش و پرورش خراسان جنوبی گفت: در حوزه برنامه‌های تابستانی، امسال ۶۵۳ پایگاه اوقات فراغت در سراسر استان فعال شده که در آنها برنامه‌های فرهنگی، ورزشی، هنری و مهارتی برای دانش‌آموزان اجرا می‌شود. مهدی مرتضوی افزود: همچنین هفت پایگاه ویژه برای دانش‌آموزان با نیازهای خاص نیز راه‌اندازی شده که میزبان ۳۰۰ دانش‌آموز استثنایی بوده است. وی با اشاره به دیگر اقدامات صورت گرفته، از برگزاری کلاس‌های هوش مصنوعی برای ۲ هزار معلم، اخذ قول مساعد جذب ۲۰۰ میلیارد تومان از خیران مدرسه‌ساز، تجهیز ۱۶۲ کلاس درس برای اسکان فرهنگیان و اجرای طرح مدرسه تراز در نیمی از مدارس دولتی استان خبر داد. مدیرکل آموزش و پرورش خراسان جنوبی تصریح کرد: همه این اقدامات، حاصل تلاش شبانه‌روزی همکاران ما در سراسر استان است و آموزش و پرورش با تکیه بر این سرمایه انسانی ارزشمند، مسیر تعالی را با قدرت دنبال خواهد کرد.

افتتاح قطعه ۷ آزادراه شیراز-اصفهان در هفته جاری

فارس

قطعه هفت آزادراه شیراز-اصفهان (شاهچراغ) هفته جاری افتتاح می‌شود.

معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری فارس با اشاره به اینکه آزادراه شیراز-اصفهان طی چند روز آینده زیر بار ترافیکی می‌رود، گفت: عملیات اجرایی قطعه هفت آزادراه شیراز اصفهان به طول ۱۳ کیلومتر به اتمام رسید. محمود رضایی کوچی با اشاره به اینکه قطعه هفت آزادراه شیراز-اصفهان از تنگ خیاره آغاز شده و تا سه راهی قلات واقع در جاده شیراز سپیدان ادامه دارد، افزود: یک کیلومتر باقیمانده قطعه هفت تا سه راهی قلات به دلایل فنی از مسیر قدیمی اجرا شده است. وی در خصوص قطعه هشت آزادراه شیراز-اصفهان که این آزادراه را به آزادراه شیراز-بوشهر متصل می‌کند، گفت: مسیر اولیه قطعه هشت تملک شده و قراردادهای پیمانکار هم نهایی شده است که طی چند روز آینده نیز عملیات تملک سایر اراضی انجام خواهد شد. معاون عمرانی استاندار فارس گفت: قطعه هشت آزادراه شیراز-اصفهان از سه راهی قلات به سمت جنوب شهرک گلستان ادامه خواهد یافت و در نهایت به بزرگراه حسینی الهاشمی و در ادامه آن به آزادراه شیراز-بوشهر متصل می‌شود.

خبر

تشکیل ۱۲ تعاونی برای تولید ۹۰ مگاوات برق از انرژی‌های پاک

کرمان

به گفته مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی کرمان، بخش تعاون استان با تشکیل ۱۲ تعاونی تولید برق از انرژی‌های پاک زمینه تولید ۹۰ مگاوات برق را در این استان فراهم کرده است.

علیرضا ابراهیمی، مدیر کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی کرمان در بازدید از باغات پسته شهرستان زرند گفت: استفاده از انرژی خورشیدی به عنوان یکی از منابع انرژی تجدیدپذیر، ظرفیت بالایی برای رفع ناترازی برق و توسعه منطقه‌ای استان زرخیز کرمان دارد. وی افزود: استان کرمان با تابش خورشیدی قابل توجه، می‌تواند با بهره‌گیری از این انرژی پاک، ضمن تأمین برق مورد نیاز، کمک شایانی به توسعه کشاورزی، صنعتی و معدنی کند. مدیرکل تعاون کرمان با اشاره به ایجاد نیروگاه‌های خورشیدی با استفاده از ظرفیت بخش تعاون در استان گفت: هم‌اکنون بخش تعاون استان کرمان با سرمایه‌گذاری برای تولید ۹۰ مگاوات برق، گامی مهم در جهت تحقق شعار سرمایه‌گذاری برای تولید برداشته است. ابراهیمی با بیان اینکه تشکیل ۱۲ تعاونی تولید برق از انرژی‌های پاک در کرمان با پیش‌بینی سرمایه‌گذاری ۳ هزار و ۱۵۰ میلیارد تومان زمینه تولید ۹۰ مگاوات برق را فراهم کرده است، گفت: تا پایان سال جاری ۲۰ مگاوات آن افتتاح و وارد مدار می‌شود. وی افزود: این اداره کل حامی بخش تعاون در ساخت این نیروگاه‌هاست و صرفه‌جویی در مصرف و توسعه نیروگاه‌های برق خورشیدی می‌تواند بهترین راه برطرف شدن ناترازی‌ها باشد و امید می‌رود با صحنه گردانی بخش تعاون در دولت وفاق ملی، گام‌های خوبی برای ساخت نیروگاه‌های خورشیدی برداشته شود.

گذری بر استان‌ها

■ **چهارمحال و بختیاری:** رئیس اتاق بازرگانی چهارمحال و بختیاری با بیان اینکه واحدهای تولیدی با مشکل تأمین مواد اولیه مواجه هستند، گفت: واحدها نمی‌توانند بر اساس ظرفیت اسمی خود، مواد اولیه مورد نیاز را از بازار سرمایه خریداری کنند، درخواست بخش خصوصی افزایش سهمیه عرضه مواد اولیه در بورس است. شهرام زارع با اشاره به جایگاه معاونت صنایع عمومی وزارت صنعت، معدن و تجارت افزود: این معاونت در حوزه‌های صنایع شیمیایی، سلولزی، غذایی، دارویی و نساجی نقش تأثیرگذاری دارد. باید تلاش کنیم برای حل مشکلات این بخش گام برداریم.

■ **گلستان:** معاون بهبود تولیدات دامی جهاد کشاورزی گلستان از جوجه‌ریزی ۱۷ میلیون و ۶۰۰ هزار قطعه‌ای در تیر خبر داد و گفت: این استان با رشد ۶ درصدی نسبت به سال گذشته، جایگاه خود را به عنوان یکی از قطب‌های اصلی تولید گوشت مرغ کشور تثبیت کرده است. حسین عطارچی افزود: گلستان همواره یکی از قطب‌های اصلی تولید گوشت مرغ در کشور بوده و با این دستاورد، جایگاه خود را بیش از پیش تثبیت کرده است.

■ **یزد:** ۵۰ کیلومتر از باند دوم محور یزد-طبس با حضور هوشنگ بازوند، معاون وزیر راه و شهرسازی به بهره‌برداری رسید. در ادامه این مراسم، روند اجرای بخش‌های باقیمانده باند دوم محور یزد-طبس و راهکارهای تسریع در تکمیل این طرح مهم جاده‌ای مورد بررسی قرار گرفت. همچنین در بازدید از روند پیشرفت طرح کمربندی زارچ-اشکذر بر تسریع در تکمیل این محور مهم ارتباطی تأکید شد. به گفته کارشناسان، این کمربندی نقش مهمی در روان‌سازی ترافیک و کاهش تصادفات در مسیرهای شمال غرب یزد و محورهای ارتباطی شهرستان‌های زارچ و اشکذر خواهد داشت.

■ **هرمزگان:** مدیر بنیاد مسکن انقلاب اسلامی شهرستان قشم از آغاز واگذاری زمین‌های طرح ملی مسکن در روستای سرریگ پس از سه سال خبر داد و گفت: با رفع موانع پیش‌روی این پروژه، قطعات مربوط به متقاضیان این طرح واگذار خواهد شد. احمد رحیمی با بیان اینکه بیش از ۱۹ هکتار زمین با همکاری معاونت عمرانی سازمان منطقه آزاد قشم به این طرح اختصاص یافته است، افزود: در طراحی این طرح، تأمین نیازهای اساسی روستا نظیر مدرسه، درمانگاه، کتابخانه و سایر فضاهای عمومی نیز پیش‌بینی شده است.

■ **لرستان:** رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی لرستان گفت: ۵ هزار و ۴۱۴ فرصت شغلی در پنج سال برای شهرستان سلسله طراحی شده است. سمانه حسن‌پور افزود: همچنین برنامه توسعه شهرستان سلسله با محوریت اشتغالزایی، کاهش نرخ بیکاری و اجرای پروژه‌های عمرانی و اقتصادی تدوین شده و پیگیری هماهنگی دستگاه‌های اجرایی برای تحقق این اهداف ضروری است.

■ **خوزستان:** طرح آبرسانی به ۱۱ روستای مسیر رامشیر-امیدیه با اعتبار ۱۲۸ میلیارد تومان کلنگ‌زنی شد تا آب شرب پایدار برای ساکنان این مناطق تأمین شود. استاندار خوزستان با اشاره به ویژگی‌های این طرح افزود: این پروژه به طول ۲۲ کیلومتر، آب شرب پایدار را برای ۱۱ روستای منطقه با جمعیتی بالغ بر ۳ هزار و ۳۰۰ نفر تأمین خواهد کرد. سیدمحمدرضا موالی‌زاده افزود: همکاری تأسیسات نفتی منطقه و دستگاه‌های اجرایی استان، عامل تسریع در اجرای این پروژه حیاتی است.

نوبت اول

آگهی مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی فشرده
موضوع: مناقصه شماره ۴۰۴/۱۰

شرکت گاز استان لرستان
روابط عمومی

شرکت گاز استان لرستان (مناقصه گزار) در نظر دارد تامین: "واگذاری خدمات نقلیه درون شهری و برون شهری" را از طریق مناقصه عمومی (یک مرحله ای) به پیمانکاران واجد صلاحیت واگذار نماید. لذا از کلیه پیمانکاران واجد صلاحیتی که تمایل به شرکت در این مناقصه را دارند دعوت می گردد، به منظور دریافت اسناد از تاریخ ۱۴۰۴/۰۵/۰۴ لغایت ۱۴۰۴/۰۵/۱۴ طریق سامانه ستاد اقدام نمایند. لازم به ذکر است، کلیه مدارک خواسته شده که در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) www.setadiran.ir ، پایگاه ملی اطلاع رسانی مناقصات کشور به آدرس http://iets.mporg.ir درج گردیده را تکمیل و حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۴/۰۵/۲۸ از طریق سامانه ستاد ارسال نمایند. (ارسال نسخه فیزیکی ضمانتنامه الزامی می باشد)

■■ زمان بازگشایی پاکات ارزیابی کیفی روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۲۹ ساعت ۸ صبح می باشد.

■■ زمان بازگشایی پاکات مالی متعاقبا اعلام می گردد.

عنوان و مشخصات کلی پروژه:

ردیف	عنوان پروژه	مدت پیمان	مبلغ برآورد کار حدود (ریال)	مبلغ تضمین (ریال)	رتبه مورد نیاز
۱	واگذاری خدمات نقلیه درون شهری و برون شهری	۳۶۵ روز	۲۳۶,۸۷۷,۴۶۹,۱۶۶ ریال	۱۱,۸۴۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال	گواهینامه صلاحیت اداره کارو امور اجتماعی (حداقل رتبه ۶) و گواهی ایمنی اداره کار

۱- به این پیمان در صورت وجود اعتبار و تخصیص لازم پیش پرداخت تعلق می گیرد.
۲- محل تحویل و گشایش پیشنهادات: خرم آباد- میدان ۲۲ بهمن- بلوار مدیریت- شرکت گاز استان لرستان- امور قراردادها، تلفکس: ۳۳۲۰۰۶۸۳-۰۶۶
۳- محل تامین اعتبار: منابع داخلی.
۴- مدت اعتبار پیشنهادها: سه ماه می باشد و این مدت حداکثر برای یک بار قابل تمدید می باشد.
۵- شرایط شرکت کننده در فراخوان، داشتن شخصیت حقوقی، تجربه کافی مرتبط، توانائی تهیه و تسلیم ضمانت نامه، توانائی رعایت استانداردهای شرکت ملی گاز، داشتن امکانات و نیروی متخصص به اندازه کافی، رتبه بندی مرتبط با رعایت ظرفیت مجاز کاری، داشتن کد شناسه ملی اشخاص حقوقی و صورتهای مالی حسابرسی شده، بازگشایی پاکات منوط به کسب حداقل امتیاز از کمیته فنی / بازرگانی طبق اسناد ارزیابی می باشد.
۶- داشتن کد شناسه ملی اشخاص حقوقی و ایران کد.

روابط عمومی شرکت گاز استان لرستان

شناسه آگهی: ۱۹۷۱۲۰۸

گزارش یک
بهناز قاسمی

ظاهراً اراده‌ای برای گشودن گره‌کور نهضت ملی مسکن نیست!

مسکن ملی پردیس رؤیایی که به کابوس تبدیل شد

بعد از گذشت ۶سال، عملیات پروژه پردیس با ۹۵درصد پیشرفت از مهر سال گذشته تا کنون متوقف مانده است. وزارت راه و شرکت مادر تخصصی عمران چاره‌جویی کنند

«هنوز بعد از شش‌سال نه قراردادی در دست داریم، نه واحدی تحویل ما شده است. این در حالی است که بانک مسکن هم برای پرداخت اقساط تسهیلات فراخوان داده. تسهیلاتی که قرار بود با سود ۱۸درصد باشد اما در عمل تا ۲۳درصد رسیده. مستأجری که اجاره ۱۰ تا ۲۰میلیون تومانی می‌دهد. در شرایط فعلی اقتصادی چگونه ماهانه قسط بانک پرداخت کند. در میان متقاضیان تعدادی از اعضای تحت پوشش کمیته امداد و بهزیستی هم وجود دارند که توان پرداخت این مبالغ هنگفت را ندارند...» این جملات بخشی از درددل‌های متقاضیان نهضت ملی مسکن است که از سال ۹۸ تاکنون در دام طرح دولتی ساخت مسکن افتادند. طرح‌های دولتی ساخت مسکن، به ویژه طرح نهضت ملی مسکن و طرح‌های مرتبط با ساماندهی بازار اجاره، با وجود اهداف بلندپروازانه، در عمل با چالش‌ها و موانعی روبه‌رو شده‌اند که برخی منابع از رسیدن آنها به «در بسته» یا عدم موفقیت در رسیدن به اهدافشان خبر می‌دهند. پروژه‌هایی که در شش‌سال گذشته تحت این عنوان آغاز شده‌اند عمدتاً، زمانبر و فرسایشی شده و بی‌نظمی و سوءمدیریت شدیدی دامن این طرح‌ها را گرفته است. متقاضیان مسکن ملی می‌گویند: متولیان این پروژه‌ها که وزارت راه و شرکت مادر تخصصی عمران هستند، پاسخ درستی به اعضا نمی‌دهند. با طولانی شدن و گره‌انداختن بر پروسه ساخت، هم وقت‌کشی می‌شود و هم اینکه زمان می‌خرند و همین امر باعث بالا رفتن هزینه ساخت شده است. قرار بود این خانه‌ها برای اقشار ضعیف و متوسط در مدت دوسال ساخته و تحویل شود اما در عمل با طولانی شدن سال‌های ساخت این واحدهای مسکونی، تعدادی از متقاضیان امتیازشان را واگذار کردند و برخی که مشکلات را به جان خریدند؛ دیگر نه راه پس دارند و نه راه پیش. زیرا تمام پس‌انداز و حتی پول پیش را به پروژه واریز کرده‌اند و در میانه راه نه تنها صاحب خانه نشدند، بلکه مجبورند اقساط ۱۲ تا ۲۲میلیون تومانی تسهیلات مسکن را نیز پرداخت کنند. در حالی که نه قراردادی در دست دارند و نه خانه‌ای که در آن ساکن شوند.

■■■

مسکن دولتی، همواره برای مردم مشکل‌ساز بوده و در طی این سال‌ها، چوب سیاست‌های غلط دولت‌ها را مردم خورده‌اند. کافی است نگاهی به سیر اعتراضات مردم در خصوص عدم‌تحویل واحدهای خود، در طی این سال‌ها بندازیم تا موضوع را کاملاً متوجه شویم. در حالی که طرح‌های دولتی ساخت مسکن با هدف خانه‌دار کردن اقشار مختلف جامعه و تنظیم بازار اجاره تدوین شده‌اند اما به دلایلی نظیر مشکلات در تأمین مالی، کندی پیشرفت پروژه‌ها و عدم تأثیرگذاری کافی بر بازار اجاره، به طور کامل به اهداف خود دست نیافته و با چالش‌هایی روبه‌رو هستند. اعتقاد نداشتن دولت روحانی به تولید و البته عرضه مسکن سبب شد، تا این بازار در دهه ۹۰ به یکی از متلاطم‌ترین بخش‌ها در کشور تبدیل شود. افزایش سرسام‌آور قیمت مسکن چه در بخش اجاره و چه رهن و اجاره سبب شد، تا نه تنها خرید خانه برای مردم یک رؤیا شود، بلکه حتی توان رهن و اجاره یک واحد کوچک به‌ویژه در کلان‌شهرهایی مثل تهران را نداشته باشند و شاهد افزایش موج مهاجرت مستأجران به شهرهای کوچک‌تر باشیم. پیاده‌سازی سیاست‌هایی از جمله تهرانیزه کردن پایتخت در دوران وزارت افرادی مانند «عباس آخوندی» وزیر وقت راه وشهرسازی در دولت روحانی سبب شد تا مستأجران ساکن در این کلان‌شهر، عطای ماندن در تهران را به لقای آن بخشیده و به دیگر شهرهای مجاور کوچ کنند. وزیر مسکن دولت تدبیر عدم تولید مسکن به‌ویژه در حوزه مسکن مهر را در روز تودیع و معارفه خود به عنوان یکی از بزرگ‌ترین افتخارات خود مطرح کرد، افتخاری که سبب شد تا نه تنها بیشترین فشار به خصوص به مستأجران وارد شود، بلکه خرید خانه به ویژه برای دهک‌های کمتر برخوردار جامعه به رؤیا بدل شود. از این رو به دلیل حاد شدن شرایط خرید خانه و افزایش اجاره‌ها، در سال‌های پایانی دولت تدبیر (سال ۱۳۹۷)دولت از طرح نهضت ملی مسکن رونمایی کرد. قرار بود زمین‌های در اختیار دولت به این طرح اختصاص یابد. ۷۰میلیون تومان دولت تسهیلات دهد و ۱۰۰میلیون تومان متقاضی به عنوان آورده خود برای تکمیل پروژه تزریق کند. و در طول دو سال واحدهای مسکونی تحویل داده شود. بعد از دولت روحانی، با تصویب قانون جهش تولید مسکن در سال ۱۴۰۰، دولت مردمی شهیدرئیسی با وعده ساخت سالانه یک‌میلیون واحد مسکونی طرح اقدام کلی مسکن را با عنوان نهضت ملی مسکن در دستور کار خود قرار داد.

طرح نهضت ملی مسکن با این هدف آغاز به کار کرد که سالانه یک‌میلیون واحد مسکونی روی اراضی ۹۹ساله بسازد اما بعد از گذشت شش‌سال، حتی ذره‌ای به این هدف نزدیک نشده و آمار متفاوتی از تعداد واحدهای مسکونی تکمیل شده ارائه می‌شود. براساس آمار منتشره اکنون (سال ۱۴۰۴) دولت تعهد ساخت ۸۴۰هزار واحد مسکن حمایتی و ۱۳۰هزار واحد مسکن مهر را که از دولت‌های گذشته نیمه کاره مانده، در دستور کار خود دارد. حال بعد از شش‌سال، خبری از واحدهای مسکونی ارزان قیمت نیست که باید در اختیار خانواده‌های کم درآمد قرار می‌گرفت؟ تکلیف آورده‌های مردم، تسهیلات بانکی و... همچنان مبهم است.

تصاویر مربوط به پروژه «سازه کاران ایلام» طرح اقدام ملی مسکن پردیس است

■ **گره کور نهضت ملی مسکن**

پروژه «اقدام ملی مسکن» که بعدها به «نهضت ملی مسکن» تغییر نام داد، یک طرح دولتی بود که با هدف خانه‌دار کردن اقشار فاقد مسکن و کاهش شکاف نیاز به مسکن آغاز شد. این طرح در زمستان ۱۳۹۷ مطرح و در دولت‌های دوازدهم و سیزدهم پیگیری شده و ادامه‌ای بر طرح‌های قبلی مانند مسکن مهر محسوب می‌شود. براساس این طرح دولت زمین در اختیار متقاضیانی که توان ساخت داشتند، قرار داد و مقرر کرد ۷۰میلیون تومان تسهیلات بانکی تخصیص یابد و آورده متقاضیان حدود ۱۰۰میلیون تومان باشد. اما با آغاز طرح و افزایش هزینه‌های ساخت، هم تسهیلات بانکی به ۵۵۰میلیون تومان تغییر کرد و هم آورده متقاضیان بیشتر از حد توان‌شان بالا رفت. دست اندازهای بسیاری بر این پروژه‌ها اتفاق افتاد که گاهی باعث دلسردی و انصراف متقاضیان شد و کسانی که دوام آورده و پای کار ماندند متضرر شده‌اند و اکنون سر دوراهی ماندن یا رفتن گیر افتاده‌اند.

> در پروژه اقدام ملی مسکن پردیس، بعد از گذشت شش‌سال بلوک‌های دو و سه با ۹۵درصد پیشرفت رها شده، بانک مسکن فراخوان داده برای شروع پرداخت اقساط و هر روز تأخیر، ۳۰۰هزار تومان جریمه محاسبه می‌شود. این شروع اقساط بانکی در حالی نیست که باید در اختیار خانواده‌های کم درآمد قرار می‌گرفت؟ تکلیف آورده‌های مردم، تسهیلات بانکی و... همچنان مبهم است.

■ **پروژه سازه کاران ایلام، طرح اقدام ملی مسکن پردیس**

پروژه سازه کاران ایلام ،طرح اقدام ملی مسکن پردیس، یکی از ده‌ها پروژه ساختمانی است که برای اقشار متوسط جامعه برنامه‌ریزی شده و به دلایلی از مهر سال ۱۴۰۳ با پیشرفت ۹۵درصدی نیمه‌کاره رها شده است. این پروژه در کوه‌های پردیس تهران کلید خورده است که به گفته اعضای این پروژه زمانبر و فرسایشی شده و بی‌نظمی و سوءمدیریت شدیدی دامن این طرح را گرفته است. متولیان وزارت راه و عمران پاسخ درستی به اعضا نمی‌دهند. با عقب انداختن پروسه ساخت، به اصطلاح زمان می‌خرند و تلاش می‌کنند زمان اتمام پروژه طولانی شود. اکنون این سؤال مطرح می‌شود که طولانی شدن زمان ساخت، چقدر به نفع سازنده و متولیان آن است و سود اقتصادی آن چقدر است؟

آیا آه و ناله مستأجری که باید تا آخر تابستان خانه استیجاری خود را تحویل دهد و دیگر توان اجاره خانه جدید ندارد یا پدری که صاحب سه‌فرزند معلول است و توان پرداخت اقساط بانک و اجاره‌خانه را ندارد، یا خانم و آقای میانسالی که سال‌هاست پول پیش خانه خود را بابت تکمیل این پروژه به حساب سازنده واریز کرده‌اند و شش‌سال است در خانه پسر و دخترشان ساکن شدند و... به سود اقتصادی که احیاناً نصیب متولیان پروژه می‌شود، می‌ارزد؟

پروژه اقدام ملی مسکن پردیس نمونه بارزی از سوءمدیریت‌های مدیریت شده است که این روزها بسیاری از آنها در سراسر کشور و پروژه‌های مختلف عمرانی وجود دارد. با این تفاوت که ساخت سرپناه و ساختمان با هیچ پروژه عمرانی قابل مقایسه نیست و حتی بر اساس قانون اساسی حق مسلم و عادی یک شهروند ایرانی است که سر پناهی داشته باشد و هرگونه فساد، کارشکنی و سوءمدیریت در این پروژه‌ها نابخشودنی و غیر منطقی است.

■ **داستان اقدام ملی مسکن پردیس از زبان یکی از اعضای مطلع پروژه**

سال ۹۸ در طرح اقدام ملی مسکن ثبت نام کردیم؛ طبق وعده اولیه دولت قرار بود ۷۰میلیون تومان تسهیلات بانکی در اختیار متقاضیان قرار بگیرد و آورده متقاضیان ۱۰۰میلیون تومان باشد. این طرح در سراسر کشور آغاز شد و در تهران، پردیس، رباط کریم و هشتگرد کلید خورد. پروژه‌ای که از نظر وزارت راه سردمدار بود و در مدت کوتاهی توانست پیشرفت خوبی داشته باشد. پروژه‌سازه کاران ایلام، طرح اقدام ملی پردیس در دل کوه‌های این منطقه جانمایی شد. این طرح در ۲۱۶واحد و سه‌بلوک ۷۲واحدی آغاز شد. بلوک اول تکمیل شد اما عملیات ساخت بلوک‌های دو و سه به یکباره متوقف شد. با پیگیری اعضا و رفت‌وآمدهای بسیار به وزارت راه و شرکت عمران متوجه شدیم، شرکت عمران پردیس (سازنده پروژه) که زیر نظر شرکت مادر تخصصی عمران وزارت راه‌وشهرسازی است، ۳۲واحد به بلوک‌های دو و سه اضافه کرده است. شرکت مدعی شد این واحدها برای فروش آزاد و کمک هزینه پروژه طراحی شده و قرار است آورده کمتری از متقاضیان گرفته شود. اما بعد از ساخت بلوک‌های دو و سه شرکت عمران اعلام کرد ۳۲واحد قابل فروش آزاد، از بلوک یک که موقعیت جغرافیایی بهتری دارد با متراژهای ۱۳۰ متری و سه‌خوابه فروخته خواهد شد. اگرچه در آن زمان اعضا مقاومت کردند اما در نهایت به این تصمیم تن دادند.

اکنون بعد از گذشت شش‌سال بلوک‌های دو و سه با ۹۵درصد پیشرفت رها شده، بانک مسکن فراخوان داده برای شروع پرداخت اقساط و هر روز تأخیر، ۳۰۰هزار تومان جریمه محاسبه می‌شود. این شروع اقساط بانکی در حالی است که واحدی به هیچ‌کدام از اعضا تحویل نشده، قرار دادی مبنی بر میزان وام، آورده متقاضی، زمان تکمیل و تحویل پروژه وجود ندارد. قرار بود تسهیلات ۵۵۰میلیون تومان باشد که بعد از مدتی اعلام شد ۲۵۰میلیون تومان سود مشارکت به این تسهیلات افزوده می‌شود. اکنون در زمان پرداخت اقساط اعلام شده مبالغ از ۱۲ تا ۲۲میلیون تومان است و اگر در یک سال ۸۰۰میلیون تومان تسویه شود، سود اضافه به آن تعلق نمی‌گیرد اما باز پرداخت در دوره ۱۰، ۱۵ و ۲۰ساله حدود ۲ تا ۳ میلیارد تومان هزینه تسویه وام خواهد بود. اکنون این سؤال مطرح است که مستأجری که شش‌ساله در انتظار تکمیل خانه‌اش است و ماهانه ۱۰ تا ۲۰ میلیون تومان اجاره می‌دهد، چگونه می‌تواند اقساط وام را بپردازد در حالی که نه قرار داری در دست دارد و نه خانه‌ای که در آن اسکان یابد. بدتر اینکه باید حتماً ضامن به بانک معرفی کند تا پرداخت اقساطش آغاز شود.

■ **چرا پروژه تعطیل شد**

گذر زمان در تکمیل پروژه‌ها، هزینه‌ها را بالا می‌برد و از آنجایی که زمین اختصاص یافته به پروژه دردل کوه‌های پردیس بود، حدود یک و نیم سال طول کشید تا کوه‌ها شکافته و عملیات گودبرداری انجام شود. در این مدت هزینه بالای شکافتن کوه و بتن‌ریزی از جیب متقاضیان پرداخت شد. در حالی که اگر از زمین‌های صاف و هموار این منطقه برای این پروژه استفاده می‌شد، قطعاً عملیات ابتدایی در زمان کوتاه‌تر و با هزینه کم‌تر انجام می‌شد. از آنجایی که ۳۲واحد با هزینه اعضا به این پروژه اضافه شد، تا کمک هزینه ساخت باشد. در حال حاضر بلا تکلیف مانده و در یک سال گذشته شرکت عمران به دنبال رایزنی و کسب مجوز برای مزایده این واحدها بود که اخیراً این مجوز صادر شده اما هنوز برای فروش عرضه نشده است. پیمانکار مدعی است که ۱۰میلیارد تومان از شرکت عمران طلب کار است و حدود ۱۵ میلیارد تومان برای تکمیل محوطه ساختمان‌ها نیاز است به همین دلیل از مهر سال ۱۴۰۳ پروژه را تعطیل کرده است. اگر واقعاً شرکت عمران همتی برای تکمیل پروژه داشت با فروش تنها چند واحد از این واحدهای اضافی ۲۴میلیارد تومان را تأمین می‌کرد و پروژه به پایان می‌رسید. به گفته اعضا، این پروژه معطل نصب ۱۲ آسانسور و محوطه‌سازی اطراف بلوک‌ها مانده و ۲۱۶متقاضی که در میان‌شان اعضای کمیته امداد و بهزیستی نیز وجود دارد و اکثر قریب به اتفاق‌شان مستأجر هستند، در انتظار تکمیل واحدها هستند. آورده متقاضیان تا این ساعت ۷۵۰میلیون تومان است که اگر افزایش نرخ تورم را از سال ۹۸ تا کنون محاسبه کنیم، متوجه می‌شویم، آورده اعضا بسیار بیش از حد واقعی بوده است. با توجه به اینکه اگر این ۳۲واحد اضافی در جریان تکمیل طرح فروخته می‌شد و پول آن به طرح تزریق می‌شد، اکنون دیگر ۲۱۶خانوار مستأجر نبوده و در واحدهای خود مستقر شده بودند، مضاف بر اینکه نیازی به پرداخت ۷۵۰میلیون تومان به عنوان سهم آورده نبود.

■ **پروژه در یک‌ماه تکمیل می‌شود**

پروژه‌ای که با ۹۵درصد پیشرفت کار از مهر سال گذشته تاکنون تعطیل شده با همت متولیان طرح در کمتر از یک‌ماه قابل تکمیل واگذاری است به شرطی که همتی برای پایان دادن آن باشد. شاید هم پیمانکار و متولیان پروژه سودشان در طولانی شدن زمان ساخت پروژه است که دل‌شان برای ۲۱۶خانوار نمی‌سوزد و برای‌شان ارزشی ندارد.

طرحی که قرار بود برای کمک به اقشار متوسط و ضعیف جامعه اختصاص یابد، اکنون با اخذ پول‌های هنگفت و اقساط بانکی بالا متقاضیان را در بن‌بست قرار دادند که هیچ راه پس و پیشی ندارند. به راستی اعضای کمیته امداد و بهزیستی با درآمدهای پایین چگونه می‌توانند اقساط ۱۲ تا ۲۲ میلیون تومانی بپردازند. آیا متولیان پروژه نهضت ملی مسکن، درکی از شرایط حاد و سخت متقاضیان دارند؟

■ **دلالان به جان پروژه‌های مسکن افتادند**

طولانی شدن تکمیل این پروژه موجب شده برخی اعضا امتیازشان را واگذار کنند. دلالان که همیشه برای سود بیشتر دندان تیز می‌کنند در این پروژه نیز با قیمت پایین حدود یک‌میلیارد و ۷۵۰میلیون تومان واحدها را از صاحبان‌شان خریداری می‌کنند و با قیمت‌های بالا می‌فروشند. به عبارت دیگر متقاضیانی که خودشان ۷۵۰میلیون تومان آورده داشته‌اند؛ بعد از شش‌سال فقط یک‌میلیارد تومان سود می‌برند و با این پول‌ها هیچ کجای ایران، توان خرید و حتی رهن آن را ندارند.

■ **هزینه ۵۰۰میلیون تومانی تا یک‌میلیاردی برای تکمیل داخل واحدها**

همچنین با یک حساب سرانگشتی مشخص می‌شود حدود ۵۰۰میلیون تا یک‌میلیارد تومان حداقل هزینه داخلی واحدهاست که شامل نصب پکیج، کابینت، شیرآلات و کولرگازی می‌شود. زیرا سازنده کانال کولر تعبیه نکرده است و به دلیل عدم همکاری آتش‌نشانی با پیمانکار تمامی لوله‌ها روکار است که برای پوشاندن آن باید کنف‌کشی شود و هزینه بالاتری روی دست متقاضیان گذاشته است. علاوه بر این پروژه مشکل گازکشی نیز دارد. زیرا شرکت عمران بدهی بسیار بالایی به شرکت ملی گاز بابت مسکن‌های مهر دارد و شرکت گاز می‌گوید تا زمان تسویه بدهی‌های قبلی در این پروژه مشارکت نمی‌کند. البته اخیراً توافقی میان عمران و شرکت گاز صورت گرفته که بخشی از عملیات لوله‌گذاری را شرکت عمران انجام دهد. با توجه به اینکه به گفته معاون اول رئیس‌جمهور تکمیل و تحویل واحدهای حمایتی از رویکردهای دولت چهاردهم است، به نظر می‌رسد تشکیل کمیته‌ای برای آسیب‌شناسی و چرایی توقف پروژه‌های مسکن لازم و ضروری است و باید با هرگونه فساد و سوء استفاده در این پروژه‌ها مقابله شود.

گزارش ۲
سعیده زمانی

دولت از ظرفیت‌های بریکس غفلت نکند

فرصت تاریخی برای بازتعریف نقش اقتصاد ایران در نظام بین‌الملل

قضاوت درباره عملکرد ایران به عنوان جدیدترین عضو جامعه بریکس اگرچه شاید زودهنگام باشد اما واقعیت آن است که با توجه به تهدیدهای پیش‌رو، سیاستگذار برای استفاده از این فرصت تاریخی، زمانی برای هدردادن ندارد.

■■■

سال گذشته زمانی که ایران به صورت رسمی به بریکس پیوست انتظار می‌رفت تا این عضویت نقش اقتصاد ایران در نظام بین‌الملل را بازتعریف کند و در بهبود وضعیت اقتصاد مؤثر واقع شود. در این مدت اگرچه مقام‌های دولت بر ضرورت استفاده از ظرفیت این گروه اقتصادی تأکید داشته‌اند اما در نهایت این سایر کشورهای عضو بوده‌اند که در مقام عمل از ظرفیت‌های آن بهره بردند. حضور مقامات ایرانی در نشست‌های بریکس اگرچه فضای جدیدی از تعامل میان ایران و قدرت‌های نوظهور اقتصادی جهان به وجود آورده است اما در نهایت آنچنان که انتظار می‌رود اهداف پیوستن به بریکس محقق نشده است. نگاهی به وضعیت تجارت کشور با اعضای این گروه اقتصادی و همچنین وضعیت نرخ تورم و سایر شاخص‌های اقتصادی کشور در شرایطی که بسیاری از اعضای این گروه در مسیر رشد و توسعه قرار گرفتند حاکی از این است که باید درک عمیق‌تری نسبت به ماهیت این گروه اقتصادی در کشور شکل بگیرد.

■ **اهمیت بریکس در جهان**

بریکس یک قدرت غیرغربی است که با سیستم‌های پرداخت و نهادهای جایگزین، قصد ایجاد توازن با قدرت غرب را دارد. گزارش‌ها نشان می‌دهد، گروه بریکس به قدرت اقتصادی بیشتری نسبت به کشورهای گروه هفت دست یافته است. از نظر جمعیت نیز کشورهای عضو بریکس، تقریباً نیمی از جمعیت جهان را تشکیل می‌دهند. بریکس با اقتصادهای روبه رشد و جمعیت قابل توجهش، در مسیر تبدیل شدن به یک قدرت سیاسی است که وزن سیاسی آن روز به روز در حال افزایش است. کشورهای بریکس ساختاری هستند که خواستار اصلاحات در سازمان ملل، بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول هستند و در پلتفرم‌های بین‌المللی مانند گروه ۲۰نفوذ دارند. این واقعیت که بریکس سیستمی از جایگزین‌های غیرغربی ارائه می‌دهد، جذابیت آن را افزایش داده است. از سویی دیگر افزایش همکاری، ادغام و هماهنگی بین کشورهای بریکس به ثبات و صلح جهانی کمک می‌کند. بریکس با تنوع فرهنگی و تمدنی خود، متنوع‌ترین سازمان پس از سازمان ملل متحد است.

■ **مزایای عضویت بریکس برای ایران**

پیوستن به بریکس امکانات قابل توجهی را در اختیار اعضا قرار می‌دهد. سیستم پرداخت این گروه که هزینه‌های تراکنش را تا ۵۰درصد کاهش می‌دهد، برای کشورمان فرصتی استراتژیک محسوب می‌شود. هرچند با راه‌اندازی شبکه شتاب میر، امکان برداشت وجه برای ایرانیان از خودپردازهای روسی فراهم شد اما این تجربه هنوز گسترده نشده است. بانک توسعه جدید بریکس نیز امکان تأمین مالی پروژه‌های زیرساختی را برای اعضا فراهم می‌کند. همچنین کشورهای بریکس قصد دارند مؤسسات بین‌المللی در زمینه‌های جدیدی مانند هوش مصنوعی و تأمین مالی اقلیمی، ایجاد کنند. بریکس در اجلاس اخیر برزیل چندین حوزه مهم را شناسایی کرد که می‌خواهد همکاری در این بخش‌ها را افزایش دهد و در ایجاد مؤسسات جهانی پیشگام شود. اول از همه، تأمین مالی اقلیمی خواهد بود که برای آن چارچوب جداگانه تدوین و منتشر شده و حوزه دوم، هوش مصنوعی است.

■ **مقایسه عملکرد ایران با سایر اعضای جدید بریکس**

بررسی کارنامه اعضای گروه بریکس از جمله روسیه، چین، عربستان، مصر، برزیل و... از توسعه روابط تجاری و اقتصادی این کشورها حکایت دارد. این در حالی است که تجارت ایران با برخی اعضای بریکس روند نازلی داشته است. کارشناسان عمده‌ترین دلیل وضعیت رخ داده در یک‌سالگی عضویت ایران در بریکس را عدم انطباق کشور با ساختار این گروه عنوان می‌کنند. ناترازی انرژی، مشکلات ساختاری در نظام بانکی و بخش حمل‌ونقل کشور از مهم‌ترین موانع برای استفاده از ظرفیت بریکس در کشور بوده است.

راهکار عبور از این وضعیت همگام‌سازی بانک‌های ایرانی با استانداردهای جهانی و بهبود وضعیت زیرساخت‌ها در حوزه حمل‌ونقل است. همچنین تقویت دیپلماسی اقتصادی و تنوع بخشی به شرکا نیز از دیگر اقدامات ضروری برای تحقق این مهم است.

■ **فرصت‌ها و تهدیدهای پیش‌روی بریکس**

بریکس به سمت تبدیل شدن به بازیگری که بیشتر موازنه ساز است و به مرور زمان قادر به ایجاد موازنه‌های قدرت جدید در بحران‌های منطقه‌ای است، حرکت می‌کند. با این حال، سایه برخی تهدیدات و فشارها بر اعضای این گروه وجود دارد. یکی از این موارد به تهدید ترامپ به حذف دلار و تعرفه به اعضای بریکس بازمی‌گردد. با این حال بسیاری معتقدند بریکس نقش اقتصادی امریکا را کمرنگ می‌کند. بوریس کوپیکین، اقتصاددان ارشد یک مؤسسه اقتصاد گفت: متوقف کردن بریکس و سایر کشورها با اقداماتی مانند محدودیت‌های تجاری یا تحریم‌ها، امکان‌پذیر نخواهد بود و برعکس، چنین اقداماتی تلاش‌ها برای کاهش وابستگی به بازارها و سیستم مالی غربی را تحریک می‌کند و این تعادل به تدریج تغییر خواهد کرد و منعکس‌کننده واقعیت‌های اقتصادی و جمعیتی است. روزنامه نیویورک تایمز نیز گزارش کرد، کشورهای عضو بریکس با وجود تهدیدهای دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا، مبنی بر اعمال تعرفه‌های ۱۰درصدی بر هر کشوری که از «سیاست ضدامریکایی» این گروه اقتصادی حمایت کند، همکاری تجاری خود را گسترش خواهند داد.

طبق برآورد این نشریه، سیاست تجاری تهاجمی کاخ سفید نتیجه معکوس داشته است و بزرگ‌ترین اقتصادهای جهان ترجیح می‌دهند برای وابستگی کمتر به امریکا، با یکدیگر تجارت کنند. این روزنامه نوشت: تلاش برای افزایش تجارت در گروه بریکس نشان می‌دهد، چگونه تعرفه‌های ترامپ، روابط اقتصادی جهانی را از نو ترسیم می‌کند و شرکای تجاری امریکا را به سمت بازارهای دیگر سوق می‌دهد. علاوه بر این، اعضای بریکس حق اعمال تعرفه‌های تلافی‌جویانه را در صورت تشدید جنگ تجاری از سوی واشینگتن برای خود محفوظ نگه می‌دارند.

ژاک ساپیر، اقتصاددان برجسته فرانسوی نیز در واکنش به تهدیدات تعرفه‌ای کاخ سفید علیه اعضای بریکس گفت اینگونه تهدیدها و اعمال تعرفه و تحریم علیه کشورهای عضو بریکس به بهانه همکاری با روسیه، می‌توانند نتیجه معکوس داشته باشند و به تحکیم اتحاد میان اعضای این ائتلاف اقتصادی و افزایش نفرت آنها نسبت به واشینگتن منجر شوند.

وی تأکید کرد هرچه ترامپ کشورهای عضو بریکس را بیشتر تهدید کند، آنها را بیشتر متقاعد خواهد کرد تا سیاست‌هایی را اتخاذ کنند که آشکارا خشم و نفرت آنها را نسبت به ایالات متحده نشان دهند.

در هر صورت فارغ از هر گونه فرصت‌ها و تهدیدهای پیش‌روی گروه بریکس، آنچه از اهمیت زیادی برای سیاستگذاران کشور برخوردار است این است که موفقیت در بریکس با عضویت رسمی پایان نمی‌یابد، بلکه نیازمند راهبرد مشخص است و تجربه موفق اعضا نشان داده استفاده از ظرفیت‌های آن می‌تواند برای کشور تحول آفرین باشد.

نگاه

چرخه انتخابی تیم ملی باید اصلاح شود

بهرام مشتاقی
کارشناس کشتی

بچه‌های کشتی فرنگی ما در مسابقات قهرمانی جهان شانس قهرمانی دارند، اما چرخه انتخابی این تیم باید اصلاح شود، چون کشتی‌گیران را فرسوده کرده است. درخصوص چرخه انتخابی همواره انتقاد داشته‌ام، نه فقط در کشتی فرنگی، بلکه درباره کشتی آزاد هم اگرچه تخصص من نیست، اما در مجموع معتقدم چرخه باید روشن، دقیق و منصفانه باشد. در حال حاضر برخی کشتی‌گیران برای رسیدن به دوبنده تیم ملی آنقدر تحت فشار قرار می‌گیرند که فرسوده می‌شوند. دائم باید در مسابقات مختلف وزن‌کشی کنند و عملکرد نشان دهند و در نهایت یک اشتباه آنها را از گردونه خارج می‌کند. مثلاً دانیال سهرابی در چندین مسابقه خودش را محک زد تا بالاخره کادر فنی را متقاعد کرد. البته این روند برای تیم ملی لازم است، اما وقتی از یک کشتی‌گیر در مدت کوتاه این همه کار کشیده می‌شود، احتمال آسیب و افت عملکردش بالا می‌رود. باید به کشتی‌گیر فرصت آماده‌سازی داده شود، نه اینکه دائم از او بخواهیم در تورنمنت‌های سنگینی حاضر شود. در نهایت هم اگر ناکام شد، سریع از دور حذفش می‌کنیم. باید مانند سال‌های گذشته، انتخابی‌ها در یک بازه مشخص و با چند کشتی رودررو برگزار و نفر اول مشخص شود. اینکه از امریکا یا روسیه الگوبرداری کنیم بدون توجه به شرایط داخلی‌مان، روش درستی نیست. امیدوارم بعد از مسابقات جهانی امسال اگر تیم ما قهرمان شد، بنشینیم و یک چرخه شفاف و سالم طراحی کنیم تا کشتی‌گیران نخبه‌مان فرسوده نشوند. با وجود این فکر می‌کنم امسال شرایط بسیار خوبی داریم و خوشبختانه پتانسیل بالایی در تیم وجود دارد.

بازتاب

لزوم تعامل کمیته ملی المپیک و وزارت امور خارجه

ظرفیت ورزش در خدمت دیپلماسی

پس از دیدار رئیس کمیته ملی المپیک با دکتر عباس عراقچی، وزیر امور خارجه کشورمان در راستای افزایش بهره‌مندی از ظرفیت‌های ورزش درحوزه سیاست خارجی، نشست هم‌اندیشی مشترکی با حضور محمود خسروی‌وفا، رئیس کمیته ملی المپیک با جمعی از مدیران ارشد وزارت امور خارجه و سفرای کشورمان که عازم محل مأموریت خود در کشورهای دیگر بودند در کمیته ملی المپیک برگزار شد.

در ابتدای نشست محمود خسروی‌وفا، رئیس کمیته ملی المپیک ضمن خیر مقدم و تشکر از حمایت‌های وزارت امور خارجه و سفارتخانه‌های ایران در کشورهای مختلف از تیم‌های اعزامی به رویدادهای مختلف بین‌المللی به نقش وزارت امور خارجه و نمایندگی‌ها و سفارتخانه‌های جمهوری اسلامی ایران در سایر کشورها درحمایت از تیم‌های ورزشی اعزامی در عرصه‌های بین‌المللی پرداخت و بر ظرفیت‌های ناشناخته حوزه ورزش در پیشبرد دیپلماسی عمومی کشور تأکید و عنوان داشت هنوز دربسیاری از زمینه‌ها این ظرفیت، مغفول مانده است. رئیس کمیته ملی المپیک ادامه داد: «ورزش نقش بسزایی در افزایش تعاملات و ارتباطات میان کشورها داردو کمیته‌های ملی المپیک کشورها، جایگاه مهمی در این زمینه دارند، چراکه با برگزاری رویدادهای بین‌المللی ورزشی همچون بازی‌های المپیک، آسیایی و جهانی شاهدیم که مقامات ارشد کشورها در افتتاحیه آن حضور دارند که این امر جدای از افزایش روحیه ورزشکاران باعث افزایش دوستی و تعاملات میان کشورها می‌شود و شایسته است سفارتخانه‌ها نیزبه استفاده از این ظرفیت‌ها توجه داشته باشند و ما نیز برای هر گونه همکاری در این زمینه آماده ایم.»

درادامه ارتباطات فعلی کمیته ملی المپیک و وزارت امور خارجه با کشورهای مختلف مورد بحث و گفت‌وگو قرار گرفت و مقرر شد یک نسخه از تفاهمنامه‌های منعقده فی‌مابین کمیته ملی المپیک کشورمان با کمیته‌های المپیک کشورهایی که به امضا رسیده است در اختیار هر یک از سفرا قرار گیرد تا در جهت تقویت روابط دیپلماسی بین دو کشور و تعریف طرح‌های مشترک مورد بهره‌برداری قرار گیرد.

المپیک

نشست هم‌اندیشی دبیران کل کمیته ملی المپیک

دکتر مهدی علی‌نژاد با تعدادی از دبیران کل سابق کمیته ملی المپیک نشست هم‌اندیشی برگزار کرد.

در این نشست که با حضور علی کفاشیان، دکتر سیدنصرالله سجادی، دکتر سیدمناف هاشمی و سیدامیر حسینی برگزار شد، دکتر مهدی علی‌نژاد توضیحاتی درباره برنامه‌های کمیته ملی المپیک ارائه کرد و اعضای حاضر نیز نقطه نظراتشان را عنوان کردند.

هر کدام از این مدیران با تجربه ورزش نکاتی را درباره سال‌های حضورشان در این سمت مطرح کردند. نشست‌های هم‌اندیشی از این دست با دبیران کل سابق کمیته و همچنین مدیرانی که سال‌ها تجربه حضور در ورزش را دارند با هدف بهره‌مندی از تجربیات این مدیران و استفاده از نقطه‌نظرات آنها در پیشبرد اهداف کمیته ملی المپیک برگزار و به‌طور مرتب در برنامه دبیرکل قرار گرفته است. گفتنی است، سیدنصرالله سجادی طی سال‌های ۱۳۷۱ الی ۱۳۷۵، سیدامیر حسینی طی سال‌های ۱۳۷۵ الی ۱۳۷۹، علی کفاشیان طی سال‌های ۱۳۸۳ الی ۱۳۸۷ و سیدمناف هاشمی طی سال‌های ۱۴۰۱ الی ۱۴۰۳ مسئولیت دبیرکلی کمیته ملی المپیک را برعهده داشتند.

گزارش
شیوا نوروزی

به‌زودی ثمرات پست‌های قاره‌ای را در تکواندو می‌بینید

مسئولیت‌های جدید ایرانی‌ها در اتحادیه آسیا

هادی ساعی به عضویت هیئت اجرایی اتحادیه تکواندوی آسیا در آمد. انتخابات اتحادیه تکواندوی آسیا در مالزی برگزار و رئیس فدراسیون ایران به‌عنوان یکی از اعضای هیئت اجرایی این اتحادیه انتخاب شد. این در حالی است که هم ساعی و هم محمدرضا پولادگر برای احراز پست نایب‌رئیسی آسیا ثبت‌نام کرده بودند، ولی هر دو پیش از شروع مجمع انتخاباتی انصراف دادند.

سانگ جین کیم بعد از آنکه با ۳۳ رأی در هتل شرایتون شهر کوچینگ، رئیس جدید اتحادیه آسیا شد، هادی ساعی و اصغر رحیمی را به‌عنوان رئیس و مدیر اجرایی آکادمی تکواندوی آسیا انتخاب کرد. ارائه طرح چهار ساله برای پیشرفت تکواندوی قاره کهن، رئیس کره‌ای را بر آن داشت تا این مسئولیت را به نمایندگان ایران بسپارد.

انصراف هدفمند

بیشتر از آنکه همه نگاه‌ها به انتخابات اتحادیه تکواندوی آسیا باشد، بسیاری حواس‌شان به انصراف لحظه آخر پولادگر، رئیس سابق فدراسیون از پست نایب‌رئیسی قاره بود. درحالی که هادی ساعی نیز همزمان برای این پست نامزد شده بود.

البته رئیس فدراسیون تکواندو نیز با مشورت‌هایی که گرفته بود از نامزدی نایب‌رئیسی اتحادیه منصرف شد و ترجیح داد به عضویت هیئت اجرایی درآید. هادی ساعی شرایط برگزاری انتخابات اخیر را تشریح کرده و موفقیت در آن را کاری پیچیده خوانده است: «انتخابات در فدراسیون‌های جهانی و آسیایی یک کار پیچیده است که نیاز به تعامل و رایزنی گسترده دارد. ما از چند ماه قبل کار را آغاز کردیم. ابتدا قرار بود برای پست ریاست نامزد شوم که پس از جلسه حضوری با رئیس فدراسیون جهانی و مشورت با ایشان، تصمیم بر آن شد که برای نایب‌رئیسی وارد عرصه انتخابات آسیا شوم. طی ماه‌های گذشته به همراه رحیمی تلاش زیادی برای تحقق این هدف داشتیم. ما دائم برنامه ترسیم شده را دنبال می‌کردیم و ارتباطی مستمر با رؤسای فدراسیون‌ها و مسئولان اتحادیه تکواندوی آسیا داشتیم. ضمن اینکه در این دوره فقط رأی‌گیری برای رئیس، نواب رئیس و اعضای هیئت اجرایی انجام شد. پس از رایزنی‌های گسترده‌ای که صورت گرفت، با مسئولانی که از شانس بیشتری برای کسب کرسی ریاست برخوردار بودند، تعامل کردیم. رئیس اتحادیه تکواندوی آسیا عضویت در هیئت اجرایی را به بنده قول داد و من هم براساس توافق صورت گرفته از حضور در انتخابات انصراف دادم.»

برنامه‌ریزی برای پیشرفت

هادی ساعی که خود یکی از قهرمانان المپیک بوده، سرمایه‌گذاری روی آکادمی تکواندوی آسیا را اقدامی مثبت ارزیابی کرده است: «این یک مرکز علمی و فنی بسیار مهم برای اتحادیه آسیاست که برای پیشرفت و گسترش تکواندو، به‌ویژه در کشورهایی که با سطح یک آسیا فاصله دارند، برنامه‌ریزی خواهد کرد. پیش از این طرحی را به اتحادیه آسیا ارائه کرده بودیم که مورد توجه قرار گرفت. «سانگ جین کیم» هم قرار بود این مسئولیت را به دو نماینده از کشورهای مختلف بدهد که پس از رایزنی با ایشان در نهایت مسئولیت برعهده من و رحیمی گذاشته شد. بدون شک به‌زودی ثمرات مسئولیت‌هایی را که در این انتخابات به نمایندگان کشورمان واگذار شد در تکواندوی ایران خواهیم دید. نکته‌ای که برای ما خیلی اهمیت دارد، تعامل نزدیک با رئیس جدید اتحادیه تکواندوی آسیاست که باعث می‌شود اهداف ما در انتخابات محقق شود و در آینده هم بتوانیم نمایندگان بیشتری را برای عضویت در کمیته‌های مختلف معرفی کنیم.»

پولادگر نظرش عوض شد!

رئیس فدراسیون از علت انصراف پولادگر بی‌اطلاع است: «از تصمیم ایشان اطلاع نداشتم. در بدو ورود به مالزی و در فرودگاه «کوچینگ» ملاقات کوتاهی با پولادگر داشتم و از برنامه خود برای انصراف از حضور در انتخابات نایب‌رئیسی صحبت کردم. ایشان هم اعلام کرد در انتخابات حضور پیدا می‌کند. اینکه چه اتفاقی افتاد که تصمیمش تغییر کرد در جریان نیستم.»

برنامه‌های استراتژیک

اصغر رحیمی رویکرد اتحادیه آسیا را عاملی برای توسعه کاراته خواند. مدیر اجرایی آکادمی تکواندوی آسیا با اشاره به رویکرد این نهاد اظهار داشت: «همانطور که کشورها برای به دست آوردن جایگاه و کرسی‌های بین‌المللی با هم رقابت دارند، اتحادیه‌های قاره‌ای نیز با هم در توسعه تکواندو در قاره خود رقابت دارند. حتی نتایج بازی‌های المپیک در توزیع طلاها خیلی مهم است یا در مسابقات قهرمانی جهان توزیع مدال‌ها و جایگاه تیم‌های اول تا پنجم اهمیت ویژه‌ای دارد. این موضوع در رویکرد تیم مدیریتی جدید اتحادیه آسیا که نفرات جوان‌تری مسئولیت گرفتند و برخی از نفرات قبلی هم تکرار شدند، سیاست‌گذاری جدید تأثیرگذار است و ما از شش ماه گذشته در جریان موضوع قرار گرفتیم و در گفت‌وگو با نمایندگان سایر کشورها به این نتیجه رسیدیم که باید در تکواندوی آسیا شاهد اتفاقات جدید و اساسی باشیم. آکادمی علمی آسیا می‌تواند خیلی مؤثر باشد و نقش‌آفرینی کند. برنامه استراتژیکی که قبلاً داده بودیم، بسیار مورد توجه مسئولان جدید قرار گرفته است. بر همین اساس برنامه خود را برای این آکادمی با کیفیت به مراتب بالاتری برای توسعه تکواندو آسیا ارائه خواهیم داد. البته این بستگی دارد که روی این برنامه چقدر جدی باشند، ولی ما آمادگی داریم کار را با جدیت پیش ببریم و یک کار اثرگذار را برای تکواندوی قاره کهن انجام دهیم و اینکه برای سال‌های آینده بتوانیم به واسطه آن شرایط تکواندوی ایران و آسیا را بهبود ببخشیم.»

فوتبال اروپا
فریدون حسن

مصدومیت ترشتگن از ادعای ۳ ماهه تا واقعیت ۵ ماهه

اتهام بزرگ به گلر آلمانی

به نظر می‌رسد کار بارسا و دروازه‌بان آلمانی‌اش روز به روز پیچیده‌تر می‌شود. بنا بر قوانین لالیگا اگر بازیکنی بیش از چهار ماه مصدوم باشد، باشگاه می‌تواند برای جبران جای خالی او اقدام به جذب بازیکن کند. همین قانون ظاهراً به مذاق مارک آندره ترشتگن، دروازه‌بان آلمانی بارسا خوش نیامده و او را که مدت‌هاست درگیر مصدومیت از ناحیه کمر است وادار کرده تا به گونه‌ای اطلاعات غلط در مورد مصدومیت و زمان بازگشتش به میدان بدهد.

ترشتگن مدعی شده زمان بازگشتش به میدان بیشتر از سه ماه طول نمی‌کشد، اما پزشکان لالیگا با بررسی دقیق وضعیت او اعلام کرده‌اند که حداقل او چهار تا پنج ماه قادر به بازی نخواهد بود.

بعد از بیانیه دروازه‌بان آلمانی، یک عضو معتمد کمیته پزشکی لالیگا به رادیو کاتالونیا گفت که ترشتگن درست نمی‌گوید و او چهار تا پنج ماه قادر به بازگشت نخواهد بود. آردوول در ادامه گفت که با توجه به مدارک پزشکی موجود در پرونده ترشتگن بعید می‌داند این دروازه‌بان آلمانی کمتر از چهار تا پنج ماه به دوران نقاهت نیاز داشته باشد. این پزشک معتمد لالیگا تأکید کرده تا این لحظه درخواستی از بارسلونا برای استفاده از قانون مصدومیت چهار ماهه ترشتگن به کمیسیون پزشکی ارسال نشده است. او عنوان کرده اگر چنین درخواستی به کمیسیون برسد پزشکان این کمیسیون بعد از بررسی دقیق همه مدارک پزشکی، نظر نهایی خود را اعلام خواهند کرد. در صورتی که کمیسیون پزشکی لالیگا تأیید کند ترشتگن دست‌کم چهار ماه قادر به بازی نخواهد بود، یک سهمیه به سهمیه جذب بازیکن بارسا در نقل و انتقالات اضافه خواهد شد.

موضوع حساس دیگر در این مورد بحث حقوق ترشتگن و اختصاص بخشی از آن برای جذب بازیکن جدید است. لالیگا تنها زمانی به بارسلونا اجازه می‌دهد بخشی از دستمزد ترشتگن را برای ثبت قرارداد بازیکن جدید استفاده کند که مصدومیت او جدی ارزیابی شود و حداقل چهار ماه از میادین دور باشد. با وجود اعلام ترشتگن در شبکه‌های اجتماعی، کمیته پزشکی لالیگا باید تصمیم نهایی را بگیرد. حالا دکتر پرو لوییس ریپول، پزشک مشهور در برنامه ال لارگوئرو می‌گوید: «امیدوارم همکارانم که آنها را می‌شناسم و اگر اجازه بدهید نامی از آنها نبرم، در این زمینه فریب نخورند. آنها همان چیزی را خواهند گفت که لازم است بگویند. آنها می‌دانند که این موضوع به بارسا آسیب می‌زند، اما این اتفاق بر الچه، رئال سوسیداد و سایر تیم‌ها هم تأثیر می‌گذارد. اینکه آیا بارسا می‌تواند بازیکن ثبت کند یا نه، روی فوتبال ملی تأثیر می‌گذارد. این موضوع بسیار جالب است. حقوق یک فرد برای محرمانه ماندن اطلاعات پزشکی‌اش کجا پایان می‌یابد و حقوق دیگران از کجا آغاز می‌شود؟ تا چه حد می‌توان اطلاعاتی را که بر اشخاص ثالث تأثیر دارد، کنترل کرد؟ تصور کنید فوتبالیستی بگوید سه هفته در دوران نقاهت خواهد بود، اما بعد شرایط پیچیده شود و به شش هفته برسد. فایده این اعلام زودهنگام چیست؟!»

دکتر ریپول همچنین ارزیابی‌اش را از تشخیص وضعیت ترشتگن ارائه داد و گفت: «لالیگا شرایط این بازیکن را ارزیابی کرده، مدارک را بررسی و حکم را صادر می‌کند، اما نمی‌تواند اینقدر دقیق پیش‌بینی کند. دومین عمل جراحی ستون فقرات در این بازه زمانی، آن هم برای یک دروازه‌بان به این زودی بهبود نمی‌یابد. سه ماه زمان بسیار فشرده‌ای است و فکر می‌کنم زمانبندی این اعلامیه، اگر بازیکن و تیمش اجازه دهند، درست نبوده، چون می‌تواند بد تفسیر شود.»

یادداشت

دنیا حیدری

ماجدی صورت مسئله را پاک کرد

مرحوم گل آقا ضرب‌المثل جالبی داشت که این روزها گویا مسئولان هیئت فوتبال استان تهران آن را سرلوحه خود قرار داده‌اند.

گل آقا می‌گفت هرگاه از حل مسئله‌ای عاجز ماندید، می‌توانید برای رهایی از آن، صورت مسئله را پاک کنید؛ دقیقاً همان کاری که سال‌هاست مسئولان در فوتبال ایران انجام می‌دهند و حالا میرشاد ماجدی، رئیس هیئت فوتبال استان تهران هم با اضافه شدن به جمع آنها، در همان مسیر گام برداشته است، به‌طوری که صراحتاً می‌گوید تعداد زیاد مسابقات باعث می‌شد از هفته بیستم به بعد اتفاقات غیرفوتبالی در مسابقات رخ دهد، به همین دلیل امسال با استفاده از فرمولی جدید و متفاوت، مسابقات را از ۳۰ هفته به ۲۲ هفته کاهش دادیم.

در واقع کاهش زمان مسابقات بهترین راهکاری بوده که آقایان می‌توانستند برای مقابله با اتفاقات غیرفوتبالی که از هفته بیستم به بعد خود را نشان می‌دهد، بگیرند. البته ماجدی سعی دارد مشکلات را تنها به شرایط آب و هوایی (آلودگی، گرما و سرما در تابستان و زمستان) و همچنین نداشتن زمین استاندارد و داور تهرانی خلاصه کند، اما با توجه به تأکیدی که در اهمیت نظارت بر مسابقات دارد، پرواضح است که بزرگ‌ترین معضل او و دوستانش در اداره رقابت‌های رده‌های مختلف پایه‌های تهران مسائلی جز شرایط آب و هوایی و کمبود زمین استاندارد و داور تهرانی است. تردیدی نیست که کاهش تعداد مسابقات، فشار فنی بر تیم‌ها را هم کاهش می‌دهد، اما بی‌تردید چیزی از مشکلات ساختاری فوتبال پایه کم نمی‌کند. از سوی دیگر نمی‌توان معضل کمبود داور و مسئله قدیمی زمین‌ها را نادیده گرفت، اما پرواضح است که با کاهش هفته‌های لیگ نمی‌توان این معضلات را حل و فصل کرد و برعکس باید شاهد جلو افتادن آن (اتفاقات غیرفوتبالی) از هفته بیستم به پانزدهم بود!

ماجدی اگرچه به طور مستقیم اشاره‌ای نمی‌کند، اما کمتر کسی است که نداند وقتی بحث اتفاقات غیرفوتبالی پیش کشیده می‌شود، داستان چیست، به‌خصوص اگر گفته شود با نظارت دقیق و کامل مشکلات پایه‌ها تا حد زیادی از بین می‌رود و برای نظارت هرچه بیشتر اقداماتی هم برای نصب دوربین‌های محسوس و نامحسوس انجام شده است. بی‌تردید نظارت و نصب دوربین‌ها نمی‌تواند تأثیری در مسئله کمبود زمین و داور و حتی وضعیت آب و هوایی استان به لحاظ آلودگی، گرما و سرما داشته باشد. پس وقتی روی مواردی این‌چنینی تأکید می‌شود، داستان چیزی متفاوت از آنچه است که رئیس هیئت فوتبال استان تهران به زبان می‌آورد. مسئله‌ای که بی‌تردید با نظارت هرچه بیشتر و بهتر بر روند مسابقات است که می‌تواند تا حد زیادی حل و فصلش کرد، نه با کاهش تعداد آن!

در اصل بیش از کیفیت زمین، کیفیت نظارت بر عملکرد داوران، مربیان و تیم‌هاست که می‌تواند معضلات و مشکلات غیرفوتبالی مسابقات را کاهش دهد. البته نمی‌توان منکر شد که گاهی فشارها به قدری زیاد است که نهاد تصمیم‌گیرنده با مشکل مواجه می‌شود، اما حتی در این صورت هم انتظار می‌رود آقایان تصمیم‌گیرنده شهامت و شجاعت روبه‌رو شدن با مسائل را داشته باشند و اگر تصمیمی برای کنترل اوضاع می‌گیرند، ماجرا را به شکلی دیگر انعکاس ندهند، آن‌هم وقتی کمتر کسی است که به داستان‌های غیرفوتبالی در این رشته واقف نباشد. به همین دلیل شاید بهتر بود ماجدی و دوستانش که تصمیم بر کاهش مسابقات برای بالا بردن کیفیت نظارت گرفته‌اند، به جای کوتاه کردن مسیر چراغی به دست می‌گرفتند تا مسیر تاریک را بهتر رصد و بهتر بتوانند از سد موانع موجود در راه عبور کنند. البته جای تقدیر دارد که رئیس هیئت فوتبال استان تهران حداقل منکر مسائل و مشکلات غیرفوتبالی نیست و سعی در گام برداشتن در مسیر حل و فصل آن دارد، اما موفقیت در این مسیر نیازمند شفاف‌سازی و اخذ تصمیماتی است که ضمانت اجرایی داشته باشند و بی‌شک تعمیم دادن مشکلات به کمبود زمین و داوری و شرایط آب و هوایی بیشتر شبیه به تبرئه متخلفان می‌ماند تا گام برداشتن برای کوتاه کردن دست آنها از فوتبال جهت برچیدن بساط اتفاقات غیرفوتبالی!

آگهی قانون تعیین تکلیف اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی شهرستان خرم آباد–سری (۶۰۹) جمعی

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی ،املاک متقاضیانی که در هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی خرم آباد مورد رسیدگی و تصرفات مالکانه و بلا معارض آنان محرز و رای لازم صادر گردیده جهت اطلاع عموم به شرح ذیل در دو نوبت آگهی می‌گردد. در صورتی که هرکس نسبت به صدور سند مالکیت بنام متقاضیان اعتراض داشته باشد می تواند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را کتباً به اداره ثبت اسناد واملاک محل تسلیم وپس از اخذ رسید ظرف مدت یکماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خودرا به مراجع محترم قضایی تقدیم وگواهی تقدیم دادخواست را به اداره ثبت محل تحویل نماید، در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نگردد یا معترض گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل ارائه نکند اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌نماید و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست

تاریخ انتشار نوبت اول : (۱۴۰۴/۰۵/۰۴) نوبت دوم: (۱۴۰۴/۰۵/۱۹)

۱ – تقاضای «آقای سهراب چنگائی» فرزند «صفر» نسبت به «ششدانگ زمین مزروعی» بمساحت «۵۲۹۵,۹۵» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۵۲۹» فرعی از «۳۱» اصلی واقع در بخش «۴» خروجی از مالکیت مالک اولیه «محمدمیرزا محمودوندی»

۲ – تقاضای «خانم سهیلا مرادی موسوی» فرزند «الیاس» نسبت به «ششدانگ یکباب ساختمان» بمساحت «۱۵۲,۹۷» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۲۶۰» فرعی از «۱۹۸۷» اصلی واقع در بخش «۱» خروجی از مالکیت مالک اولیه «اصغر شمسی»

۳ – تقاضای «خانم فاطمه محمدی» فرزند «میرزاجان» نسبت به «ششدانگ یک قطعه باغ» بمساحت «۱۳۳۱,۲۷» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۲۸» فرعی از «۹» اصلی واقع در بخش «۴» خروجی از مالکیت مالک اولیه «عیسی چنگایی»

۴ – تقاضای «خانم فاطمه محمدی» فرزند «میرزاجان» نسبت به «ششدانگ زمین مزروعی» بمساحت «۳۹۲۴,۸۷» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۳۰» فرعی از «۹» اصلی واقع در بخش «۴» خروجی از مالکیت مالک اولیه «عیسی چنگایی»

۵ – تقاضای «خانم فاطمه محمدی» فرزند «میرزاجان» نسبت به «ششدانگ زمین مزروعی» بمساحت «۴۶۸۸,۱۲» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۲۹» فرعی از «۹» اصلی واقع در بخش «۴» خروجی از مالکیت مالک اولیه «عیسی چنگایی»

۶ – تقاضای «خانم افسانه حسن پور» فرزند «علی حسن» نسبت به «ششدانگ یک قطعه باغ» بمساحت «۴۵۰۱,۲۸» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۴۴۹۸» فرعی از «۵۰» اصلی واقع در بخش «۴» خروجی از مالکیت مالک اولیه «خود متقاضی»

۷ – تقاضای «آقای حمیدرضا مرادی» فرزند «محمدعلی» نسبت به «ششدانگ زمین مزروعی» بمساحت «۳۴۰۹۲,۸۶» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۲۲۹» فرعی از «۵۲» اصلی واقع در بخش «۴» خروجی از مالکیت مالک اولیه «شریف و سروگل مرادی و خودمتقاضی»

۸ – تقاضای «آقای امین نادری بیرانوند» فرزند «مجتبی» نسبت به «ششدانگ زمین مزروعی» بمساحت «۱۵۷۶۰» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۵۰۴» فرعی از «۴۸» اصلی واقع در بخش «۴» خروجی از مالکیت مالک اولیه «مسلم نادری»

۹ – تقاضای «خانم سهیلا بیرانوند» فرزند «آبالا» نسبت به «سه دانگ مشاع از ششدانگ یکباب ساختمان» و «خانم فروزان بیرانوند» فرزند «آبالا» نسبت به «سه دانگ مشاع از ششدانگ یکباب ساختمان» بمساحت «۵۹۱,۲۴» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۱۶» فرعی از «۱۲» اصلی واقع در بخش «۱۰» خروجی از مالکیت مالک اولیه «آبالا بیرانوند»

۱۰ – تقاضای «خانم سهیلا بیرانوند» فرزند «آبالا» نسبت به «سه دانگ مشاع از ششدانگ زمین مزروعی» و «خانم فروزان بیرانوند» فرزند «آبالا» نسبت به «سه دانگ مشاع از ششدانگ زمین مزروعی» بمساحت «۱۳۴۷۶۸,۱۶» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۵۱» فرعی از «۱۳» اصلی واقع در بخش «۱۰» خروجی از مالکیت مالک اولیه «وحید میر و خود متقاضی»

فرشاد بازوندی نژاد
رییس اداره ثبت اسناد و املاک خرم آباد

شناسه آگهی: ۱۹۶۸۷۷۱

سازمان آگهی‌های روزنامه جوان
۸۸۵۴۵۴۸۸

امور مشترکین و توزیع روزنامه جوان
۸۸۴۹۸۴۷۵

کشف ۲ هزار تن برنج احتکاری در ۲ روز

رئیس پلیس امنیت اقتصادی فراجا از کشف ۲ هزار و ۲۴۵ تن انواع برنج احتکاری در طرح دو روزه پلیس خبر داد.

سردار حسین رحیمی به «جوان» گفت: همزمان با اخلال در نظم اقتصادی که به دنبال بالا رفتن قیمت برنج اتفاق افتاد، مأموران پلیس امنیت اقتصادی وارد عمل شدند.

وی ادامه داد: در جریان طرح دو روزه پلیس از ۴۹ شرکت توزیع برنج و انبار هدف بازدید به عمل آمد که در جریان این طرح، ۲ هزار و ۲۴۵ تن انواع برنج احتکاری کشف شد. وی با اشاره به اینکه شرکت‌های متخلف در رسیدگی اولیه ۹۱ میلیارد تومان جریمه شدند، گفت که محتکران بازداشت شده هم به مرجع قضایی تحویل داده شدند.

رئیس پلیس امنیت اقتصادی با هشدار به مخلان امنیت اقتصادی کشور گفت: محتکران و مجرمان اقتصادی بدانند اقدام مجرمانه آنها به منزله بازی کردن در زمین دشمن است. رئیس پلیس امنیت اقتصادی خاطرنشان کرد: هموطنان گرامی می‌توانند اخبار و اطلاعات خود در خصوص احتکار کالای اساسی و دیگر جرائم اقتصادی را با شماره تلفن ۰۹۶۳۰۰ در میان بگذارند.

خودکشی پس از حمله آتشین به پلیس وظیفه‌شناس

راننده وانت پراید در مشهد پس از اینکه مأمور وظیفه‌شناس پلیس راهور را به آتش کشید، خودکشی کرد.

سرهنگ احمد کرمی اسد، رئیس پلیس‌راه راهور فراجا، گزارش داد که ساعت ۱۰ صبح چهارشنبه هفته قبل، تیم گشت پلیس‌راه محور مشهد- چناران در محل دوربرگردان خانه‌سازی، مشغول بررسی وضعیت ترافیک و نظارت بر تخلفات خودروهای عبوری بود و گروهبان یکم ترابی، مأمور باسابقه این تیم، پشت فرمان خودروی گشت نشسته بود، بی‌خبر از آنکه زمان آبستن حادثه‌ای ناگوار است.

خودروی وانت پراید به دلیل رفتار مشکوک و وضعیت ظاهری غیرطبیعی، توسط تیم گشت متوقف شد. هیچ‌کس تصور نمی‌کرد توقف ساده خودرو، آغاز جنایتی شعله‌ور باشد. در یک لحظه، پیش از آنکه مأمور فرصت واکنش داشته باشد، راننده از خودرو پیاده شد، ظرفی در دست گرفت و بنزین را روی یونیفورم مأمور پاشید. لحظه‌ای بعد، جرقه‌ای کافی بود تا شعله‌ها مأمور پلیس را ببلعند.

درحالی‌که بدن گروهبان ترابی میان آتش می‌سوخت، فریادهای او سکوت جاده را درید. شهروندان عبوری با شجاعت وارد عمل شدند و با کمک آنها، آتش مهار شد و مأمور مجروح که دچار سوختگی شدید شده بود به سرعت توسط اورژانس به بیمارستان طالقانی و سپس به بیمارستان تخصصی امام رضا(ع) مشهد منتقل شد.

از همان دقایق اولیه، تحقیقات جنایی آغاز شد. راننده وانت عامل این حمله بی‌رحمانه بود که پیش از ورود پلیس به صحنه، دومین جنایت خود را کلید زد. طبق شواهد موجود، وی با بلعیدن چند قرص اقدام به خودکشی کرد. تلاش پزشکان برای نجات جان او بی‌نتیجه ماند و ساعاتی بعد در بیمارستان جان سپرد.

گزارش‌ها از بیمارستان حاکی است گروهبان ترابی در بخش سوختگی تحت مراقبت قرار دارد و حال عمومی او رضایت‌بخش اعلام شده است. رئیس پلیس‌راه استان خراسان رضوی چندین نوبت از وی عیادت کرده و روند درمان او را پیگیری می‌کند. پرونده این حمله خونین که حالا عنوان «قتل مأمور وظیفه‌شناس هنگام انجام وظیفه» و «خودکشی پس از جنایت» به خود گرفته، توسط بازرسی فرماندهی انتظامی استان و مراجع قضایی در دست بررسی است. اما یک چیز روشن است؛ این‌بار خشونت جاده‌ای مرزهای تازه‌ای را درنوردیده است.

سارق طلایی به دام پلیس تهران افتاد

سارقی که با دستبرد به خانه‌ای در شمال تهران میلیاردها تومان طلا و دلار سرقت کرده بود به دام پلیس افتاد.

به گزارش «جوان»، سرهنگ داوود زندی، سرکلانتر یکم پلیس پیشگیری پایتخت گفت: چند روز قبل مردی وارد کلانتری قائم شد و گزارش یک سرقت را اعلام کرد. او گفت: همراه خانواده‌ام در خیابانی همین حوالی زندگی می‌کنم. چند روز قبل به سفر رفتیم و امروز که برگشتیم متوجه شدیم دزد به خانه‌ام زده و یک کیلو و نیم طلا و جواهرات، نیم کیلو شمش طلا، مقدار زیادی ارز و ۵۰ عدد سکه تمام و تعدادی از اسناد نیز سرقت شده است. بعد از مطرح شدن این شکایت، مأموران پلیس با حضور در محل، صحنه جرم را بررسی کردند. آنها همچنین دوربین‌های مداربسته ساختمان و ساختمان‌های اطراف را بررسی کردند و موفق شدند، چهره متهم را به دست آوردند و او را شناسایی کنند. در شاخه دیگری از بررسی‌ها، مأموران موفق شدند مخفیگاه متهم را شناسایی و او را در جریان یک عملیات غافلگیری بازداشت کنند. مأموران همچنین در بازرسی از مخفیگاه متهم اموال سرقت شده را کشف کردند. متهم در اولین بازجویی‌ها به سرقت طلایی اعتراف کرد. تحقیقات برای کشف جرائم بیشتر متهم ادامه دارد.

سارقان چاقوهایشان را غلاف کردند اما دزد ماندند!

■ **غلامرضا مسکنی**

دو سارق حرفه‌ای که پس از آزادی از زندان، دوباره به دنیای خلاف بازگشته‌اند، در گفت‌وگویی عجیب پرده از سال‌ها سرقت، توبه‌نامه‌ای برای ترک خشونت و همدستی با عاملان قتل دانشجوی کوی دانشگاه تهران برداشتند. یکی از متهمان می‌گوید: «چاقوهایمان را انداختیم توی سطل زباله اما راه نان درآوردن‌مان هنوز همین است!»

چندی قبل گزارش‌های متعدد از سرقت‌های خشن در شمال و مرکز تهران به مأموران پلیس رسید. یکی از شاکیان گفت: «هوا تازه تاریک شده‌بود و من از محل کارم بیرون آمدم تا به خانه بروم. هنوز چند قدمی مانده بود به خیابان اصلی، صدای موتورسیکلتی از پشت سر شنیدم. موتورسیکلت دو سرنشین داشت و دوری زدند و راه مرا سد کردند و از موتورشان پیاده شدند. متوجه شدم در تاریکی شب و خلوتی کوچه در دام زورگیرانی گرفتار شده‌ام. راه فرار نبود، اما فکر نمی‌کردم سارقان علاوه بر سرقت تلفن همراه و اموالم مرا به باد کتک بگیرند. دو مرد جوان که نقاب به صورت داشتند، وقتی فهمیدند من قصد دارم به داخل خیابان فرار و درخواست کمک کنم، مرا به شدت کتک زدند به طوری که از درد به خود می‌پیچیدم و پس از سرقت هم مرا به همان حال و روز رها و به سرعت فرار کردند.»

نقاب از صورت افتاد

با طرح شکایت مرد جوان، تحقیقات از سوی مأموران اداره هجدهم پلیس آگاهی آغاز شد و خیلی زود مشخص شد پای دو موتورسوار نقابدار در میان است، سارقانی که در سکوت، تاریکی و سرعت، اموال قیمتی طعمه‌هایشان را به زور می‌گیرند. بررسی‌ها نشان داد این دو سارق حرفه‌ای، با پوشاندن شماره پلاک موتور و استفاده از ماسک بهداشتی، ردپایی از خود به جا نمی‌گذارند. قربانیان اغلب رهگذران تنها در کوچه‌پس کوچه‌ها بودند، کسانی که موبایل، کیف یا لپ‌تاپ همراه داشتند. سارقان زورگیر شیوه ابتدایی‌شان زورگیری بدون درگیری بود، اما وقتی کسی مقاومت می‌کرد، با ضرب و شتم شدید آنها مواجه می‌شد تا بتوانند نقشه‌شان را عملی کنند. سارقان همچنان در تاریکی شب می‌تاختند و هر روز به شاکیان آنها افزوده می‌شد، اما حرفه‌ای بودند و هیچ ردی از خود به جای نمی‌گذاشتند تا اینکه در یکی از آخرین سرقت‌ها، نقاب از چهره یکی از سارقان افتاد و همین موضوع سرنخی برای شناسایی و دستگیری آنها شد. مالباخته، تصویری دقیق از چهره او را برای چهره‌نگاری ارائه داد و پلیس توانست با بررسی بانک اطلاعات مجرمان سابقه‌دار، هویت یکی از آنها را شناسایی کند. از سوی دیگر دوربین‌های مداربسته اطراف محل حادثه هم گواه بر سابقه‌دار بودن سارقی داشت که نقاب از صورتش افتاده‌بود.

متهم احسان نام داشت و بررسی پرونده‌اش نشان داد او مدتی قبل همراه سارق سابقه‌دار دیگری به نام کیوان از زندان آزاد شده‌اند. همه‌چیز روشن شد و راز سرقت‌های سریالی احسان و کیوان در تاریکی شب‌ها فاش شد و دو متهم تحت تعقیب قرار گرفتند. مأموران در ادامه، پاتوق‌های احتمالی سارقان را که سال‌ها سابقه کیف‌قاپی و موبایل‌قاپی در پرونده‌شان بود، به صورت نامحسوس تحت‌نظر گرفتند و سرانجام در عملیاتی غافلگیرانه دو متهم را دستگیر و به اداره پلیس منتقل کردند.

دو متهم در بازجویی‌ها به سرقت و زورگیری‌های سریالی اعتراف کردند. تحقیقات از متهمان برای مشخص‌شدن سرقت‌های احتمالی و شناسایی دیگر شاکیان از سوی مأموران پلیس ادامه دارد.

گفت‌وگو با متهم

توبه‌نامه‌ای برای کنار گذاشتن چاقو!

احسان که چندین سابقه کیفری در پرونده‌اش ثبت شده، مدعی شد او و همدستش سال‌ها پیش، همدست عاملان قتل دانشجوی کوی دانشگاه تهران بوده‌اند و در تیم‌های مشترک دست به سرقت‌های خشن می‌زده‌اند. او می‌گوید: «وقتی شنیدیم آنها توی یک خفت‌گیری مرتکب قتل پسر دانشجویی شدند و حالا یکی‌شان پای چوبه‌دار است، ترسیدیم. از آن موقع با خودمان عهد بستیم دیگه چاقو دست نگیریم. حتی توبه‌نامه نوشتیم و امضا کردیم که فقط بدون چاقو دزدی کنیم!»

چطور وارد دنیای سرقت شدید؟

درست به خاطر ندارم، اما سرقت‌های ما از سال‌ها قبل شروع شد. در واقع دوستی من و کیوان از روزی شروع شد که هر دو جذب باند سرقت شدیم. معمولاً سرقت‌های به صورت دو به دو انجام می‌شد. یعنی چهار نفر با دو موتورسیکلت می‌رفتیم که دو نفرمان پوششی بودیم و دو نفر هم اقدام به سرقت می‌کردیم. البته من و کیوان در سرقت‌ها همیشه زوج هم بودیم و پس از اینکه توبه‌نامه نوشتیم، از باند جدا شدیم و دو نفری سرقت می‌کردیم.

توبه کردید و دوباره توبه شکستید؟

توبه نشکستیم. ما توبه‌نامه را برای کنار گذاشتن چاقو نوشتیم.

چرا؟

قبلاً با تهدید چاقو خفت‌گیری می‌کردیم. آن موقع‌ها جزو سارقان خشن به‌حساب می‌آمدیم، اما از وقتی شنیدیم دوستانمان در جریان سرقت، دانشجویی را با چاقو کشتند، تصمیم گرفتیم برای همیشه قید چاقو را بزنیم.

توبه‌نامه نوشتیم و حتی امضا کردیم! نه اینکه کلاً خلاف را کنار بگذاریم، اما تصمیم گرفتیم هرگز سراغ چاقو نرویم. حادثه کوی دانشگاه تلنگر بزرگی بود. یکی از بچه‌ها که همدست‌مان بود، به خاطر قتل دانشجوی بی‌گناه در یک قدمی چوبه‌دار قرار دارد. الان که فکر می‌کنم، می‌بینم خدا خیلی به ما رحم کرد که در جریان سرقت‌های خشن‌مان مرتکب قتل نشدیم. من و همدستم خوشحالیم که چاقو را برای همیشه کنار گذاشتیم و توبه‌نامه نوشتیم.

اما شما طعمه‌هایتان را تا مرز مرگ کتک می‌زدید، درست است؟

نه آنقدر که می‌گویند، بزرگ‌نمایی شده‌است. اگر کسی مقاومت نمی‌کرد که اصلاً با او کاری نداشتیم و پس از سرقت اموالش رهایش می‌کردیم، اما اگر تلفن همراه یا کوله‌اش را نمی‌داد در حد یک سیلی به او می‌زدیم. قصدمان ترساندن طعمه بود و گرنه از عواقب درگیری با خبر بودیم و تلاش می‌کردیم در سرقت‌ها درگیر نشویم.

پس شما توبه کامل نکردید؟

ما خشونت را کنار گذاشتیم و پس از حادثه قتل دانشجو از سوی دوستمان، چاقوهایمان را ریختیم تو سطل آشغال تا وسوسه نشویم، اما سرقت را کنار نگذاشتیم.

چرا عبرت نشد؟

آدم سابقه‌دار کار دیگری از دستش ساخته نیست. بیکار هم که نمی‌توان نشست و مجبوریم دوباره همان راه خلاف را طی کنیم.

با چه شگردی سرقت می‌کردید؟

داخل خیابان‌ها و کوچه‌های خلوت پرسه می‌زدیم و وقتی مردی تنها را می‌دیدیم، نزدیکش می‌شدیم و موبایل یا کیفش را می‌زدیم. سریع سوار موتور می‌شدیم و فرار می‌کردیم.

از زن‌ها هم دزدی می‌کردید؟

نه، ما فقط از مردها سرقت می‌کردیم.

حرف آخر؟

امروز به همدستم گفتم وقتش شده واقعاً توبه کنیم. او هم قبول کرد. قول دادیم اگر این‌بار آزاد شدیم، برای همیشه از خلاف فاصله بگیریم.

مرگ راننده در آتش‌سوزی پژو ۲۰۶

■ **جلال مهرگان**

شامگاه پنج‌شنبه، جاده‌ای تاریک در آزادراه تهران-قم صحنه نمایشی هولناک از مرگ شد. خودروی پژو ۲۰۶، ناگهان از مسیر منحرف شد و با بلوک‌های سیمانی حاشیه جاده برخورد کرد و در دم واژگون شد، اما این پایان ماجرا نبود. شعله‌های آتش بی‌رحمانه از کاپوت بالا رفتند و خودرو در چند ثانیه به تله‌ای سوزان تبدیل شد.

جلال ملکی، سخنگوی آتش‌نشانی تهران به «جوان» گفت: دقایقی پیش از نیمه شب پنج‌شنبه، آتش‌نشانان دو ایستگاه با اعلام این حادثه به محل اعزام شدند. آنها در حالی به محل رسیدند که شعله‌ها خودروی سواری را دربر گرفته بودند و صدای انفجارهای پیاپی شب آزادراه را می‌لرزاند. راننده که به‌دلیل شدت برخورد، میان توده‌های درهم‌تنیده فلز و شعله گرفتار شده بود، آخرین تقلاهایش برای زنده ماندن در میان دود و آتش ناتمام ماند. تیم‌های امدادی با وجود تلاش بی‌وقفه برای خاموش کردن آتش و خارج‌سازی راننده، تنها توانستند پیکر نیم‌سوخته او را از میان کابین بیرون بکشند. تأیید مرگ راننده توسط اورژانس، این حادثه را به تراژدی دیگری از جاده‌های بی‌رحم تبدیل کرد، جاده‌هایی که هر شب در کمین جان انسان‌ها نشسته‌اند. علت این حادثه از سوی کارشناسان پلیس در دست بررسی است.

مرگ فعال محیط‌زیست در آتش‌سوزی جنگل

یکی از فعالان محیط‌زیست که در آتش‌سوزی جنگل آبیدر سنندج دچار سوختگی شده بود روز گذشته در بیمارستان فوت شد.

بهزاد شریفی‌پور، مدیرکل منابع طبیعی کردستان گفت: حمید مرادی از فعالان محیط‌زیست بود که در حادثه آتش‌سوزی آبیدر سنندج دچار سوختگی شدید و به مرکز درمانی منتقل شد. او همراه تعدادی دیگر از فعالان محیط‌زیست برای مهار آتش‌سوزی به ارتفاعات آبیدر رفته بود که به دلیل تغییر ناگهانی جهت وزش باد و دمای بالای هوا در حلقه آتش گرفتار شدند. در این حادثه، هشت نفر از فعالان محیط‌زیست مصدوم شدند که دو نفر به صورت سرپایی مداوا و ترخیص شدند. از شش مصدوم باقی مانده حمید مرادی فوت کرد، دو نفر دیگر هم‌اکنون در بخش مراقبت‌های ویژه سوختگی بستری هستند و سه نفر هم در بخش داخلی تحت درمان قرار دارند. مدیرکل منابع طبیعی کردستان با بیان اینکه این حادثه موجب تأثر عمیق جامعه محیط‌زیست استان شده است، تصریح کرد: طی روزهای اخیر به دلیل گرمای شدید هوا و وزش بادهای گرم در استان، خطر آتش‌سوزی در مراتع و جنگل‌ها افزایش یافته و نیازمند هوشیاری و مشارکت همگانی مردم در پیشگیری از وقوع این حوادث تلخ هستیم.

بازداشت سارق سابقه‌دار با شلیک گلوله

مجرم سابقه‌دار لحظاتی بعد از سرقت در خیابانی در شهرزیبای تهران در جریان تعقیب و گریز با پلیس با شلیک گلوله بازداشت شد.

به گزارش «جوان»، سرهنگ محمد افشار، سرکلانتر دوم پلیس پیشگیری گفت: دو روز قبل مأموران گشت کلانتری ۱۳۳ شهرزیبا در حال گشت‌زنی در خیابان‌های اطراف بودند که متوجه شدند سارقی در حال باز کردن در خودروی سواری پراید پارک شده کنار خیابان است که برای بازداشت وی وارد عمل شدند. متهم با دیدن پلیس سوار خودروی خود شد و از محل فرار کرد. بعد از آن بود که عملیات تعقیب و گریز به جریان افتاد و مأموران به متهم فرمان ایست دادند، اما وقتی متهم به هشدار پلیس توجهی نکرد، مأموران به سمت خودرو تیراندازی و خودرو را متوقف کردند. همزمان با دستگیری متهم، مأموران در بازرسی از خودرو، لوازم زیادی را که متهم به تازگی سرقت کرده بود کشف کردند. متهم در بازجویی‌ها به سرقت‌های سریالی به این شیوه اعتراف کرد. بررسی‌ها نشان داد متهم مجرم سابقه است که تحقیقات برای کشف جرائم او ادامه دارد.

۴۸ کشته در سقوط هواپیمای مسافربری روسیه

۴۸ سرنشین هواپیمای مسافربری روسیه در سقوط این هواپیما در شرق روسیه جان باختند.

روز پنج‌شنبه مقام‌های روسیه اعلام کردند هواپیمای مسافربری از شهر بلاگووشچنسک، مرکز استان آمور روسیه در مرز چین به سمت شهر تیندا در همین استان پرواز کرده‌بود که ناپدید شد. براساس گزارش‌های اولیه این هواپیما متعلق به شرکت هواپیمایی سیبریایی به نام «آنگارا» بود که ۴۸ سرنشین و خدمه داشت و امدادگران بعد از جست‌وجو لاشه هواپیما را در فاصله‌ای نزدیک به ۱۶ کیلومتری از مقصد خود پیدا کردند که مشخص شد همه ۴۸ نفر جانشان را از دست داده‌اند. براساس گزارش‌های اولیه، پنج کودک میان مسافران حضور داشتند. طبق گزارش‌های اولیه، علت احتمالی حادثه یا به خطای انسانی ناشی از وضعیت بد جوی بازمی‌گردد یا به نقص فنی؛ این موضوع در حال بررسی است. هواپیمای مورد نظر، از نوع آنتونوف ۲۴ بوده که گفته می‌شود حدود نیم قرن عمر و پیش‌تر نیز سابقه بروز مشکلات فنی را داشته‌است.

یادداشت

آزمون انسجام ملی پس از جنگ تحمیلی

حسین فصیحی
دبیر گروه حوادث

۴۰ روز از آغاز جنگ تحمیلی ۱۲ روزه اسرائیل با پشتیبانی مستقیم امریکا و همراهی آشکار قدرت‌های غربی می‌گذرد. جنگی که نه‌تنها یک رویارویی نظامی تمام‌عیار بود، بلکه آشکارا آزمونی برای انسجام، همبستگی و تاب‌آوری مردم ایران محسوب شد. در طول جنگ تحمیلی، مردم کنار نهادهای امنیتی و نظامی ایستادند؛ از مشارکت در کارزارهای مردمی گرفته تا مقابله با عملیات روانی دشمن نقش فعال ایفا کردند. آنچه قدرت مقاومت را در این جنگ پیچیده ممکن ساخت، «اعتماد متقابل مردم و نظام» بود؛ سرمایه‌ای که حالا بیش از هر زمان دیگری نیازمند محافظت، ترمیم و تقویت است. در جریان جنگ تحمیلی ۱۲ روزه، انسجام ملی به‌عنوان مهم‌ترین مؤلفه پایداری اجتماعی و دفاع ملی، نقشی بی‌بدیل ایفا کرد. دشمن با تکیه بر ابزارهای نظامی، روانی و رسانه‌ای قصد در هم شکستن جبهه داخلی را داشت، اما پیوند عمیق مردم با ارزش‌های دینی، ملی و هویتی، نقشه‌ها را نقش بر آب کرد. رهبری هوشمندانه و وحدت‌آفرین فرمانده کل قوا در جریان این اتفاق توانست تهدید را به فرصتی برای بازسازی سرمایه اجتماعی تبدل کند. در این مدت رسانه‌های رسمی و جریان‌های آگاهی‌بخش مردمی با اطلاع‌رسانی به‌موقع، مانع شایعه‌پراکنی و جنگ روانی دشمن شدند و همزمان اعتماد عمومی به نیروهای مسلح و نهادهای امنیتی که سرمایه‌ای ارزشمند برای هماهنگی میان دولت و ملت فراهم شد. همزمان فرارسیدن ایام محرم آوردگاهی برای حضور ملت در پیوند تاریخی با جبهه مقاومت شد. حضور میدانی داوطلبان مردمی، هیئت‌های مذهبی، گروه‌های امدادی و بسیج محله‌ای همبستگی اجتماعی را به سطحی بی‌سابقه رساند. از دیگر سو، اجماع جناح‌های سیاسی و نخبگان اجتماعی بر سر اصل «دفاع از تمامیت ارضی و کرامت ملی و اسلامی» تنش‌های داخلی را به حداقل رساند، در نهایت، انسجام ملی نه‌فقط به‌عنوان یک احساس همبستگی، بلکه به‌عنوان یک زیرساخت امنیت‌ساز در دل بحران عمل کرد و نشان داد امنیت پایدار، بیش از آنکه به تجهیزات وابسته باشد، از دل همصدایی و همدلی می‌جوشد.

پس از آتش‌بسی که به التماس غرب برقرار شد، بسیاری از مسئولان و نهادها بر طبل حفظ انسجام ملی کوبیدند؛ شعاری درست که اگر بدون اقدام باشد، بی‌اثر خواهد بود. باید در نظر داشت انسجام ملی با سخنرانی و توصیه به‌دست نمی‌آید، بلکه به اقدامات عملی، صادقانه و رویکردهایی دشوار بستگی دارد، خصوصاً اینکه با فاصله گرفتن از بحران جنگ این پرسش در بدنه اجتماعی مطرح می‌شود که ساختار قانونی برای صیانت از این انسجام می‌خواهد چه کند؟ یکی از مهم‌ترین نشانه‌های صداقت در این مسیر، انتخاب و انتصاب چهره‌هایی است که در حافظه عمومی، بار منفی نداشته باشند، از همین‌رو، بازگرداندن امام‌جمعه‌ای که خانواده‌اش درگیر پرونده‌های مالی بوده‌اند، اقدامی است که مستقیماً با مطالبه اجتماعی برای شفافیت، عدالت و صداقت در تضاد است. چگونه می‌توان انتظار داشت ملتی زخم‌خورده از جنگ، به‌سوی همدلی حرکت کند، وقتی می‌بیند افرادی با گذشته مسئله‌دار بار دیگر به تریبون رسمی بازمی‌گردند؟ جامعه این بازگشت را نه نشانه ثبات و اطمینان، بلکه علامتی از تحقیر افکار عمومی و نادیده‌گرفتن مطالبات بر حق خود تلقی می‌کند وقتی پاداش سوابق مسئله‌دار، تریبون رسمی می‌شود، چه پیامی به جامعه داده می‌شود؟ باید در نظر داشت پاک‌سازی سطوح بالای مدیریت از چهره‌های مسئله‌دار؛ شفافیت و سلامت مسئولان مهم‌ترین عامل در تقویت سرمایه اجتماعی است از همین‌رو ساختار قانونی باید انسجام ملی را نه به عنوان ابزار، بلکه به عنوان هدف بپذیرد و برای حفظ و پیشبرد آن اقدام‌های عملی را صورت دهد.

۲ کشته در تصادف سواری با کامیون

دو سرنشین سواری در تصادف با کامیون در محور دانسفهان به بویین زهرا کشته و دو نفر هم زخمی شدند.

ساعت ۸:۵۰ صبح جمعه مأموران پلیس و امدادگران از سانحه رانندگی در محور دانسفهان به بویین زهرا روبه‌روی روستای نوده در استان قزوین باخبر و در محل حاضر شدند.

بررسی‌ها نشان داد تصادف بین سواری و کامیون رقم خورده است و در جریان آن نیز دو نفر از سرنشینان خودروی سواری به دلیل شدت جراحت فوت و دو نفر دیگر هم به شدت مجروح شده‌اند که به بیمارستان منتقل شدند.

دکتر یوسف اکبری، رئیس اورژانس استان قزوین گفت: علت حادثه از سوی پلیس در دست بررسی است.

سارقان سوخت خودروهای سنگین بازداشت شدند

جانشین فرمانده انتظامی زابل از دستگیری سارقان سوخت خودروهای سنگین در این شهرستان خبر داد.

سرهنگ علی‌اکبر حبیبی‌فر گفت: همزمان با طرح شکایت‌های مشابه درباره سرقت سوخت از خودروهای سنگین در جاده‌های بین‌شهری توسط سرنشینان یک دستگاه خودروی سواری پژو ۴۰۵، موضوع در دستور کار مأموران پلیس قرار گرفت. جانشین فرمانده انتظامی شهرستان زابل گفت: در بررسی مأموران پلیس مشخص شد سارقان سه نفر هستند که رانندگان کامیون را به بهانه خرید سوخت به مکان‌های خلوت می‌کشانند و پس از تخلیه سوخت و تهدید آنها با یک دستگاه خودروی سواری پژو ۴۰۵ پلاک مخدوش از محل متواری می‌شوند. این مقام انتظامی تصریح کرد: با اقدامات تخصصی و فنی، هر سه سارق شناسایی و حین سرقت سوخت از یک کامیون بازداشت شدند. این متهمان در تحقیقات تکمیلی به هشت فقره سرقت سوخت اعتراف کردند و پس از تشکیل پرونده تحویل مرجع قضایی شدند.

گزارش یک

مهرزاد اصغریان

وحشت اسرائیل از فروپاشی رؤیای صهیونیسم

اقدام امانوئل ماکرون یک اقدام نمادین است ولی نتایجی غیرنمادین و عملی در تضعیف روایت صهیونیستی خواهد داشت

رئیس‌جمهور فرانسه پرچم دفاع از به رسمیت شناخته شدن کشور فلسطین را در شرایطی در میان دیگر همتایان غربی خود در دست گرفته است که با توجه به بی‌عملی اروپایی‌ها در دفاع از فلسطین در مجامع جهانی، به نظر نمی‌رسد که چنین موضعی چیزی بیش از نوعی پاسخ به روند رو به رشد نگرش ضدصهیونیستی در اروپا باشد. با این حال، برآیند واکنش‌های صورت گرفته اعم از خشم امریکا و رژیم صهیونیستی و تقویت موضع‌گیری‌های اروپایی‌ها علیه تل‌آویو نشان می‌دهد که اقدام امانوئل ماکرون در درازمدت، اثرات ملموسی در سیاست خارجی اروپا به جای بگذارد، چیزی که روایت مسلط صهیونیستی از یک موجودیت قربانی را تغییر داده است. ظاهراً با همین وضعیت است که ایهود باراک گفته اسرائیل درحال تبدیل‌شدن به منفورترین دولت جهان است و رؤیای صهیونیسم رو به فروپاشی است.

فرانسه به عنوان اولین قدرت اروپایی اعلام کرده است از به رسمیت شناخته شدن کشور فلسطین دفاع خواهد کرد که نشانه‌ای ملموس از تبلور فشار افکار عمومی ضدصهیونیستی در اروپا در میان دولتمردان فرانسوی است. امانوئل ماکرون روز پنج‌شنبه با اعلام اینکه جنگ غزه هرچه سریع‌تر باید پایان یابد و غیرنظامیان را باید نجات داد، در این مورد در شبکه ایکس نوشت: «در راستای تعهد تاریخی به صلحی عادلانه و پایدار در خاورمیانه، من تصمیم گرفتم که فرانسه، کشور فلسطین را به رسمیت بشناسد. این اعلام رسمی در ماه سپتامبر در مجمع عمومی سازمان ملل صورت خواهد گرفت.» وی این را هم گفت که باید غیرنظامی شدن حماس تضمین شود. ماکرون در ادامه پست خود آورده است: «نهایتاً ما باید کشور فلسطین را بسازیم، از زیست‌پذیری آن اطمینان حاصل کنیم و تضمین کنیم که چنین کشوری با قبول غیرنظامی شدن و به رسمیت شناختن کامل اسرائیل در امنیت کل خاورمیانه دخیل خواهد بود. گزینه دیگری وجود ندارد.» توضیحاتی که رئیس‌جمهور فرانسه درباره قصد خود در همین چند خط پیام داده، حاکی از این است که فرانسه صرفاً تلاش کرده در واکنش به موج ضدصهیونیستی شکل گرفته در افکار عمومی اروپا، به جای ارجاع پرونده جنایات رژیم صهیونیستی به سازمان ملل و محکوم کردن این رژیم، کاری هرچند نمادین انجام بدهد. البته بدیهی است که نتایج این کار نمادین نخواهد ماند، چرا که تل‌آویو، این اقدام را تهدیدی علیه هویت خود می‌بیند و اظهارات طرف‌های صهیونیست هم بر این گمانه، صحه می‌گذارد. بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل گفت: «این اقدام به تروریسم پاداش می‌دهد و خطر ایجاد یک نیروی نیابتی دیگر ایران را در پی دارد، همان‌طور که غزه به چنین چیزی تبدیل شد.» نتانیاهو در شبکه ایکس نوشت: «ما تصمیم رئیس‌جمهور ماکرون در به رسمیت شناختن یک کشور فلسطینی در جوار تل‌آویو در پی قتل عام هفتم اکتبر را به شدت محکوم می‌کنیم.» اسرائیل کاتس، وزیر دفاع اسرائیل هم گفته است این اقدام به مثابه تسلیم در قبال تروریسم خواهد بود. همچنین، یاریو لیوین، معاون نخست‌وزیر صهیونیست‌ها با انتقاد شدید از تصمیم رئیس‌جمهور فرانسه گفت: «اکنون زمان آن فرا رسیده که اسرائیل حاکمیت کامل خود را بر کرانه باختری اعمال کند.» وی افزود: «حاکمیت کامل اسرائیل بر کرانه باختری، پاسخی عادلانه و تاریخی به تصمیم غیرقابل‌قبول فرانسه است.» مارکو روبیو، وزیر خارجه امریکا نیز از تعبیر «تصمیم نسنجیده» استفاده کرده است. او در پیامی در شبکه ایکس نوشت: «این تصمیم نسنجیده فقط به تبلیغات حماس خدمت می‌کند و روند صلح را عقب می‌اندازد. این یک سیلی به صورت قربانیان حمله ۷ اکتبر است.» این در حالی است که کارشناسان بر این باورند که این تحول می‌تواند آغاز مرحله‌ای جدید در سیاست خارجی اروپا و مقابله با فشارهای خارجی باشد.

■ حمایت از پایان اشغالگری

موضوع به رسمیت شناختن کشور فلسطین چندین دهه است که یکی از موضوعات مورد مناقشه در جامعه بین‌المللی است. سه چهارم اعضای سازمان ملل متحد یعنی ۱۴۴ کشور از ۱۹۳ عضو این سازمان، یک کشور فلسطینی را به رسمیت می‌شناسند. پدرو سانچز، نخست‌وزیر اسپانیا که کشورش پیش‌تر فلسطین را به رسمیت شناخته ضمن استقبال از تصمیم ماکرون گفت: «ما باید با هم از چیزی محافظت کنیم که نتانیاهو در تلاش برای نابودی آن است. راه‌حل دو کشوری، تنها راه‌حل ممکن است.» حماس نیز این وعده ماکرون را گامی مثبت در مسیر درست برای تحقق عدالت در حق ملت تحت ستم فلسطینی و حمایت از حق مشروع آنها برای تعیین سرنوشت، توصیف کرده است. مقاومت فلسطین، همچنین خواستار آن شد که همه کشورهای جهان به‌ویژه کشورهای اروپایی و آنهایی که هنوز دولت فلسطینی را به رسمیت نشناخته‌اند از تصمیم فرانسه پیروی کنند. ماکرون همچنین با ضمیمه کردن نامه‌ای به محمود عباس، رئیس تشکیلات فلسطینی بر این تصمیم خود تأکید کرده است. حسین الشیخ، معاون عباس در واکنش به تصمیم امانوئل ماکرون گفت: «این موضع بیانگر تعهد فرانسه به قوانین بین‌الملل و حمایت آن از حقوق مردم فلسطین در تعیین سرنوشت خود و تأسیس کشور مستقل ماست.» وزارت خارجه عربستان از تصمیم «تاریخی» امانوئل ماکرون استقبال و اعلام کرد: «پادشاهی عربستان بار دیگر از همه کشورهایی که هنوز دولت فلسطین را به رسمیت نشناخته‌اند می‌خواهد گام‌های مثبت مشابهی بردارند و مواضعی در حمایت از صلح و حقوق مشروع ملت فلسطین اتخاذ کنند.» وزارت خارجه اردن نیز در بیانیه‌ای اعلام کرد: «این تصمیم گامی در مسیر درست برای تحقق راه‌حل دو کشوری و پایان اشغالگری است.»

■ نامه اعضای پارلمان اروپا علیه اسرائیل

«وس اسریتینگ» وزیر بهداشت، «شعبانه محمود» وزیر دادگستری، «هیلاری بن» وزیر ایرلند شمالی و «لیزا نندی» وزیر فرهنگ انگلیس اخیراً از استارمر و «دیوید لمی» وزیر خارجه این کشور درخواست کرده‌اند در مورد به رسمیت شناختن فلسطین سریع‌تر عمل کنند. کر استارمر پنج‌شنبه شب با بیان اینکه در غزه «شاهد فاجعه انسانی هستیم» بر لزوم برقراری آتش‌بس و تلاش برای تشکیل دولت فلسطینی تأکید کرد و گفت که لندن، فرانسه و آلمان در مورد بحران انسانی در نوار غزه «تماس اضطراری» برقرار خواهند کرد. سازمان ملی مقابله با تروریسم هلند (NCTV) نیز در گزارشی بی‌سابقه، رژیم صهیونیستی را «تهدیدی برای امنیت ملی» معرفی کرد. امین ابو راشد، فعال فلسطینی، این اقدام هلند را نشانه افول جایگاه رژیم صهیونیستی در اروپا دانست و گفت: «کشورهای اروپایی در حال بازنگری در روابط خود با این رژیم هستند.» در ادامه تحرکات ضدصهیونیستی، بیش از ۶۰ عضو پارلمان اروپا در نامه‌ای مشترک به کایا کالاس، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، خواستار اقدام فوری و جدی اتحادیه اروپا علیه اسرائیل شدند. این نامه به تاریخ ۲۳ جولای ۲۰۲۵ از بروکسل ارسال شده و به وضعیت وخیم انسانی در غزه و حملات مکرر اسرائیل به مراکز توزیع کمک‌های انسانی اشاره دارد. امضاکنندگان نامه اعلام کردند که توافق اخیر اعلام‌شده توسط کایا کالاس با اسرائیل، هیچ تغییری ملموس در شرایط میدانی ایجاد نکرده و قحطی و مرگ همچنان در غزه ادامه دارد. آنها تأکید کردند که کودکان فلسطینی به دلیل گرسنگی در حال جان دادن هستند و اتحادیه اروپا به جای اقدامات عملی، تنها به واکنش‌های کلامی و بی‌اثر اکتفا کرده است. در این نامه خواسته شده است که کالاس فوراً جلسه اضطراری شورای امور خارجه را برگزار کرده و مجموعه‌ای کامل از تحریم‌ها علیه اسرائیل برای تصویب ارائه دهد. همچنین پیشنهاد شده است که تحریم‌هایی علیه بنیاد کمک‌های انسانی غزه و افرادی که مسئول مرگ و گرسنگی در این منطقه هستند اعمال شود. اعضای پارلمان اروپا از اتحادیه اروپا خواسته‌اند که تحریم تسلیحاتی دوطرفه به مفهوم عدم فروش سلاح به رژیم صهیونیستی و عدم خرید سلاح از این رژیم را نیز در دستور کار قرار دهد. امضاکنندگان نامه با هشدار به نماینده عالی اتحادیه اروپا، تأکید کرده‌اند که تاریخ قضاوت سختی درباره سکوت و همدستی اروپا در برابر نسل‌کشی و قحطی در غزه خواهد داشت و شهروندان اروپایی با صدای بلند خواستار اقدام واقعی و فوری هستند. در پایان نامه آمده است: «هر روزی که اقدامی انجام نشود، روزی است که فلسطینیان در غزه محکوم به گرسنگی یا مرگ هستند. اکنون زمان اقدام است.»

گزارش ۲

مذاکرات «جدی، صریح و مفصل» ایران و اروپا در استانبول

تهران و سه دولت اروپایی اولین دور مذاکرات خود را بعد از جنگ ۱۲ روزه رژیم صهیونیستی علیه ایران برگزار کردند، مذاکراتی حدوداً چهارساعته که به نظر می‌رسد، مناقشه بر سر فعال‌سازی مکانیسم اسنپ‌بک که اروپا گفته دنبال فعال کردن آن است، محور اساسی آن بوده است. در حالی که اروپا مکانیسم ماشه را برگ برنده خود در مذاکرات می‌داند، تهران، با کاهش همکاری با آژانس و در پیش گرفتن سیاست ابهام هسته‌ای بعد از حمله امریکا، کوشیده موازنه دیپلماتیک بر سر میز مذاکره برقرار کند.

هیئت‌های نمایندگی از اتحادیه اروپا و گروه موسوم به E3 متشکل از فرانسه، بریتانیا و آلمان، ظهر تا عصر دیروز حدود چهار ساعت با همتایان ایرانی خود در کنسولگری ایران مذاکره کردند. رویترز نوشته که این مذاکرات می‌تواند زمینه‌ای برای از سرگیری بازرسی‌ها در ایران باشد و رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز همزمان با مذاکرات گفت که خوش‌بین است بازدیدهای بازرسی هسته‌ای امسال از سر گرفته شود. کاظم غریب‌آبادی، معاون وزیر خارجه عصر دیروز در پایان مذاکرات به سه کشور اروپایی در استانبول در شبکه ایکس نوشت که «گفت‌وگویی جدی، صریح و مفصل» با مدیران سیاسی سه کشور اروپایی، اتحادیه اروپا داشته و در آن آخرین تحولات مربوط به لغو تحریم‌ها و موضوع هسته‌ای مورد بحث و بررسی قرار گرفت. او گفته که «ضمن انتقاد جدی از مواضع آنها در مورد جنگ تجاوزکارانه اخیر علیه مردم ما، مواضع اصولی خود، از جمله در مورد مکانیسم موسوم به اسنپ‌بک را توضیح دادیم. توافق شد که رایزنی‌ها در این مورد ادامه یابد.» تخت‌روانچی نیز با اشاره به اینکه این اولین دور از مذاکرات ایران و اتحادیه اروپا بعد از جنگ ۱۲ روزه با رژیم صهیونیستی بوده، گفته که در این مذاکرات موضع مخالف ایران با فعال‌سازی مکانیسم ماشه از طرف اروپا بیان شده است. به گفته تخت‌روانچی، طرف ایرانی همچنین بر حقوق خود در چارچوب NPT از جمله حق غنی‌سازی در داخل ایران تأکید کرده است، چیزی که نشان می‌دهد در مذاکرات استانبول، طرف‌های اروپایی در واکنش به اخراج بازرسان آژانس در ایران، موضوع همکاری با آژانس و همچنین دامنه برنامه هسته‌ای ایران را مطرح کرده است. هنوز طرف اروپایی درباره مذاکرات دیروز موضع‌گیری نکرده ولی برخی منابع با اشاره به مذاکرات دوطرف گفته‌اند که اروپا مایل است که مهلت فعال‌سازی مکانیزم ماشه را تا چند ماه تمدید کند. وال‌استریت‌ژورنال چند روز قبل مدعی شده بود که وزیران امور خارجه اروپایی، از امکان تعویق اعمال مجدد تحریم‌های بین‌المللی علیه تهران، مشروط به از سرگیری مذاکرات تهران با و همچنین از سرگیری همکاری کامل ایران با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی خبر داده‌اند. دیپلمات‌های اروپایی همچنین به رویترز می‌گویند که ایران باید درباره حدود ۴۰۰ کیلوگرم (۸۸۰ پوند) اورانیوم غنی‌شده ۶۰ درصدی تعیین تکلیف کند. اینکه ایران چنین چیزی را قبول کرده یا نه و تا چه حدی بحث‌ها پیش رفته هنوز مشخص نیست ولی به گفته غریب‌آبادی دو طرف برای تداوم گفت‌وگوها موافقت دارند. برداشت من از مذاکرات ایران و سه کشور اروپایی از دید یک دیپلمات اروپایی این است که «امروز نه پیشرفت عمده‌ای در مذاکرات حاصل شد و نه شکست خاصی.» به گفته او، گفت‌وگویی معنادار با ایران انجام شد، همراه با یک پیشنهاد مشخص از سوی سه کشور اروپایی اتحادیه اروپا برای دنبال کردن مسیر دیپلماسی.

به گفته نورمن، «یک بازی پیچیده در جریان است که ممکن است برای کسانی که پیگیر ماجرا نیستند، به‌خوبی روشن نباشد.» نورمن نوشته که برنامه ایران عبور از اسنپ‌بک و حذف تهدید حمله نظامی اسرائیل است. احتمالاً ایران در اواخر مرداد گفت‌وگو با امریکا را از سر بگیرد. از آنجا که سه کشور اروپایی به ایران اطلاع داده‌اند که حاضرند مهلت اعمال مکانیسم ماشه را تمدید کنند، این بار تهران احساس می‌کند زمان به نفع اوست. چنین موقعیتی، یک موفقیت بزرگ در دیپلماسی محسوب می‌شود.

چالش

هشدار روسیه درباره فریبکاری امریکا در کریدور زنگزور

درحالی که زمزمه‌هایی مبنی بر توافق پشت‌پرده بین آذربایجان و ارمنستان با امریکا برای احداث کریدور جنجالی زنگزور و تعیین نحوه مدیریت آن به گوش می‌رسد، روسیه این طرح را فریبکارانه و مغایر با سازوکارهای موجود تأمین امنیت منطقه توصیف کرده است. این واکنش نشان‌دهنده تداوم رقابت ژئوپلیتیکی در منطقه قفقاز و چالش‌های پیچیده حفظ ثبات میان بازیگران بزرگ است.

با تشدید تنش‌ها بین روسیه و غرب در بحران اوکراین، این رقابت به تدریج به دیگر مناطق از جمله قفقاز نیز سرایت کرده است. اگرچه ایران و روسیه همواره نسبت به هرگونه تغییر ژئوپلیتیکی در قفقاز هشدار داده و آن را زمینه‌ساز افزایش تنش‌ها دانسته‌اند اما تحولات اخیر با صحنه‌گردانی امریکا نشان می‌دهد روندی در حال شکل‌گیری است که نه تنها با رویکردهای امنیتی و سیاسی تهران و مسکو مغایرت دارد بلکه می‌تواند نظم منطقه‌ای را با چالشی جدی مواجه کند. در این چارچوب، نشریه اسپانیایی Periodista Digital در گزارشی مدعی شده بود که ارمنستان، آذربایجان و امریکا توافق کرده‌اند که یادداشت تفاهمی درباره ایجاد یک کریدور حمل‌ونقل موسوم به «پل ترامپ» امضا کنند و ارمنستان نیز با این طرح موافقت کرده است. این کریدور حمل و نقل ۴۲ کیلومتری از منطقه سیونیک ارمنستان عبور کرده و آذربایجان را به نخجوان متصل می‌کند که عملاً مرز زمینی ایران و ارمنستان را قطع می‌کند. طبق ادعای این رسانه اسپانیایی، «بر اساس این توافق ارمنستان حاکمیت خود را بر منطقه سیونیک حفظ می‌کند اما کریدور حمل و نقل توسط یک شرکت خصوصی امریکایی که مجوز لازم را دریافت کرده است، مدیریت خواهد شد. توزیع درآمد حاصل از استفاده از این کریدور نیز در این توافقنامه منعکس شده است. شرکت امریکایی ۴۰ درصد و ارمنستان ۳۰ درصد از درآمد را دریافت خواهد کرد. بنابراین، ارمنستان حداقل به مدت ۹۹ سال از قلمرو خود محروم خواهد شد.» این درحالی است که دولت ارمنستان، گزارش این نشریه را جلوه دیگری از جنگ ترکیبی و تبلیغات فریبکارانه خواند. با این حال، نیکول پاشینیان نخست‌وزیر ارمنستان اخیراً تأیید کرد که ایروان پیشنهادی از طرف امریکایی برای مدیریت کریدور بین سرزمین‌های ارمنستان و آذربایجان برای رفع انسداد ارتباطات حمل و نقل دریافت کرده است اما تأکید کرد که هیچ مذاکره‌ای در این مورد بدون در نظر گرفتن اصول تمامیت ارضی و حق حاکمیت ارمنستان قادر به انجام نیست. این خبر پس از آن مطرح شد که «تام باراک»، سفیر امریکا در ترکیه اخیراً در مورد زنگزور گفت که اگر این کریدور به پیشبرد مذاکرات متوقف شده بین دو جمهوری کمک کند واشینگتن مایل است این کریدور را به مدت ۱۰۰ سال اجاره کند. متعاقب آن، الهام علی‌اف، رئیس‌جمهور آذربایجان نیز مدعی شد که تا بهار سال آینده این کریدور احداث خواهد شد.

■ واکنش تند روسیه

هرچند توافقات پشت‌پرده درباره احداث زنگزور به طور رسمی از سوی هیچ کشوری تأیید نشده است اما روس‌ها نسبت به عواقب این کار هشدار می‌دهند. به گزارش خبرگزاری تاس، ماریا زاخاروا، سخنگوی وزارت خارجه روسیه، پنج‌شنبه شب با اشاره به تلاش‌های واشینگتن برای دخالت در روند بازگشایی مسیرهای مواصلاتی در منطقه گفت: امریکایی‌ها می‌گویند که ظاهراً راه‌حل منحصر به فردی در این زمینه دارند که چیزی جز فریبکاری نیست. این دیپلمات روس در زمینه حل‌وفصل مناقشه آذربایجان و ارمنستان، خواستار خودداری طرفین از بررسی سطحی پیام‌های پایتخت‌های غربی شد و خاطرنشان کرد: شکی نیست که غرب در پشت طرح این موضوع، یک اقدام کاملاً فرصت‌طلبانه را پنهان کرده است. زاخاروا با بیان اینکه این اقدام واشینگتن مغایر با سازوکار تأمین امنیت در قفقاز است، گفت: «غربی‌ها قصد دارند روند صلح بین باکو و ایروان را به مسیرهای خود منتقل کنند. ما همچنین می‌دانیم که این مسیرها معمولاً به کجا منتهی می‌شوند. این امر می‌تواند منجر به عدم تعادل در سازوکار امنیتی منطقه شود و حل‌وفصل مسائل فوری توسط کشورهای قفقاز جنوبی و کشورهای هم‌مرز با آنها را مختل کند». ایران و روسیه کریدور زنگزور را نه تنها یک پروژه ترانزیتی، بلکه تهدیدی راهبردی برای ثبات قفقاز می‌دانند. از نگاه این دو کشور، طرح احداث این کریدور با حمایت امریکا تلاشی برای تغییر موازنه ژئوپلیتیکی منطقه به نفع غرب است. تهران و مسکو معتقدند این مسیر می‌تواند به حضور بیشتر ناتو در منطقه منجر شود و در نتیجه، امنیت مرزهای جنوبی روسیه و شمال غربی ایران را به خطر بیندازد و با شدت با این مسئله مخالفند.

رویکرد

سفر وزیر خارجه پاکستان به واشینگتن با محوریت تحولات منطقه و روابط دوجانبه

وزیر خارجه پاکستان در سفری رسمی وارد واشینگتن شد تا با مقامات امریکایی درباره موضوعات دوجانبه و تحولات منطقه‌ای گفت‌وگو کند.

محمد اسحاق دار، وزیر خارجه پاکستان پس از چهار روز سفر فشرده در نیویورک، دیروز وارد واشینگتن شد. به گزارش ایرنا، به گفته سخنگوی وزارت خارجه پاکستان، اسحاق دار قرار است در این سفر با مارکو روبیو، وزیر خارجه امریکا دیدار رسمی انجام دهد. سخنگوی وزارت خارجه پاکستان گفت که اسحاق دار بحث‌های مهم منطقه و جهان به ویژه تحولات اخیر پس از تجاوزگری اسرائیل به ایران را با همتای امریکایی خود مطرح خواهد کرد. وزیر خارجه پاکستان سپس در اندیشکده امریکایی شورای آتلانتیک سخنرانی خواهد کرد؛ جایی که وی قرار است دیدگاه پاکستان را در مورد مسائل منطقه‌ای، جهانی و همچنین آینده روابط کشورش با ایالات متحده تشریح کند. به گفته طرف پاکستانی، در جلسه وزیران خارجه دو کشور جنبه‌های مهم روابط پاکستان و ایالات متحده بررسی خواهد شد و راه‌ها و ابزارهای تقویت این تعاملات با تمرکز ویژه بر ترویج تجارت، سرمایه‌گذاری و همکاری اقتصادی نیز بررسی می‌شود. یکی از مباحث دیگری که در محافل سیاسی و رسانه‌ای پاکستان پیرامون اهداف سفر اسحاق دار به واشینگتن به آن پرداخته می‌شود، جنگ چهارروزه اخیر میان پاکستان و هند است که به ادعای ترامپ، وی توانست بین این دو همسایه اتمی آتش‌بس برقرار نماید. با سفر وزیر خارجه پاکستان به ایالات متحده اولین سفر رسمی یک مقام بلندپایه دولت اسلام‌آباد به واشینگتن پس از آغاز دوره دوم ریاست جمهوری دونالد ترامپ رقم خورد. همزمان با این سفر، برخی از منابع خبری مدعی شدند که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا در تدارک یک سفر رسمی به پاکستان در ۱۸ سپتامبر است. یک مقام سخنگوی سفارت پاکستان در واشینگتن نیز از ادعای برنامه سفر ترامپ ابراز بی‌اطلاعی کرده و گفته که کاخ سفید مرجع اصلی برای تأیید سفرهای رئیس‌جمهور است. رویترز نیز گزارش داد که وزارت اطلاع پاکستان هیچ‌گونه اظهار نظری در این خصوص نکرد.

اخبار کوتاه

■ مأمور سفارت امریکا در نروژ به جاسوسی برای ایران متهم شد

یک مأمور پیشین بخش امنیتی سفارت امریکا در نروژ، از سوی دادستانی این کشور به اتهام جاسوسی برای جمهوری اسلامی ایران و روسیه تحت پیگرد قضایی قرار گرفته است. رسانه‌های نروژی گزارش دادند یک مرد نروژی که پیش‌تر به عنوان مأمور امنیتی در سفارت امریکا در اسلو فعالیت داشته، به اتهام جاسوسی برای ایران و روسیه تحت پیگرد قضایی قرار گرفته است. این فرد متهم است که اطلاعاتی درباره دیپلمات‌های امریکایی، نقشه داخلی ساختمان سفارت و جزئیات مربوط به روال‌های امنیتی را در اختیار دولت‌های خارجی قرار داده است. دولت نروژ مدعی شده است که این اطلاعات، به گفته مقامات، «توان بالقوه آسیب به امنیت ملی نروژ را داشته‌اند. انگیزه این فرد از ارتباط با ایران و روسیه، جنگ اخیر در غزه و حمایت امریکا از رژیم صهیونیستی بوده است زیرا ایران به‌عنوان یکی از دشمنان اصلی منطقه‌ای رژیم صهیونیستی، ماه گذشته وارد جنگ مستقیم با رژیم صهیونیستی شد و به تجاوز این رژیم به خاک ایران پاسخ داد. از طرف دیگر، روسیه نیز از رقبای استراتژیک ایالات متحده در عرصه جهانی به شمار می‌رود.

■ ورود کاروان بزرگ نظامی امریکایی به پایگاهی در نزدیکی اربیل

یک منبع آگاه روز جمعه تأکید کرد که پایگاه نظامی حریر در نزدیکی اربیل در ساعات اولیه صبح جمعه، همزمان با ورود یک کاروان بزرگ نظامی امریکایی، به حالت آماده باش درآمد. این منبع به المعلومه گفت: «این پایگاه صبح امروز پس از ورود یک کاروان نظامی بزرگ شامل ده‌ها دستگاه خودرو و کامیون، علاوه بر کامیون‌های پر از کانتینرهای بزرگ که محتویات آنها مشخص نیست، شاهد وضعیت آماده باش امنیتی و نظامی بود.» وی افزود: «این تحرکات در چارچوب تقویت قابلیت‌های لجستیکی نیروهای امریکایی در پایگاه حریر انجام می‌شود که در ماه‌های اخیر به یک نقطه پشتیبانی اصلی برای پایگاه‌های امریکایی مستقر در سراسر خاک سوریه تبدیل شده است.» وی خاطرنشان کرد: «پایگاه حریر به یک حلقه حیاتی در تدارکات نظامی بین پایگاه‌های امریکایی در ترکیه و سوریه تبدیل شده است که اهمیت آن را در نقشه حضور ایالات متحده در منطقه افزایش می‌دهد.»

■ برگزاری نشست محرمانه سوریه و اسرائیل با میانجیگری امریکا

یک رسانه امریکایی بامداد جمعه فاش کرد که پاریس شب گذشته میزبان دیداری محرمانه میان مقام‌های ارشد دولت موقت سوریه و اسرائیل با میانجیگری واشینگتن بوده است. گزارش پایگاه خبری «آکسیوس» حاکی از این است که «تام باراک» فرستاده ویژه امریکا در امور خاورمیانه با تأیید برگزاری این نشست گفت که پنج‌شنبه‌شب با نمایندگان سوری و اسرائیلی گفت‌وگوهایی داشته است. وی هدف این دیدار را کاهش تنش و آغاز روند گفت‌وگو میان دو طرف توصیف کرد و گفت: «به این هدف دست یافتیم و همه طرف‌ها بر ادامه این مسیر تأکید داشتند.»

■ انتشار یادداشت دست‌نویس ترامپ برای جفری اپستین

همزمان با افزایش اتهامات درباره روابط ترامپ با جفری اپستین، مجرم جنسی نیویورک تایمز نوشت که نام دونالد ترامپ رئیس‌جمهور امریکا در فهرست نویسندگان کتابی به مناسبت پنجاهمین سالگرد تولد اپستین آمده است و در کتاب دیگری با عنوان «ترامپ: هنر بازگشت»، ترامپ یادداشتی چاپلوسانه برای اپستین گذاشته است. گزارش نیویورک تایمز حاکی از این است که در میان فهرستی از همکاران اپستین که از آنها خواسته شده بود پیام‌های تولد خود را برای این کتاب ارسال کنند، نام ترامپ در کنار نام افرادی چون میلیاردر «لسلی اچ. وکسنر» و «آلن سی. گرینبرگ» مدیرعامل بانک سرمایه‌گذاری ورشکسته بیر استرنز دیده می‌شود. وال استریت ژورنال نیز اخیراً گزارش داد که بیل کلینتون، لئون بلک و ورا وانگ در میان بیش از ۵۰ نفر از نویسندگان کتاب سال ۲۰۰۳ بوده‌اند.

■ رهبر کره شمالی: ارتش باید برای جنگ واقعی آماده باشد

کیم جونگ اون رهبر کره شمالی در جریان بازدید از رزمایش واحدهای توپخانه ارتش این کشور، از سربازان خواست تا برای جنگ واقعی آماده باشند و در هر نبردی دشمن را نابود کنند. به گزارش خبرگزاری فرانسه، تلویزیون مرکزی کره شمالی روز پنج‌شنبه تصاویری از این رزمایش که روز چهارشنبه برگزار شده بود را پخش کرد که سربازان واحدهای توپخانه ارتش این کشور را در حال شلیک گلوله به سمت دریا نشان می‌داد و رهبر کره شمالی در کنار دو مقام نظامی، از طریق دوربین بر این رزمایش نظارت می‌کند. کیم در جریان این رزمایش، خواستار توسعه تاکتیک‌های نوین توپخانه‌ای متناسب با میدان‌های نبرد مدرن و متغیر شد و تأکید کرد که شجاعت، توانایی و اعتماد به‌نفس برای مقابله با هر جنگ و بحران، در کوره انقلاب آموزشی شکل می‌گیرد. رهبر کره شمالی پیش‌تر از چندین پروژه ساخت تسلیحات نوین نظامی در این کشور بازدید کرده و بهبود توان نظامی پیونگ‌یانگ را در برابر تهدیدهای هفت دهه حضور نظامی امریکا در شبه جزیره کره را خواستار شد.

یادداشت

فایق آمدن بر تهدیدات در سایه تقویت تاب‌آوری اجتماعی

مصطفی قربانی
کارشناس سیاسی

یک واقعیت غیرقابل‌انکار درباره مجموع شرایط کشور آن است که اگرچه جنگ به پایان رسیده است، تهدیدهای دشمنان هنوز ادامه داشته و بنابراین، مجموعه قوا و دستگاه‌های کشور باید برای مواجهه هوشمندانه و قدرتمندانه با این شرایط، بیش از پیش آمادگی‌های خود را تقویت کنند. در رأس این قوا و دستگاه‌ها هم به‌طور طبیعی، عمده رسالت متوجه دولت و دستگاه‌های اجرایی است، زیرا ماهیت رسالت و وظایف آنها به‌گونه‌ای است که بیش از سایر دستگاه‌ها با مدیریت جامعه در ابعاد اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی سروکار دارند. اهمیت این مهم نیز بدان سبب است که در شرایط تشدید تهدیدها، آنچه بیش از هر متغیر و حوزه دیگری تعیین‌کننده نتیجه است، توانایی در مدیریت شرایط اجتماعی و ارتقای ضریب تاب‌آوری اجتماعی در برابر تهدیدها می‌باشد. بر این اساس، به موازات تقویت توانایی‌های دفاعی، اطلاعاتی و امنیتی، توانایی‌ها در مدیریت شرایط اجتماعی کشور به‌منظور تقویت تاب‌آوری اجتماعی در شرایط تصاعد تهدیدها هم باید تقویت شود. برای این منظور گزاره‌ها و راه‌کارهای زیر پیشنهاد می‌شود:

۱. حفظ همبستگی و انسجام ملی: انسجام ایجاد شده در برابر دشمن و پیرامون حفظ وطن و نظام و حمایت از نیروهای مسلح باید محفوظ مانده و حتی تقویت شود. در این زمینه، از هر موضعی که سبب انشقاق در انسجام ملی می‌شود، باید به‌طور جدی پرهیز شود. یک الزام مهم در این زمینه، مراقبت جریان‌های سیاسی از عدم‌میدان‌داری طیف‌ها و نیروهای رادیکالی است که همواره با مواضع خود، بیش از وحدت و انسجام، اختلاف ایجاد کرده‌اند.

۲. حفظ آرامش و امنیت روانی جامعه: از آرامش و امنیت روانی جامعه در این روزها باید مراقبت شود. انتشار برخی اخبار یا برجسته‌سازی برخی مشکلات که ماهیت عام داشته و فرد خاصی هم در ایجاد آنها مقصر نیست مانند خشکسالی و لزوم مدیریت مصرف آب و برق، اگرچه برای آگاه‌سازی مردم از واقعیت قضایا و لزوم همراه‌سازی آنها برای مدیریت وضع موجود ضروری است، اما در این زمینه‌ها باید ظرافت‌های لازم به‌گونه‌ای رعایت شود که موجب نگرانی و ترس مردم نشود. در همین زمینه قابل ذکر است که اگرچه در جریان گذاشتن مردم در این قبیل امور ضرورت دارد، اما در کنار بیان مشکلات، دستگاه‌های مسئول باید تلاش کنند تا با رونمایی از ابتکارات و طرح‌های کارشناسی خود و همچنین، توضیح اقداماتی که تاکنون برای مدیریت تحولات مختلف به‌ویژه در بعد اقتصادی و مدیریت وضعیت انرژی در کشور انجام داده‌اند، امید و اعتماد را در فضای جامعه زنده نگه دارند و موجب شکل‌گیری احساس رهاشدگی و بی‌مدیریتی از سوی دولت نزد افکار عمومی نشوند. قابل ذکر است که نوع مدیریت دولت به‌ویژه در بعد اقتصادی به‌گونه‌ای بود که کمبودی در بازار ایجاد نشد و حال در شرایط کنونی نیز باید آن نوع مدیریت تداوم داشته باشد.

۳. اتخاذ مواضع عزتمندانه، هوشمندانه و حکیمانه در برابر دشمنان: در این زمینه، از اتخاذ مواضعی که ممکن است تصور ضعیف بودن ایران را برای دشمن ایجاد کند، باید پرهیز شود و به‌ویژه در نشست و برخاست با دشمنان به هیچ وجه نباید به عنوان طرف ضعیف ظاهر شد. دیپلمات‌ها و مقامات سیاسی باید بر مواضع و حقوق مسلم ایران تأکید داشته باشند، همانند تأکیدهایی که رئیس‌جمهور محترم و وزیر خارجه کشورمان بر عدم‌عقب‌نشینی از حق غنی‌سازی اورانیوم در ایران دارند و در عین حال، با هوشمندی و حکمت باید عملیات رسانه‌ای دشمنان و همچنین، فشارهای سیاسی آنها را خنثی کنند.

۴. تکریم نیروهای مسلح و تبیین نقش برجسته آنها: اگرچه دشمن در سالیان اخیر با جنگ شناختی در تلاش بود تا به تخریب نیروهای مسلح و توانایی‌های دفاعی آنها بپردازد، اما در جنگ اخیر اهمیت نیروهای مسلح، توانایی‌ها و فداکاری‌های آنها در دفاع و حفظ کیان کشور بیش از پیش روشن شد. اکنون باید ضمن تکریم جایگاه رفیع فرزندان ملت در نیروهای مسلح، فداکاری‌ها و جان‌فشانی‌های آنها مورد توجه قرار گیرد و به نحو شایسته‌ای از تلاش‌های آنها به صورت مداوم تقدیر شود.

در عین حال، برنامه‌ریزی به‌منظور تأمین استقلال کشور در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات، با توجه به تأثیری که ضعف‌ها در این حوزه در جنگ اخیر داشت، و همچنین تسهیل امور روزمره مردم در دستگاه دیوانی ضروری به نظر می‌رسد.

سرمقاله

وجوه متمایز این جنگ تمدنی

■ ادامه از صفحه یک

این رژیم بدون هیچ محدودیتی به فناوری‌های فوق‌پیشرفته نظامی امریکا دسترسی انحصاری دارد. به‌رغم عدم عضویت در NPT، اسرائیل تحت حمایت کامل امریکا به توسعه و حفظ زرادخانه هسته‌ای خود ادامه می‌دهد. در عرصه سیاسی، امریکا با وتوی ۴۶ قطعنامه شورای امنیت که محکوم‌کننده جنایات رژیم‌صهیونیستی بوده‌اند، هرگونه امکان بازخواست حقوقی بین‌المللی این رژیم را مسدود ساخته است. حتی دیوان کیفری بین‌المللی نیز تحت‌فشار دیپلماتیک سنگین امریکا و متحدان غربی‌اش، تاکنون نتوانسته رهبران صهیونیست را به خاطر جنایت علیه بشریت در سرزمین‌های فلسطینی محاکمه کند. حال ممکن است برخی بپرسند ما که می‌دانستیم صهیونیست‌ها چنین رفتاری معمولاً در پیش می‌گیرند، چرا پیشدستانه به آنها حمله نکردیم تا با روش خودشان، مانع از جنگ‌طلبی‌شان شویم. باید تأکید کرد که این دیدگاه، تفاوت بنیادین در ماهیت تمدنی دو طرف را نادیده می‌گیرد. البته می‌دانیم که با توجه به ماهیت اشغالگر رژیم صهیونی، هرگونه اقدام در برابر این رژیم از نوع دفاعی تلقی می‌شود، اما رویارویی ما با این رژیم، صرفاً یک نبرد سیاسی یا امنیتی نیست؛ این یک نبرد تمدنی تمام‌عیار است؛ نبردی میان تمدن اسلامی- ایرانی، با هویتی انسانی و وحیانی، و تمدن جعلی غرب‌زده‌ای که از اصول اخلاقی و انسانی تهی شده است. جمهوری اسلامی ایران با تمام توان از سرزمین و منافع ملی و اسلامی خود دفاع کرد، اما هرگز از روش‌های غیرانسانی دشمن پیروی ننمود. پیروزی نهایی ایران در این نبرد سرنوشت‌ساز، دوگانه و تاریخی بود: نخست، پیروزی نظامی و راهبردی؛ و دوم، پیروزی اخلاقی و تمدنی. رفتار جنگ‌طلبانه و اشغالگرانه رژیم‌صهیونیستی، ریشه در بحران هویت، ضعف جغرافیایی و ترس وجودی دارد. در نقطه مقابل، ایران با تکیه بر تمدنی ژرف، فرهنگ پرشکوه مقاومت و منطق نورانی قرآنی، در مواجهه با تهدیدات، رویکردی کاملاً دفاعی، حکیمانه و مبتنی بر کرامت انسانی را پیش گرفت. جمهوری اسلامی ایران نه‌تنها از کیان و تمامیت ارضی خود به شکلی قهرمانانه دفاع نمود، بلکه به جهانیان اثبات کرد که می‌توان حتی در سخت‌ترین شرایط نبرد، انسانی، اخلاق‌محور و مطابق با تعالیم انبیای الهی رفتار کرد. جهان شاهد بود که تمدن اصیل اسلامی- ایرانی چگونه می‌تواند از دل آتش و خون جنگ، صدای عدالت، حکمت و انسانیت را به گوش بشریت برساند و پرچم عزت و شرافت را برافرازد.

خبر یک

پیام رهبر معظم انقلاب به‌مناسبت چهلمین روز شهادت جمعی از هم‌میهنان سرداران با کفایت نظامی و دانشمندان برجسته هسته‌ای کشور

«اتحاد در میدان» معجزه ملت ایران بود

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای به مناسبت چهلمین روز شهادت جمعی از هم‌میهنان، سرداران با کفایت نظامی و دانشمندان برجسته هسته‌ای کشور توسط رژیم خبیث و جنایتکار صهیونی، پیامی صادر کردند.

متن پیام رهبر انقلاب اسلامی به این شرح است:

بسم‌الله الرحمن الرحیم

ملت سرافراز ایران!

چهلمین روز شهادت جمعی از هم‌میهنان عزیزمان، که در میان آنان سرداران با کفایت نظامی و دانشمندان برجسته هسته‌ای بودند، فرا رسید. این ضربه را گروه حاکم خبیث و جنایتکار صهیونی که دشمن رذل و عنود ملت ایران است وارد آورد. بی‌شک فقدان فرماندهانی چون شهیدان باقری و سلامی و رشید و حاجی‌زاده و شادمانی و دیگر نظامیان، و دانشمندانی چون شهیدان طهرانچی و عباسی و دیگر دانشمندان، برای هر ملتی سنگین است. اما دشمن ابله و کوته‌بین به هدف خود نرسید. آینده نشان خواهد داد که هر دو حرکت نظامی و علمی شتابنده‌تر از گذشته به سمت افق‌های بلند پیش خواهد رفت ان‌شاءالله.

شهیدان ما خود راهی را برگزیده بودند که گمان دستیابی به مرتبه والای شهادت در آن کم نبود و سرانجام به آنچه آرزوی همه فداکاران است رسیدند؛ بر آنان گوارا باد؛ اما ناگواری آن برای ملت ایران به‌ویژه خانواده‌های شهیدان و به ویژه کسانی که آنان را از نزدیک می‌شناختند سخت و تلخ و سنگین است. در این حادثه نقاط درخشانی را نیز به‌روشنی می‌توان دید. اولاً تحمل و صبوری و استحکام روحیه بازماندگان که در نوع خود جز در تحولات جمهوری اسلامی ایران دیده نشده است. ثانیاً استقامت و ثبات دستگاه‌های زیر امر شهیدان، که نگذاشتند این ضربه سنگین، فرصت‌ها را سلب و در حرکت آنان وقفه ایجاد کند. و ثالثاً شکوهِ پایداری معجزه‌آسای ملت ایران که در اتحاد و استحکام روحی و عزم راسخ آنان بر ایستادگی یکپارچه در میدان به ظهور رسید. ایران اسلامی در این حادثه یک بار دیگر استواری بنیان خود را نشان داد. دشمنان ایران آهن سرد می‌کوبند. ایران اسلامی به توفیق الهی روز به روز قوی‌تر خواهد شد باذن‌الله.

مهم آن است که ما از این حقیقت و از تکلیفی که از سوی آن بر دوش ماست غفلت نکنیم. حفظ اتحاد ملی وظیفه یکایک ما است. شتاب لازم در پیشرفت دانش و فناوری در همه بخش‌ها وظیفه نخبگان علمی است. حفظ عزت و آبروی کشور و ملت، تکلیف بی‌اغماض گویندگان و قلم‌زنان است. مجهز کردن روزافزون کشور با ابزارهای حراست از امنیت و استقلال ملی، وظیفه فرماندهان نظامی است. جدیت و پیگیری و به نتیجه رساندن کارهای کشور وظیفه همه دستگاه‌های مسئول اجرایی است. هدایت معنوی و نورانی کردن دل‌ها و توصیه به صبر و سکینه و ثبات مردمی وظیفه حضرات روحانی است. و حفظ شور و شوق و شعور انقلابی وظیفه یکایک ما و به ویژه جوانان است. خدای عزیز رحیم همگان را موفق بدارد. درود بر ملت ایران و سلام بر جوانان شهید، بر بانوان و کودکان شهید، و بر همه شهیدان و داغداران آنان.

والسلام علیکم و رحمه‌الله

سیدعلی خامنه‌ای ۳/مرداد/۱۴۰۴

خبر

جمعه‌های خشم این هفته سراسر کشور، فریاد مرگ بر اسرائیل بود

نقشه راه ایران برای نجات غزه از خیابان تا دیپلماسی

علی حامد حقدوست | ایرنا

در شرایطی که مردم مظلوم و بی‌پناه غزه با محاصره‌ای بی‌رحمانه، کمبود شدید دارو و غذا و حملات پی‌درپی رژیم صهیونیستی دست و پنجه نرم می‌کنند، ملت مسلمان ایران با حضور گسترده و پرشور در راهپیمایی سراسری «جمعه‌های خشم و نصر» یک‌بار دیگر صدای مظلومیت را در جهان طنین‌انداز کردند و نشان دادند که در برابر این جنایات خاموش نخواهند نشست.

این راهپیمایی سراسری که در سراسر کشور و بلافاصله پس از اقامه نماز جمعه برگزار شد، با حضور پررنگ اقشار مختلف مردم از زن و مرد، پیر و جوان، دانش‌آموز و دانشجو، کارگر و کارمند، روحانیون، بسیجیان، فعالان اجتماعی و فرهنگی همراه بود. مردم با در دست داشتن پرچم فلسطین، پلاکاردهای حمایت از مقاومت، و شعارهایی همچون «مرگ بر اسرائیل»، «مرگ بر امریکا»، «غزه تنها نیست» و «ما اهل کوفه نیستیم علی تنها بماند»، نفرت عمیق خود را از جنایات رژیم اشغالگر قدس ابراز داشتند. راهپیمایی روز جمعه تنها نمایش همبستگی نبود، بلکه بازتاب یک نگاه راهبردی، انسانی و مسئولانه از سوی ملتی بود که مسئله فلسطین را نه‌تنها مسئله‌ای اسلامی بلکه یک مطالبه جهانی برای عدالت می‌داند.

■ پاسخی به جنایتی بی‌صدا

در روزگاری که تصاویر پیکرهای بی‌جان کودکان، نوزادان سوخته در آتش بمب، و مادرانی که عزیزان‌شان را در آغوش گرفته و وداع می‌کنند، از غزه مخابره می‌شود، بسیاری از دولت‌ها و نهادهای جهانی یا در سکوت کامل فرو رفته‌اند یا با استانداردهای دوگانه، جنایت را توجیه می‌کنند. در چنین شرایطی، جمهوری اسلامی ایران بار دیگر با زبان مردمش، با فریادهای خشم‌آلود ملت، و با تصویب قطعنامه‌ای هدفمند، راه‌حل‌هایی واقعی برای شکستن این سکوت مرگبار ارائه داد. در پایان راهپیمایی، قطعنامه‌ای راهبردی و عملیاتی صادر شد که صرفاً بیان احساسات نبود، بلکه دربردارنده پیشنهادهای جدی و ملموس برای حمایت از مردم مظلوم فلسطین، به‌ویژه در نوار غزه، و فشار به رژیم صهیونیستی و حامیان آن بود.

■ قطعنامه‌ای برای اقدام، فراتر از شعار

در بند نخست این قطعنامه، خواستار شکل‌گیری یک جبهه رسانه‌ای بین‌المللی برای شکستن محاصره خبری و ارائه روایت‌های حقیقی از آنچه در غزه می‌گذرد، شده است. این مطالبه به‌ویژه در شرایطی مطرح می‌شود که سانسور شدید رسانه‌ای، بستن صفحات فعالان حامی فلسطین در شبکه‌های اجتماعی و جهت‌دهی رسانه‌های غربی به نفع رژیم اشغالگر، روایت غالب را تحریف کرده است. در این بخش، سازمان‌ها و نهادهایی مانند صداوسیما، وزارت ارشاد، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، و رسانه‌های برون‌مرزی مأمور به اقدام شده‌اند.

در بند دوم، خواسته شده که کارگروهی جهانی با محوریت نهادهای بشردوستانه جهت تأمین فوری غذا و دارو برای مردم غزه تشکیل شود. این کارگروه نه‌تنها باید کمک‌رسانی را سازماندهی کند بلکه با فشار دیپلماتیک از مصر وادرن بخواهد تا گذرگاه‌های مرزی را به روی کمک‌های انسانی باز کنند. همچنین نقش مهمی برای نهادهایی چون هلال احمر، کمیته امداد، و سازمان‌های مردم‌نهاد داخلی و بین‌المللی تعریف شده است. در بندهای دیگر، به موضوعاتی چون اعمال فشار دیپلماتیک بر نهادهای بین‌المللی، مستندسازی حقوقی جنایات رژیم صهیونیستی، بهره‌گیری از ظرفیت چهره‌های نمادین جامعه (مانند هنرمندان، ورزشکاران و علما) برای انتقال پیام مقاومت، و فعال‌سازی بسترهای قانونی برای مشارکت مردم و دانشجویان در فعالیت‌های میدانی و مجازی اشاره شده است. یکی از مهم‌ترین بخش‌های قطعنامه، دعوت به تحریم گسترده شرکت‌های همکار با رژیم صهیونیستی است. در این بند، وزارت صنعت، اتاق بازرگانی و رسانه‌ها مأموریت یافته‌اند که با شفاف‌سازی، اطلاع‌رسانی و آگاه‌سازی مردم، یک نهضت عمومی تحریم را شکل دهند.

■ مردم، پیش‌قراولان حمایت انسانی

در میان شعارها، دست‌نوشته‌ها و سخنان مردمی، یک پیام مشترک وجود داشت: «ما سکوت نخواهیم کرد». برای بسیاری از شرکت‌کنندگان در راهپیمایی، حضور در خیابان فقط ادای وظیفه‌ای سیاسی نبود، بلکه نوعی فریضه انسانی بود. صدها نفر از داوطلبان مردمی، گروه‌های دانشجویی، هیئت‌های مذهبی، روحانیون محلی و حتی هنرمندان محلی، در قالب گروه‌های اطلاع‌رسانی، پخش بروشور، و اجرای برنامه‌های فرهنگی تلاش کردند تا پیام غزه را به گوش همگان برسانند. در شهرهای مختلف کشور از تهران تا تبریز، از اهواز تا مشهد، از بندرعباس تا سنندج، مردم با فرهنگ‌های گوناگون، اما با دل‌هایی واحد، زیر پرچم حمایت از مقاومت گرد آمدند.

■ ابعاد فراملی راهپیمایی، صدای غزه در جهان

راهپیمایی «جمعه‌های خشم و نصر» تنها یک حرکت ملی نبود. با پوشش رسانه‌ای مناسب، بازتاب وسیع آن در رسانه‌های بین‌المللی و فضای مجازی، این حرکت در ردیف بزرگ‌ترین واکنش‌های مردمی جهان نسبت به جنایات جاری در غزه قرار گرفت. بسیاری از فعالان بین‌المللی در پیام‌های خود از مردم ایران بابت «عدم بی‌تفاوتی» و «پیشگامی در دفاع از مظلوم» تشکر کردند. از سوی دیگر، این راهپیمایی می‌تواند به الگوی عملی برای ملت‌های دیگر تبدیل شود، الگویی که نشان می‌دهد چگونه می‌توان از ظرفیت مردمی، فرهنگی، دیپلماسی و رسانه‌ای برای مقابله با یک جنایت خاموش بهره برد.

■ غزه تنها نیست، فقط یک شعار نیست

آنچه بر تارک راهپیمایی روز جمعه می‌درخشید، نه فقط حضور میلیونی مردم، که صداقت در همدلی و اراده در حمایت از مظلومان بود. ملت ایران، در سایه آرمان‌های انقلاب اسلامی و با الهام از آموزه‌های دینی، بار دیگر اثبات کردند که وجدان جهانی اگر خاموش شده باشد، وجدان مردم ایران همچنان زنده است.

قطعنامه راهبردی، به عنوان نقشه‌راهی عملیاتی برای حمایت از غزه و مقابله با اشغالگری، نوید آن را می‌دهد که این حرکت صرفاً احساسی و مقطعی نخواهد بود، بلکه ادامه‌دار، راهبردی و فراگیر خواهد شد. «غزه تنها نیست» فقط یک شعار نبود، بلکه عهدی بود که ملت ایران در خیابان‌های کشور بستند، عهدی برای بیداری، برای مقاومت، و برای انسانیت.

خبر ۲

رئیس مجلس در مراسم اربعین شهدای هوافضای سپاه:

هوافضای سپاه هر کجای رژیم اشغالگر را که اراده کرد، زد

شما در هوافضای سپاه هر کجا را اراده کردید، زدید و زمین و هوای سرزمین اشغالی را برای‌شان ناامن کردید. کودکان غزه از خرابه‌ها آتش موشک‌های ما را می‌دیدند و لب به خشنودی می‌گشودند و شما این‌گونه از مظلومان دفاع کردید.

به گزارش تسنیم، محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی در آیین بزرگداشت اربعین شهدای هوافضای سپاه، بیان کرد: به تعبیر رهبر معظم انقلاب، وطن و اسلام دو روی یک سکه هستند و فرقی بین آن نیست؛ برای حفظ ایران عزیز باید تمام توان خود را به کار ببندیم. ملت شجاع ایران در مقابل دشمنی و چپاول‌گری و آنان که برای تجزیه ایران قیام کرده‌اند ایستاد و دشمنان می‌خواهند جمهوری اسلامی نباشد تا ایران را تجزیه کنند.

وی افزود: مردم ما با وجود این توطئه‌ها، قوی‌تر و متحدتر شده‌اند و ما ارواح شهدا و امام درود می‌فرستیم. امریکا، انگلیس و اسرائیل از ایران قوی ناراحتند و از ملت ایران عصبانی شده‌اند؛ دشمنان از جمهوری اسلامی که برخاسته از بطن و متن مردم است، ناراحتند.

قالیباف با بیان اینکه رمز ماندگاری و اقتدار جمهوری اسلامی، حضور مردم در صحنه است، خاطرنشان کرد: اساس قدرت ما قلب تک‌تک مردم ماست و در جنگ اخیر هم دیدیم که خداوند این قلوب را متحول کرد و صحنه را چگونه رقم زد. در عین حالی که بزرگان و فرماندهان‌مان را از دست دادیم ولی این ملت افتخارآفرینی کرد. رئیس مجلس عنوان کرد: آرش کمانگیر اسطوره ملت ما بوده که حافظ کیان ایران بود و امروز هم در این مقطع از تاریخ، دیدیم که آرش‌های کمانگیر ما در نیروی هوافضا توانستند با همه وجود، تیرهای دوربرتاب‌شان را بر کمان ایمان و جان بگذارند و به سوی آسمان و دشمن پرتاب کنند و از کشورها عبور کند و مایه افتخار امت اسلامی شده و بر سرزمین اشغالی فرود بیاید و خواب را از چشمان آنان بگیرد. قالیباف اظهار داشت: شما هر کجا را اراده کردید، زدید و زمین و هوای سرزمین اشغالی را برای‌شان ناامن کردید. کودکان غزه از خرابه‌ها آتش موشک‌های ما را می‌دیدند و لب به خشنودی می‌گشودند و شما این‌گونه از مظلومین دفاع کردید.

رئیس مجلس اظهار داشت: در دوران جنگ تحمیلی ۸ ساله، آتش مؤثر ما بیش از ۱۵ کیلومتر نبود اما تدابیر فرمانده معظم کل قوا، جهاد و ایمان رزمندگان ما را به‌جایی رسانده که در تحریم چند دهه‌ای هستیم اما با تلاش نیروهای جوان و خلاق ما، به این حد از پیشرفت رسیده‌ایم. قالیباف تصریح کرد: اگر با یکدیگر متحد بوده و وحدت‌مان را عمق ببخشیم، پیروزی همیشه با ما خواهد بود. سازمان هوافضا را به‌عنوان سازمانی می‌بینیم که الگوی «ما می‌توانیم» در جمهوری اسلامی ایران است. ما در جمع پنج قدرت بزرگ دنیا هستیم و فرصت‌های بزرگی پیش روی ماست. شهید حاجی‌زاده بعد از وعده صادق ۲ به من فرمود از خدا بخواه چند ماه دیگر به من فرصت بدهد که کار ما به اندازه چند دهه رشد خواهد کرد. امروز نیز می‌گویم که این مسیر باید با قدرت ادامه یابد.

رئیس مجلس عنوان کرد: رهبر انقلاب درباره قضایای جنگ اخیر فرمودند نه زیر بار جنگ تحمیلی می‌رویم و نه زیر بار صلح تحمیلی. ما مرد میدان عمل و گفت‌وگو هستیم و با قدرت این مسیر را پیش خواهیم برد. این راه باید برای اقتصاد، فرهنگ، سیاست، فراوری و علم ما هم باشد؛ این مهم به تمام معنا خود را در هوافضا نشان داده است. اگر مشکلی در کشور داریم به این علت بوده که با این باورها ایستادگی نکرده‌ایم. قالیباف یادآور شد: وحدت ملی یک امانت الهی است و باید محافظت شود و باید از این فرصت‌ها استفاده کرد تا ضعف‌های اقتصادی، فرهنگی و سایر سطوح را برطرف کرده و به رشد تبدیل کنیم.

■ شهید باقری عمر خود را صرف بنای مستحکم نیروهای مسلح کرد

عصر پنج‌شنبه همچنین مراسم چهلمین روز شهادت سپهبد محمد باقری و همسر و دختر ایشان با حضور رؤسای مجلس و ستاد کل نیروهای مسلح برگزار شد. در این مراسم محمدباقر قالیباف رئیس مجلس شورای اسلامی، امیر سرلشکر سیدعبدالرحیم موسوی رئیس ستاد کل نیروهای مسلح، امیر سرلشکر امیر حاتمی فرمانده کل ارتش، سردار اسماعیل قاآنی فرمانده نیروی قدس سپاه، حسین سیمایی صراف وزیر علوم، سرلشکر محمد پاکپور فرمانده کل سپاه و نماینده ولی فقیه در سپاه حضور داشتند. فرمانده کل ارتش، در حاشیه این مراسم گفت: شهادت سپهبد باقری پیامی برای مردم دنیا و حتی ایران و دشمنان ما دارد، امروز در مراسم سردار عزیزی شرکت کردیم که شخصیتی بی‌بدیل بود و کارهای بسیار بزرگی را در نیروهای مسلح انجام داد. این انسان متفکر، عالم، اندیشمند و مدیر و مدبر، آثار ماندگاری از خود به جا گذاشته است، کارهایی که او برای تقویت نیروهای مسلح اعم از سپاه و ارتش انجام داد، همواره در یادها خواهد ماند. امیر حاتمی گفت: ما قدردان زحمات شهدای عزیزمان هستیم و این مراسم نشان‌دهنده این است که شهدا زنده‌اند و ما ادامه‌دهنده راهشان خواهیم بود.

سردار احمد وحیدی مشاور فرمانده کل سپاه پاسداران در حاشیه این مراسم گفت: سپهبد باقری عمرش در راه دفاع از کشور و بنای یک بنای مستحکمی در نیروهای مسلح صرف کرد، او در دفاع مقدس و بعد از آن نقش بسیار برجسته‌ای داشت و توانست یک یاد جاودانگی از خودش برای ملت ما به جا بگذارد. وی افزود: امروز ما به یاد این شهید بزرگوار پیمان ببندیم که راهشان را ادامه دهیم.

حجت‌الاسلام خسروپناه دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی هم در حاشیه این مراسم در جمع خبرنگاران گفت: همه شهدای جنگ تحمیلی ۱۲ روزه درس زیست مقاومت را به ما یاد دادند، مردم عزیزمان با همین درس مقاومت از رهبری در مقابل استکبار جهانی و رژیم صهیونیستی حمایت کردند و محکم، همدل، متحد و منسجم ایستادند و توانستند این پیروزی را به ارمغان بیاورند. وی افزود: انسجام ملی که مردم عزیزمان داشتند بسیار درس‌آموز بود و تلاش کنیم بماند و استمرار پیدا کند.

یادداشت

امیررضا غلامی

آخرین میوه تلخ

تاریخ دیپلماسی بین‌الملل صحنه‌های نمایش تراژدی کم ندارد؛ نمایشی که بازیگران آن گاه با نقاب دوستی، خنجر خیانت را پنهان می‌کنند. برجام نیز یکی از همین صحنه‌های عبرت‌آموز بود؛ توافقی که از ابتدا نه بر اساس محاسباتی پایدار، که بر پایه اعتمادی کاذب شکل گرفت. امروز، با تهدید غرب به فعال‌سازی «مکانیسم ماشه»، آخرین پرده این نمایش به صحنه می‌آید. اما این پایان ماجرا نیست، بلکه آغاز فصل جدیدی از بیداری است.

برجام، همچون نهالی نوپا در خاک سیاست ایران کاشته شد، با این وعده که شاخه‌هایش سایه صلح و میوه‌هایش طعم رفاه را به ارمغان آورد. اما در گذر زمان، این نهال که با امیدهای بلند آبیاری شده بود، به درختی بدل شد که ریشه‌هایش در سراب اعتماد به غرب فرو رفت و میوه‌هایش، نه شیرین، بلکه تلخ و مسموم از کار درآمدند. در تابستان امسال، ملت ایران به نظاره این باغ نشسته‌اند که جز خار و خس، تجاوز و افزایش تعدی ثمری برایشان به بار نیاورده است؛ باغی که محصولش بمب‌های سنگرشکن و ترورهای بی‌رحمانه بود. تلخی این میوه را کودکان، همسران و بهترین مردان این سرزمین به جان خریدند. مدعیان برجام با شعار «بگذارید این درخت میوه بدهد»، فضایی از امیدواری کاذب را ایجاد کردند، اما واقعیت خیلی زود خود را نشان داد. اولین میوه این توافق، خروج یکجانبه امریکا بود که ثابت کرد واشینگتن نه به تعهدات بین‌المللی پایبند است و نه به حقوق ایران احترام می‌گذارد. پس از آن، ناکارآمدی مکانیسم اینستکس برای دور زدن تحریم‌ها، عقب‌افتادگی برنامه هسته‌ای ایران، تشدید تحریم‌ها و حملات نظامی امریکا و رژیم صهیونیستی به تأسیسات هسته‌ای کشور نشان داد که غرب نه تنها متعهد نبود، بلکه از هر فرصتی برای افزایش فشار استفاده کرد.

اکنون، اروپا چونان حاکمی که شمشیر را بالای سر محکوم آویخته، با تهدید به فعال‌سازی «مکانیزم ماشه»، سایه شوم تحریم‌های سازمان ملل را دوباره بر ایران افکنده است. این تهدید، در حالی است که ایران، در میدان دیپلماسی به تعهداتش پایبند بود، اما غرب همانند بازرگانی که جنس بنجل می‌فروشد، از پیمان‌شکنی ابایی ندارد. مکانیزم ماشه، آخرین میوه تلخ این درخت، نشان می‌دهد که برجام به جای سپر خود به چماقی در دست دشمن بدل شده است.

حالا در آستانه پایان عمر برجام، غرب با تهدید به فعال‌سازی «مکانیسم ماشه» می‌خواهد آخرین ضربه را وارد کند. این مکانیسم در واقع ابزاری است که از ابتدا در دل برجام کار گذاشته شد تا در صورت نیاز، تمام تحریم‌های شورای امنیت یک‌جا بازگردد. این یعنی نه تنها غربی‌ها به تعهدات خود عمل نکردند، بلکه قصد دارند با یک تصمیم یکجانبه، ایران را تحت شدیدترین فشارها قرار دهند.

برجام به ما آموخت که اعتماد به غرب، خطایی راهبردی است. تاریخ نشان داده که غرب فقط به منافع خود می‌اندیشد و هر توافقی را در لحظه مناسب زیر پا خواهد گذاشت. درس بعدی این است که قدرت چانه‌زنی، در گرو اقتدار داخلی است. آنجا که اقتصاد مقاومتی و پیشرفت علمی وجود داشته باشد، دشمن جرئت تحریم و تهدید را نخواهد داشت. پند دیگر این است که دیپلماسی بدون پشتوانه مقاومت، محکوم به شکست است. برجام زمانی می‌توانست موفق باشد که ایران از موضع قدرت وارد مذاکره می‌شد که بحمدالله راهبرد امروز نظام، ورود با دست پر در میدان دیپلماسی و میدان نظامی است. امروز، ایران باید با تکیه بر چند اصل، مسیر جدیدی را در پیش بگیرد. اصل تقویت اقتصاد درون‌زا، به معنای کاهش وابستگی به نفت و توسعه صنایع دانش‌بنیان، اهرم فشار دشمن را بی‌اثر می‌کند. اصل بعدی افزایش قدرت بازدارندگی است. هرچه توان دفاعی و هسته‌ای ایران بیشتر باشد، دشمنان کمتر جرئت تهدید خواهند داشت. اصل دیگر دیپلماسی هوشمند است؛ مذاکره نه از موضع ضعف، که از موضع قدرت و با تعیین خطوط قرمز روشن می‌تواند اهداف راهبردی کشور را محقق سازد.

برجام به یکی از بزرگ‌ترین ناکامی‌های سیاست خارجی ایران تبدیل شده، اما این پایان ماجرا نیست. آنچه باقی می‌ماند، تجربه‌ای گرانبها است که ثابت می‌کند راه سعادت ملت ایران، نه در اتکا به دشمنان، که در اعتماد به توان داخلی و مقاومت است. آخرین میوه برجام، شاید تلخ باشد، اما بذرهای امیدی که امروز در خاک این سرزمین کاشته می‌شود، فردایی روشن را نوید می‌دهد.

یادداشت

پدرام پاک آیین

«الف» قامت دوست

درگذشت مبارز صدیق و مجاهد خستگی‌ناپذیر، دکتر احمد توکلی اندوهبار است. ارتباط من با او به دوران مسئولیت در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و نامه پر مهر و پرمعنایی که از وی دریافت کردم، باز می‌گردد. نامه‌ای که بر پیشانی‌اش این آیه نقش بسته بود: «لا یکلف‌الله نفسا الا ما آتاها» و در ادامه به مضمون حدیث «رفع» می‌رسید.

رفتار احترام‌آمیز و فروتنانه مدیر مسئول «الف» با الف بچه سی و یکی دو ساله‌ای که در آغاز دهه ۹۰ مسئولیت مطبوعات داخلی را به عهده داشت، برای این روزهایم هم درس و هم مایه شرمساری است. احمد توکلی افزون بر فعالیت‌های سیاسی، در عرصه رسانه، چهره‌ای اثرگذار به شمار می‌آمد. او بنیانگذار روزنامه «رسالت» در دهه ۶۰ و مؤسس روزنامه «فردا» در اواسط دهه ۷۰ بود که با وجود دوره کوتاه انتشار، سبکی نو در روزنامه‌نگاری تحلیلی پدید آورد؛ شعار تبلیغاتی روزنامه پیش از انتشار این بود: «فردا روز دیگری است». فردا روزنامه‌ای برای نخبگان بود، بدون آگهی، بدون صفحه ورزشی و حوادث، تماماً سیاه و سفید که به جای عکس، از کاریکاتورها و تصاویر گرافیکی استفاده می‌کرد. به جای نقل خبر از خبرگزاری‌ها تقریباً همه اخبارش اختصاصی بودند. از کاربرد القابی چون دکتر و مهندس برای مسئولان احتراز می‌جست. اولین رسانه ایرانی بعد از انقلاب بود که با سخنگوی کاخ سفید و وزرای خارجه چند کشور مصاحبه اختصاصی کرد. صفحه‌ای شامل گزیده محتوای مطبوعات داشت که گزینشی سنجیده از مواضع «اصولی» جراید کشور، از سلام و عصر ما تا کیهان و اطلاعات و رسالت را در بر می‌گرفت. سردبیری روزنامه را علیرضا شمیرانی و دبیری گروه سیاسی آن را مهدی فضائلی به عهده داشت. اقدام ارزشمند مؤسسان «فردا» کادرسازی پیش از تأسیس این روزنامه بود. در دانشگاه‌های تهران از دانشجویانی که مایل به همکاری بودند، دعوتی عام و فراگیر صورت گرفت. سپس، کلاس‌های فشرده اصول روزنامه‌نگاری، نگارش و ویرایش و تاریخ معاصر با حضور استادانی چون حسین قندی، هادی خانیکی و یونس شکرخواه که بعضاً با احمد توکلی، همفکری سیاسی نیز نداشتند، برگزار شد. این دانشجویان پیکره نیروی انسانی روزنامه را تشکیل دادند.

پایگاه خبری «الف»، دیگر میراث معنوی احمد توکلی است که رسانه‌ای نکته‌پرداز برای نخبگان سیاسی به شمار می‌آید. «الف» از نخستین پایگاه‌های خبری ایرانی بود که مسیر تعامل برخط با مخاطبان را برگزید و اجازه داد تا مخاطبان ذیل هر مطلب اظهار نظر کنند. احمد توکلی در سال‌های پایانی عمر خود رکورددار بیشترین نامه سرگشاده به مقامات با مضامین انتقادی به ویژه مبارزه با فساد بود و اکنون که از میان ما رفته، می‌توان مجموعه‌ای از این نامه‌ها را در کتابی با عنوان «سرگشاده» به طبع رساند. جایگاه او در نظام جمهوری اسلامی و مسئولیت‌هایی که نشان از حرمت و مکانت در چشم نخبگان و مردم داشت، هرگز نتوانست در تواضع یا زیست ساده و زاهدانه او کمترین خدشه‌ای وارد آورد. نوع مبارزه احمد توکلی با فساد که به تأسیس سازمان مردم‌نهاد «دیده‌بان شفافیت» انجامید، «عدالت‌اندیش» بود، نه «رقابت‌اندیش»، چراکه فسادستیزی را سیاسی نمی‌کرد و از آن ابزاری برای حذف رقبا نمی‌ساخت. احمد آقا گرچه در اواخر عمر به دلیل کسالتی که بر او عارض شده بود، بسیاری از دوستان و دوستداران خود را به فراموشی سپرد، اما تاریخ انقلاب و جامعه رسانه‌ای همواره خاطره پاک او و دیگر هم‌رزمانش را زنده نگاه خواهد داشت.